

Den 18. okt. 2013

Høring over forslag til lov om ændring af hundeloven/ j.nr. 2013-45-25-06552
Høringsvar fra Dansk Kennel Klub og Danmarks civile Hundeførerforening

Med mail/brev af 20. september 2013 er forslag til ændring af hundeloven sendt i høring. Nedenstående svar er afgivet af Danmarks to største klubber for hundeejere: Dansk Kennel Klub (DKK) med godt 33.000 medlemmer i selve DKK og ca. 45.000 medlemmer i de 70 tilknyttede racespecialklubber samt Danmarks civile Hundeførerforening (DcH) med godt 15.000 medlemmer. Begge klubber har både medlemmer med racehunde og med blandingshunde. For en nærmere beskrivelse af klubberne se bilag 1.

Indledningsvis vil vi udtrykke stor tilfredshed med, at Ministeren har valgt at medtage problemstillingen om skambidningsbestemmelserne til trods for, at det ikke var den oprindelige plan ved vedtagelsen af loven i 2010. Det vidner om, at man har lyttet til de mange borgere, som har været bekymret for, om deres almindelige, lovlige hund kan risikere at blive mødt af et aflivningskrav, hvis den – under leg eller i forbindelse med udvisning af anden naturlig hundeadfærd – bider en anden hund f.eks. i en situation, hvor en løs hund løber hen og udfordrer eller skræmmer en hund i snor.

Vi vurderer, at de foreslåede ændringer af skambidningsbestemmelserne, som er blevet anbefalet af en enig, tværfaglig arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. Den Danske Dyrlægeforening, Københavns Universitet SUND, Det Veterinære Sundhedsråd og Retsnægerrådet, vil betyde en god sikkerhed for, at både biddets "tekniske" karakter og de omstændigheder, hvorunder der er blevet bidt, bliver vurderet så korrekt som muligt.

Dog bør det sikres, at de foreslåede nye bestemmelser forankres endnu bedre i selve lovteksten, så definitionen af, hvornår skambidning medfører aflivning, kommer til at ske under hensyntagen – både til det "bitekniske" og til omstændighederne, hvorunder der blev bidt. Det kan ske ved at formulere § 6, stk. 5 således: Hvis en hund har bidt et menneske eller en anden hund, og hvis biddet ud fra en patologisk definition kan defineres som et skambid, skal hunden aflives med mindre en hundesagkyndig-undersøgelse (gennemføres hvis enten politi eller ejer ønsker det) af omstændighederne, hvorunder der blev bidt, indikerer, at der ikke var tale om et overfald eller anden farlig og uacceptable adfærd.

I forhold til Mærk- og vejfredsloven henvises der for DKK's vedkommende til tidligere afgivet høringsvar af 29. juli. DcH tilslutter sig hermed DKK's høringsvar.

I forhold til lovens forbudsdel støtter vi fastholdelsen af forbuddet mod hold af pitbulls og hunde, som kan risikere at indeholde pitbull. For en uddybning se bilag 2.
Baggrunden herfor er, dels en række alvorlige, konkrete sager gennem de sidste 10 år, dels Rigspolitiets statistik over de hunde, som efter hundeloven er blevet aflivet i medfør af skambidningsbestemmelserne.

Denne statistik viser, at de forbudte hunde, som udgør 2-3 % af Danmarks hunde, tegner sig for over 40% af sagerne. Selv med forbehold for visse fejlkilder, er det en helt markant overrepræsentation, som man politisk er nødt til at forholde sig til, da denne hundetype gennem årene har skabt en meget betydelig utryghed blandt både hundeejere og andre, hvilket også klart kommer til udtryk i evalueringsrapporten fra KU.SUND, som viser, at et flertal af både hundeejere og ikke-hundeejere ønsker opretholdelse af forbud mod visse racer/typer.

Se bilag 3 vedr. hvilke former for hundebid loven skal bidrage til at regulere – hundebid er nemlig mange ting.

De forbudte hunde i Danmark udgøres i alt overvejende grad af pitbulls/pitbullblandinger, mens næsten alle de øvrige racer på forbudslisten sjældent eller aldrig ses her til lands og ikke behøver at optræde på forbudslisten. For detaljer i forhold til forbudslisten henvises til bilag 4.

Det fremgår af betænkning 1514 fra 2010 om farlige hunde, at et samlet hundeadfærdsgang – trods øvrige uenigheder – var enige om, at et raceforbud – for at kunne håndhæves i praksis – nødvendigvis må bygge på en såkaldt omvendt bevisbyrde, idet det er hundeejeren, som på ansøffelsestidspunktet må udvise den ansvarlighed at sikre sig den nødvendige dokumentation.

Det fremgår af bemærkningerne til den gældende lov, at dette forhold ikke bringer tusindvis af blandingshunde i farezonen, fordi der kun kræves dokumentation, hvis en hund ligner en af de forbudte hunde eller der foreligger andre oplysninger, som indikerer, at det er en forbudt hund. Aflivninger kan således undgås, hvis opdrættere og købere afholder sig fra at opdrætte og købe de forbudte hunde.

Vi støtter forslaget om, at den såkaldte observationsliste fjernes.

Andre forhold

§ 3

Forslaget til ny § 3 bør omformuleres, så det følger forslaget i betænkning 1524 f.eks. således: "I byer og områder med bymæssig bebyggelse og uden for disse områder, når en hund færdes uden for besidderens ejendom, er det forbudt at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller ledsages af en person, der har fuldt herredømme over dem."

Tilføelsen af den kursiverede sætning er nødvendig, fordi der – f.eks. mange steder på Vestkysten – findes private grunde, hvor ejeren bør have lov til at have sin hund løs på egen grund, selv om der er offentlig passage over grunden.

Endvidere bør der i § 3 indføres bestemmelse om, at ejeren af en hund, som strejfer uledsaget omkring – ud over bøde – i gentagelsestilfælde bør kunne få et pålæg om båndtvang og/eller hegning i lighed med bestemmelserne i § 6, stk. 2.

§ 5

Forslag til ny § 5 bør omformuleres, så der tages højde for de ganske mange steder, hvor indhegning af grunden er forbudt, f.eks. således: Uden for besidderens bopæl samt ved midlertidigt ophold i sommerhusområder, hvor der er forbud mod indhegning af grunden, gælder stk. 2 og 3.

Behov for vejledning

For at sikre en fremtidig effektiv og korrekt behandling af hundelovssager anbefales det, at Fødevareministeriet i samarbejde med Rigspolitiet og med inddragelse af et par berjente og et par jurister fra særlovsenhederne fra et par af landets politikredse, som har *siddet* med mange hundesager de sidste 3 år, udarbejder en revideret vejledning med tilhørende såkaldte action cards. Det vil understøtte en korrekt sagsbehandling til glæde for hundeejerne og det vil lette politiets arbejde. Både Dansk Kennel Klub og Danmarks civile Hundeførerforening bidrager gerne ved udførelsen af opgaven.

Med venlig hilsen

Jørgen Hindse
Formand Dansk Kennel Klub

Torben Ibsen
Landsformand Danmarks civile Hundeførerforening

Bilag 1

Fakta om Dansk Kennel Klub (DKK)

Dansk Kennel Klub (DKK) er Danmarks største klub for hundeejere med godt 33.000 medlemmer i selve DKK og ca. 45.000 medlemmer i de 70 tilsluttede racespecialklubber. Man kan være medlem, hvad enten man har en racehund, en blandingshund eller måske blot holder af hunde.

DKK er stiftet i 1897 og beskæftiger sig med stort set alle sider af hundelivet i Danmark f.eks. rådgivning om valg af hund, før-du-køber-hund kurser, barn og hund undervisning i folkeskolen, hvalpemotivation, hundetræning i lydighed, rally og agility, kørekort til hund, prøver, udstillinger, konkurrencer, avl og stambogsføring, støtte til forskning – og ikke mindst med hundens velfærd generelt.

Klubbens navn – Dansk Kennel Klub – får naturligt nok nogen til at tro, det er en klub for kenneler. Her skal man vide, at ca. 90% af klubbens medlemmer er almindelige hundeejere, mens ca. 10% er opdrættere, som har hvalpe regelmæssigt eller måske kun en gang i mellem.

Klubben er ledet af en bestyrelse på 7 personer. De er valgt ved direkte valg blandt samtlige medlemmer.

De arbejder frivilligt og ulønnet, ligesom DKK's mange trænere og instruktører og træffer beslutning om DKK's synspunkter og holdninger.

DKK har en meget benyttet information, som pr. mail og telefon modtager spørgsmål (som tælles i langt over 100.000 henvendelser om året) om alle former for hundeforhold og har derfor et meget bredt indblik i, hvad der optager hundefolket – fra jægere, over brugshundefolk til udstillingsinteresserede, lydigheds-, rally- og agilitydyrkere og ikke mindst helt almindelig danske hundefamilier. Læs mere på www.dkk.dk.

Danmarks civile Hundeførerforening (DcH)

FAKTA Danmarks civile Hundeførerforening

Danmarks civile Hundeførerforening DcH har op mod 15.000 medlemmer og foreningens 123

lokale afdelinger arrangerer hundetræning i hele landet og på Færøerne.

Danmarks civile Hundeførerforening DcH arrangerer også forskellige prøver og konkurrencer.

Et net af adfærdskonsulenter fra Danmarks civile Hundeførerforening DcH tilbyder alle hundeejere gratis råd og vejledning, ligesom foreningen står bag en gratis eftersøgningsjeneste, som enhver, der har tabt en ejendel, kan benytte sig af.

Forretningsfører Hans Tonsborg

Telefon: 75 65 65 37 / 30 23 65 37

tonsborg@dch-danmark.dk

Sekretariatet, Landsforeningen Danmarks civile Hundeførerforening DcH

Banevej 9

8700 Horsens

Telefon: 75 65 65 37 / 30 23 65 37

tonsborg@dch-danmark.dk

<http://www.dch-danmark.dk>

Bilag 2

Ny tendens omkring år 2000

Blandt hundefolk iagttog vi omkring årtusind skiftet, at der oftere og oftere var mennesker, hvis hunde blev overfaldet og skambidt på måder, vi ikke havde kendt tidligere. Der har altid været hunde, som "sagde noget til hovedet af hinanden", f.eks. hvis to jævnbyrdige hanhunde mødtes i parken. Det kunne godt resultere i skrammer, men sjældent i meget alvorlige episoder, fordi balladen holdt op, så snart den ene hund overgav sig eller flygtede fra stedet. Det var også helt usædvanligt, at en hanhund bed en tæve, ligesom det var helt usædvanligt, at voksne hunde kunne finde på at bide en hvalp.

Nu var det en ny slags overfald, vi så. Gerningshunden kom ofte som "lyn fra en klar himmel". Den kunne uden forudgående kontakt – komme springende hen ad fortovet, ud af en have eller et vindue. Eller den kunne sågar komme springende ind i offerhundens egen have eller hundegård. Og skaderne var voldsomme: alvorlige opflensninger, knuste kæber og dødsfald. Ejerne af offerhundene kunne berette om, at det var umuligt at få gerningshundene til at slippe, og hvis de slap, var det kun for at bide igen og igen. Det har skabt stor utryghed hos borgere både med og uden hund. For hvis man ved, at der færdes en sådan farlig hund i området, så ved man jo aldrig, hvornår man støder på den, og det vil sige, at det griber ind i hver eneste daglige luftetur, hvis man overhovedet tør lufte hunden uden for haven.

Samtidig kunne Dansk Kennel Klubs svenske søsterorganisation, Svenska Kennelklubben, fortælle, at svensk politi havde beslaglagt videofilm, som på den mest grusomme vis fremstillede hundekampe i Göteborgområdet – tilsyneladende iscenesat af udenlandske kriminelle samt at disse hundetyper begyndte at dukke op i gadebilleddet.

Hunde er forskellige – pitbulls er noget særligt

Pitbulls, som anvendes til hundekampe, er gennem ca. 150 år fremavlet, så de har nogle egenskaber, som gør dem særligt velegnede til denne groteske kampsport. De har gå-på-mod, de er ekstremt udholdende, de har en meget høj smertærskel (man anvender begrebet, at pitbullen er i besiddelse af stor "gameless") og de har deres byttedrift rettet mod deres egne artsfæller, ligesom en rottehund har sin byttedrift rettet mod rotter.

En dansk/svensk gårdhund eller en jack russell terrier skal ikke først oplæres til at slå rotter ihjel. Det er den født med at kunne. En labrador er et naturligt til at hente nedskudte ænder og vil ofte være det, man kalder en "spontan apportør". Men det giver sig selv, at det ikke er en hensigtsmæssig, naturlig adfærd for en dyreart, at have sin byttedrift rettet mod sine egne artsfæller, sådan som pitbulls! Når almindelige hunde – og andre dyr – viser aggression, er det en anden situation. Så betyder det, at en anden hund eller et menneske skal "gå væk" – fra hvalpe, føde/mad, legetøj eller bare fra den aggressive hunds "urrlighedszone". Det kan også give farlige situationer, men de kommer sjældent på samme måde som et lyn fra en klar himmel.

Hunderacer og hundetyper er altså ikke ens. De er næsten lige så forskellige "inden", som de er "udenpå". Vi mennesker har gennem århundreder udvalgt hunde med nogle bestemte egenskaber til bestemte opgaver: Til at hyrde får eller kvæg, til at gå på jagt, til at tage rotter og mus eller til at holde vægt. Det betyder ikke, at alle border collier er lige gode til at hyrde får. Men det betyder, at hvis man tager alle landets border collier, så er de – som gennemsnit – meget bedre til at hyrde får, end hvis man tager alle landets golden retrievere.

På samme måde med pitbulls (incl. amerikansk bulldog). Det er ikke alle pitbulls, som har de egenskaber, der gør dem til effektive kamphunde, i lige høj grad. Man kan godt finde eksempler på, at en velsocialiseret pitbull fungerer bedre i det daglige end en dårligt opdraget og mangelfuldt socialiseret golden retriever. Men hvis man tager en bestand af pitbulls og sammenligner den med en bestand af golden retrievere, så vil de farlige egenskaber hos pitbullerne være til stede i et helt andet omfang end hos golden retrieveren.

Det forhold ligger til grund for Dansk Kennel Klubs og Danmarks civile Hundeførerforenings ønske om, at pitbulls og hunde, som kan risikere at indeholde pitbull, skal være forbudt.

Bilag 3

Hundebid er mange ting

I debatten forsøger tilhængere af pitbulls at henvise til diverse skadestuetastikker over hundebid og anføre, at schæferhunde, golden retrievere og gravhunde ligger øverst på listerne. Her er det, man skal tænke sig om. For det første er det indlysende, at racer, som findes i stort antal også vil forekomme mere hyppigt i en statistik, end mindre talrige racer. Og de nævnte racer findes i tusindvis. For det andet skal man huske, at langt, langt de fleste hundebid, som behandles på en skadestue, er små eller mindre skader forvoldt af en hund, man kender i forvejen. F.eks. en legekammerat krammer en hund, som giver et "gå væk" haps, et barn forstyrrer en hund, der ligger og sover eller ligger med et stykke legetøj etc. Eller en fodboildbølle er blevet bidt af en af politiets tjenestehunde og må have en stivkrampbevaccination.

Men det er jo ikke den slags bidskader, som hundeloven kan eller skal gøre noget ved. *Loven skal hjælpe med at forhindre hundes overfald på andre hunde og på mennesker i det offentlige rum eller hos ofrene.*

Bilag 4

Forbudslisten

DKK og DCH er enige om, at pitbulls og hunde, som kan risikere at indeholde pitbull fortsat skal være forbudt.

Øvrige racer på forbudslisten – efter DKK's opfattelse dog ikke amerikansk bulldog – foreslås tilladt.

Under hensyntagen til befolkningens utryghedsfølelse skal de racer, som kan forveksles med pitbull og amerikansk bulldog, føres i snor og bæres mundkurv, når de færdes uden for ejerens sikkert indhegnede matrikel.

Foreningen Dansk Muskelhunde Union

Diget 35 st th, 2600 Glostrup

18-10-2013

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Vedr. Høring over forslag til lov om ændring af hundeloven/j.nr 2013-15-25-06552

Foreningen Dansk Muskelhunde Union deltog i høring ang. hundeloven den 02-10-2013.

Til denne høring kom det frem fra Iben Meyer fra Københavns Universitet at race forbuddet ikke har haft nogen virkning, ligeledes står det i deres evalueringsrapport at hundelovens forbudsordning har haft som konsekvens at mængden af ny registreringer af de forbudte hunderacer er mindsket, derimod kan de ikke, i det indsamlede materiale, finde stærke beviser på at forbudsordningen har haft som konsekvens at antallet af bid på mennesker og hunde er mindsket.

Dette betyder at forbuddet af de 13 racer ikke har haft nogen virkning, bidskader er det samme som før loven trådte i kraft, hvilket også står i evalueringen. Dog ønsker Folketinget at bibeholde forbudslisten af de 13 racer i stedet for at se på de fakta der er kommet frem, og så arbejde hen mod en løsning som gavner alle, både folk mod loven og folk for loven.

Der blev ligeledes sagt fra Pernille Hansen at der er ikke hunde der er farligere end andre, hvis blot deres ejere er bevidste om hvilken hund de har og tager ansvaret for denne. Hvis en ejer er ansvarsfuld og forstår at tage sig af den, så kommer dennes hund ikke til at generer nogen.

Foreningen Dansk Muskelhunde Union kan gå ind for det der er dokumenteret til høringen, og mener derfor at forbudslisten skal afskaffes, da denne ikke har nogen form for virkning i praksis, udover at de hunde der er på listen og som findes i samfundet da de er før loven, nu har et problem med at blive socialiseret, da de ikke er velkomne på træningspladser.

TELEFON
28-19-32-06

MAIL
dmu@danskmuskelhundeunion.dk

INTERNETTET
www.danskmuskelhundeunion.dk

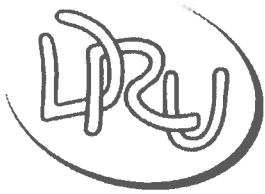
Foreningen Dansk Muskelhunde Unions forslag til ændringer:

1. Aldersgrænse på 18 år: Da man der kan straffes efter straffeloven. Og fordi vi som Forening mener man skal straffe ejer og ikke hunden.
2. Tvungen hundetræning: Da vi mener det er vigtigt som hundeejer at vide hvad det er man har med at gøre, så man kan få forståelse for den race man har valgt, samt få forståelse for dens adfærd, så vi undgår hunde der er aggressive, eller udviser uønsket adfærd. Ligeledes så man helt fra hvalp får sin hund socialiseret.
3. Hundekørekort: En form for hundekørekort, så man bliver rustet til at have hund, dette kan finansieres gennem en hundeskat. Registrering af hundekørekort kan evt. Følge ejers person nummer og dansk hunderegister.
4. Mundkurv påbud: Det skal være muligt at give påbud om mundkurv, hvis hunden udviser uønsket adfærd i form af aggressivitet mod mennesker eller andre dyr.
5. Skambid: Mere detaljeret definition af skambidning, så hunde ikke bliver aflivet pga. Leg og bid deraf. Man skal som hundeejer have mulighed for at have en hundesagkyndig ind over sagen, denne hundesagkyndig kan være en uddannet hundeadfærdsterapeut. Man skal have mulighed for at få sin sag prøvet ved retten, inden der træffes afgørelse om aflivning. Man skal som hundeejer have mulighed for at rette op på evt. Fejl man har begået i forbindelse med træning af hunden, så man kan blive påtvungen træning samt adfærdstræning af sin hund, i stedet for aflivning. Eller evt. Påbudt mundkurv.

Med venlig hilsen

Foreningen Dansk Muskelhunde Union

Dansk Racehunde Union

Jørgen Jensensvej 25 · 4700 Næstved · Tlf. 76 24 02 62 · www.dru.dk

18. oktober 2013

Fødevarestyrelsen,

Ref.: Høring over forslag til lov om ændring af hundeloven/ j.nr. 2013-15-25-06552

DRU tilslutter sig ændringen af Mark og vejfredsloven og at bestemmelser om hunde samles i Hundeloven

DRU finder dog at formuleringen i lft § 3 stk. 1 og 2 ikke tilstrækkeligt beskytter en hund/ hundeejer mod at en hund fortsat kan skades eller aflives af en forurettet grundejer uden forudgående varsel af hundeejeren, uagtet at dette forudsættes i bemærkningerne til lovforslaget.

DRU har følgende kommentarer til bemærkningerne til lovforslaget om ændring af hundeloven.

afs. 2. Forbud mod besiddelse og avl af 13 hunderacer og krydsninger heraf.

Vedr. Amerikansk bulldog, er det DRU's opfattelse at denne race gennem mange år har været avlet og stambogsført som familiehund, hvorfor stambogsførte hunde bør være tilladte.

DRU bifalder at Politiets særlige ordning vedrørende registrering af bidepisoder opretholdes, men har en bekymring for, om der reelt er de nødvendige ressourcer til stede til at sikre dette i praksis.

afs. 3. Bestemmelsen om skambid

DRU kan fuldt ud tilslutte sig de definitioner og betragtninger, der fremlægges i rapporten udarbejdet af arbejdsgruppen om skambid 3.2.2. og som ifølge Fødevareministeriets bemærkninger 3.2.3. vil danne grundlag for lovens håndhævelse i praksis, herunder at omstændighederne i den konkrete sag skal indgå i grundlaget for en beslutning.

Dog kan det give anledning til bekymring, at en sagkyndig undersøgelse af hundens adfærd ikke nødvendigvis skal ske ved en konkret test og vurdering af hunden, herunder dens samspil med ejeren, men alene kan ske ved en administrativ vurdering.

DRU finder derfor at hundeejeren i forbindelse med en klage bør have ret til at kræve en ny og konkret undersøgelse i de situationer, hvor en vurdering alene er sket administrativt.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen DRU

v. Marianne Jæger, Næstformand

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarerstyrelsen

Høringsvar sendt pr. e-mail:

Til: hoerng@fvst.dk

Kopi: ans@fvst.dk & mehul@fvst.dk

2013.10.17

Lov om ændring af lov om hunde samt mark og vejfredsloven / J.nr. 2013-15-25-06552

Dansk Terrier Klub og Dansk Terrier Clubs Bull Image Gruppe fremsender hermed bemærkninger til forslag til lov om ændring af loven om hunde, herunder den del af mark og vejfredsloven vedr. hunde, der overføres til førstetrævnite.

Generelt

Vi bifalder, at definitionen af skambid ændres, og at der sker forbedring omkring hundeejerens mulighed for at bede om evaluering af hundesagkyndig.

Desværre finder vi lovudkastet skuffende mht. tiltag, der reelt sikrer færre alvorlige hundebid på mennesker og hunde, hundeejernes retssikkerhed og dyrevelfærd for hunde.

Derudover finder vi det stærkt kritisabelt, at bevarelse af forbudslisten begrændes i enkeltstående dele af det sparsomme datagrundlag, som evalueringen af hundeloven¹⁾ er baseret på. Vi påpeger, at Iben Meyer, der er medforfatter, netop understregede på høringen den 2/10³⁾, at datagrundlaget udelukkende kan anvendes i samlet helhed.

Vi mener desuden, at da evalueringen netop er baseret på et meget sparsomt datagrundlag, skal der fastsættes et tidspunkt for en ny evaluering – denne gang på et tilstrækkeligt datagrundlag.

Vores overordnede betragtninger uddybes i det efterfølgende.

1. Færre alvorlige hundebid på mennesker og hunde

Evaluering af hundelovens forbudsordning¹⁾ viser tydeligt, at den nuværende hundelovs forbud af 13 racer ikke nedbringer de mange tusinde årlige alvorlige bid på mennesker og hunde - og at relationen imellem ejer og hund er væsentligste faktor for en velfungerende hund. Det betyder, at fastholdelse af forbud mod 13 racer ikke øger den faktiske tryghed i det danske samfund.

Ejer

Det er derfor meget beklageligt, at lovslaget ikke understøtter det ansvarlige hundeejerskab. Den eneste lovgivning, Calgary modellen, der dokumenteret har nedbragt antallet af alvorlige hundebid (92,5 % over en 23 års periode) viser, at licens, funktional registrering og oplysning giver markant positive resultater.

Opdræt og salg

Lovforslaget mangler også indsats omkring salg og opdræt af hunde. En hvalps afstamning, dens opvækst og opdrætterens evne til at rådgive og udvælge egnede hvalpekøbere har væsentlig betydning for, hvordan hunden udvikler sig adfærdsmæssigt.

En stor kilde til dårligt fungerende hunde er hundehandel, hvor hunde opkøbes på såkaldte hundefabrikker i ud- eller indland og ukritisk videresælges til hvem som helst. Det er hvalpe, der er opfostrede under dyrevelfærdsmæssige stærkt kritisable forhold og derfor også er både adfærdsmæssigt og helbredsmæssigt dårligt fungerende.

Fødevareministeriets rapport vedr. avl af dyr²⁾ adresserer overtynning og anvendt beklædte sygdomme i hundeval og anbefaler specifikt, at der ikke må avles på hunde, som er frygtfulde og aggressive. Derudover omtales indirekte juridiske virkemidler, som købeloven, der gør køber af hund i stand til at gøre et erstatningsansvar - i forbindelse med sundhedsproblemer - gældende over for sælger. Det kræver, at sælger/opdrætter kan spores.

En udvidet central registrering af hunde kombineret med ejer- og opdrætterlicens kan netop anvendes til at underbygge dette – samt til at identificere dårligt fungerende hunde samt uansvarlige ejere og opdrættere i det danske samfund.

Forbudsliste

Det er dokumenteret, at der ikke er fylgigt belæg for at definere nogen hunderace som farligere end andre³⁾. Derfor er der intet grundlag for at forbyde nogle racer, hvorfor raceforbuddet bør fjernes. Det er i øvrigt en holdning, der deles af faglige eksperter, som Den Danske Dyrlægeforening, Dyreetisk råd og Dyrenes Beskyttelse.

Derudover har mange landestater med mangeårig erfaring med racespecifik lovgivning ophævet raceforbud og -restriktioner i erkendelse af, at lovgivningen har haft ingen eller negativ effekt.

2. Hundeejeres retssikkerhed

Politiet fungerer både som udøvende og dømmende magt i hundesager, og politiet er ikke forpligtet til at følge den hundesagkyndiges anbefalinger.

Derfor er det uacceptabelt, at hundeejere ikke har mulighed for at få prøvet deres sag ved en domstol. Lige som det er uacceptabelt, at en retssag ikke udsætter en eventuel afrivning af hund, indtil sagen er afgjort.

Omvendt bevisbyrde

Størsteparten af Danmarks ca. 585.000 hunde har ikke en stamtavle, og hunderace kan ikke bestemmes vha. DNA test⁴⁾. Derfor er anvendelse af omvendt bevisbyrde ved fastsættelse af en hunds race eller blanding retssikkerhedsmæssigt stærkt betænkeligt.

Det er som minimum nødvendigt at fastlægge præcist, hvilken dokumentation der anerkendes som bevis for en hunds afstamning, samt hvornår politiet har ret til at afkræve hundeejeren denne dokumentation.

Hundesagkyndig

Vi betragter det som en selvfølge, at de hundesagkyndige har veterinær faglig baggrund.

3. Dyreveifærd

Foringelser i dyreveifærd

Vi finder, at hundeloven giver mulighed for uansvarligt hundehold og opdræt, der medfører flere dårligt fungerende hunde og dermed flere alvorlige hundebid.

1. **Hold af hunde og hvalpe, hvor besidder ikke har fast ophold:** Der kan gives tilladelse til hold af hund et sted, hvor den, der er ansvarlig for hunden, ikke har fast ophold. Derudover nævnes specifikt, at en hund over 4 uger skal have daglig menneskelig kontakt og adgang til frisk vand, men intet om hunde under 4 uger. Det er ikke acceptabelt, at loven åbner mulighed for, at der kan holdes hund og opdrættes hvalpe, hvor besidderen ikke bor - og at hvalpe under 4 uger ikke skal have daglig menneskelig kontakt.
2. **Lænkehundens opholdsareal:** Ændring af hundeloven betyder, at en 'lænkehunds' min. opholdsareal formindres med 64 %, idet min. længden af lænken nedsættes fra 5 til 3 meter. Det forværres yderligere af, at loven giver mulighed for, at holde hunden bundet i op til 12 timer pr. dag
3. **Hvalpe i hundegård:** I forbindelse med hold af hunde i hundegård angives det, at hunde over 4 uger skal have mindst 1 times daglig menneskelig kontakt, men det angives ikke, at hvalpe under 4 uger skal have daglig menneskelig kontakt. Det er ikke acceptabelt.

Tidligere mark og vejfred

Vi er bekymrede for såvel dyreveifærd som retssikkerhed i forbindelse med følgende punkter fra loven om mark og vejfred, som nu integreres i loven om hunde:

1. **Lovligheden af at skyde en hund i nødværge:** Dette kan anvendes til at dræbe eller skade hunde uretmæssigt. Der skal tages lovgivningsmæssige iktag til, at det ikke sker.
2. **Lovligheden af at jage en hund bort fra sin grund:** Det skal angives, at der ikke må anvendes nogen form for vold til dette.
3. **Omsirejvende hunde:** Borgeme skal have ret til at aflevere omsirejvende hunde til politiet eller til et andet af politiet anvist sted. Vi ser gerne, at lovgivningen giver politiet mulighed for at internere hunde i samarbejde med forud godkendte dyreværmsorganisationer. Politiet skal være forpligtet til at kontrollere hunde for chip/latovering og kontakte ejeren hurtigst muligt, hvis hunden er ID-mærket og korrekt registreret i Dansk Hunderegister.

4. Nv evaluering skal fastsættes

Fødevarerministeren fastslog på udvalget for fødevarer, landbrug og fiskens høring om hundeloven den 2. oktober 2013, at hun ønsker at bibeholde forbudslisten, da:

1. Antallet af registreringer af de pågældende racer i Dansk Hunderegister er faldet siden forbuddets indførelse. Vi påpeger, at det er evident, at et sådan fald sker, da ejere netop ikke registrerer forbudte hund racer. Efter pitbull terrier og tosa blev forbudt i 1991, skete der en voldsom stigning i registrering af Amerikansk Staffordshire Terrier set i forhold til, hvor mange racerene hunde, der blev opdrættet af denne race. Eksempelvis blev der i 2009 registreret 82 racerene Amerikanske Staffordshire Terriers, mens der i Dansk Hunderegister blev registreret 1.115 hunde som denne race.
2. De forbudte racer udgør en forholdsvis stor andel af de skambidsager, som politiet har håndteret. Her er det væsentligt at anføre, at:
  - Iben Meyer, der sammen med Bjørn Forkman har udarbejdet Evaluering af hundelovens forbudsordning¹, understregede på Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris høring om hundeloven den 2. oktober 2013, at ingen af de anvendte datakilder kan anvendes alene, da datagrundlaget ikke er tilstrækkeligt.
  - Politiets sager kun udgør en lille del af de alvorlige hundebid i Danmark.
  - Politiet har udtalt, at deres opgørelse er upræcis.
  - Politiet benytter omvendt bevisbyrde/visuel bedømmelse til fastsættelse af race. Dvs. at hvis ejeren ikke kan dokumentere hundens race/blanding kan den figurere i opgørelse som værende af en forbudt race i den forbindelse gør vi også opmærksom på, at Pernille Hansen fra Den Danske Dyrlægeforening ved høringen den 2. oktober² udtalte, at der ikke er faalig begrundelse for at antage, at man på grundlag af en hunds udseende med sikkerhed kan fastslå, hundens race - eller om den vil udvise farlig adfærd.
  - Foreningen Fair Dog, som er en organisation, der har assisteret ved et stort antal sager vedr. hundeloven, har påpeget, at politiets oversigt ikke omfatter alle sager, som foreningen har kendskab til.

Ministeren udtalte endvidere, at da hunde af de forbudte racer fortsat er i live, kan der senere ske et fald i alvorlige bid.

Da evaluering af hundelovens forbudsordning konkluderer, at der ikke kan findes stærke indikatorer på, at forbudsordningen har haft den ønskede reducerende effekt på antallet og omfanget af bidskader, baseres en eventuel fastholdelse af forbudslisten ikke på et videnskabeligt dokumenteret erfaringsgrundlag. Evalueringen af hundelovens forbudsordning¹ påpeger, at en evaluering på et senere tidspunkt kan komme til andre resultater end den nuværende evaluering.

DANSK TERRIER KLUB

Specialklub under Dansk Kennel Klub (FCI)

Derfor mener vi, at der skal fastlægges en ny evaluering af hundelovens forbudsordning om min. 3 år. På det tidspunkt er størstedelen af hundene af de forbudte racer ikke længere i live, og den resterende del er "seniorer".

Det er yderst vigtigt, at der i den mellemliggende periode indsamles retvisende statistisk data. Det betyder bl.a., at politiets opgørelser skal omfatte alle hundesager, uanset hvilke hunderacer eller blandinger der er involveret – samt hvorledes race/blanding er fastsat. Således undgås det, at den fremtidige evaluering i lighed med den nuværende evaluering¹⁾ baseres på "et meget sparsomt datamateriale" (citat Minister Karen Hækkerup⁵⁾).

Med venlig hilsen

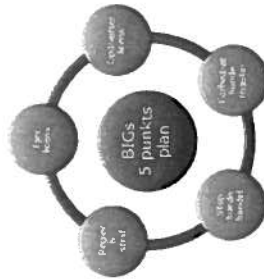
Robert Raeder

Næstformand
Dansk Terrier Klub
Amtrupvej 3, 6240 Løngumkloster
Tlf. 3024 8256

&

Formand
DTKs Bull Image Gruppe
politik@bull-image-gruppen.dk
www.bull-image-gruppen.dk

5 punkts plan og bilag (FLF 2012-13 alm. del - bilag 236):

www.issuu.com/dtkbig

- 5 punkts plan
- Vidste du det om hunde
- Hunde alvorligt taget
- Sådan passer du din hund
- Deklaration af hund

Kilder

- ¹⁾ Evaluering af hundelovens forbudsordning (I. Meyer, B. Forkman, 12. august 2013).
- ²⁾ Rapport fra arbejdsgruppen vedrørende avl af dyr (Fødevareministeriet, august 2013).
- ³⁾ Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris høring om hundeloven den 2. oktober 2013.
- ⁴⁾ Den Danske Dyrægeforening
- ⁵⁾ 2012-13 FLF Alm. del Bilag 361 – brev af 20. september 2013 fra Minister Karen Hækkerup til Folketingets Retsudvalg og Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

18. oktober 2013

Høringssvar angående Hundeloven fra Powerdogs Denmark

Kære Karen Hækkerup

Vil du ikke nok lytte til de eksperter, der er i det udvalg, regeringen selv har nedsat og som klart fråråder at de 13 racer skal være forbudte, da der intet belæg er for at disse hunde skal være forbudte? Jeg kan skrive døre op og stolper ned, men jeg beder dig bare venligst om at lytte til de eksperter, der havde fået foretræde til høringsen. Følles for de rigtige eksperter er, at de fastholder, at ingen racer er farligere end andre. Det eneste, jeg beder dig om, er, at læse materialet godt igennem. Jeg ved, at Fairdog har skrevet alt det, der bør skrives – og bevist alt det, der skal bevises.

Powerdogs Denmark mener, at det vil være katastrofalt for op mod flere hundre tusinde hunde, hvis raceforbuddet bevares. Min egen hund er en af dem, det rammer, da hun er dømt til mundkurv trods, at hun aldrig ha gjort det mindste.

Vi så i Operation X i forgår, at politiet ikke har ressourcer nok til at stoppe it-kriminelle, der koster danske netbutikker millionbeløb, der, hvor de have knappet ressourcer var Nordsjællands politi, som jo netop er kendt for at have beslægtet og aflivet flest hunde på landsplan – lige med undtagelse af Holstebro politi. Frigiv politiets ressourcer, så de ikke fortsat er nødt til at fyre folk, som det har taget lang tid at træne op til at opklare forbrydelser – ikke til at konfiskere hunde.

Det, der sker ved læstholdelse af forbudslisten sammen med den omvendte bevisbyrde er jo, at massevis af hunde risikere at blive konfiskeret og aflivet udelukkende på formodninger om, at der kan være iblandet en af de forbudte racer. Man vil altså i videre udstrækning straffe hr og fru Danmark ved at allive deres hunde, som kan være anmeldt pga en sur nabo, der har et horn i siden på dem.

Kære Karen Hækkerup, vil du ikke nok lytte, jeg trygler dig på hundenes vegne.

Powerdogs Denmark anbefaler snorepåbud, som vil være løsningen på langt de fleste problemer, der kunne opstå. Vi anbefaler også at man bevare skambidsparagraffen, men i en klart defineret form (som en af eksperterne talte om ved høringsen) – den var udmærket. Man er nødt til at beholde den paragraf, da det er den eneste måde at få fat på de hunde, der reelt bider. Men man er altså nødt til at tage hver enkelt sag op, da kollektiv afsrafelse er meget udansk og meget lidt demokratisk. Og så mange sager er der altså ikke på landsplan, at man ikke kan gå ind i de enkelte sager.

Jeg synes faktisk, det er lidt synd for politiet, at de er blevet tildelt den tvivlsomme ære at være bussemændene, der skal håndhæve en lov, der er så uretfærdig og som skader så mange mennesker – familier og deres hunde. Gudene skal vide, at Powerdogs Denmark er de sidste, der ønsker de gamle tilstande tilbage, hvor indvandrerdrønge avlede ulovlige hunde i kælderne på sociale boligkomplekser. Der var et problem dengang, men problemet er ikke længere i samme klasse som tidligere. De hunde, der er på forbudslisten er IKKE og jeg gentager IKKE de hunde, der bider – og de mange skambid, der konstant refereres til, er pure opspind. Jeg henviser igen til Fairdogs og

Dansk Terrier Klubs materiale, som de har skrevet langt bedre, end undertegnede kan skrive det. Derfor nøjes jeg med, mindeligt at bede dig om at læse på de reelle facts, der er blevet dig tilsendt.

Med venlig hilsen

Aino Sandell Bredtved
Powerdogs Denmark
Rødbyvej 2
4895 Errindlev.

18. oktober 2013

Høringssvar angående Hundeloven fra Powerdogs Denmark

Kære Karen Hækkerup

Vil du ikke nok lytte til de eksperter, der er i det udvalg, regeringen selv har nedsat og som klart fråråder at de 13 racer skal være forbudte, da der intet beleg er for at disse hunde skal være forbudte? Jeg kan skrive døre op og stolper ned, men jeg beder dig bare venligst om at lytte til de eksperter, der havde fået foretræde til høringen. Fælles for de rigtige eksperter er, at de fastholder, at ingen racer er farligere end andre. Det eneste, jeg beder dig om, er, at læse materialet godt igennem. Jeg ved, at Fairdog har skrevet alt det, der bør skrives – og bevist alt det, der skal bevises.

Powerdogs Denmark mener, at det vil være katastrofalt for op mod flere hundre tusinde hunde, hvis racerforbuddet bevares. Min egen hund er en af dem, det rammer, da hun er dømt til mundkurv trods, at hun aldrig har gjort det mindste.

Vi så i Operation X i forgårs, at politiet ikke har ressourcer nok til at stoppe it-kriminelle, der koster danske netbuikker millioner, der, hvor de have knappet ressourcer var Nordsjællands politi, som jo netop er kendt for at have beslaglagt og aflivet flest hunde på landsplan – lige med undtagelse af Holstebro politi. Frigiv politiets ressourcer, så de ikke fortsat er nødt til at fyre folk, som det har taget lang tid at træne op til at opklare forbrydelser – ikke til at konfiskere hunde.

Det, der sker ved fastholdelse af forbudslisten sammen med den omvendte bevisbyrde er jo, at massevis af hunde risikere at blive konfiskeret og aflivet udelukkende på formodninger om, at der kan være iblandet en af de forbudte racer. Man vil altså i videre udstrækning straffe hr og fru Danmark ved at aflive deres hunde, som kan være anmeldt pga en sur nabo, der har et horn i siden på dem.

Kære Karen Hækkerup, vil du ikke nok lytte, jeg trygler dig på hundenes vegne.

Powerdogs Denmark anbefaler **snorepåbud**, som vil være løsningen på langt de fleste problemer, der kunne opstå. Vi anbefaler også at man **bevare skambidsparagraffen**, men i en klart defineret form (som en af eksperterne talte om ved høringen) – den var udmærket. Man er nødt til at beholde den paragraf, da det er den eneste måde at få fat på de hunde, der reelt bider. Men man er altså nødt til at tage hver enkelt sag op, da kollektiv afstraffelse er meget udansk og meget lidt demokratisk. Og så mange sager er der altså ikke på landsplan, at man ikke kan gå ind i de enkelte sager.

Jeg synes faktisk, det er lidt synd for politiet, at de er blevet tildelt den tvivlsomme ære at være bussemændene, der skal håndhæve en lov, der er så uretfærdig og som skader så mange mennesker – familier og deres hunde. Guiderne skal vide, at Powerdogs Denmark er de sidste, der ønsker de gamle tilstande tilbage, hvor indvandrertrænge avlede ulovlige hunde i kælderens på sociale boligkomplekser. Der var et problem dengang, men problemet er ikke længere i samme klasse som tidligere. De hunde, der er på forbudslisten er IKKE og jeg genligner IKKE de hunde, der bider – og de mange skambid, der konstant refereres til, er pure opspind. Jeg henviser igen til Fairdogs og

Dansk Terrier Klubs materiale, som de har skrevet langt bedre, end undertegnede kan skrive det. Derfor nøjes jeg med, mindeligt at bede dig om at læse på de reelle facts, der er blevet dig tilsendt.

Med venlig hilsen

Aino Sandell Bredthved
Powerdogs Denmark
Rødbyvej 2
4895 Errindlev.

Indholdsfortegnelse

1. Opsummering af problemstillingerne i hundeloven
2. Notat fra Foreningen Fair Dogs advokat Poul Hvilsted
  1. Indledende bemærkninger
  2. Gældende regler om forbud – baggrund
  3. Betænkning 1514/2010 – flertallets udtalelse
  4. Betænkning 1514/2010 – mindretallets udtalelse
  5. Hundelovens forbudsbestemmelse
  6. Evalueringen af hundeloven – som forudsætning for forslag til ændring
  7. Lovforslaget om ændringer i hundeloven – eller mangel på samme
  8. Sagen om "lille" Thor
  9. Den norske rollemodel
  10. Rigspolitiets håndhævelse efter sagen om "lille" Thor
  11. Praktiske erfaringer med forbudsordningen
  12. Retlige overvejelser
3. Foreningen Fair Dog's supplerende bemærkninger til Rigspolitiets opgørelse om antallet af aflivede hunde i perioden 1. Juli 2010 og frem til 20.06.2013
4. Stigmatisering og problemstillinger i nuværende hundelov, samt nærværende lov forslag
5. Bilag til Notat fra Foreningen Fair Dogs advokat Poul Hvilsted (Er vedhæftet som Bilag 1,2,3,4 Advokat)

17 Oktober 2013 Hørings svar : forslag til lov om ændring af hundeloven

1. Opsummering

Hverken den nuværende hundelov eller det nærværende lov forslag, indeholder elementer som vil sikre at Danmark vil få en reducering af antallet af bid/skambid.

Nærværende lovforslag vil utvivlsomt, stik imod hensigten, skabe flere bid, der vil dog ikke ske en aflivning på samme måde, som vi ser det under den nuværende lovgivning.

En liste med forbudte hunderacer vil til enhver tid, fastholde nogle hundeejere som værende ejere af "farlige hunde" og yderligere skabe modpoler hundeejere imellem. Således at vi deler det danske hundehold op i to klasser. Dem med de "farlige hunde" – som vi afviser og stigmatiserer og os andre –"os med de rigtige familie hunde" som vi, som samfund, beskytter og favoriserer.

Igenem både nuværende hundelov eller det nærværende lov forslag, sendes der et signal, til den danske befolkning, at alene de 13 listehunde racer samt blandinger heraf, er farlige og kan bide. Yderligere igennem dette signal, nedgøre og bagatellisere man de mennesker som har været/er ofre for bid fra de "almindelige hunderacer".

Yderligere er/vil både nuværende hundelov samt nærværende lov forslag, skabe en utryk tilværelse for de over 400.000 blandingshundeejere idet lovgiver, stik i mod normal dansk retstradition, fastholder den omvendte bevisbyrde overfor den almindelig borger.

Igenem både nuværende hundelov samt nærværende lov forslag, har lovgiver lagt en magt fuldkommenhed til den udøvende magt (politiet) som den udøvende magt (politiet) ikke er i stand til at håndtere (se sagerne om Rex og Silva, samt sagen om "lille Thor" i indlæg fra foreningens Advokat Poul Hvilsted.)

Tilfældigheder og vilkårlighed hersker og vil fortsat herske i forhold til hvilken hund den enkelte betjent får sin opmærksomhed på. Og med en indgangs vinkel fra den udøvende magts side, at "hvis hunden ikke ligner en puddehund, så skal dokumentationskravet opfyldes" (citat fra Københavns Vestegnens Polit, sommeren 2013) Bevisbyrden er, så tung at de færreste blandings hundeejere kan opfylde dokumentationskravet, idet det i praksis alene er stambøger som kan bruges og godtages, som dokumentation.

Både nuværende hundelov samt nærværende lov forslag, har skabt så meget tristhed og frustration, hos mennesker som har velfungerende hunde og som på ingen måde kan karakteriseres som værende farlige, bliver alivet alene med baggrund i race idet de ikke må overdrages, eller de ikke kan opfylde dokumentationskravet jf. hundeloven.

Det er Foreningen Fair Døgs vurdering at en hundelov, som baseres på frygt og uvished, alene vil skabe en falsk tryghed og desværre ikke rammer de uansvarlige hundeejere, som en forbyggende foranstaltning og derigennem vil både nuværende hundelov, samt nærværende lovforslag, IKKE skabe en FAKTISK tryghed og/eller skabe en sikker hverdag for den enkelte borger.

2. NOTAT FRA ADVOKAT POUL HVILSTED HØRING AF FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM HUNDE

I min egenskab af advokat for Foreningen Fair Dog er jeg blevet anmodet om at fremkomme med bemærkninger til det forslag til lov om ændring af lov om hunde, der med skrivelse af 20. september 2013'er bragt i høring.

1. Indledende bemærkninger

1.1 Det bemærkes indledningsvis, at jeg har optrådt som advokat for Foreningen Fair Dog i sager, hvor foreningen som mandatar for hundeejere har været interesseret i forhold til forvaltningsafgørelser om indgreb på grundlag af hundelovens bestemmelser om forbud mod visse hunderacer.

1.2 Mit opdrag i forhold til høringsprocessen er derfor også begrænset til de problemstillinger, der er konstateret i denne sammenhæng.

2. Gældende regler om forbud - baggrund

2.1 Hundelovens regelsæt om forbudte hunderacer omfatter bestemmelserne i hundelovens § 1a og 1b.

2.2 Disse bestemmelser blev indført på grundlag af bl.a. en betænkning 1514/2010 om farlige hunde. Betænkningen blev afgivet af Justitsministeriet nedsat særligt udvalg, der bl.a. havde til opgave at vurdere spørgsmålet om indførelse af forbud mod visse hunderacer.

3. Betænkning 1514/2010 – flertallets udtalelse

3.1 Et flertal af udvalgets medlemmer bestod af personer, der besad en særlig faglig ekspertise i og/eller forudsætning for at udtale sig om de problemstillinger, der knyttede sig til begrebet og håndteringen af "farlige hunde".

3.2 Udvalgets sagkyndige var således tilknyttet relevante organisationer som Dansk Kennelklub, Danmarks civile Hundeførerforening, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsrådet og Den Danske Dyrelægeforening.

3.3 Dette flertal afgav sammen med udvalgets formand, der var landsdommer, en entydig udtalelse om spørgsmålet om indførelse af et forbud mod visse hunderacer.

3.4 Konklusionen findes i betænkningen, s. 105 (vedlægges som bilag 1), hvorfra citeres:

"... der er betydelig risiko for, at den omvendte bevisbyrde, som er nødvendig for at sikre et effektivt forbud, medfører, at loven kommer til at ramme alt for bredt. Med mindre man er indehaver af en stambogsført hund, og eventuelt har fået registreret en blodprøve med henblik på en fremtidig DNA-analyse, har borgeren i praksis yderst begrænsede muligheder for at tilbagevise politiets påstand om, at man er indehaver af en kamphund, selvom hunden rent faktisk ikke tilhører en af de forbudte racer eller indeholder arvelige egenskaber herfra."

- 3.5 Flertallet fastslog desuden, at det måtte konstateres, at der ikke findes nogen form for grundlag for at antage, at færlighed i særlig grad er knyttet til en bestemt hundrace. Flertallet opfordrede på denne baggrund endog til, at et i 2010 eksisterende forbud mod to bestemte hund racer skulle ophæves.
4. Betænkning 1514/2010 – mindretallets udtalelse
- 4.1 Mindretallet i udvalget bestod af repræsentanter for Rigspolitiet, Rigsadvokaten og Justitsministeriet, altså institutioner, der i hvert fald som udgangspunkt ikke repræsenterer nogen form for søglig ekspertise.
- 4.2 Mindretallets votum er vedhæftet som **bilag 2**.
- 4.3 Det er ikke i betænkningen oplyst, hvilke relevante faglige kvalifikationer og/eller forudsætninger myndighedernes repræsentanter besad (som f.eks. dyrlægeuddannelse eller lignende). På baggrund af de pågældendes arbejdsområder og karriereforløb er der imidlertid grund til at formode, at de tre personer alle er jurister.
- 4.4 Mindretallet udtaler sig herefter om begrebet "færlige hunde" som et psykologisk fænomen hos den brede offentlighed.
- 4.5 Det er bemærkelsesværdigt, at mindretallet slet ikke omtaler, endogse forholder sig til, de retssikkerhedsmæssige betænkkeligheder, der knytter sig til flertallets udtalelse om den "omvendte bevisbyrde". Det er så meget desto mere bemærkelsesværdigt, hvis de pågældendes erfaringsgrundlag og forudsætninger er den juridiske disciplin.
- 4.6 Mindretallet knytter alene den kommentar til sit votum, at mindretallet finder det vigtigt at understrege, at "politiet i givet fald bør håndhæve en forudsætning på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en form for forfølgelse af hundejere." Mindretallet henviser i denne sammenhæng til den forudsætning, der findes i Norge og, som den danske model er skåret efter.
5. Hundelovens forbudsbestemmelse
- 5.1 Forbuddet mod visse hund racer blev herefter gennemført som lov og altså i modsatretning med det sagkyndige flertals udtalelse i betænkningen.
- 5.2 Der blev ved vedtagelsen knyttet den forudsætning, ganske usædvanligt, at loven skulle tages op til genovervejelse i 2013 på baggrund af en evaluering af dens forløb og virkninger siden vedtagelsen.
- 5.3 Som det fremgår af det fremsatte lovforslag (s. 11), skulle evalueringen omfatte "behov for justering på baggrund af de praktiske erfaringer med ordningen."
6. Evalueringen af hundeloven – som forudsætning for forslag til ændring
- 6.1 Fødevareministeriet har i forbindelse med fremsættelse af lovforslag om ændring af hundeloven offentliggjort et fakta ark om den evaluering, der er foretaget.
- 6.2 Evalueringen omfatter en rapport, der er udarbejdet af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet under Københavns Universitet. Denne evaluering indeholder i realiteten ingen redegørelse for de praktiske erfaringer med forbudsordningen.
- 6.3 Af lovforslaget (s. 8) fremgår det, at Justitsministeriet har ydet et bidrag til evalueringen af bundeloven, og at dette bidrag har omfattet forslag til ændringer, der er formuleret af Rigspolitiet og Rigsadvokaten.
- 6.4 Justitsministeriets evaluering bidrag er ikke offentliggjort. Der savnes en forklaring på, at dette ikke er tilfældet. Justitsministeriets bidrag er af meget væsentlig betydning for Folketingets bedømmelse af lovforslaget af to grunde:
- (1) Loven blev i 2010 mht. forbudsordningen gennemført på grundlag af en anbefaling, der alene og netop kom fra Justitsministeriet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten.
- (2) Det disse tre instanser, der siden 2010 har forestået håndhævelsen af forbudsordningen, og som derfor har eller burde have et kendskab til dennes implementering i praksis.
- 6.5 Foreningen Fair Dog har særskilt fra Fødevareministeriet modtaget oplysninger om antallet af aflivede hunde, hvilket er data, der forventes at fremgå af Rigspolitiets evaluering bidrag til Fødevareministeriet. Ministeren har oplyst, at de pågældende data er forbundet med usikkerhed, da indsamlingen ikke har været systematisk (af en eller anden grund).
- 6.6 Som det fremgår andetsteds i Foreningen Fair Dog's høringsvar, må de pågældende oplysninger anses for at være positivt forkerte. Antallet af aflivninger herunder på grund af race, jf. §§ 1a og 1 b - er langt højere end det fremgår af Rigspolitiets oplysninger.
- 6.7 Der er så meget desto mere grund til at fremhæve, at det er grundlæggende betænkeligt, at Justitsministeriets bidrag ikke er fremlagt i sin helhed, både for de høringsberettigede organisationer og for Folketingets medlemmer.
- 6.8 Det må med beklagelse konstateres, at der således ikke er sket nogen evaluering af de retssikkerhedsmæssige betænkkeligheder, som det sagkyndige flertal af udvalget fandt afgørende i relation til en forbudsordning, og i særdeleshed i relation til den omvendte bevisbyrde.
- 6.9 Det tilføjes, at det virker tilsigtet, at der slet ikke nævnes noget om de bestemmelse, som forbudsordningen er baseret på. Den nuværende formulering af § 1 b stk. 2 er behæftet med en ganske oplagt fejl, som det ville være passende at rette.
- 6.10 Det bør således ikke fremgå af denne bestemmelse, at kriteriet er "...en af de racer eller krydsninger heraf, der er omfattet af § 1 a....". Omfattet er også krydsninger med ikke forbudte hund racer.
7. Lovforslaget om ændringer i hundeloven – eller mangel på samme
- 7.1 Denne (tilsyneladende) manglende evaluering har afstedkommet, at Fødevareministeriet ikke har fremsat forslag om ændring af hundelovens § 1a og 1b, der netop indeholder forbudsordningen mod visse hund racer og den omvendte bevisbyrde.

- 7.2 Som nævnt indledningsvis, har Foreningen Fair Dog oprådt som mandatar for adskillige hundeejere gennem de seneste tre år, der er kommet i vanskeligheder i forhold til Rigspolitiets håndhævelse af de to pågældende bestemmelser.
- 7.3 Det falder uden for rammerne af et høringsvar at redegøre for adskillige sager, men administrationen fra Rigspolitiets side illustreres ganske udmærket af en enkelt sag.
- 7.4 Sagen handler om hunden Thor, og der vedlægges som bilag 3 en lille materialesamling, der omfatter de centrale bilag og den centrale korrespondance i sagen.
8. Sagen om Thor
- 8.1 Hunden Thor blev ved en tilfældighed antruffet af en politimand, der ved sammenligning med fotomateriale af forskellige forbudte hunderacer fandt, at Thor kunne være af en sådan race eller indeholde genetisk materiale fra en sådan race.
- 8.2 Det fremtræder ikke klart af den administrative sagsbehandling, på hvilket præcist grundlag denne "rimelige formodning" blev formuleret.
- 8.3 Efter Foreningen Fair Dog's indtræden i sagen blev der gennemført en uvidlig bedømmelse og vurdering af hunden, der på baggrund af en faglig metode konkluderede, at hunden Thor ikke fremviste sådanne fænotypiske karaktertræk, at der kunne være tale om en hund, der var omfattet af lovens forbudsbestemmelser.
- 8.4 Rigspolitiet afviste at ville lægge denne faglige bedømmelse til grund, og opretholdt derfor formodningen om, at hunden var forbudt og derfor skulle aflives. Dette skete ved afgørelse af 23. december 2012.
- 8.4.1 En for forståelse af Rigspolitiets administration væsentlig detalje fremgår ikke eksplicit af afgørelse, men blev meddelt telefonisk: Rigspolitiet har den opfattelse, at en hund skal aflives, medmindre ejeren dokumenterer, at der ikke er et indhold af genetisk oprindelse fra en forbudt hunderace på over 1%.
- 8.4.1 Denne opfattelse betyder, at et bevis på grundlag af stambøger vil skulle omfatte generationer af forfædre over en tidsperiode på mere end 100 år. Dermed er stambøger ikke efter Rigspolitiets opfattelse et anvendeligt bevismiddel.
- 8.4.3 Det er væsentligt at notere sig, at Rigspolitiet med sin afgørelse ikke bestrider, at den vedtagne "formodning" i forhold til Thor ikke baserer sig på et fagligt grundlag.
- 8.5 På vegne hundeejeren blev der herefter indleveret en rekvision af isoleret bevisoptagelse i medfør af rejsplejens regler (§ 343), idet der blev anmodet udpegelse af en uvidlig og sagkyndig skønsmænd, som kunne besvare de med rekvitionen rejste spørgsmål.
- 8.6 Kammeradvokaten rejste på vegne Rigspolitiet herefter indsigelse imod, at retten skulle give tilladelse til isoleret bevisoptagelse og gjorde til støtte herfor i al væsentlighed gældende, at den isolerede bevisoptagelse ikke tjente noget formål, da Rigspolitiet havde besluttet sig for, at den pågældende hund var en forbudt hunderace. Dette ville blive lagt til grund, uanset hvad en skønsmænd måtte mene og udtale sig om.
- 8.7 Rätten afsagde den 5. februar 2013 kendelse om, at isoleret bevisoptagelse skulle tillades, idet retten ikke fandt, at der var hjemmel til at afskære en part fra at

- 8.8 benytte sig af det bevismiddel, som isoleret bevisoptagelse og syn og skøn repræsenterer. Kendelsen blev ikke indbragt til landsretten.
- I forbindelse med den endelige formulering af de spørgsmål, som en skønsmænd skulle besvare, blev der opnået enighed om, at Foreningen Fair Dog som rekvirent skulle henvende sig til Den Danske Dyrelægeforening med henblik på at få bragt en egnet skønsmænd i forslag.
- 8.9 Der blev derfor rettet henvendelse til Den Danske Dyrelægeforening, der imidlertid afviste at kunne bringe en skønsmænd i forslag, idet foreningen udtalte, at det var foreningens opfattelse, at en racebestemmelse på grund af en visuel bedømmelse af en hund ikke var teknisk mulig. Det skal holdes for øje, at netop denne opfattelse var en væsentlig grund til, at Dyrelægeforeningen ikke fandt, at der overhovedet burde indføres en forbudsordning.
- 8.10 Inden en således opstået uoverensstemmelse om, hvorledes en skønsmænd til det tilladte syn og skøn skulle findes, blev tilendebragt, skete der det, at hunden Thor blev bortført fra den institution, hvor den var anbragt i afventning af sagen.
- 8.11 Sagen bortfaldt dermed, allerede fordi "bevismidlet" ikke længere var til rådighed.
- 8.12 Der opstod herefter et spørgsmål om sagsomkostninger, hvorunder rigspolitiet påberåbte sig Dyrelægeforeningens udtalelse til støtte for et synspunkt om, at det rekvirerede syn og skøn hele tiden havde været ujenligt, da det måtte lægges til grund, at det ganske enkelt ikke var muligt at gennemføre et syn og skøn.
- 8.13 Retten pålagde Foreningen Fair Dog at udrede sagsomkostninger til rigspolitiet med den begrundelse, at risikoen for, at objektet for et syn og skøn forsvandt undervejs alene var rekvirentens.
- 8.14 Af omkostningsafgørelsen ses Retten i Odense således at have afvist Rigspolitiets påstand om, at et syn og skøn ikke under nogen omstændigheder ville kunne gennemføres på en meningsfuld måde.
9. Den norske rollemodel
- 9.1 Der knytter sig en særlig interesse til de forhold, der gælder i Norge.
- 9.2 Den danske forbudsordning er som tidligere nævnt skåret over den norske model.
- 9.3 Mindretallet i udvalget, der afgav betænkning 1514/2010 henviste positivt til den i den norske ordning gældende forudsætning om en smidig håndhævelse ved sin anbefaling af, at en forbudsordning kunne gennemføres i Danmark, jf. ovenfor under pkt. 4.6.
- 9.4 Et sagsforløb som det, der ovenfor er gengivet i sagen om Thor, vil ikke kunne finde sted i Norge, hvor det fra myndigheder og domstoles side anerkendes, at det både er relevant og muligt at udtale sig om en hunds racemæssige oprindelse på baggrund af en vurdering af dens fænotypiske karaktertræk (udseende og adfærd).
- 9.5 Til dokumentation herfor vedlægges om bilag 4 kopi af en dom, der blev afsagt i Øvre Romerike lingsrett den 4. juni 2012 i en sag om hunden Pablo.

10. Rigspolitiets håndhævelse efter sagen om Thor.

- 10.1 Som det fremgår af sagen om Thor har Rigspolitiet i praksis påberåbt sig Den Danske Dyrlægeforeningsholdning til visuel racebestemmelse – som denne forening fandt tale imod en forbudsordning – til støtte for en bestridelse af hundeejers adgang til gennem isoleret bevisoptagelse efter rejsplejloven at søge at løfte sin bevisbyrde.
- 10.2 Rigspolitiet har imidlertid modtaget og accepteret den kendelse, som afsagdes af Retten i Odense den 5. februar 2013 i sagen om Thor.
- 10.3 Efter sagen om Thor har Rigspolitiet ikke desto mindre gentaget denne indsigelse i andre sager, herunder en sag om hundene Rex og Silva.
- 10.4 Også i denne sag begærede Foreningen Fair Dog et syn og skøn udmeldt efter reglerne om isoleret bevisoptagelse i rejsplejlovens § 343.
- 10.5 Efter begæringen om tilladelse var indsendt til retten, men før sagen blev behandlet af retten, gennemførte Rigspolitiet imidlertid aflivningen af de pågældende hunde, hvorved bevismidlet for en isoleret bevisoptagelse naturligvis forsvandt, og grundlaget for en forisættelse af sagen i dette spor derfor tilsvarende blev umuliggjort.
11. Praktiske erfaringer med forbudsordningen
- 11.1 På baggrund af det ovenfor anførte kan der efter min opfattelse formulæres en evaluerende konklusion af forbudsordningens praktiske virkning og administration.
- 11.2 Det kan lægges til grund som et af Rigspolitiet ubestridt faktum, at politiets vedtagelse af den administrative beslutning, der består i en "formodning" for, at en bestemt hund er omfattet af lovens § 19, sker uden nogen form for faglig kvalifikation, indsigt eller uddannelse hos den pågældende politimedarbejder.
- 11.3 Det kan lægges til grund, at Rigspolitiet bestrider, at der – som det ellers sker i Norge – kan ske en racebestemmelse på baggrund af en visuel eller anden faglig bedømmelse fra sagkyndig side af et konkret individ.
- 11.3 Det kan lægges til grund, at Rigspolitiet for sig selv har vedtaget en regel om, at en hundeejers bevisbyrde skal være 99 % sikker for at kunne lages i betragtning ovenfor den forvaltningsafgørelse om formodning. En sådan regel vil i praksis udelukke stambøger som (effektivt) bevismiddel.
- 11.4 Det kan lægges til grund som ubestrideligt, at DNA-materiale ikke for tiden kan anvendes til racebestemmelse.
- 11.5 Der foreligger derfor en situation, hvor ejere af – i hvert fald - ikke-stambogsførte hunde i praksis ikke har nogen mulighed for at løfte den omvendte bevisbyrde, der er pålagt dem i medfør af hundelovens nuværende bestemmelser. De pågældende ejere er derfor aldeles forsvarløse over de fagligt set ukvalificerede afgørelser, som politimyndigheden træffer.
- 11.6 Det må derfor samlet set konkluderes, at hundelovens administration efter 2010 til fulde har realiseret de betænkeligheder, som det sagkyndige flertal i udvalget fandt afgørende for en anbefaling om ikke at vedtage de bestemmelser, der alligevel senere blev vedtaget.
- 11.7 Det må desuden konstateres med beklagelse, at det usagkyndige mindretal, herunder rigspolitiet selv, ikke har formået at leve op til sin egen understrøgning af
- at politiet må håndhæve en forbudsordning på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en form for forfølgelse af hundeejere.
- 11.8 Denne forudsætning om smidighed stammede fra rollemodelleens indførelse i Norge, og som det fremgår af sagen om hunden Thor, har Rigspolitiet helt konkret afvist en hel grundlæggende antagelse, der gælder for den norske ordning og for det norske retssystem.
12. Retlige overvejelser
- 12.1 Rigspolitiets håndhævelse af hundeloven er efter min opfattelse en krænkelse af helt grundlæggende retssikkerhedsmæssige garantier, herunder retten til kontradiktion over for forvaltningsafgørelser og retlig prøvelse af dem.
- 12.2 På grund af den særdeles ubehagelige bortførelse af hunden Thor kom denne sag aldrig til en afgørelse, der kunne endeligt demonstrere krænkelsen af hundeejers retlige position, og i den eneste efterfølgende sag, hvor et tilsvarende tema kunne have været rejst, destruerede Rigspolitiet selv bevismidlet.
- 12.3 Krænkelsen af fundamentale retssikkerhedsmæssige garantier, der må være gældende i det danske samfund, er efter min opfattelse ganske åbenbar, men det kræver ressourcer, som Foreningen Fair Dog ikke har været i stand til at tilvejebringe, at bringe sådanne sager op, forfølge dem og bringe dem til afslutning.
- 12.4 I sammenhæng med en evaluering af hundeloven er det derfor ganske uacceptabelt, at Folketingets medlemmer holdes i aldeles uvidenhed om den måde, hvorpå administrationen af hundeloven finder sted og har fundet sted, idet der på dette punkt ganske grundlæggende er tale om et overordentligt stort behov for at ændre lovens bestemmelser.
- 12.5 Jeg vil ikke forholde mig til, om der politisk set er begrundelser for at opretholde eller afskaffe en forbudsordning mod visse hunderacer, men hvis en forbudsordning opretholdes, må Folketinget påtage sig ansvaret for, at Rigspolitiets håndhævelse af bestemmelserne finder sted på en måde, der er retssikkerhedsmæssigt i orden.
- 12.6 Dette betyder, at der i loven eller på anden autoritativ måde ganske klart skal beskrives, hvilke bevismidler en hundeejer råder over i de situationer, hvor en hund formodes at være omfattet af de forbudte hunderacer.
- 12.7 Desuden bør der i lovgivningen fastsættes nærmere bestemmelser for kvaliteten af den administrative afgørelse, som politiet træffer, og hvorned hundeejers omvendte bevisbyrde iværksættes.
- 12.8 Der bør således vedtages helt konkrete retningslinjer for den administration, som Rigspolitiet skal følge. Man kunne godt ønske sig, at dette ikke var nødvendigt, men det har klart været erfaringen siden 2010, at Rigspolitiet ikke har været i stand til at administrere den frihed, som hundelovens nuværende udformning giver myndigheden.
- Hellerup, den 17. oktober 2013
Horten
Poul Hvilsted

3. Foreningen Fair Dog's supplerende bemærkninger:

Rigspolitiets opgørelse om antallet af aflavede hunde i perioden 1. juli 2010 og frem til 20.06.2013 (RPO)

Fødevareminister Karen Hækker beskriver i sin skrivelse af 26.09.2013 at;

Det bemærkes i øvrigt, at Rigspolitiet som følge af den nuværende opbygning af politiets sagbehandlingsystem (POLISAS) ikke er i besiddelse af statsiske oplysninger om r.eks. antallet af hunde, der er blevet tvangsmæssigt aflivet på grund af race eller skambidning. Rigspolitiets oversigt er således baseret på manuelle opgørelser og indberetninger fra politikredsene og er derfor forbundet med en vis usikkerhed¹.

Denne opgørelse bliver desværre anset som værende uanfægteligt fakta, på trods af Fødevareministerens eget udsagn (indsat ovenstående) men også på trods af politikredsenes egne oplysninger og Foreningen Fair Dog Indsendte dokumentation.

Yderligere fremgår det af Fødevareministeren Karen Hækker skrivelse af 26.09.2013 at; indsats nedenstående

Indberetningsordningen vedrører alle hunderacer og omfatter både antal sager og antal aflavede hunde pr. sag. Indberetningsordningen omfatter både tilfælde, hvor politiet træffer afgørelse om aflivning, og de tilfælde, hvor ejeren, efter at politiet er blevet inddraget i sagen, frivilligt vælger at lade sin hund aflive, og hvor det således ikke har været aktuelt for politiet at træffe en afgørelse i sagen. Indberetningsordningen omfatter derimod ikke aflivning af hunde på internater, der ikke kan formidles pga. usikkerhed om racen.

Eksempler på usikkerhed om indberetningerne fra de lokale politikredse:

Syd- og Sønderjyllands Politis; svar (jr.nr. 3300-10170-00694-13) af 15.10.2013 fremgår det klart at Syd- og Sønderjyllands Polit, ikke fører særlig statistik over antallet om aflavede hunde, som er aflivet efter hundelovens bestemmelser. Indsats nedenstående

Syd- og Sønderjyllands Polit fører ikke særlig statistik over antallet af hunde, som aflives i medfør af de nævnte bestemmelser.

Fyns Polit; af svar(jr.nr.: 2300-10170-00894-13)30.09.2013, fastholder Fyns Polit tallene fra RPO; indsats nedenstående

Jeg har nu undersøgt sagen, og jeg kan oplyse, at de tal De har fået oplyst fra Rigspolitiet, stammer fra Fyns Polit. Derfor kan jeg henholde mig til de allerede oplyste tal.

af RPO s. 7 er Fyns Politis antal og racefordeling efter § 6, stk. 5

Fyns Polit	
Følgebids raser	
9 Følgebids raser	
• 1 Amsel	
• 1 Hundstjerner / skambid	
Løvlige raser – inkl. skambid	
6 løvlige raser – inkl. skambid	
• 1 Schäfer	
• 1 Rottweiler	
• 1 Rettsvædder / labrador	
• 1 Labrador / retriever / labrador	
Løvlige raser – kun skambid	
4 løvlige raser – kun skambid	
• 1 Rettsvædder / skambid	
• 1 Rottweiler / skambid	
• 1 Rettsvædder / labrador	
• 1 Labradorkæbe	

Sjælland og Lolland-Falsters Polit	
0	

Af disse tal fremgår det ikke, om en Boxer blev aflivet efter at have bidt en lille hund ihjel, imens den lille hunds 10 årig bisidder så på.

<http://www.fyns.dk/artikel/2120860:Nyborg--Lille-hund-bidt-ihjel-af-boxer-fra-17.07.2012> artikel i Fyns.dk

Af Fyns politis tal fremgår det heller ikke, om der er truffet afgørelse om aflivning af de to Collier som skambed en lille hund under "leg", i en sådan grad, at den lille hund blev blind.

<http://ugeavisen-odense.dk/artikel/2013360:Ugeavisen-Odense--Skambid-og-blind-artikel-i-Fyns.dk-fra-25.01.2012>

Ej heller er det muligt for FD at finde New Foundlænderen på RPO.

New Foundlænderen skambed en lille minipudde, så slemt at den lille hund efterfølgende måtte aflives.

<http://www.fyns.dk/artikel/1876831-artikel-fyns.dk-fra-den-26.06.2011>

Der er efter FD's vurdering alene, 3 muligheder for at sagerne ikke figurerer på RPO.

1. Der blev ikke truffet afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 5 eller § 6 stk.2. nr. 4 af boxeren, collierne og New Foundlænderen.
2. Sagerne er indberettet under forkert race.
3. Sagerne er ikke indberettet til Rigspolitiet.

Sjælland og Lollands Falsters polit:

ifølge RPO s. 8 har Sydsjælland og Lollands Falsters polit ingen aflivninger efter § 6 stk. 5.

Sjælland og Lolland-Falsters Polit

To rottweilere overfaldte og bed en kvindelig kondiløber som efterfølgende måtte opereres på Slagelse Sygehus

<http://www.tv2east.dk/artikler/den-ene-hund-aflivet-efter-overfald-til-10170-00606-13-at>

En schæfer bed en lille Bichon ihjel.

<http://www.tv2east.dk/video/2013-03-18/schaefer-bed-anden-hund-til-10170-00606-13-at>

Der er efter FD's vurdering alene, 2 muligheder for at sagerne ikke figurer på RPO

1. Der blev ikke truffet afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 5 eller § 6 stk. 2. nr. 4 af de to rottweilere og schæferen.
2. Sagerne er ikke indberettet til Rigspolitiet.

Sagen om de 65 hvalpe som blev aflivet jf. hundelovens § 1a, ses heller ikke at figurere på RPO fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

- 17 Amerikansk staffordshire terrier eller kvælstag heraf
- 1 Amerikansk bulldog
- 2 Amerikansk pitbull / pitbull retriever

65 hvalpe aflivet - nu er det nok

Han har fire Amstaff-tæver, som er lovlige fordi de er født før hundeioven. Men når de får hvalpe skal de aflives - og de får mange hvalpe

<http://ekstrabladet.dk/nationen/article1743511.ece>

Københavns Vestegns Politi:

Foreningen Fair Dog oplever yderligere at FD's sager ikke er med i RPO

Sagen om hunden Bogart jr.nr.: 0700-89152-00024-11 og Anton j.nr. 0700-89150-00007-12, henholdsvis en Lhasa Apso og en Labrador/hønsehund mangler.

Københavns Vestegns Politi

1) Forhøret raser

- 9 Amstaff
- 1 Boxer amerikansk bulldog
- 1 Pitbull el amstaff
- 1 Amstaff amerikansk bulldog
- 1 Amstaff ukrudt

2) Lovlige raser - inkl. alle liste observatordokumentation

- 1 Schæfer
- 1 Labrador retriever
- 1 Dansk-vyrensk gårdhund
- 1 Tjerssøsk terrier
- 1 Boxer / ukrudt
- 1 Fougner / ukrudt
- 1 Staffordshire bull terrier
- 1 Weimaraner
- 1 Vædderhund bull terrier / labrador

3) Lovlige raser - kun alle liste Observatordokumentation

- 1 Staffordshire bull terrier
- 1 Rotweiler / doberman

• 3 raser suplyst

Københavns Vestegns Politi oplyser den 14.10.2013 i skrivelsen jr.nr.: 0700-10170-00606-13 at;

Københavns Vestegns Politi har p.t. ikke oplysninger om sager, der ikke er indberettet korrekt.

Midt- og Vestsjællands politi;

Lille hund revet ud af armene på 66 årig kvinde og bidt ihjel af Schæfer den 26.01.11

<http://www.bt.dk/krimi/schaefer-gik-amok-hund-bidt-til-doeede-i-roskilde-BT-den-27-01-11>

Midt- og Vestsjællands Politi

1) Forhøret raser

- 1 Zapriek / brasiliansk amstaff (den brasilianske)

2) Lovlige raser - inkl. alle liste observatordokumentation

- 1 Bulldog / ukrudt
- 2 Labrador / ukrudt
- 1 Hushest
- 1 Rotweiler
- 1 Caser como italiano

3) Lovlige raser - kun alle liste Observatordokumentation

- 1 Rotweiler
- 1 Caser como italiano

Der er efter FD's vurdering alene, 3 muligheder for at sagen ikke figurer på RPO s. 8

1. Der blev ikke truffet afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 5 eller § 6 stk. 2. nr. 4 af schæferen.
2. Sagerne er indberettet under forkert race.
3. Sagerne er ikke indberettet til Rigspolitiet.

Sagen om Ludvig. Politiets jr. nr.: 4100-89150-00031-13

Ludvig er en Lhasa Apso og vejer max 8 kg.

Som den 26.09.2013 blev overfaldet og bidt voldsomt med efterfølgende behandling og indlæggelse af dyrlæge samt syet 2 steder med samlet 6 sting, der var yderligere sår som ikke krævede syning. Lomme dannelse –dræn ilagt.

I juni havde Ludvig for første gang nærkontakt med sin overfaldshund, det var i Ludvigs egen have. Hvor hunden X havde forceret den indhegnede have og fanget Ludvig som gemte sig under terrassen. Hunden X fik åbenbart fat i Ludvig, for Ludvig skreg højt og voldsomt.

Hunden X blev slået gentagende gange af Ludvigs ejer med en mobil og først i andet forsøg lykkedes det Ludvigs ejer at få hunden X væk.

Den 26.09.13 møder Ludvig igen hunden X. Denne gang på offentlig grund, (lige uden for egen bopæl) hvor Ludvig er ude og gå med familiens barn på 11 år.

Hunden X trækker sig fri af sin bisidder på 14 år. Løber 10 meter hen til Ludvig og uden forudgående kontakt bider og rusker Ludvig voldsomt, med skade til følge.

Hunden X har/er ikke pensionsanbragt.

Hunden X skal IKKE aflives, idet politiet vurderer at der IKKE er tale om et skambid.

Hunden X er en jagthund på 1,5 år.

Anden sag, hvor Rigspolitiet omgjorde politikredsens afgørelse om aflivning, idet skaden ikke kunne karakteriseres som skambid:

Det fremgik af sagen, at hunden – en rottweiler- løb over mod en lille hund, som blev luftet af en 14 årig pige. Da hun så hunden løbe i mod sig, tog hun sin hund op. Rottweileren hoppede op og bed hendes hund i ryggen.

Hunden pådrog sig et behandlings krævende hjørnetands sår på ca. 1,5 cm i dybden, dræn ilagt som blev syet fast i huden på hunden.

Da selve skaden ikke krævede syning, var det Rigspolitiets opfattelse, at der ikke forelå en skambidning og sagen blev hjemsendt til den lokale politikreds til fornyet behandling. Politikredsen traf herefter afgørelse om 2 meter line og mundkurv. (fra bilag til Sagen om Ludvig. Politiets jr. nr.: 4100-89150-00031-13, bilag nr. 13)

I en artikel fra 9 april 2011 i sn.dk fremgår det at en labrador, får lov til at leve videre på trods af at labradoren har skambidt en lille hvalp ihjel.

<http://www.sn.dk/naestved/loes-hund-lever-videre-efter-hvalpedrab/artikel/123086#.UmB6LBnIRQ>

17

Sagen om Draco. Politiets jr. nr.: 120-89150-00033-13

16.09.2013 er Draco ude og gå,

Draco er i snor men uden den lovpligtige mundkurv.

Dracos ejer møder hunden Y, hunden Y's ejer vil gerne hilse på Draco.

Y's ejer kommer over og i umiddelbart forbindelse med mødet imellem de to hunde bider Draco hunden Y med skade til følge.

Dyrlægeerklæring:

- 1 perforeret sår mund,
- 1 perforeret sår læben, med lomme dannelse på 1 cm.
- perforeret sår panden
- hævnning, ilagt dræn. INGEN SYNING

15.10.13 i forbindelse med telefonsamtale med lokalpolitikredsen, klager FD over sagsbehandlingen og oplyser at FD anser sagsbehandlingen som værende fuldstændig absurd. Der har på intet tidspunkt været fremsendt en frist til FD på trods af at FD hele 3 gange anmoder om fristen/ eventuel frist forlængelse på partsforhøringen.

15.10.13 Sagen videresendes til Rigspolitiet

Draco er pensionsanbragt, og der er truffet afgørelse om *afgivning* efter skambidsparagraffen.

Der er IKKE truffet endelig afgørelse af Rigspolitiet.

Draco er en halv gammel Amerikansk Bulldog.

Svært at anmelde bid på listehunde:

Foreningen Fair Dog bliver desværre ofte kontaktet af listehunde ejer som ikke kan få lov til at indgive en anmeldelse, om at deres listehund er blevet overfaldet.

FD medlemmer bliver mødt med udsagn af politiet så som;

- "den kan jo tale det" (underforstået at listehunde er "kamphunde")
- "så kunne man lade være med at have sådanne en hund"

"Det lige skal behandles lige" –lighedsprincippet.

Med baggrund i de to (fire) ovennævnte aktuelle eksempler, bliver et tydeligt, at det er op til politikredsens egen holdning, om en sag skal udmunde i en afgivning efter skambidsparagraffen eller ej.

Det er i FD's øjne tydeligt at se, at såkaldte almindelige accepterede familie hunde, "nemmere slipper igennem nåleøjet" hvorimod listehunde racer eller blandinger heraf, anses som værende farlige og derigennem har sværere ved at slippe igennem "nåleøjet" i skambidsparagraffen, yderligere ses det tydeligt i

18

sagsbehandlingen, at sagsbehandlingsreglerne bliver tiilsidesat og det kun er på baggrund af FD's erfaring for hvordan man skal håndtere sagsbehandlingen, er muligt at få en formel rigtig sagsbehandling, hvor garanti foreskrifterne i forvaltningsloven bliver overholdt.

Vi henviser i øvrigt til vores spørgermål, samt fremsendt dokumentation til fødevarerministeren Spm 634:

<http://www.ft.dk/samling/20121/aimdel/FLF/spm/634/index.htm>?/samling/20121/aimdel/FLF/spm/634/index.htm

Bilag 359:

<http://www.ft.dk/samling/20121/aimdel/FLF/bilag/359/1281622/index.htm>?/samling/20121/aimdel/FLF/bilag/359/1281622/index.htm

Såfremt det ønskes fremsender Foreningen Fair Dog gerne yderligere lister på sager, som ikke er med i Rigspolitiets opgørelse om antallet af aflivede hunde i perioden 1 Juli 2010 og frem til 20.06.2013

Foreningen Fair Dog er ydermere bekendt med at nogle politikredse, først i 2011 begyndte at indsende sager til rigspolitiets opgørelse.

Konklusion på Rigspolitiets opgørelse om antallet af aflivede hunde i perioden 1. Juli 2010 og frem til 20.06.2013:

Det er Foreningen Fair Dogs vurdering at Rigspolitiets opgørelse om antallet af aflivede hunde i perioden 1 Juli 2010 og frem til 20.06.2013 på alle måder, må anses som værende mangelfuld, urigtig og direkte vildledende.

Mangelfuld med baggrund i de mange sager som ikke figurerer på opgørelsen.

Urigtig netop fordi så mange sager ikke er talt med på opgørelsen, og fordi overfald i mod listehunde, i nogle tilfælde, ikke blive optaget som en politisag. Bidsager bliver i nogle politikredse behandlet anderledes, alt efter om det er en almindelig social acceptabel hund eller en listehund, således bliver hele opgørelsen i sig selv direkte vildledende.

Tilmed baseres politiets oplysninger alene på de skambidsager, hvor det har været muligt for politiet at finde den skadesvoldende hund. Det vil sige, de sager hvor den skadevoldende hundeejer er forsvundet fra skadestedet, ikke er talt med. Herigennem ovenstående bliver det tydeligt at Rigspolitiets opgørelse, om antallet af aflivede hunde i perioden 1 Juli 2010 og frem til 20.06.2013 ikke på nogen måde, er en dokumentation for hvilke racer der bider mest i Danmark.

Endelig tillige med baggrund i at Rigspolitiet selv oplyser, via Fødevarerministeren Karen Hækkerus skrivelse af 26.09.2013 at tallene er baseret på manuel optælling og ikke er statistiske oplysninger, idet politiets sagsbehandlings system (POLSAS) ikke er opbygget, til at kunne trække oplysningerne direkte ud.

Det vil sige, at lovgiver og folkettinget bliver præsenteret for et materiale, som i bedste fald kan betegnes som tvivlsomt, men i værste fald er et forsøg på at vildlede folkettinget.

Der skal og bør ikke herske nogen former for tvivl om at opgørelser, som skal danne grundlag for en lovgivning, som har betydning for over 400.000 blandingshundeejere, samt ejere af de 13 listehunde racer skal være fyldestgørende, korrekt og sandfærdig.

4. Stigmatisering og problemstillinger i nuværende hundelov, samt nærværende lov forslag.

Omvendt bevisbyrde

Imod traditionel dansk retstradition blev der i forbindelse med hundeloven 2010 indført omvendt bevisbyrde, således at det er den enkelte hundeejer som skal løfte bevisbyrden. Denne utraditionelle omvendte bevisbyrde ønsker lovgiver skal forsætte. Helt uden hensynstagen til hvordan loven udmunder sig i praksis.

Ny type frygt for de danske hundeejere

Vi har over 400.000 blandingshunde i Danmark som er uden stamtavle eller hvor ejeren ikke kan redegøre for hundens racemæssige ophav på en tilstrækkelig måde, således at hunden ville kunne "frifindes" såfremt bare en bejnt anser hunden som værende en af de 13 hunderacer eller en blanding heraf.

Både den nuværende hundelov samt nærværende lovforslag, fastholder denne ikke ubegrundet frygt for de danske hundeejere.

Foreningen Fair Dog (FD) modtager ofte henvendelser fra mennesker som er ejer af en blandingshund, som måske/måske ikke kan ligne en blanding af en liste hund.

Problemet med nuværende lov og nærværende lovforslag er at der ikke er objektive måleenheder, som på forhånd kan "frifinde" en blandingshund.

Det vil sige at enhver ejer af en blandingshund kan risikere at de skal opfylde dokumentationskravet i hundeloven, et dokumentationskrav som på nuværende tidspunkt er umulig at opfylde (se hørings indlæg fra Advokat Poul Hvilsted.)

Forbuddet forhindrer mennesker i at flytte til Danmark

Fornyeligt modtog FD en henvendelse fra en Amerikansk statsborger, som i forbindelse med sit arbejde skal arbejde i Danmark. Den amerikanske statsborger er ejer af to velfungerende Amerikanske Pit Bull Terrier og ønskede at få sine hunde med til Danmark. FD måtte forklare den amerikanske statsborger at den Danske hundelov, på ingen måde åbner op for undtagelser til forbudslisten.

Dette gælder alle unionsborger.

Forbuddet om Overdragelse af listehunde eller blandinger heraf rammer skævt

I foreningen Fair Dog bliver vi ofte kontaktet af mennesker som står i en særlig uheldig situation, som bliver ramt umenneskeligt hårdt med baggrund i forbuddet mod at overdrage en listehund eller en blanding heraf.

Eksempelvis:

1. en ung kvinde, arver efter sin nylig afdøde mor en Amerikansk Staffordshire Terrier. Den afdøde kvinde tilhører gruppen af socialt udsatte mennesker, og har ikke ellers effekter eller lignende som den unge kvinde ønsker at arve.

Den unge kvinde må ikke overtage hunden efter dødsboet, idet den unge kvinde ikke tidligere har boet sammen med hunden og derved vil der ske en overdragelse af hunden, såfremt den unge kvinde overtager hunden.

2. en ældre kvinde kontakter Foreningen Fair Dog og vil gerne høre om mulighederne for overdragelse af hendes Amerikansk Bull dog. Kvinden ønsker at hendes (ikke hjemmeboende) datter skal arve hunden efter hendes død.

Kvinden er alvorligt syg med kræft, og regner ikke med at leve mere end max 6 måneder.

I begge ovennævnte tilfælde er der tale om velfungerende listehunde, men i begge tilfælde er en overdragelse ulovlig, og hundene skal aflives.

Andre uheldige situationer, hvor forbuddet om overdragelse rammer uheldigt

En yngre mand ser ved et tilfælde en blanding af listehund blive mishandlet på åben gade, den yngre mand ønsker at overtage den mishandlede hund fra ejer, men med baggrund i forbuddet om overdragelse, er det ikke tilladt for den yngre mand at overtage hunden. Den yngre mand har derfor alene 2 lovlige muligheder,

1. Lade den mishandlede ejer forsætte med ejerskabet af blandingshunden.
2. Overtage hunde og lade den aflive.

Historien om prinsessen: <http://www.youtube.com/watch?v=A6f9um9UtaQ>

"Reddet fra mishandleren - kun for at blive aflivet!"

Prinsessen blev afliveret hos Dyreværnet, da en civilbetjent overværede, hvordan hun blev mishandlet. Hun var den sødeste og mest kærlige hund, men hun var ifølge hundeloven en "ulovlig race". Derfor blev hun dømt til aflivning... Personen der mishandlede hende fik hurtigt en ny hund!"

Skævrinding af sagsbehandlingen i forhold til skambidsparagraffen

Foreningen Fair Dog har erfaret at der er stor forskel på hvorledes en skambidsag bliver behandlet alt efter om der er tale om en listehund/blanding eller om der er tale om en almindelig anerkendt race.

Sagen om Ludvig. Politiets Jr.nr.: 4100-89150-00031-13

Ludvig er en Lhasa Apso og vejer max. 8 kg.

Der den 26.9.2013 blev overfaldet og bidt voldsomt med efterfølgende behandling og indlæggelse af dyrilæge samt syet 2 steder med samlet 6 sting, der var yderligere sår som ikke krævede syning. Lomme dannelse - dræn ilagt.

I juni havde Ludvig for første gang nærkontakt med sin overfaldshund, det var i Ludvigs egen have. Hvor hunden X havde forceret den indhegnede have og fanget Ludvig som gemte sig under terrassen. Hunden X fik åbenbart fat i Ludvig, for Ludvig skreg højt og voldsomt.

Hunden X blev slået gentagende gange af Ludvigs ejer med en mobil og først i andet forsøg lykkedes det Ludvigs ejer at få hunden X væk.

Den 26.09.13 møder Ludvig igen hunden X. Denne gang på offentlig grund, (lige uden for egen bopæl) hvor Ludvig er ude og gå med familiens barn på 11 år.

Hunden X trækker sig fri af sin bisidder på 14 år. Løber 10 meter hen til Ludvig og uden forudgående kontakt bider og rusker Ludvig voldsomt med skade til følge.

Hunden X har/er ikke pensionsanbragt.

Hunden X skal IKKE aflives, idet politiet vurderer at der IKKE er tale om et skambid.

Hunden X er en jagthund på 1,5 år.

Anden sag, hvor Rigspolitiet omgjorde politikredsens afgørelse om aflivning, idet skaden ikke kunne karakteriseres som skambid: (fra bilag til Sagen om Ludvig. Politiets Jr.nr.: 4100-89150-00031-13, bilag nr. 13)

Det fremgik af sagen, at hunden – en rottweiler- løb over mod en lille hund, som blev luftet af en 14 årig pige. Da hun så hunden løbe i mod sig, tog hun sin hund op. Rottweileren hopper op og bider hendes hund i ryggen.

Hunden pådrog sig et behandlingskrævende hjørnetands sår på ca. 1.5 cm i dybden, dræn ilagt der blev syet fast i huden på hunden.

Da selve skaden ikke krævede syning, var det Rigspolitiets opfattelse, at der ikke forelå en skambidning og sagen blev hjemsendt til den lokale politikreds til fornyet behandling. Politikredsen traf herefter afgørelse om 2 meter line og mundkurv.

Sagen om Draco. Politiets Jr.nr.: 120-89150-00033-13

16.09.2013 er Draco ude og gå,

Draco er i snor, men uden den lovpligtige mundkurv.

Dracos ejer møder hunden Y, hunden Y's ejer vil gerne hilse på Draco.

Y's ejer kommer over og i umiddelbart forbindelse med mødet imellem de to hunde bider Draco hunden Y med skade til følge.

Dyrlægeerklæring;

- 1 perforeret sår mund,
- 1 perforeret sår læben, med lomme dannelse på 1 cm.,
- 1 perforeret sår panden,
- senere hævnng. ilagt dræn. INGEN SYNING

16.09.13 skete den uheldige episode,

25.09.13 anmoder FD om aktindsigt, den lokale betjent henviste til juristen.

26.09.13 anmoder FD om aktindsigt direkte hos juristen,

27.09.13 ringer FD direkte til juristen og får afslag på aktindsigt.

FD kontakter Rigspolitiet vedr. nægtelsen af aktindsigt.

30.09.13 FD modtager en delvis aktindsigt.

30.09.13 træffes der afgørelse om aflivning af Draco, Politiet vælger dog ikke at underrette Foreningen Fair Dog om denne afgørelse eller eksistensen af afgørelsen, 3. og 06.10.13 anmoder FD om svar på fristen for partshøring.

06.10.13 modtager FD en mail med at sagsbehandler er tilbage den 17.10.13 men ingen direkte svar på partshøring Fristen.

08.10.13 modtager FD flere akter (dog ikke afgørelsen om aflivning).

15.10.13 Modtager FD en opringning om, at fristen er udløbet i forhold til klage over aflivningen af Draco.

15.10.13 i forbindelse med telefonsamtale med lokalpolitikredsen, klager FD over sagsbehandlingen og oplyser at FD anser sagsbehandlingen som værende fuldstændig absurd. Der har på intet tidspunkt været fremsendt en frist til FD på trods af at FD hele 3 gange anmoder om fristen/ eventuel frist forlængelse på partshøringen.

15.10.13 Sagen videre sendes til Rigspolitiet

Draco er pensionsanbragt, og der er truffet afgørelse om aflivning efter skambidsparagraffen.

Der er IKKE truffet endelig afgørelse.

Draco er en halv gammel Amerikansk Bulldog.

23

"Det lige skal behandles lige" –lignedsprincippet.

Med baggrund i de to (tre) ovennævnte aktuelle eksempler, bliver det tydeligt, at det er op til politikredsens egen holdning om en sag skal udmunde i en aflivning efter skambidsparagraffen eller ej.

Det er i FD's øjne tydeligt at se, at såkaldte almindelige accepterede familie hunde, "nemmere slipper igennem nåleøjet" hvorimod listehunde racer eller blandinger heraf anses som værende farlige og derigennem har svære ved at slippe igennem "nåleøjet" i skambidsparagraffen. Yderligere ses det tydeligt i sagsbehandlingen, at sagsbehandlings reglerne bliver tilsidesat og det kun er på baggrund af FD's erfaring for, hvordan man skal håndtere sagsbehandlingen er muligt, at få en formel rigtig sagsbehandling hvor garanti forskrifterne i forvaltningsloven bliver overholdt.

Stigmatisering, diskriminering og fordomme

Med baggrund i både nuværende lovgivning, samt nærværende lovforslag er det FD's opfattelse at lovgiver fastholder en stigmatisering af hundeejerne, til de 13 listehunde eller blandinger heraf.

Eksempler på stigmatisering:

i forhold til bolig

Helt konkret er det væsentligt sværere for listehundeejere eller ejere med blandingshunde (eller hunderacer af samme type) at få en ny almennyttig bolig. Både fordi flere boligsekskaber, afviser disse såkaldte farlige hunderacer i boligforeningen, men tillige fordi flere boligsekskaber ønsker at hundeejeren skal kunne bevise at deres blandings hund ikke tilhører en af de 13 listehunde, eller er en blanding af de 13 listehunde.

Nedenstående er et eksempel på et tillæg til husorden.

Tillæg til husorden

Ved ansøttelse af hund gælder følgende forholdsregler:

Der skal fremvises gyldig hundevareforsikring samt registreringsattest fra Dansk Hunderegister.

Der kan dog aldrig gives tilladelse til at holde følgende hunderacer:
Alano, Alapha Blue Blood Bulldog, Amerikansk Bulldog, Amerikansk Pitbull / Staffordshire Terrier (Amstaff), Pibull Terrier, Bandog Bullmastiff, Boerboel, Bully Kua, Bull Terrier, Cane Corso, Dogo Argentino, Dogue de Bordeaux, Dogue Brasileiro, Fila Brasileiro, Guatemalan Bull Terrier, Gull Terrier, Irish Staffordshire Terrier, Neapolitan Mastiff, Perro de Presa Canario, Perro de Presa Mallorquina, Staffordshire Bull Terrier, Tosa Inu samt blandinger af de her nævnte racer.

Såfremt beboeren ikke kan dokumentere hundens race eller ejerdomskontoret er i tvivl om hundens race, kan ejerdomskontoret nægte hundetilladelse.

Det er endvidere under ingen omstændigheder tilladt at passe kamp- eller muskelhunde for andre.

24

Yderligere som det fremgår at ovenstående tillæg til husorden, er det under ingen omstændigheder tilladt at passe kamp- eller muskelhunde for andre. Det bliver dog ikke nærmere nævnt, hvad en kamp- eller muskelhunde er og herigennem bliver det tydeligt, at det via en stigmatisering, er fordomme og uvidenhed, som danner grundlag for ovennævnte ugenomsigtige regler, som stiller lejler/andelshaver på usikker grund i forhold til deres egen bolig.

Anden diskrimination af listehundeejere:

I forbindelse med et nyt bankkort oplever en listehundeejer/bankkunde, at det ikke er muligt at få afbilledet hendes hund på kortet, idet hundene er listehunde. Såfremt kunden ønsker at fastholde, at kunden vil have billederne af sine hunde på kortet, så skal kunden dokumentere (dokumentationskravet er ikke nærmere beskrevet) at hundene er en del af overgangsordningen. Nedenstående er bankens svar på Facebook den 16.10.2013 efter flere hundeejere stiller spørgsmål til bankens politik.

Nykredit Hej alle.

Nykredit har ikke lyst til at blive sammenkoblet med kamphunde, der ikke er tilladte efter hundelovgivningen.

Hvis der er tvivl, tilbyder vi kunden at indsende dokumentation på, at hunden på billedet ikke er omfattet af bestemmelserne i hundeloven, og så vil genoverveje vores svar. Herudover skal Dankort A/S også godkende billeder på kort. Mvh Iben

Dette fravalg med baggrund i forbud mod 13 listehunde fra hundeloven, ses tillige på campingpladser, hundepensioner, træningspladser samt lignende steder.

Hundepensioner;

http://www.skovlygaard-dyrehotel.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=73

“Ej velkomne hunde

Kamp- og muskelhunde tages ikke i pension. I vores verden betyder det hunde som Amstaff, American Bulldog, Pitbull, Staffordshire Bullterrier og krydsninger heraf.

Vi forbeholder os retten til at afvise hunde, der ved modtagelsen udviser bidsk og aggressiv adfærd overfor os eller andre hunde”

<http://www.nordsjaellandshundepension.dk/betingelser.html>

“Hunde af racerne: Dobermann, Amstaff, Pitbull, Staffordshire bullterier, Amerikansk Bulldog, krydsninger deraf, o.lign. tages ikke i pension.”

Træningspladser:

<http://www.hundeoasen.dk/8812/0m%20Træningspladsen>

VI TILBYDER TRÆNING TIL FAMILIEHUNDEN PÅ VORES DEJLIGE INDHEGNEDE TRÆNINGSPADS I ALLERØD.

- Vi træner ikke kamp- og muskelhunde eller blandinger deraf. <http://slagelseph.dk>

Kurset er for alle hunderacer, øvede /upøvede / voksne/ unghunde og hvalpe, dog ikke muskelhunde

<http://www.dch->

[horsens.dk/omdchhorsens/vaccinationogforsikring/vaccinationogforsikring.aspx](https://www.dch-horsens.dk/omdchhorsens/vaccinationogforsikring/vaccinationogforsikring.aspx)

Kamphunde

I den seneste tid har der blandt hundeførere og træningsledere været en stigende utryghed overfor kamphunde og muskelhunde. Derfor har bestyrelsen den 16/8-07 besluttet ikke at tilbyde træning af disse hunde. Denne beslutning er siden revideret den 7/2-2011. Det drejer sig derfor nu om de 13 racer der er forbudt ved lov, samt krydsninger heraf.

Politiets sprogbrug i sagerne;

Et andet tydeligt eksempel hvori man kan aflæse denne stigmatisering, er i politiets eget sprogbrug. Der bliver helt ukritisk og uden nogen former for overvejelser brugt ord som kamphund. Dette sker på trods af, at både ejer og FD gentagende, understreger overfor politiet at der IKKE er tale om en kamphund, efter det juridiske begreb.

Borgeren føler sig talt ned til, og finder denne nedladende tale som uacceptabelt idet hundeejeren ikke er ejer af en kamphund, hundeejeren er alene ejer af en listehund eller måske, endda alene ejer af en blandingshund som en betjent anser der muligvis ligner, en blandingshund hvori en af listehunde racerne indgår.

Dvs. At hundeejerne føler sig med rette kriminaliseret og føler sig nedladende behandlet, af politiet når hele tilgangen til sagen og hundeejer foregår ved at bruge urigtige, vildledende og nedladende begreber om deres familie hund via ord som kamphund/ farlig kamphund.

Opfordring til anmeldelse hvis det er listehunde:

- Er man bange for slagsmål mellem ens hund og en anden der møder hinanden i snor og man er bange for at risikere at komme i klemme i loven,(hvis ens hund som man jo kender, kan være aggressiv anlagt) bør man nok søge afstand i stedet for, at insistere på at hundene mødes. Sker ulykken er man automatisk og delvis medskyldig uanset hvilken hund der angriber. Hvis ens hund skambider eller sårer den anden part alvorligt bliver "skambideren" oftest udsat som den skyldige, for skambidninger på den anden side af grænsen for hvad samfundet logisk nok, kan tolerere. Begge parter kan

selvfølgelig risikere at hundene bliver inddraget hvis der foreligger en anmeldelse fra den forurettede part. Så er det en sag med mindre skader bør man om muligt nok ordne det i mindelighed uden politiets indblanding. Er der tale om en ulovlig M/K-hundetype (eller M/K-hunde), bør anmeldelse altid foretages til politiet, da disse aggressive typer i denne kategori anses for ekstra farlige – selv i snor. Husk det er altid ejeren der har ansvaret for om en skambidningsulykke kan ske.

Flere anmeldelser med baggrund i hundeioven:

<http://www.fyens.dk/article/1649145:indland-fyn--Ny-hundelov-giver-flere-anmeldelser>

samme melding får FD fra politikredsen Nordsjælland, samt Københavns Vestegnens politi

Generel nedladende tale og opfordringer til selvtægt imod listehundejejerne og deres hunde, er nu socialt acceptabelt;

Foreningen Fair Dog oplever ofte at hundeejere, henvender sig til FD med baggrund i den nedladende tale måde, samt opfordringer til selvtægt i forhold til deres listehunde.

Eksempel: en familie med to børn, det ene barn i klapvogn. Bliver passet op på offentlig grund, hvor det ældre ægtepar omtaler familiens listehund som værende en dræberhund i direkte tale til familien og børnene. Det ældste barn på daværende tidspunkt 8 år, føler sig så ked af det, at barnet anser sig nødsaget til at svare, at deres hund er en familiehund.

Andre eksempler på tilgangen til listehunde, udsnit af udsagn fra diverse medier:

"En sød muskelhund er en død muskel hund."

"Pisse kamphunde de skulle have en kugle for pande. ..."

"Ja udryd de lorte og dumme hunde de skal skydes"

"En økse for panden på stedet."

"hold danmark rent .... skyd en kamphund"

"Hvordan forsvarer vi os, når vi still færdigt går tur med vores hunde? Hav en hobbykniv i lommen – og brug den! Sørg for, at kniven ikke er for lang."

"send ejerne til Holland, der er aktiv dødsdshjælp og ellers danner vi fælles front.."

"ruller dem i hundelort og kaster dem foran deres egne hunde...." "Jeg har altid min dolik med, heller dræbe 20 for meget, end en for lidt..Men ellers kan vi jo selv gøre det, DF har givet grønt lys, så frem dolken og dræb disse dræbermaskiner...."

"Ejerne skal dø, sammen med deres møg hunde - Læste at i USA, har de ligefrem spist små babyer, så DRÆB dem, DF har givet grønt lys."

X

Har lagt den her ind X

på Mette Gjerskovs blok: - Hør nu her, at synes det er i orden at vi igen skal have farlige

Muskel/Kamphunde rendende frit rund på de

danske gader og veje, til fare for resten af

samfundet, og til ære for et mindretal af ejere

med hang til denne farlige type hunde, samt

uansvarlige tumper, der absolut vil eje et sådan

bizarrt dyr for at promovere sin manglende

selvullid, må vel siges at være særdeles egoistisk

og findes i den tunge ende af en sygelig tanke.

Man siger bl.a. rent ud, at man ikke kan holde den

tanke ud at M/K-hunde, der bevisligt har

skambidt ikke skal aflies. Hailoi hvor er vi henne

med galskaben. Det er da en utilladelig mangel på

empati for de ofre der er allerede har prøvet det

traume at blive overfaldet af en rasende flæsensende

M/K-uhyre og over for de ofre der garanteret vil

komme, hvis M/K-ejerne får deres M/K-hunde

tilbage til fr rovdrift på mindre hunde og deres

ejere. Ingen af jer M/K-fanatikere tænker på

ofrene i jeres sygelige kamp for jeres trang til at

eje en for andre, særdeles farlig M/K-hund som

alt for ofte kommer i de forkerte hænder. Det

handle om liv og død, og heldigvis sporer jeg en

forstående holdning for den eksisterende lov hos

Mette Gjerskov. De nævnte afrivninger af 212

hunde er ikke hverken 2000 eller 5000 eller

"masser" af uskyldige hunde som løgnagtigt

påstået af M/K-fanatikere. Det er i realiteten

meget få over 2,5 år, når vi ved der findes ca. 5-

600.000 hunde i Danmark, hvoraf der kun findes

20.000 M/K-hunde i DK. ~~Annående da 107~~

Yderligere ses det på fx diverse hjemmesider, råd til hvordan man "klarar" en kamphund, der opfordres til at gå med kniv, peberspray, salmiaksspiritus samt andre lignende våben, som kan bruges ved sammenstød med listehunde.

Jeg har lige et spørgsmål. En af min datters hundevener har 2 gange fået angrebet deres hund og har aldrig meldt det på. Politiet vil ikke gøre noget. I Tyskland kan købes nogle små genstande der sætter skambånd og har reaktion fra ejeren. Det er i de ideer i anden hånd. Men det har bli mere 2 uger med når hun bliver hund og jeg ønsker for at i verden ikke de forklarer i klemme mellem sådan et par hundehals. Det for tænk på de angreb deres hvalp. Hvordan politiet sætter man en stopper for den slags adfærd?

Synes godt om · 2 · 27. juni kl. 02:10

Jeg ville også være klar til ulovligheder for at redde min hund, isvrigt ønsker salmaksportius ikke. Brugt det selv til bil, rengøreren. I Tyskland kan købes nogle små fikse spray. Så har jeg ikke skrevet for meget :)

Synes godt om · 2 · 27. juni kl. 02:10

Ætser det ikke hvis det kommer i øjnene?

Synes godt om · 16 · 24. juni kl. 09:54

Jeg har købt en mini hårspray. Men ikke det kan gøre noget?

Synes godt om · 28 · 24. juni kl. 09:54

Sverige har noget der forsvarsspray - unge piger går med dem

Synes godt om · 28 · 24. juni kl. 09:54

Har så aldrig prøvet det i øjnene. På hud sker der ikke noget. Kommer min i klammen med en kamphund, er jeg altså ret ligeglad med om den anden får ondt i øjnene, hvis det kan redde min egen.

Synes godt om · 43 · 25. juni kl. 07:07

Tilmed er det blevet helt legalt og socialt acceptabelt at bruge injurier, såsom "Jeg har nu altid ment der er bande penge bag fair dog. Og dermed narke penge" til at underbygge usande påstande, og for at fremme modgang mod fx Dyreværnet, Dyrenes beskyttelse og Foreningen Fair Dog alene med baggrund i, at foreningerne arbejder på at den danske hundelov skal bygge på et sagligt og fagligt grundlag.

Sidste nye påfund for modstanderne af raceforbuddet er at invitere Victoria Stilwell til Danmark for at påvirke politikerne. De er allerede igang med at invitere og arrangere.

Synes godt om · Tilføj kommentar · Følg opslag · for 3 timer siden

13 kommentarer mere

Men det skal nok blive underholdende LOOOOL

Synes godt om · 4 · 3

Kamphunde racer hvælvet sig så på vi med hundessen efteråret 2006 hvor jeg mødte hende hun sigrerede bøger og hun holdt foredrag med kamphundene som hovedemne så har de heldet med sig kan det godt give os kemo til strengen. Dog tvivler jeg for det bliver enormt dyrt for dem hun er bosiddende i USA og der tager hun ud til klienter hun er ikke billig så det bliver noget af en økonomisk udskrivning og jeg tvivler på at de har råd til det med den økonomiske krise vi har nu om dage.

for 2 timer siden · Synes godt om

Jeg har nu altid ment der er bande penge bag Fair Dog. Og dermed narke penge - men hvem ved - håber ikke jeg kan blive dømt for injurier for denne bemærkning. Milan er ikke farlig for han er så omstidt - men Victoria er farlig fordi hun faktisk i andre sammenhænge er meget anerkendt og respekteret.

for 50 minutter siden · Synes godt om · 4 · 1

Foreningen Fair Dog har tillige oplevet, at vores sponsorer bliver chikaneret fordi de støtter FD, der dannes grupper som anser det, som deres opgave at hetze FD støtter med baggrund i FD's arbejde i forhold til forbudslisten. En hetz som netop bygger på fordomme og stigmatisering, som bliver anset som socialt acceptabelt med baggrund i forbudslisten.

nej kun en sponsor

8. april kl. 21:20 · Synes godt om · 0

Himmum på FD side står bl.a Royal Canin som partner. Jeg er stolt med, at købe deres produkter ? Men ikke for jeg har gjort dem opmærksom på det !!

8. april kl. 21:37 · Synes godt om · 0

En eller anden aktions side hvor folk betaler for dog, hvem skriver da lige til royal og høre om de virkelig vil lægge navn til det, det var nemlig ikke den opmærksomhed jeg fik i sommer da de var nede og holde undervisning til hunde holdet kursus.

8. april kl. 21:45 via mobil · Synes godt om · 0

Ups det har jeg heller ikke set, jeg tror også lige at jeg skal spørge for ellers må mine hunde lære at spise noget andet 😊

8. april kl. 21:48 · Synes godt om · 0

Der er faktisk flere partnere, der bunde kontaktes og deres opmærksomme på hvad "Fair" Dog indeholder. <https://www.fairdog.dk/canin.html> - tag et blik under foringen og så partnere

Fair Dog
www.fairdog.dk

Fair Dog er en forening, der arbejder upolitisk og uden personlige interesser fo...
Se mere

8. april kl. 22:06 · Synes godt om · 0

Det faktisk en rigtig god ide om de viser de støtter !

8. april kl. 22:07 · Synes godt om

Bor vi ikke aftale at dem der føler det er forkert skriver til royalcanin@royal-canin.dk

8. april kl. 22:08 · Synes godt om · 0

Sk du egentlig svar fra den chef

8. april kl. 22:08 · Synes godt om · 0

Der ville være en grund til Burde vi lave et ordet at strive selv kan kopiere noget ind og sende ?

8. april kl. 22:09 · Synes godt om · 0

Det var Lene der skrev til BT - på grund af forskammet blev til hende

8. april kl. 22:09 · Synes godt om

god de med et standard brev. Men selvfølgelig synes jeg det skal være et personligt brev. Med et ord kan man godt sige at man er lidt med, at købe deres produkter og man har konsulteret at de støtter Fair Dog, der er en sponsor kampen. Og at Fair Dog den seneste tid er blevet støttet i flere udsendte omkring kampen...

8. april kl. 21:13 · Synes godt om · 0

og Kanin til BT

8. april kl. 21:13 · Synes godt om · 0

Hv roper at den filer es svar ?

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Jeg har søvret mail til dem, den ser sådan her

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Høj

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Jeg har set af Fair dogs side at sponsor den kampen om masthund. Jeg står meget overfor dem da jeg det alle kan forstå i en form for en forening der mener det er for meget.

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Vi har et eller andet for den lige dyd

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Da jeg har konsulteret at i på Fair Dogs hjemmeside står som partner kun jeg har med medlems, at jeg desværre har tabt mit stoffe Royal Canin produkt til mine hunde.

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Dem da Fair Dog sponsor den seneste tid er blevet støttet i flere udsendte omkring venenets søger omkring kampen.

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Jeg ønsker ikke indtækte, at støtte en forening der kun kommer kampen til gavn.

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

En sølvsø lende

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Var det samme hundebude som de

8. april kl. 21:13 · Synes godt om

Nu har jeg desuden skrivet følgende til DOSSO

Fair Dogs hjemmeside står som partner Da jeg har konsulteret at i på at jeg desværre ikke har mig stand til på nogen måde at bidrage til DOSSO, som jeg troede var en uafhængig forening.

Min beklagning er oplyst, da Fair Dog sponsor den seneste tid er blevet støttet i flere udsendte omkring venenets søger omkring kampen. Og da jeg ikke indtækte ender, at støtte en forening der kun kommer kampen til gavn har jeg tvivlet om det.

Dem da vil jeg selvfølgelig orientere mit netværk om.

8. april kl. 22:40 · Synes godt om · 0

Hvad er DOSSO ?

8. april kl. 22:40 · Synes godt om

https://www.dosso.dk/

8. april kl. 22:40 · Synes godt om

For det er bare hvis man skriver et eget brev over det. Man kan jo få inspiration fra oversendte fra andre, jeg tænke er nød at hvis man samarbejder og sende breve blev det betragtes som spam - og det er det vel i et eller andet omfang også.

8. april kl. 22:40 · Synes godt om · 0

Eget brev gør meget indtryk..... I princippet skulle de få lov til de forskellige partnere, der står på Fair Dogs side...

8. april kl. 22:40 · Synes godt om · 0

Har stiftet hert om DOSSO

8. april kl. 22:40 · Synes godt om

Synes godt om

8. april kl. 22:40 · Synes godt om · 0

der en der vil hjælpe sig oplyses at live en page om fra en side af i

8. april kl. 22:40 · Synes godt om · 0

Alle FD's partnere står på FD's hjemmeside under Partneren og så videre..... Jeg vil nok trods alt skrive til Dansk Terrier Klub og Terrierklubben. Desuden er Alpha Hundetræningscenter nok ude af rækkefølge med Fair Dog.

8. april kl. 22:49 · Synes godt om · 0

Jeg kender mange terrier som er enige med det, men det er bare godt nok ikke alle der har hørt - man alligevel -

8. april kl. 22:51 · Synes godt om · 0

Konklusion

Så længe at Danmark ikke har en hundelov, som rent faktisk og i praksis forhindrer farlige hundebid og som alene er udformet til at skabe en falsk tryghed, vil Danmark ikke se et fald i alvorlige hundebid.

Både nuværende hundelov, samt nærværende lov forslag stiller ikke forslag til hvordan Danmark skal reducere bidskaderne, både i hund til hund bid, men i særdeleshed i hundebid, rettet mod mennesker.

Det er Foreningen Fair Dog's klare overbevisning, at så længe Danmark har en liste med ulovlige/forbudte hunderacer, samt en omvendt bevisbyrde pålagt den enkelte hundeejer, vil der ske yderligere uheldig stigmatisering og diskriminering, som fastholder hundeejerne som værende ejere, af "farlige hunde" og derved tillader denne fordomsfulde og yderst stigmatiserende adfærd over for hundeejerne. Dette gælder i forhold til alle livets aspekter, som nævnt ovenfor alt lige fra hvilket billede, en bankkunde ønsker på sit bankkort og hen til hvilken bolig, det er muligt for denne at bo i.

Yderligere forhindrer forbudet, at efterspurgt arbejdskraft flytter til Danmark, idet denne enten ikke kan opfylde dokumentationskravet eller fordi de er ejer af en listehund.

Det er Foreningen Fair Dog's vurdering og oplevelse, at så længe vi har en hundelov som bygger på frygt og opretholdes med baggrund i frygt, vil der ske denne stigmatiserende, diskriminerende og fordomsfulde tilgang i forhold til ejerne af de 13 listehunde racer/ blandinger heraf, samt andre hundeejere med hunde af samme type.

Yderligere vil forbudslisten alene, skabe en større stigmatisering, diskriminering samt fordomsfuld tilgang i mod mennesker som har valgt en livsledsager, som måske ligner en af de "farlige hunde". Det vil sige, at der er sket en uheldig politisering af danske hundeejere imellem "dem med farlige hunde" og os andre.

Hvis der indføres et forbud mod bestemte hunderacer, skal det overvejes, hvilke overgangsregler der skal gælde for de personer, der på tidspunktet for forbuddets ikrafttræden allerede er i besiddelse af hunde tilhørende de forbudte racer.

Det bør indgå i overvejelserne, at personer, der har erhvervet en hund før forbuddets ikrafttræden, ikke ved erhvervelsen har haft anledning til at undersøge, om hunden tilhører en af de forbudte racer. En række hundeejere vil således kunne blive nødt til at overholde overgangsreglerne, fordi de ikke kan dokumentere, at deres hund ikke tilhører en af de forbudte racer. Der vil derfor efter udvalgets opfattelse ikke være hensigtsmæssigt at stille for strenge krav til hold af disse hunde. Efter udvalgets opfattelse vil det være nærliggende at lade hundene omfatte af en overgangsordning, som den der gælder i Norge, hvorefter sådanne hunde skal registreres/ånmeldes og føres i snor, ligesom de ikke må overdrages eller indgå i avl.

I forbindelse med en eventuel gennemførelse et raceforbud må det overvejes, om der herved foretages et ekspropriativt indgreb i forhold til erhvervsmæssig avl af de hunderacer, der ønskes forbudt, jf. grundlovens § 73, således at der enten skal udbetales erstatning til – eller fastsættes en overgangs- eller dispensationsordning for – de berørte avlere.

Et flertal af udvalgets medlemmer (Pernille Haansen, Vibeke Knudsen, Jens Kruse Mikkelsen, Ingeborg Mathuk, Jens Svenningsen og Hans Tonsborg) kan ikke anbefale, at der gennemføres et sådant forbud og henviser i den forbindelse til de argumenter, der er gengivet ovenfor. Disse medlemmer fremhæver særligt, at der er betydelig risiko for, at den omvendte bevisbyrde, som er nødvendig for at sikre et effektivt forbud, medfører, at loven kommer til at ramme alt for bredt. Medmindre man er indehaver af en siambogsført hund, og eventuelt har fået registreret en blodprøve med henblik på en fremtidig dna-analyse, har borgeren i praksis yderst begrænsede muligheder for at tilbagevise politiets påstand om, at man er indehaver af en kamphund, selv om hunden rent faktisk ikke tilhører en af de forbudte racer eller indeholder arvelige egenskaber herfra. Og selv bortset fra dette bevisbyrdespørgsmål vil et forbud inden for de berørte racer og krydsninger, hvori disse racer indgår, ramme et meget stort antal hundeejere, hvoraf rigtig mange har en velfungerende familiehund. Et forbud vil desuden ikke alene ramme for bredt. Det vil også ramme for snævert, idet der som anført ikke er grund til at tro, at problemerne med skambildning af mennesker og andre hunde vil forsvinde af den grund, idet der som anført også findes farlige hunde inden for andre hunderacer. Disse medlemmer finder endvidere, at det gældende forbud mod pitbull terrier og tosa innu bør ophæves, da det kan være stødende for retsbevidstheden at opretholde regler, der alligevel ikke håndhæves i praksis, og da de gældende – og de i de følgende afsnit foreslåede – regler om politiets beføjelser over for farlige hunde giver et bedre grundlag for en indsats mod farlige hunde.

Et mindretal af udvalgets medlemmer (*Cristina Angela Gullisano, Pernille Langermann-Nielsen og Birgit Kleis*) bemærker, at der som anført ovenfor er enighed i udvalget om, at en eventuel forbudsordning må bygge på den norske model beskrevet under pkt. 7.2.3.

Mindretallet er enig i, at en række forhold – isoleret set – kan anføres imod at indføre en sådan forbudsordning. Ordningen kan således som anført af flertallet risikere at ramme både for snævert og for bredt, sådan at forstå, at ordningen ikke vil kunne afgrænses så præcist, at den i alle situationer rammer eller kun rammer hunde, der kan udgøre en konkret fare for omgivelserne. Hertil kommer bl.a., at også en ordning, der bygger på den norske model, kan være (meget) vanskelig at håndhæve på en måde, der er fuldt ud effektiv.

Der kan imidlertid efter mindretallets opfattelse også anføres stærke grunde til at foreslå en forbudsordning. Som anført i afsnit 7.1. er det således et væsentligt problem, når der i den brede befolkning skabes frygt for at blive angrebet af hunde, som man møder på offentlige gader og veje, uanset om denne frygt statistisk set er velbegrunder.

Det må i den forbindelse efter mindretallets opfattelse fremhæves, at der – både tidligere, men i høj grad i de allerneste år – har været fokus på, at nogle hundeejere ligefrem tilstræber at have en hund, der af omgivelserne bliver opfattet som "færlig" og dermed efter omstændighederne egnet til at skabe frygt hos omgivelserne. Hertil kommer, at der er almindelig enighed om, at der findes visse racer eller typer af hunde, som stiller særlige krav til ejerens håndtering og opdragelse, og det gælder, hvad enten man vælger at betegne disse hunde som "færlige" eller "krævende" hunde.

Mindretallet er opmærksom på, at begrebet "færlige hunde" for så vidt ikke kan siges at være et relativt nyopstået fænomen, idet der også tidligere – f.eks. ved indførelse af hundeloven i 1937 – var røster fremme om at forbyde f.eks. schæfer og dobermanpinschere, fordi de kunne vække frygt hos deres omgivelser. Imidlertid har der i de allerneste år været en udvikling og en offentlig debat mv., der efter mindretallets opfattelse kan gøre det nærliggende at overveje, om udbredelsen af forskellige racer og typer af hunde har nået et stadie, hvor der bør indføres grænser for, hvilke hunde vi ønsker i det danske samfund.

Mindretallet bemærker desuden, at selv om den omtalte model for en forbudsordning muligvis ikke vil kunne håndhæves fuldt ud effektivt i praksis, vil en sådan ordning efter mindretallets opfattelse under alle omstændigheder kunne have den effekt, at antallet af hunde omfattet af ordningen gradvist vil kunne blive reduceret i de kommende år.

Mindretallet bemærker i den forbindelse, at formålet med en forbudsordning skal være at varetage hensynet til borgernes sikkerhed og tryghed. I ligesom det var en forudsætning, da man indførte forbuddet i Norge, finder mindretallet, at det er vigtigt at understrege, at politiet i givet fald bør hånd-

hæve en forbudsordning på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en form for forfølgelse af hundeejere.

På den anførte baggrund finder mindretallet, at spørgsmålet om indførelse af en forbudsordning i sidste ende må bero på en politisk afvejning af de forskellige – til dels modsatrettede – hensyn, som gør sig gældende på området.

7.4. Racebestemt særregulering

Der findes ikke i den gældende danske lovgivning særregulering for bestemte hunderacer bortset fra bestemmelsen i hundelovens § 3, stk. 3, hvorefter 14 opregnede hunderacer, krydsninger heraf samt enhver større hund, der efter sin race eller sin karakter kan sidestilles med de 14 hunderacer, uden for de større byer skal føres i snor, holdes indelukket eller forsvarligt bundet fra solnedgang til solopgang, dog mindst fra kl. 18 til kl. 6:2. Denne bestemmelse, der stammer fra den oprindelige hundelov fra 1938, har næppe længere nogen praktisk betydning, og den foreslås i øvrigt ophævet i det lovudkast, som Justitsministeriet sendte i høring den 11. september 2009.

Som det fremgår nærmere af kapitel 4, er der i flere europæiske lande en særregulering for visse hunderacer. I *Tyskland*, hvor der er lovgivning både på forbudsniveau og på delstatsniveau, og reglerne derfor er forskellige fra delstat til delstat²³, er det typisk blandt andet krav om tilladelse til at holde færlige hunde, og en sådan tilladelse meddeles kun til myndige og pålidelige personer, der er personligt egnede og som besidder tilstrækkelig faglige viden til at holde den pågældende hund. Ejeren skal desuden være i stand til at holde og føre den færlige hund i snor. I *Frankrig*²⁴ stilles der for ejere af staffordshire terriere, amerikansk staffordshire terriere (amstaff), mastiff, tosa inu og rottweiler krav om et kursus til opnåelse af et egnethedsbevis. Kurset har til formål at hunde udvise en passende adfærd ved ophold på offentlige og private områder. I *Spanien*²⁵ kræver det tilladelse at straffe for f.eks. drab, frihedsberøvelse eller narkotikahandel eller frakendt retten til at beskæftige sig med hunde eller andre potentielt færlige dyr. Færlige hunde skal være iført mundkurv og føres i snor, hvis længe ikke må overstige 2 meter, når den befinder sig på offentlige steder. Hvis en færlig hund forsvinder, skal det kommunale register underrettes herom inden for 48 timer. I *Schweiz*²⁶ reguleres området i vidt omfang i de enkelte kantoner (delstater), og f.eks. i Geneve stilles der krav om tilladelse til at holde 12 hunderacer, og der er mundkurvspligt for disse racer.

²³ Bestemmelsen er omtalt i afsnit 3.2.12.2., hvornår det fremgår, at formålet med bestemmelsen er at "udeiukke, at hunde slippes løs i tidlige sommermorgener, før der er mennesker i marken, således at de under omstrejfen kan overfalde vildt og husdyr, uden at der er større mulighed for at hindre dette".

²⁴ Dette gælder – som det fremgår af afsnit 4.5. – også afgrænsningen af, hvilke hunde der anses for færlige.

²⁵ Jf. afsnit 4.7.

²⁶ Jf. afsnit 4.9. Som færlige hunde anses ud over otte opregnede hunderacer også hunde med nærmere angivne fysiske karakteristika, smk. afsnit 7.2.4.

²⁷ Jf. afsnit 4.10.

Fyns Polit

Ledelsessekretariat
Hans Mules Gade 1-3, 5000 Odense C
Tlf. 65201437 - Fax 65201478

Rigspolitiet
Center for Almen Jura
Politivet 14
1780 København V

Dok. nr. 24

Sagen. H. nr. J 2012-022-243

Hermed fremsender Fyns Polit yderligere bemærkninger til sagen. (Som mail af 5. december 2012)

Fyns Polit har den 5. december 2012 foretaget besigtigelse af hunden "Thor" ved pa. Niels Bo Søndergaard som er ansat ved Fyns Polit inden for særlovsområdet dyr og miljø og som derfor har indgående kendskab til området.

Niels Bo Søndergaard har foretaget besigtigelsen på Hundepension Lykkegården og til stede var Lykkegårdens indkøber Kaj Juul.

Al besigtigelsen fremgår:

"Hunden var korthåret, sort med hvide aftegninger på ben, bryst og hoved. Hunden havde en muskulær anatomi, og virkede kraftfuld og livlig i sine bevægelser.

Hundens skulderhøjde blev målt til 52 cm.

Hunden virkede ikke tryk ved vores tilstedeværelse, hvorfor det ikke var muligt at veje den.

På baggrund af tilgængelige fotos på internettet af hunderaen amerikansk staffordshire terrier, vurderes det umiddelbart, at Thor har et udseende, som minder meget om en amerikansk staffordshire terrier.

En amerikansk staffordshire terrier har jf. hunderacer.dk en skulderhøjde på 43-48 cm.

Det vurderes, at Thor er en krydsning af en amerikansk staffordshire terrier og en ukendt race".

På baggrund af Niels Bo Søndergaards besigtigelse af hunden "Thor" kan det efter min opfattelse lægges til grund, at "Thor" navnlig på baggrund af udseende er en krydsning af en amerikansk staffordshire terrier og en ukendt race.

Jeg skal fastholde min afgørelse af 20. november 2012.

Med venlig hilsen

Lars Stig Jørgensen
Lars Stig Jørgensen
Juridisk konsulent

Fyns Polit

Odense Særløvs Dyr Og Miljø
Hans Mules Gade 1-3
5000 Odense C
Tlf. 66141448

Rapport besigtigelse hund

Dato: Onsdag den 05. december 2012

Journ.nr.: 2300-89150-00039-12

Forhold nr.:

Bilag nr.:

Sagens art
Hundeloven, forberedelse af pålæg
Gerningsidpunkt/tidrum
Søndag den 23. september 2012 kl. 19.27

Kommune
Svendborg

Gerningssted
Mølmarksvej 93
5700 Svendborg

Hunden Thor, chipnr. 208210000296425, blev d.d. besigtiget på Hundepension Lykkegården. Til stede var ligeledes Lykkegårdens indehaver Kaj Juul.

Hunden var korthåret, sort med hvide aftegninger på ben, bryst og hoved. Hunden havde en muskulær anatomi, og virkede kraftfuld og livlig i sine bevægelser.

Hundens skulderhøjde blev målt til 52 cm.

Hunden virkede ikke tryk ved vores tilstedeværelse, hvorfor det ikke var muligt at veje den.

På baggrund af tilgængelige fotos på internettet af hunderaen amerikansk staffordshire terrier vurderes det umiddelbart, at Thor har et udseende, som minder meget om en amerikansk staffordshire terrier.

En amerikansk staffordshire terrier har jf. hunderacer.dk en skulderhøjde på 43-48 cm.

Det vurderes, at Thor er en krydsning af en amerikansk staffordshire terrier og en ukendt race.

Go gte billeder

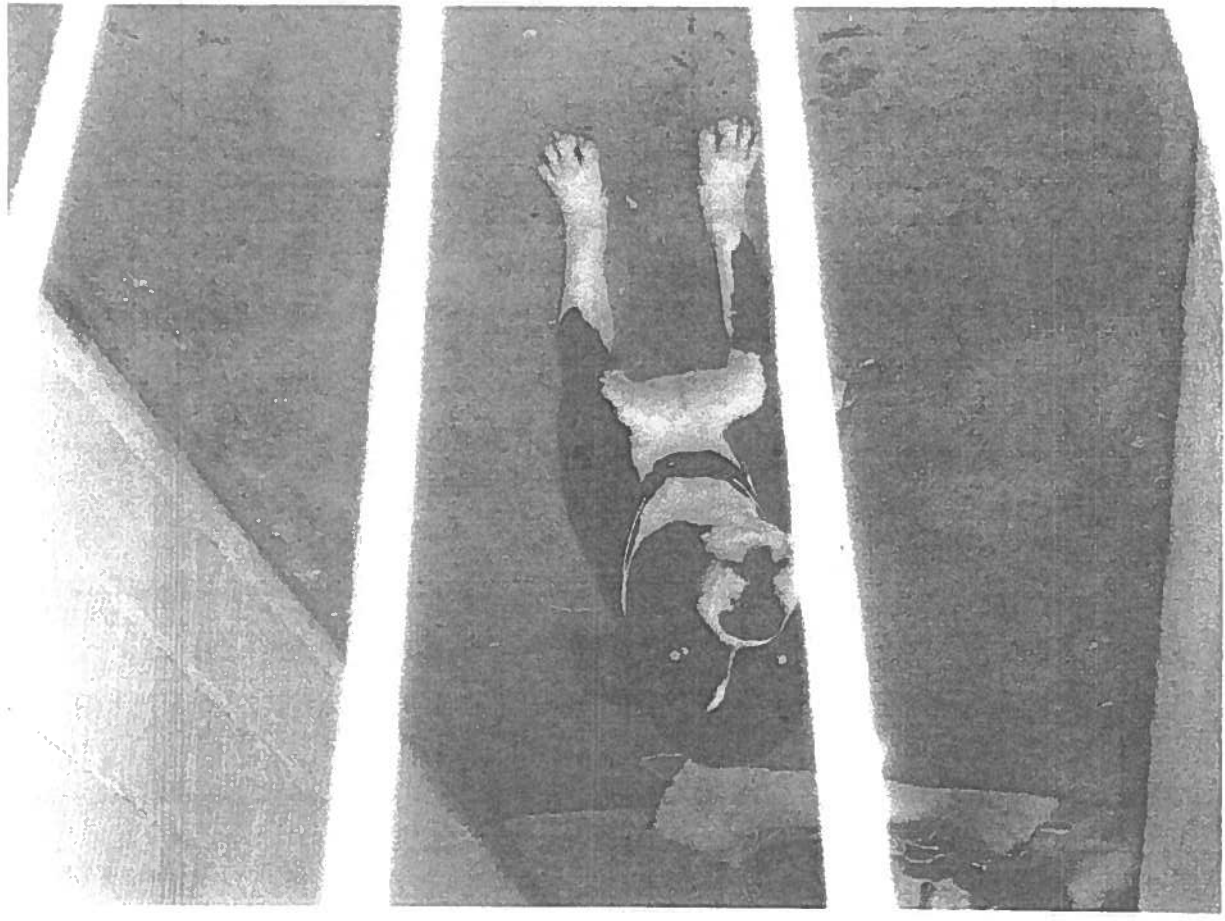
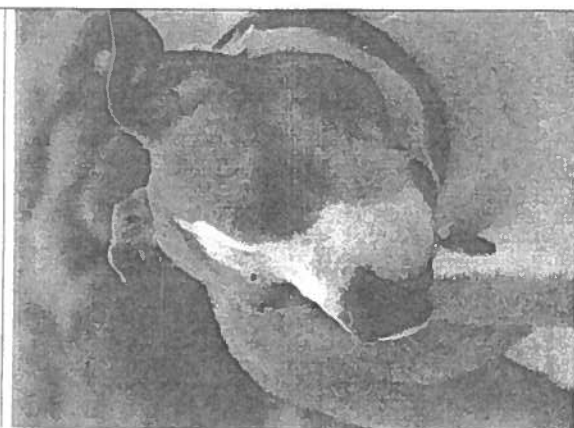
[Billedets website](#)
Amstaff puppies
amstaffs.dk

Vis fuld størrelse
744 x 555 (1,2x større), 43KB
Flere størrelser

Soq e'for billede
Lignende billeder

Typs: JPG

Billeder kan være beskyttet af ophavsretsloven.

Go gte billeder

Billedets webside
Hunderacen Amerikansk Staffordshire Terrier
hundeejere.dk

Vis fuld størrelse
640 x 480 (Samme størrelse), 53KB
Flere størrelser

Se g efter billede
Lignende billeder

Type: JPG

Billedet kan være beskyttet af ophavsretsloven.

Go gte billeder

Billedets webside
Hunderacen Amerikansk Staffordshire Terrier
hundeejere.dk

Vis fuld størrelse
781 x 800 (1 4x større), 148KB
Flere størrelser

Søg efter billede
Lignende billeder

Type: JPG

Billedet kan være beskyttet af ophavsretsloven.

Helle Rudolph Jensen

Mvh

Fra: Poul Hvilsted
Sendt: 7. december 2012 13:21
Til: 'xenia'; adm-center-for-almen@politi.dk
Emne: (Horten-158175) Deres j.nr.: 2012-082-243 hunden Thor

Xenia Zingenberg
 jurist
 Fair Dog

Kategorier: GO: saved

Kære Jane Bech

Som advokat for Foreningen Fair Dog tillader jeg mig i tilknytning til Xenia Zingenbergs mail nedenfor lige at tilføje, at forslaget om, at det arrangeres at lade en uvidlig ekspert vurdere Thor i forhold til ejerens oplysninger om racemæssig profil, skal anses for at være et hensigtsmæssigt forslag på at undgå eller kvalificere en domstolsprøvelse af afgørelsen.

Hvis Dyreværnet - Foreningen Værn for Værgeløse Dyr hurtigt kan aktiveres til enten at fremkomme med en udtalelse eller bringe en egnet (lokal) ekspert i forslag, kan der desuden ske en begrænsning af omkostninger til Internat mv.

Vi beder derfor om et så hurtigt svar på dette forslag som muligt.

Med venlig hilsen

Poul Hvilsted
 Partner

T +45 3334 4254 / M +45 5234 4254 / vCard / Læs profil

HORTEN

Horten Advokatpartnerselskab

Philip Heymans Allé 7 T +45 3334 4000 www.horten.dk
 DK-2900 Hellerup F +45 3334 4001 CVR 33775229

Please note that information contained in this e-mail and any attachments is intended for the use of the addressee only and is confidential and may contain legally privileged information. If received in error, please delete it from your system and notify us by phone. Any dissemination, distribution, copying or use of this communication without our prior permission is strictly prohibited.

Fra: xenia [mailto:raadgivning@fairdog.dk]

Sendt: 7. december 2012 11:53

Til: adm-center-for-almen@politi.dk

Cc: Poul Hvilsted

Emne: vedr. Deres j.nr.: 2012-082-243 hunden Thor

Att.: Jane Bech

Vedr. Deres j.nr.: 2012-082-243 Hunden Thor

Idet der er berettet tvivl omkring at der kan være tale om, en blandingshund af racer som tilhører en af de forbudte racer. Tillader vi os hermed at anmode Rigspolitiet om, at få foretaget en ekspert besigtigelse og vurdering af hunden Thor. Vi vil i den forlængelse forslå Dyreværnet -Foreningen Værn for Værgeløse dyr eller et andet egnet forslag, afsagt af Foreningen Værn for værgeløse dyr som er så lokalt som muligt i forhold til hundens Thors placering på Fyn.

Jørgensen, Lars Stig (LSJ004)

Fra: xenia [raedgivning@fairdog.dk]
 Sendt: 13. december 2012 12:51
 Til: Jørgensen, Lars Stig (LSJ004)
 Emne: Re: Hunden Thor

I forlængelse af mail fra 11.12.12 kan jeg oplyse at Isabella Andersen Hundeadfærdigsbehandler/hundelinstruktor og Veterinær Ernærings Terapeut fra Happyhound/Dyreværnet - Værn for værgeløse dyr. Samt Charlotte Fabris Hunde og Dyreadfærdisterapeut/dyreklinisiolog og medlem af PDTE Europe vil foretage vurderingen af hunden Thor d.d. kl 16.00. Jeg vil i samme anledning opfordre Fyns Polit til at være til stede.

Mvh
 Xenia Zingenberg
 Fair Dog
 Jurist

On 11/12/2012 11:16 LSJ004@polit.dk wrote:

Kære Xenia Zingenberg

Med henvisning til vores samtale den 11. december 2012 skal jeg bekræfte at Fair Dog efter nærmere aftale med Lykkegårds hunde og kattepenion, Abelonelundvej 50, 5500 Middelfart kan arrangere ekspertvurdering af hunden Thor.

Jeg skal gøre opmærksom på, at omkostningerne i forbindelse hermed ikke kan afholdes af Politiet.

De henvises til at kontakte indehaver af pensionen Kaj Juhl på tlf. 40252636 eller tlf. 64402636 for nærmere aftale om tidspunkt for besigtigelse af hunden.

Jeg skal anmode om snarest at modtage resultatet af besigtigelsen som jeg vil sende til Rigspolitiet.

Med venlig hilsen

Lars Stig Jørgensen

Fyns Polit

Ledeisessekretariatet

RACEVURDERING

Foretaget af: Isabella Andersen
 Dato: 13 december 2012
 Hundens Navn: Thor
 Født: 14 september 2011

Karakteristika	Denne hund	Raceforslag
Pels og hud	Forholdsvis kort, grov i struktur. Sort og hvid. Under pelsen på hovedet, Black n tan	Mallorca Mastiff, Olde English Bulldogge
Proportioner	Ryg længde 52 cm, højde skuldernøjde 52 cm, højde bagtil 57 cm. Hoved omkreds 49 cm. "Kasseformet"	Olde English Bulldogge
Skalle	Bred, flad med defineret midterfure. Baghovedet går nærmest direkte ud i nakken	Mallorca Mastiff, Olde English Bulldogge
Ben	Meget kraftige benstammer fortil, mindre kraftige bagtil	Olde English Bulldogge
Bryst	Bredt, fladt uden runding nederst	Olde English Bulldogge
Poter	Høje, kraftige trædepudder og tær. Neglene på bagpoter er helt korte.	Olde English Bulldogge
Stop	Tydeligt "skihop"	Olde English Bulldogge
Næse	Sort, bred med store runde næsebor. Tydelig næsespalte.	Olde English Bulldogge
Næseparti	Set fra siden er den en smule bagudrettet ("opstopper")	Olde English Bulldogge
Tænder	Bredt hele vejen ud. Forholdsvist kort	Olde English Bulldogge, Mallorca Mastiff
Øjne	Ekstremt bredt bagtil. Store runde, en del af det hvide er synligt. Tydeligt hængende	Olde English Bulldogge
Ører	Middelstore, bæres overvejende bagud, medium ansat og kraftige ved ansatsen	Olde English Bulldogge
Læber	Udpræget hængemule. Underlæben folder udad ved mundviggen. Fortil dækkes underlæben af overlæben	Mallorca Mastiff, Olde English Bulldogge

Hale
 Forholdsvis kort, lavt og kraftigt ansat, tyndere ud mod spidsen. Bæres hængende, når hunden er aktiv danmer den en bue der ikke går op over ryggen.
Bevægelse
 Glad og lidt "tung" i sine bevægelser når han løber, "slæber" bagbenene lidt. Har en let rullende gang.
Temperament
 Glad og legesyg. En smule vagtsom overfor fremmede.

Mallorca Mastiff, Olde English Bulldogge
 Olde English Bulldogge
 Olde English Bulldogge, Mallorca Mastiff

Adfærdstest
 Denne test er ment som en indikation af hundens temperament på testtidspunktet. Den viser hundens stærke og svage sider i den givne situation.
 Hunden kan være påvirket af omstændighederne og kan derfor reagere anderledes i en anden given situation.

Testen har til formål at give et så bredt billede som muligt af hundens reaktion på forskellige udefrakommende omstændigheder, samt af dens reaktion i forhold til almindelig dagligdags situationer.

Det tilstræbes at testen foregår på et sted der kendt for hunden eller ligner noget den kender.

Der vil blive taget hensyn til den enkelte hunds race og formåen. Derfor vil der også fra gang til gang blive vurderet hvilke elementer der skal med og hvilke der evt. udelades.

Under hele testen vil der blive lagt mærke til hundens kompetence i forhold til "hundesprog".

Der vil under testen så vidt muligt være en person til stede som den kender.

Der vil blive lavet en beskrivelse af den enkelte hund som fortæller om dens reaktion på de enkelte elementer i testen.

Efter testen vil der blive lavet en samlet konklusion.

Dato for testen: 13. december 2012

Hundens navn: Thor

Hundens alder: 14 1/2 måneder

Forfatter af: Isabella Andersen, Happyhound & Co. Eksamineret adfærdsbehandler og instruktør.

- Reaktion på fremmed menneske

Meget glad og vil gerne hilse. Er meget stresset og også noget dæmpende i sit kropssprog.

- Reaktion på fremmed menneske der søger kontakt til hunden (også med "forkert" kropssprog)

1. Håndsrækning mod hunden

Lige glad

2. Håndsrækning over hovedet på hunden (klap på hovedet)

Lige glad

- Lyst til at samarbejde (sit, dæk, "for sjov" etc.)

Er for stresset, sidder dog gerne.

- Villighed til "madbyt" (vognning)

Bytter gerne, viser intet tegn på madvognning

- Leg med menneske uden genstand

Leger glad og gerne

- Leg med menneske med genstand (stress / afstressning)

Leger aktivt og også gerne lidt vildt. Respekter fint når legeobjekt fjernes.

- Jagt lyst (skind og "mus")

Leger glad og aktivt. Leger ligeså gerne med bolden

- Håndtering (pille ører, poter, "kramme")

Finder sig fint i det. Er dog stadig meget stresset.

- Reaktion på fremmed mand

Bliver lidt usikker og en anelse vagtsom.

Andet.

Thor er på test tidspunktet meget stresset. Han er tydeligt mærket af at have stået i bur i lang tid og ervedsomt understimuleret.

Han øjne er helt røde i det hvide og læber og snude er ligeledes ildrøde af stress.

Da vi ankommer til pensjonen er der i hans bur ikke noget blødt at ligge på der ligger kun et par små sammenkrøllede stykker tæppe. Jeg bemærker at der i de andre bure hvor der også står hunde, ligger et stykke gulvæppest hundene kan ligge på. Buret er meget lille. De vurderes umiddelbart ikke til at leve op til standarden.

Pensionsejeren regner med at test og racevurdering skal foregå i buret.

Dette er dog ikke hensigtsmæssigt og vi beder om at få lov at foretage testen i et mere neutralt og ahmndeligt rum.

Vi får lov at være i det rum der også bruges til modtagelse af kunder til fodersalg samt indlevering af pensions katte.

Katte pensjonen er også i sammen rum.

Mens vi tester og racevurderer kommer der kunder der skal købe mad og ligeledes kunder der skal aflevere en kat i pension.

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurderes det at Thor ikke tilhører en race af Terrier typen.

Han viser intet tegn på "Terrier værd" i sin adfærd.

Han er en glad og imødekommende hund men kan også være vagtsom overfor fremmede. Han er har en sund afreaktionstid.

Ligeledes viste han intet tegn på at "tænde" på de katte der gik i bure i rummet hvor testen blev foretaget, hvilket ville være normalt at gøre for en hund af Terrier typen.

Som nævnt ovenfor var han meget stresset på grund af forholdene på testtidspunktet.

På trods af dette var han en sød, glad og meget kærlig lille dreng.

Vurdering af Hund

Bedømmelse:

Race: Hundeføds navn: Thor
 Chip nr.: 206210000296425
 Sted: Lykkegårdsens Hundepension,
 Abelonelundvej 50, Middelfart
 Dato: 13.12.2012

Chip nr.: 206210000296425
 Kan: Fertil Han
 Fæve: Sort med hvid - black n tan undermeden.
 Født: 17 September 2011

Hoved:	Muskulært, god bredde og tungt. (endnu ikke lærdig udviklet) med tydeligt dybt stop - Flad top. Muskuløst kæbeparti. Måler 48 cm i omkrets.
Snude længde:	Tilpas længde og bredde - bred omkring snuden - selve snuden er bred - dyb og bred næsehule - udtalt stop
Bid:	Saksebid med let underbid, - alle præmolær og molar er der og sidder pænt. Utrolig breddes bagtål. (Mellem molar på højre og venstre side)
Næse/Læber:	Sort - mangler pigment - er rød på dagen pga- stress-
Øjne:	Lang fra hinanden - Runde - mørke og mørke - løse øjenrænde - våde øjne - vågent look - glasøjne (meget hvidt omkring)
Ører:	Godt ansatte og båret - højt - korte (medium) og med bred base. Thor er endnu ikke bredt højt ud, så de sidder højt på dagen.
Hals:	Bred - medium til kort længde - Har rigeligt halshud
Krop:	Kort og kompakt krop. Meget firkanter i proportionerne og ikke velafbalanceret, men det stemmer overens med hundens alder og stadiet i udviklingen. 52 cm i skulder højden - 52 cm i krops længden. Han er temmelig meget højere bagtål 57 cm og vurderes til en sluthøjde på omkring 59-62 cm.
Ryg:	Lige - stærk. Brat slutning fra rygsejle til halerod.
Bryst:	Fladt men bredt brystparti, uden runding.
Forstilling:	Udadrejet med kraftige bestammer
Bagstilling:	Tilpas muskulatur - kohaset og løs i bagbenene
Pels:	Kort og tør - Velafgrænset aftegninger - Hvide spore på bagpoterne. Ingen underuld - Hunden er træfarvet, da der findes Black and Tan undermeden. (Tricolor)
Hale:	Noget kort, meget lavt ansat. Fra Ryg til halerod er ca. 8-10 cm fordybning.
Poter:	Fontil stejle og runde, med brede trædepuder. Bagtål plattødt og flade

Bevægelser : Tung i sine bevægelser, Væver på bagbenene og overstrækker i knæhaserne, slæber sine bagben.

Testilder : I orden – begge sten fundet

Temperament :

Opmærksom, glad, kæftig – vagtsom overfor fremmede mænd

Helhedsindtryk :

En meget glad og livlig teenager (14 ½ måned gammel), som endnu ikke er færdigudviklet. Derfor er han noget ude af proportioner på dagen - Hunden vurderes til at få en slat højde på omkring 58-62 cm og tilsvarende vil han bredde mere ud i både hoved og krop.

Konklusion :

Hundens karakteristika stemmer overens med Bulldogge/Mastiff/Molosse hunderaceme. Og lever op til både standarden indenfor Oldie English Bulldogge, samt Mallorca Mastiff og så kaldet Ca De Bou, samt Perro Dogo Mallorquin. For et utrænnet øje vil der indenfor begge racer kunne findes unge hanner som kan minde en del om en forvokset Amerikansk Staffordshire Terrier eller blanding heraf (se vedlagt billeder af avshanner)

Der er dog så meget ved hunden Thor der udelukker at der skulle kunne være tale om en Amerikansk Staffordshire Terrier eller blanding heraf.

- 1.: Han har ikke lemmer sind.
- 2.: Han har vævende og løs gang på bagparten.
- 3.: Han er flad i hoved skalten/toppen
- 4.: Han er all for høj bagtit og vil få en slat højde der ligger langt over AST.
- 5.: Bredden bagerst i munden (mellem Molartænderne)
- 6.: Øjnene – formen, hængende, det hvide
- 7.: Bredden på snuden
- 8.: Hænge mulen
- 9.: Kort og dybliggende hale
- 10.: Farven Black and Tan

Yderligere bemærkninger :

Jeg vil her gøre opmærksom på at hunden Thor, meget tydeligt har taget skade af at stå så længe på intet. Han var understimuleret og hans stress niveau var faretruende højt og det var umuligt at få ham stresset ned.

Derudover havde han fået elefanthud på bagbenene (sid efter at ligge uden korrekt underlag) og han har bidt pelsen af sin hale. Muligheden for at røre sig i boksen som hundene står i er minimal. Boksen var ca 1,20 m bred X 3 lang.

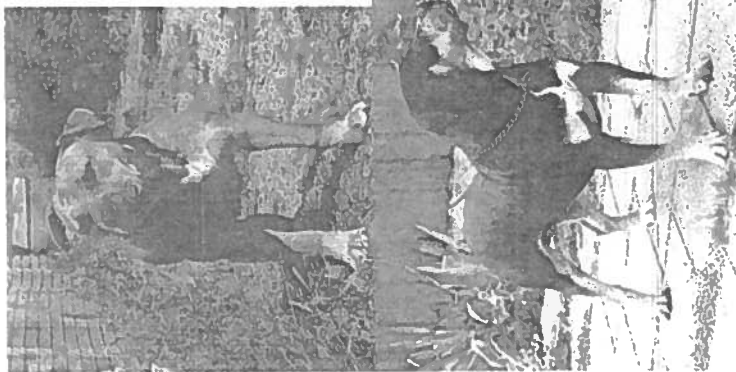
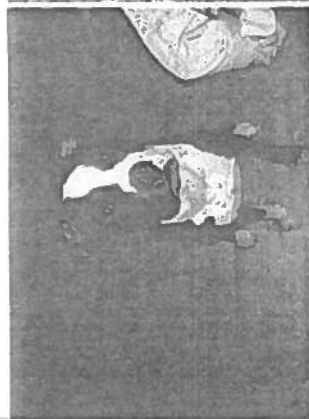
Dato.: 13.12.2012

Underskrift : Charlotte Andersson

Dyrerådgiver, Dyrekinesolog og
Medlem af PDYE.

Mallorca Mastiff – Ca De Bou – Perro Dogo Mallorquin

<http://www.moloss.cz/ppm.htm>

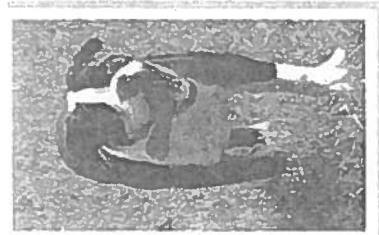
<http://www.maximilianfox.com/Our-Perro-Dogo-Mallorquin/Our-Perro-Dogo-Mallorquin/Ca-de-Bou-Nana-Frekes-Arya.html>

<http://www.hoobly.com/0/0/1992624.html>

Olde English Bulldogge

Thor 13.12.2012

Thor 13.12.2012

FORENINGEN
FAIRDOG

Foreningen Fair Dog
 Krøjerup Overdrev 25
 DK-4180 Sarlø
 Telefon 60194312

CVR 33 02 68 03
www.fairdog.dk

Racebedømmelse

Jeg har som racerepræsentant i Dansk Terrier Klub for racen Amerikansk staffordshire terrier, modtaget billeder og video af hunden Thor, chip. Nr. 208 210 000 296 425 til objektiv bedømmelse af om pågældende hund, kan være en Amerikansk Staffordshire terrier (AST) eller blanding heraf.

Som udgangspunkt kan en hund ikke med sikkerhed bedømmes ud fra phenotype (udseende). Bedømmelsen tager udgangspunkt i om pågældende hund har træk, der er i overensstemmelse med racestandarten for AST.

Hunden Thor er en ung han hund på 14 mdr.

Farven er sort/ hvid med Black and Tan (sort og brun) underneden på dele af kroppen herunder hovedet. **Farven Black and Tan er en ikke anerkendt farve kombination for racen AST.**

Hovedet er meget kraftigt udviklet. Længden fra snude spids til stop (mellem øjnene) er ca. halv længde i forhold til længden fra stop til midt skalle.

Skallen er voldsomt udviklet på trods af hundens unge alder, omkreds af hovedet er proportional med fronten af hunden.

Kæbeparti er meget bred og kraftigt.

Øjnene er placeret langt fra hinanden og runde, med tydelig præg af hængeøjne.

Ørerne er placeret korrekt men er tunge med tendens til rosen ører.

Hovedet er ikke på nogen måde racetypisk for en AST, det er meget overdimensioneret, og fremviser træk der er racetypiske for hunde af mollosser gruppen herunder bulldog og mastiff typerne.

Kroppen fremstår muskuløs med fladt bryst uden dybde, kraftige ben stammer fortil, med udad drejede poter (kommode ben) poterne er flade med en svag mellem hånd.

Hundens højde bedømmes til over 50cm. med en topline (ryggen) der er højere bagtil. Bagbens vinkler er meget stejle og knoglernes proportioner er væsentligt mindre en på forbenene. Hunden er derudover kohaset. Hunden fremstår dermed på trods af sin unge alder meget kvadratisk.

Denne kropstype vil medføre en rullende gang hvor hunden kan slæbe sine bagerste poter når den er i løb, hvilket er et krav for hunde tilhørende mollosser og bulldog typen. Kroppens konstruktion medfører en tung hund af vogter typen, fremavlet til vagt og hyrde opgaver af større hus dyr.

Hunden er for høj, for kvadratisk og bærer på ingen måder præg af at være en terrier type. **Samtlige af de ovennævnte specifikke kendetegn er uønskede i standarden for AST og bedømmes som værende alvorlige fejl.**

Konklusion.

De fremsendte billeder af hunden Thor har ingen racetypiske træk der kan aflede mistanke om at Thor er en AST eller blanding heraf. Hunden er alt for stor og kvadratisk. Derudover forefindes der mange tydelige træk som ikke er i overensstemmelse med racestandarten for Amerikansk staffordshire terrier. Der er overvejende sandsynlighed for at hunden tilhører mollosser gruppen mere specifikt bulldog typerne.

Med venlig hilsen

Robert Raeder

Racerepræsentant Amerikansk Staffordshire Terrier

Xenia Zingenberg
raadgivning@faerdog.dk

J.nr.: 2012-082-243
Sagsbehandler: Jane Bech

RIGSPOLITIET
CENTER FOR ALMEN JURA
POLITITORVET 14
1780 KØBENHAVN V

17 DEC. 2012

Telefon: 3314 5558
Telefax: 4515 0017

Web: www.politi.dk

Vedrørende racevurdering af hunden "Thor"

Rigspolitiet skal hermed vende tilbage til den sag, hvori De har klaget over Fyns Politis afgørelse af 20. november 2012 om aflivning af "Thor".

Rigspolitiet har efter modtagelsen af den af Dem foranstaltede racevurderinger af hunden "Thor" modtaget mail og supplerende udtalelse af 17. december 2012 fra Fyns Politi.

Idet disse vedlægges, skal Rigspolitiet anmode om at modtage Deres eventuelle bemærkninger til sagen inden 2. dage fra i dag på mail til 'ADM FP Center for Almen Jura' under angivelse af Rigspolitiets j.nr. I modsat fald vil Rigspolitiet træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag.

Med venlig hilsen

Jane Bech
politifuldmægler

Andreas Alexander Reitze

Fra: xenia <raadgivning@faerdog.dk>
Sendt: 17. december 2012 21:06
Til: Poul Hvilsted
Emne: Fwd: VS: Rigspolitiets journalnr. 2012-082-243 vedrørende hunden THhor fra Fyns Politi
Vedhæftede filer: img-Z17160334-0001.pdf

----- Forwarded message -----

From: JBE023@politi.dk
To: raadgivning@faerdog.dk
Subject: VS: Rigspolitiets journalnr. 2012-082-243 vedrørende hunden THhor fra Fyns Politi
Date: 17/12/2012 17:10

Med venlig hilsen, Jane Bech

Fra: Jørgensen, Lars Stig (LSJ004)
Sendt: 17. december 2012 15:20
Til: Bech, Jane Regitse (JBE023)
Emne: Rigspolitiets journalnr. 2012-082-243

Hermed fremsendes bemærkninger til sagen fra Fyns politi.

Jeg kan supplerende oplyse, at indehaver af pensionen Kaj Juhl telefonisk til undertegnede har oplyst, at han var til stede under besigtigelsen af hunden. Besigtigelsen havde en varighed af 1½ - 2 timer og foregik i et forretningslokale til pensionen. Der var én afbrydelse af besigtigelsen, idet en kunde indfandt sig i forretningslokalet. Besigtigelsen fortsatte umiddelbart efter.

Kaj Juhl har oplyst, at der foruden ham selv var 2 kvinder til stede under hele besigtigelsen og at der navnlig blev foretaget øvelser med legeting relateret til hundens adfærd.

Med venlig hilsen
Lars Stig Jørgensen

Journalnr.: 2300-89150-00039-12
 Dato: 17 december 2012
 Sagsbehandler: 26952

Fyns Polit
 Ledelsessekretariat
 Hans Mules Gade 1-3, 6000 Odense C
 Tlf. 65201437 - Fax 65201478

Rigspolitiet
 Center for Almen Jura
 Politivet 14
 1780 København V

Vedrørende Rigspolitets J.nr.: 2012-082-243

Hermed fremsender Fyns Polit bemærkninger til sagen samt materiale fra foreningen Fair Dog.

Fair Dog har efter aftale vurderet hunden "Thor" den 13. december 2012 på hundepensionen Lykkegården i Middelfart. Politet har efter aftale ikke været til stede ved besigtigelsen af hunden.

Det fremgår af det fremsendte materiale fra Foreningen Fair Dog at hunden "Thor" vurderes til at være en blanding af Olde English Bulldogge og Mallorca Mastiff. Det fremgår endvidere blandt andet, at der ved hunden findes mange tydelige træk som ikke er i overensstemmelse med racestandarten for amerikansk staffordshire terrier.

Fyns Polit har fundet, at det fremlagte materiale ikke er tilstrækkelig dokumentation for, at "Thor" ikke tilhører racen amerikansk staffordshire terrier eller en krydsning, hvor denne race indgår. Jeg skal derfor henholde mig til resultat af besigtigelse foretaget den 5. december 2012 af pa. Niels Bo Søndergaard samt min afgørelse af 20. november 2012.

Med venlig hilsen

Lars Stig Jørgensen
 Juridisk konsulent

Andreas Alexander Reitzel

Fra: Poul Hvilsted
 18. december 2012 15:17
 Til: 'JBEO23@politi.dk'
 Cc: 'xenia (raadgivning@fairdog.dk)'; 'lsj004@politi.dk'; 'pol-caj@politi.dk'; Andreas Alexander Reitzel
 Emne: HASTER - Rigspolitets journalnr. 2012-082-243 vedrørende hunden Thor fra Fyns Polit (Horten-158175)

Rigspolitiet

Efter mine telefonsamtaler med Jane Bech og Vibeke Dyssegaard bekræfter jeg som nævnt følgende telefoniske besvarelse af de nedenfor rejste spørgsmål:

Vi kan på vegne Fair Dog aflevere vores indlæg fredag morgen den 21. december 2012. Hvis vi kommer i vanskeligheder med at nå det, skal vi give besked til Rigspolitiet for at aftale nærmere. Der er en fælles interesse i at begrænse internatophold og udgifter så meget som muligt.

Rigspolitiet vil i sin afgørelse lægge de nedenfor anførte tre forhold til grund som faktisk korrekte. Men Rigspolitiet har ikke dermed udtalt sig om, at eller i hvilken udstrækning den foretagne reevaluering af 13. december 2012 indholdsmæssigt kan anerkendes som en opfyldelse af den bevisbyrde, som påhviler hundeejeren, overfor den af Fyns Polit trufne afgørelse om formodning.

Rigspolitiet vil ikke oplyse noget om Niels Bo Søndergaards faglige kvalifikation eller uddannelse, idet der henvises til, at der ikke i forarbejderne til loven er stillet krav om besiddelse af sådanne forudsætninger.

Vibeke Dyssegaard bad om, at vores indlæg også blev fremsendt til mailadressen: pol-caj@politi.dk for at være sikker på modtagelse på trods af julefravær.

Med venlig hilsen

Poul Hvilsted
 Partner

T +45 3334 4254 / M +45 5234 4254 / vCard / Læs profil

HORTEN

Horten Advokatpartnerselskab

Philip Heymans Allé 7 T +45 3334 4000 www.horten.dk
 DK-2900 Hellerup F +45 3334 4001 CVR 33775229

Please note that information contained in this e-mail and any attachments is intended for the use of the addressee only, and is confidential and may contain legally privileged information. If received in error, please delete it from your system and notify us by phone. Any dissemination, distribution, copying or use of this communication without our prior permission is strictly prohibited.

Fra: Poul Hvilsted
 Sendt: 18. december 2012 10:00
 Til: 'JBEO23@politi.dk'
 Cc: xenia (raadgivning@fairdog.dk); 'lsj004@politi.dk'
 Emne: HASTER - Rigspolitets journalnr. 2012-082-243 vedrørende hunden Thor fra Fyns Polit (Horten-158175)

HASTER

Rigspolitiet
Att. Politifuldmægtig Jane Bech

HASTER

I min egenskab af advokat for Foreningen Fair Dog "Foreningen", der optræder som mandatar for ejeren af hunden Thor, har jeg modtaget kopi af Rigspolitiet skrivelse af 17. december 2012 til min klient.

Rigspolitiet anmoder om eventuelle bemærkninger "inden to dage fra skrivelserens dato".

Med bemærkning om, at den pågældende skrivelse er fremsendt fra Rigspolitiet pr. mail den 17. december 2012 kl. 17:09 anmoder jeg om øjeblikkeligt at blive oplyst om, hvordan den af Rigspolitiet fastsatte frist skal forstås, da det fremstår uklart, om fristen skal anses for at udløbe den 18. december 2012, altså i dag, eller den 19. december 2012.

Jeg kan oplyse, at der på Foreningens vegne vil fremkomme bemærkninger.

For at kunne overholde den fastsatte frist – der, uanset hvordan den skal forstås, er ualmindelig kort, for hvilket Foreningens retsstilling forbeholdes – er der et overordnet spørgsmål, som jeg ønsker opklaret på forhånd.

Du har henvist til den af Foreningen "foranstaltede racevurdering" og jeg har noteret mig Fyns Polit/Lars Stig Jørgensens beskrivelse af den måde, hvorpå vurderingen er blevet gennemført (gengivelse af visse oplysninger, som jeg går ud fra skal betragtes som en vidneafhøring).

Det fremstår særdeles uklart, om disse udsagn skal fortolkes som en afstandtagen fra eller kritik af den vurdering, som Foreningen har ladet gennemføre.

Jeg anmoder derfor om øjeblikkeligt at få svar på, hvorvidt Rigspolitiet for sin afgørelse vil lægge til grund,

at racevurderingen af 13. december 2012 er udført af en af Dyrenes Værn – Foreningen Værn for Værgeløse Dyr udpeget ekspert (Isabella Andersen) på grundlag af Foreningens forslag herom til Rigspolitiet med mails af 7. og 10. december 2012,

at Foreningen har afholdt de med racevurderingen forbundne omkostninger, da Rigspolitiet oplyste ikke at have midler til en sådan uvilddig undersøgelse

at Rigspolitiet og Fyns Polit har været orienteret om tidspunktet for undersøgelsen – den 13. december 2012 kl. 16:00 - og Fyns Polit var opfordret til at være til stede.

Det har været udtrykkeligt min klients hensigt siden den 7. december 2012, jf. også min mail til dig af denne dato, at få tilvejebragt et forløb, hvor disse fakta kan lægges til grund. Hvis Rigspolitiets og Fyns Politis udsagn skal forstås som afstandtagen fra eller kritik af racevurderingen, udbeder jeg mig en præcis redegørelse herfor.

Foreningen har noteret sig Fyns Politis skrivelse af 5. december 2012 om en "besigtigelse" af hunden Thor, som er gennemført af politiasistent Niels Bo Søndergaard.

Jeg anmoder til brug for min klients udarbejdelse af kommentarer til denne besigtigelse venligst oplysninger om politiasistentens kvalifikationer og uddannelse i relation til bestemmelse af hunderacer.

Rigspolitiets besvarelse imødeses pr. mail.

Af hensyn til Rigspolitiets frist har jeg tilladt mig at sætte Fyns Polit/Lars Stig Jørgensen c.c. på denne mail.

Med venlig hilsen

Poul Hvilsted
Partner

T +45 3334 4254 / M +45 5234 4254 / vCard / Læs profil

HORTEN

Horten Advokatpartnerselskab

Philip Heymans Allé 7 T +45 3334 4000 www.horten.dk
DK-2900 Hellerup F +45 3334 4001 CVR 33775229

Please note that information contained in this e-mail and any attachments is intended for the use of the addressee only and is confidential and may contain legally privileged information. If received in error, please delete it from your system and notify us by phone. Any dissemination, distribution, copying or use of this communication without our prior permission is strictly prohibited.

Horten
Philip Høynæs Allé 7, 35
5900 Hedehus
Tlf. +45 3334 4000
Fax. +45 3334 4100
www.horten.dk

Poul Nytilsted
C/O
+45 3334 4354
Mib
+45 3334 4354
ph@horten.dk
Schreier Helle Rudolph-Jensen
Dir. +45 3334 4105
hje@horten.dk

J. nr. 158175

18. december 2012

Rigspolitiet
Center for Almen Jura
Polititorvet 14
1780 København V

• J. NR. 2012-082-243: HUNDEN THOR

I anledning af Rigspolitiets e-mail af 17. december 2012 – og i forlængelse af telefonsamtaler den 18. december 2012 mellem Jane Bech, Vibeke Dyssemark og undertegnede – fremsætter jeg hermed mine bemærkninger til sagen.

Den 20. november 2012 traf Fyns Politi afgørelse om afvisning af Thor. Ved afgørelsen lagde politiet afgørende vægt på, at ejeren af hunden, Leslie Jørgensen, ikke havde fremlagt fornøden dokumentation for, at Thor ikke var en blandingrace, hvori der indgik en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Som følge af denne begrundelse har Foreningen Fair Dog – efter forudgående aftale med Rigspolitiet hvortil afgørelsen var blevet pålagt – sørget for, at der blev foretaget en sagkyndig vurdering af Thors race, så det kunne dokumenteres, at Thor ikke er en blandingrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Den sagkyndige erklæring konkluderede, at Thor ikke er en blandingrace, hvori der indgår en af de forbudte hunderacer efter hundelovens § 1 a.

Ved telefonsamtale den 18. december 2012 bekræftede Rigspolitiet, at Rigspolitiet for sin afgørelse vil lægge følgende faktiske omstændigheder til grund som faktuel korrekte:

- Racevurderingen af 19. december 2012 er udført af en af Dyrunes Værn – Forening Værn for Værgeløse Dyr udpeget ekspert (Isabella Andersen) på grundlag af Foreningens forslag herom til Rigspolitiet med mails af 7. og 10. december 2012,
- Foreningen har afholdt de med racevurderingen forbundne omkostninger, da Rigspolitiet oplyste ikke at have midler til en sådan uvildig undersøgelse,
- Rigspolitiet og Fyns Politi har været orienteret om tidspunktet for undersøgelsen – den 13. december 2012 kl. 16:00 – og Fyns Politi var opfordret til at være til stede.

Det er således ikke omtvistet, at Rigspolitiet har accepteret, at der blev indhentet en sagkyndig erklæring for at dokumentere, at Thor ikke er en blandingrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a. Det kan heller ikke anses for

• Side 2

omtvistet, at Rigspolitiet og Fyns Politi har været inddraget i processen vedrørende indhentelse af den sagkyndige erklæring.

På den baggrund gør jeg følgende gældende:

I. Ved at acceptere indhentelsen af den sagkyndige erklæring har Rigspolitiet anerkendt, at den sagkyndige erklæring ville kunne udgyde den fornødne dokumentation for, at Thor ikke er en blandingrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Rigspolitiet må derfor også anerkende den sagkyndige erklærings resultat og autoritet.

Det fremgår klart af den sagkyndige erklæring, at det er udelukket, at Thor er en krydsning, hvori indgår en af de forbudte hunderacer efter hundelovens § 1 a.

Thor er derfor ikke omfattet af forbuddet i hundelovens § 1 a, og der er således ikke hjemmel til at træffe afgørelse om afvisning af Thor.

II. Hvis Rigspolitiet på trods heraf ikke vil lægge dokumentationen i den sagkyndige erklæring til grund, må fremlæggelsen af den sagkyndige erklæring – og dermed dokumentationen for at Thor ikke er en blandingrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a – medføre at bevisbyrden vender.

Det må herefter være Rigspolitiet, der har pligt til at føre tilstrækkeligt bevis for, at Thor er omfattet af hundelovens § 1 a på trods af den sagkyndige erklæring.

Jeg har modtaget oplysninger om at politiassistent ved Fyns Politi, Niels Bo Søndergaard, den 5. december 2012 har 'besigtiget' Thor, og jeg har modtaget den særdeles kortfattede besigtigelsesrapport af samme dato.

Det har ikke været muligt for mig at få oplysninger om Niels Bo Søndergaards faglige kvalifikationer eller uddannelse i relation til vurdering af hunderacer.

Om de betydelige og væsentlige mangler ved politiets vurdering af Thors race henviser jeg til bilag 1. Heraf fremgår blandt andet de faglige indsigelser mod resultatet af politiassistent Niels Bo Søndergaards besigtigelse og vurdering.

Jeg har i øvrigt konstateret, at politiets besigtigelsesrapport grundlæggende er indholdsmæssigt spinkelt og usagligt funderet. Rapporten fremstår som udarbejdet udelukkende på baggrund af en vurdering af visuelle karaktertræk, ligesom der synes udelukkende at være foretaget en visuel besigtigelse.

Endeligt er det særdeles mærkværdigt, at resultatet af politiets besigtigelsesrapport strider direkte imod de faktiske oplysninger, som rapporten lægger til grund. Det fremgår således udtrykkeligt af besigtigelsesrapporten, at Thors skulderhøjde er 52 cm, og at en amerikansk staffordshire terrier har en skulderhøjde på 43 – 48 cm.

Besigtigelsesrapporten indeholder ingen forklaring på, hvordan politiet alligevel kommer frem til, at Thor – på trods af at hans fysiske karakteristika er anderledes end de karakteristika, som politiet sammenligner med – kan være af den af politiet hævdede race.

HORTEN

HORTEN

Politiets besigtigelsesrapport indeholder altså både åbenbare og væsentlige mangler såvel som et fejlagtigt resultat.

Besigtigelsesrapporten udarbejdet af Niels Bo Søndergaard kan på ovenstående baggrund på ingen måde anses at udgøre fornøden underbygning af politiets formodning for, at Thor er en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Dette gelder desto mere i lyset af den modstridende sagkyndige erklæring.

Politi og Rigspolitiet har derved ikke på det nuværende oplysningsgrundlag en rimelig grund til at formode, at Thor er en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte hunderacer efter hundelovens § 1 a.

Rigspolitiet har derfor ikke nærmere anledning til at forlange dokumentation for, at Thor ikke er en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Rigspolitiet kan herefter ikke lovligt træffe afgørelse om aflivning af Thor.

III. Såfremt Rigspolitiet ikke vil anerkende, at den forelæggende sagkyndige erklæring udgør tilstrækkelig dokumentation for, at Thor ikke er en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a, må det konstateres, at politiet og Rigspolitiet reelt set ikke tillader nogen hundeejere at løfte den omvendte bevisbyrde.

Hvis end ikke en sagkyndig erklæring indhentet efter aftale mellem hundeejeren/en repræsentant for hundeejeren og Rigspolitiet vil være tilstrækkelig til at løfte den omvendte bevisbyrde, er det reelt ikke muligt at løfte denne.

Det er Politiets og Rigspolitiets administration af hundeloven, der indebærer, at det er umuligt for hundeejeren at løfte den omvendte bevisbyrde.

Dette er klart i strid med forudsætningerne for hundelovens forbudsordning. Det fremgår således af forarbejderne til hundeloven, at det er forudsat, at det er muligt for hundeejeren at løfte bevisbyrden.

Samtidig er det udtrykkeligt understreget i forarbejderne, at politiet bør håndhæve forbudsordningen på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en form for forfølgelse af hundeejere.

Det er derfor i strid med hundeloven og de grundlæggende forudsætninger bag loven, hvis politiet og Rigspolitiet reelt set gør det umuligt for den enkelte hundeejer at løfte bevisbyrden.

Såfremt en realistisk bevisfølelse ikke tillades, må Politiets og Rigspolitiets administration af hundeloven anses for værende i strid med loven.

Som konsekvens må hundelovens regel om omvendt bevisbyrde anses for ulovlig, da der reelt ikke vil foreligge en mulighed for at føre et uskyldsbevis.

Følgelig vil også Rigspolitiets afgørelse være ugyldig og ansvarspådragende.

IV. Såfremt Rigspolitiet alligevel agter at træffe afgørelse om aflivning af Thor, kan jeg oplyse, at sagen vil blive indbragt for Folketingets Ombudsmand.

Jeg vil i så fald blandt andet anmode Folketingets Ombudsmand om, at ombudsmanden beder Rigspolitiet om at sætte aflivningen af Thor i bero, mens sagen behandles hos ombudsmanden.

Jeg beder derfor allerede nu Rigspolitiet om at bekræfte, at Rigspolitiet vil sætte en eventuel aflivning af Thor i bero, mens sagen behandles af ombudsmanden.

Såfremt Rigspolitiet ikke kan komme med en sådan positiv bekræftelse, vil jeg i stedet være nødsaget til at udtage særvæning mod Rigspolitiet.

Jeg vil heri blandt andet anmode retten om at tillægge sagsmålet opsættende virkning for så vidt angår fuldbyrdelsen af Rigspolitiets afgørelse.

Jeg heder derfor ligeledes allerede nu Rigspolitiet om at bekræfte, at Rigspolitiet vil sætte en eventuel aflivning af Thor i bero, indtil retten har taget stilling til, om sagsmålet vil blive tillagt opsættende virkning.

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

HORTEN

23 DEC. 2012 tj

Horten Advokatpartnerselskab
Advokat Poul Hvilsted
Phillip Heymans Allé 7
2900 Hellerup

E-mail: PHV@horten.dk

RIGSPOLITIET
CENTER FOR ALMEN JURA
POLITIFORNET 14
1780 KØBENHAVN V

J.nr.: 2012-982-243
Sagbehandler: JB

Telefax: 3314 8888
Telefax: 4515 0017

Web: www.poli.dk

Afgørelse om aflivning af hunden "Thor"

Leslie Jørgensen klagede den 26. november 2012 over Fyns Politis afgørelse af 20. november 2012 om aflivning af hunden "Thor".

Leslie Jørgensen har efterfølgende valgt at lade sig repræsentere i sagen af Dem og foreningen Fair Dog.

Afgørelse

Rigspolitiet er enig i politikredsens afgørelse om, at hunden "Thor" skal aflives i medfør af hundelovens § 1 b, stk. 1, jf. § 1 a, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 3 (ulovlig hundrace). Politiet sørger for at få hunden aflivet. Leslie Jørgensen har ret til at tage afsked med hunden, og han har også mulighed for at få udleveret den døde hund, hvis han beder politiet om det.

Begrundelse

Rigspolitiet finder, at Fyns Politi på baggrund af besigtigelse af hunden "Thor", og ved sammenligning af billeder af hunden med billeder af hunde af racen amerikansk staffordshire terrier har haft en rimelig grund til at formode, at den kunne være af racen amerikansk staffordshire terrier eller en krydsning, hvori denne race indgår.

Rigspolitiet bemærker i den forbindelse også, at det fremgår af konklusionen i den bedømmelse af 13. december 2012, som Charlotte Andersson fra Fair Dog har foretaget af hunden "Thor", at der indenfor racene Old English Bulldogge og Malorca Mastiff (som hun mener "Thor" er en blanding af) vil kunne findes hunde, som for et urånet øje kan minde en del om en forvokset amerikansk staffordshire terrier eller blanding heraf.

I relation til Deres bemærkninger til politiets vurdering af hunden henviser Rigspolitiet til bemærkningerne til § 1 b, stk. 2, i lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af lov om hund og dyreværnsloven, hvoraf det bl.a. fremgår:

"Bestemmelsen er udtrykt for en omvendt bevisbyrde. Det er således besidderen af en hund – og ikke politiet – der skal fremlægge den nødvendige dokumentation for, at den pågældende hund ikke er omfattet af forbuddet. Politiet skal dog i første omgang – f.eks. på baggrund af en hunds udseende eller oplysninger fra besidderen eller andre – have rimelig grund til at formode, at der kan være tale om en hund, der er omfattet af forbuddet, før det kan kræves, at besidderen opfylder dokumentationskravet. Politiet kan altså ikke forlange dokumentation fra en besidder af en hund, når der ikke er nogen nærmere anledning til det, f.eks. hvis hunden på ingen måde ser ud som en af de hunde, der er omfattet af forbuddet."

Det er således forudsat i lovbestemmelserne, at "den rimelige grund til at formode", at der kan være en tale om en forbudt hund, kan blive skabt alene på baggrund af en vurdering af en hunds udseende. Bemærkninger skal endvidere efter Rigspolitiets opfattelse forstås således, at det kan ske alene på baggrund af politiets vurdering af hundens udseende, og der stilles ikke i bemærkningerne krav om, at de personer, der foretager denne vurdering, skal have særlige faglige kvalifikationer eller uddannelse i relation til vurdering af hunderacer. Rigspolitiet henleder desuden opmærksomheden på det anførte om, at politiet ikke kan forlange dokumentation fra en besidder, hvis hunden på ingen måde ser ud som en af de forbudte hunde.

Rigspolitiet finder altså, at betingelser var opfyldt for at anmode Deres klient om at fremlægge dokumentation for, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer eller krydsninger heraf, jf. hundelovens § 1 b, stk. 2.

Rigspolitiet har i øvrigt i forbindelse med sagens behandling lagt til grund, at hunden "Thor" er en "blandingsrace". Rigspolitiet har herved lagt vægt på, at hunden i Dansk Hunderegister er anført som "blandingsrace" samt de oplysninger, der er i sagen herom fra Leslie Jørgensen og Camilla Phil Larsen.

Rigspolitiet finder ikke, at de af foreningen Fair Dog initierede racevurderinger af "Thor" den 13. december 2012, der blev foretaget af Isabella Andersen fra Hap-pyhound & Co og Charlotte Andersson fra Fair Dog samt racebedømmelsen fra Robert Raeder, racerepresentant i Dansk Terrier Klub for racen amerikansk staffordshire terrier, kan anses for at udgøre tilstrækkelig dokumentation for, at "Thor" ikke er en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af hundelovens § 1 a (forbudte hunderacer).

Rigspolitiet finder således ikke, at det på baggrund af besigtigelse og undersøgelse af en sådan karakter, som den der er foretaget af de ovennævnte personer, med tilstrækkelig sikkerhed kan udelukkes, at hunden indeholder en del af racen amerikansk staffordshire terrier, og Rigspolitiet finder derfor ikke, at det fremlægge te kan udgøre tilstrækkelig dokumentation som krævet efter hundelovens § 1 b.

Rigspolitiet finder, at der ved disse besigtigelser og undersøgelser alene kan være skabt tvivl om, hvorvidt hunden indeholder denne race. Rigspolitiet finder endvidere, at det på baggrund heraf alene kan fastslås, at hunden "Thor" sandsynligvis (tillige) indeholder racerne Old English Bulldogge og Mialorca Mastiff.

Rigspolitiet henviser herved igen til bemærkningerne til § 1 b, stk. 2, i lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven, hvoraf det videre fremgår:

"Som en konsekvens heraf er det nødvendigt med en højere grad af agtpågt-venhed hos personer, der fremover køber en hund, der fysisk ligner hunde omfattet af forbuddet, idet disse købere må sikre sig, at der ikke er tale om en hund omfattet af forbudsordningen, og at de kan dokumentere dette, hvis der opstår tvivl om, hvorvidt hunden er omfattet af forbuddet. Der stilles ikke i lovteksten nærmere krav til, hvordan besidderen dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund. Besidderen kan f.eks. fremlægge en stambog eller dna-attest vedrørende hunden og dens forældre, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning. Det vil i første gang være politiet, der vurderer ægtheden af den dokumentation, som besidderen fremlægger. Politiet vil i den forbindelse f.eks. kunne kontakte den stambogførende klub, hvis der er tvivl om ægtheden af en fremlagt stambog. Hvis en sag bliver indbragt for domstolene, vil det være retten, som skal vurdere ægtheden af den fremlagte dokumentation."

I forhold til det af Dem anførte om omstændighederne hvorunder disse undersøgelser og besigtigelser er iværksat skal Rigspolitiet bemærke, at Rigspolitiet bl.a. ved brev af 10. december 2012 har meddelt Fair Dog, at Rigspolitiet ikke fandt anledning til at foranledige udarbejdet racevurderinger eller lignende i sagen, da det var Deres klient, der havde bevisbyrden i forhold til at dokumentere, at hunden ikke indeholdt en forbudt race. Rigspolitiet har dog ikke ville modsætte sig, at Fair Dog fik adgang til hunden med henblik på selv og for egen regning at kunne foranledige gennemført de undersøgelser mv., som Fair Dog måtte ønske og af de personer, som Fair Dog ville udpege hertil, med henblik på at forsøge at løfte bevisbyrden. Hverken Rigspolitiet eller Fyns Politi har medvirket i forbindelse med selve besigtigelsen eller udpegelsen af de personer, som skulle gennemføre racevurderingen.

Rigspolitiet har således på ingen måde – som anført af Dem – ved at acceptere indhentelsen af de i sagen foreliggende erklæringer på forhånd anerkendt, at de vil kunne udgøre den fornødne dokumentation for, at "Thor" ikke er en blandingsrace, hvori indgår en af de forbudte hunderacer.

Rigspolitiet finder i øvrigt ikke, at det af Dem og Foreningen Fair Dog i øvrigt anførte, herunder i brev af 5. december 2012, kan føre til et andet resultat.

Øvrige bemærkninger

Begrebet kamphund

Fair Dog har i brev af 5. december 2012 anmodet om, at Rigspolitiet uddyber over for Fyns Politi, hvad det juridiske begreb "kamphund" dækker over, og hvornår det kan bruges i politiforretninger. Rigspolitiet bemærker i den forbindelse, at det bl.a. fremgår af bemærkningerne til lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven, at "kamphund" og "muskelhund" er ord, der i almindelighed ofte anvendes som en betegnelse for (nogle af) de hunde, der er forbudt efter hundeovens § 1 a. Rigspolitiet finder på den baggrund ikke, at der er særlig behov for at fastlægge nærmere retningslinier for anvendelse af disse ord.

Tidligere "godkendelse" hunden

Fair Dog har i brev af 5. december 2012 påstået sagen afvist med henvisning til, at Fyns Politi tidligere skulle have "godkendt" "Thors" ophav, idet Fyns Politi i en forudgående sag efter pensionsanbringelse af hunden havde genudleveret den til den tidligere ejer. Den tidligere ejer og Leslie Jørgensen skulle herved have fået den formodning, at yderligere dokumentation for dens ophav ikke var nødvendig.

Rigspolitiet bemærker, at det fremgår af rapport af 24. oktober 2012, at opmærksomheden i den sag nok mere var rettet mod den anden hund frem for "Thor", og da den på daværende tidspunkt ikke med sikkerhed kunne henføres til en ulovlig hunderace, blev der ikke efterforsket mere i forhold til "Thor". "Thor" blev ikke godkendt som lovlig hund, men tvivlen kom hunden til gode.

Rigspolitiet finder på den baggrund ikke, at det kan lægges til grund, at Fyns Politi tidligere skulle have godkendt "Thor" som en lovlig hunderace.

Opsættende virkning

De har i e-mail af 21. december 2012 oplyst, at De vil indbringe sagen for Folketingets Ombudsmand, såfremt Rigspolitiet stadfæster Fyns Politis afgørelse om aflivning af hunden "Thor". De vil i den forbindelse anmode Folketingets Ombudsmand om, at både Rigspolitiet om, at sætte aflivningen af "Thor" i bero, mens sagen behandles af ombudsmanden.

De har derfor anmodet Rigspolitiet om at bekræfte, at Rigspolitiet vil sætte en eventuel aflivning af "Thor" i bero, mens sagen behandles af ombudsmanden.

De har videre anført, at De – såfremt Rigspolitiet ikke afgiver en sådan bekræftelse – vil udøge strævning mod Rigspolitiet og anmode retten om at tillægge søgsmålet opsættende virkning for så vidt angår fuldbyrdelsen af Rigspolitets afgørelse.

se. De beder derfor ligeledes Rigspolitiet bekræfte, at Rigspolitiet vil sætte afviningen af "Thor" i bero, mens retten tager stilling til spørgsmålet.

Rigspolitiet finder ikke, at fuldbyrdelse af afgørelsen bør sættes i bero, mens ombudsmanden og domstolene i givet fald behandler sagen. Rigspolitiet henviser herved bl.a. til, at Deres klient ikke kan antages at risikere at lide større økonomiske skadevirkning i forbindelse med afgørelsen, og at der efter Rigspolitiets opfattelse ikke foreligger et rimeligt grundlag for påstanden om afgørelsens ugyldighed. Det forhold, at afgørelsen angår afvining af Deres klients hund, kan efter Rigspolitiets opfattelse ikke føre til en anden vurdering. Det bemærkes desuden, at hunden i givet fald må forventes at skulle være anbragt i pension i en længere periode, hvilket må antages at være belastende for hunden og være forbundet med større økonomiske omkostninger, som – i hvert fald i første omgang – skal afholdes af politiet.

Sagens omstændigheder

Der henvises til politikredsens afgørelse af 20. november 2012 for så vidt angår sagens omstændigheder og forløb frem til Leslie Jørgensens telefoniske klage over afgørelsen om afvining. Herefter er sagsforløbet som følger:

- Politikredsen sendte ved brev af 27. november 2012 sagens akter og en udtalelse til Rigspolitiet, hvori politikredsen henholdt sig til afgørelsen af 20. november 2012.
- Rigspolitiet anmodede herefter politikredsen om en supplerende udtalelse om, hvilken ulovlig hundrace politiet mente afgørelsen vedrørte.
- Politikredsen sendte ved brev af 5. december 2012 en supplerende udtalelse, hvoraf bl.a. fremgik, at politiet havde besigtiget "Thor", og at det på baggrund af tilgængelige fotos på internettet af hunderacen amerikansk staffordshire terrier vurderes, at den har et udseende, som minder meget om denne race.
- Ved brev af 5. december 2012 påstod Fair Dog bl.a. sagen afvist med henvisning til, at Fyns Politi tidligere skulle have "godkendt" "Thors" ophav, havde genudleveret den til den tidligere ejer. Den tidligere ejer og Leslie Jørgensen skulle herved have fået den formodning, at tidligere dokumentation for dens ophav ikke var nødvendigt. Fair Dog anførte desuden bl.a., at politiet ikke havde hjemmel til at afkræve dokumentation for hundens race, at hunden var en blanding af Mallorca Mastiff og Old English Bulldog og at den allerede foreliggende dokumentation sammenholdt med Fyns Politis tidligere "godkendelse" af hunden måtte anses for at være tilstrækkelig dokumentation for, at den ikke tilhørte en af de ulovlige racer.
- Fair Dog anmodede ved e-mail af 7. december 2012 Rigspolitiet om at få foretaget en ekspertvurdering af "Thor".

- Rigspolitiet afviste ved brev af 10. december 2012 at foranledige foretaget en sagkyndig racevurdering af "Thor" under henvisning til, at det er bestyrelsen af hunden – og ikke politiet – der skal fremlægge den fornødne dokumentation for, at der ikke er tale om en forbudt hund.
- Det blev herefter aftalt, at Fair Dog på eget initiativ og for egen regning kunne lade hunden racevurdere efter nærmere aftale med politikredsen om den praktiske gennemførelse heraf. En besigtigelse og racevurdering foretaget af Fair Dog blev gennemført den 13. december 2012.
- Rigspolitiet sendte ved brev af 11. december 2012 den supplerende udtalelse fra politikredsen af 5. december 2012 til hørings hos Fair Dog.
- Fair Dog fremsendte ved e-mail af 17. december 2012 tre erklæringer vedrørende "Thor". 1) En racevurdering og adfærdstest foretaget af Isabella Andersen, eksamineret adfærdsbehandler og instruktør. I konklusionen anføres det, at "Thor vurderes ud fra ovenstående til at være en blanding af Old English Bulldogge og Mallorca Mastiff, også kaldet Perro Dogo Mallorquin eller Ca de Bou. Alle hans fenotypiske kendetegn peger på disse to racer. Ligeledes udelukker flere af disse kendetegn, at han kan være Amstaff eller Pitbull. Bl.a. hovedskallens proportioner, bagpartens højde, den rullende gang, øjnernes form samt at de hænger, det brede næseparti, det flade bryst samt den korte hale." 2) En bedømmelse foretaget af Fair Dog ved Charlotte Andersson, dyreadfærdsterapeut, dyrekinesolog og medlem af PDTE. Det er anført i konklusionen, at "Hundes karakteristika stemmer overens med Bulldogge/Mastiff/Molosse hunderacerne og lever op til både standarden indemfor Old English Bulldogge samt Mallorca Mastiff, også kaldet Ca De Bou og Perro Dogo Mallorquin. For et utrænset øje vil der inden for begge racer kunne findes unge hanner, som kan minde en del af en forvokset amerikansk staffordshire terrier eller blanding heraf (vedlagt billeder af avlshanner). Der er dog så meget ved hunden Thor der udelukker, at der skulle kunne være tale om en amerikansk staffordshire terrier eller blanding heraf. Han har ikke terriersind, han har vævende og løs gang på bagparten, han er flad i hovedskallen/toppen, han er alt for høj bagtil og vil få en sluthøjde, der ligger langt over amerikansk staffordshire terrier, bredden bagerst i munden (mellem molartænderne), øjnene – forment, det hængende, det hvide, bredden på snuden, hængemulen, kort og dybtliggende hale og farven, black og tan." 3) Racebedømmelse fra Robert Raeder, racerepræsentant i Dansk Terrier Klub for racen amerikansk staffordshire terrier. I konklusionen er der anført følgende: "De fremsendte billeder af hunden Thor har ingen racetypiske træk, der kan afsløre mistanke om at Thor er en AST eller blanding heraf. Hunden er alt for stor og kvadratisk. Derudover forefindes der mange tydelige træk som ikke er i overensstemmelse med racestandarden for amerikansk staffordshire terrier. Der er overvejende sandsynlighed for, at hunden tilhører molloser gruppen mere specifikt bulldog typerne."
- Politikredsen sendte ved e-mail af 17. december 2012 en supplerende udtalelse til de af Fair Dog indhentede racevurderinger hvoraf fremgår, at po-

- litikredsen ikke anser erklæringerne som tilstrækkelig dokumentation for, at "Thor" ikke tilhører racen amerikansk staffordshire terrier eller en krydsning, hvori denne race indgår. Rigspolitiet sendte samme dag udvalsen i høring hos Fair Dog.
- Fair Dog anførte i e-mail af 18. december 2012, at foreningen på dette tidspunkt ikke ønskede at kommentere det fremsendte nærmere.
  - I e-mail og telefonsamtaler af 18. december 2012 anmodede De bl.a. om at få oplyst, om Rigspolitiet ville lægge de indhente vurderinger til grund for afgørelsen. Rigspolitiet besvarede Deres spørgsmål telefonisk, og De bekræftede efterfølgende Rigspolitiets telefoniske besvarelse af Deres spørgsmål i Deres mail af 18. december 2012.
  - Rigspolitiet har sendt relevante akter i høring hos Dem med angivelse af høringsfristen til den 21. december 2012.
  - I e-mails af 21. december 2012 har De bl.a. anført, at Rigspolitiet ved at acceptere indhelsen af den sagkyndige erklæring har anerkendt, at den vil kunne udgøre den fornødne dokumentation for, at "Thor" ikke er en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte hunderacer. De har videre anført, at det efter fremlæggelse af de nævnte erklæringer må være Rigspolitiet, der har bevisbyrden for, at der er tale om en ulovlig hundera- ce. De har herefter bl.a. anført en række kritiske bemærkninger til politiets "Thor" med billeder fra internettet af hunde af racen amerikansk staf- fordshire terrier, samt anført at besigtelsesrapporten ikke kan udgøre fornøden underbygning af politiets formodning for, at "Thor" er en blan- dingsrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a, og at Rigspolitiet herefter ikke har haft anledning til at forlange dokumen- tation for hundens race eller type. De har endvidere anført, at politiet - hvis den fremlagte dokumentation ikke anerkendes som tilstrækkelig - re- elt ikke tillader nogen hundeejer at løse den omvendte bevisbyrde, og at denne administration af reglerne må anses for at være i strid med loven med den følge, at Rigspolitiets afgørelse vil være ugyldig og ansvarspå- dragende. Endelig har De anmodet om, at en eventuel afgørelse om afliv- ning tillægges opsættende virkning, mens sagen behandles af Folketingets Ombudsmand og eventuelt domstolene.

Regler

Hundelovens § 1 a, stk. 1, nr. 3), har følgende ordlyd:

- "Besiddelse og avl af følgende hunde er forbudt:
- 1) ...
  - 2) ...
  - 3) Amerikansk staffordshire terrier
  - 4) ...

Hundelovens § 1 a, stk. 2, har følgende ordlyd:

"Forbuddet i stk. 1 finder tillige anvendelse for krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår."

Hundelovens § 1 b, stk. 1, har følgende ordlyd:

"Hunde, der holdes eller indføres i strid med § 1 a, aflives ved politiets foran- staltning."

Hundelovens § 1 b, stk. 2, har følgende ordlyd:

"Er der tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, kan politiet stille krav om, at besidderen dokumenterer hundens race eller type."

I hundelovens § 1 b, stk. 3, har følgende ordlyd:

"Hvis besidderen ikke straks kan fremlægge tilstrækkelige dokumentation, jf. stk. 2, træffer politiet foranstaltninger med henblik på midlertidigt at fjerne hunden fra besidderen."

Hundelovens § 1 b, stk. 4, har følgende ordlyd:

"Har besidderen ikke inden for en frist, som politiet fastsætter, fremlagt tilstræk- kelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, anses hunden for at være holdt i strid med § 1 a."

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven:

"at den foreslåede forbudsordning bygger på et princip om, at det er besidderen, der i tilfælde af tvivl om, hvorvidt en hund tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, skal dokumentere hundens race eller type. Hvis besidderen ikke inden for den frist, som politiet fastsætter, har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører én af de forbudte racer el- ler krydsninger heraf, anses hunden for at være holdt i strid med forbuddet i 1 a. Konsekvensen heraf er, at hunden skal aflives ved politiets foranstaltning."

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lov nr. 717 af 25. juni 2010 om æn- dring af lov om hunde og dyreværnsloven:

"Det foresættes i den forbindelse, at besidderens forpligtelse til at dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer, først vil blive aktualiseret, hvis po- litiets/eks. på baggrund af hundens udseende eller oplysninger fra besidderen el-

ter andre har rimelig grund til at formode, at der kan være tale om en hund, der er omfattet af forbuddet."

Side 9

Af bemærkningerne til lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven fremgår:

"Justitsministeriet finder ikke, at der i lovtæksten bør stilles nærmere krav til, hvordan besiddere dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund. Besidderen kan f.eks. fremlægge en stambog eller dna-analyse vedrørende hunden og dens foreldre, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning."

Det fremgår af lov nr. 717 af 25. juni 2010 om ændring af lov om hund og dyreværnsloven § 3, stk. 4:

"at personer, som den 17. marts 2010 besidder hunde omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3 - 13, i lov om hunde som afføret ved denne lovs § 1, nr. 3, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan forsæt bevare disse."

Hundelovens § 6 b, stk. 1, har følgende ordlyd:

"Politiet kan beslutte at anbringe hunden i pension, indtil der er truffet afgørelse efter § 1 b, stk. 1, eller § 6, stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, om aflivning af hunden, og hvis der træffes afgørelse om, at hunden skal aflives, indtil afgørelsen kan fuldbyrdes."

Ingen mulighed for at klage

Rigspolitiets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. retsplejelovens § 109, stk. 2.

Med venlig hilsen

Vibeke Dybsmark
politiasessor

Horten
Philip Heymans Allé 7 48
2900 Hedehusene
Tlf. +45 3334 4000
Fax +45 3334 4001
www.horten.dk

Post tilsendt
Tlf. +45 3334 4554
Mob. +45 5534 4554
jhp@horten.dk
Sørensen Helle Rosdalshøj Jensen
Dk +45 3334 4115
hp@horten.dk

J.nr. 458175

27. december 2012

HORTEN

● HASTER - 2012-082-243 JBE: HUNDEN THOR - ILASTER

I min egenskab af advokat for foreningen Fair Dog, der optræder som mandatar for ejeren af hunden Thor, bekræfter jeg herved modtagelsen af Rigspolitiets afgørelse af 23. december 2012.

Jeg kan oplyse, at afgørelsen ikke kan anerkendes som en lovlig og gyldig afgørelse i henhold til de relevante bestemmelser i hundeloven. Foreningen anerkender, at der med loven er tillagt de administrerende myndigheder en vis adgang til at udøve et skøn.

Men denne skønsvurderelse skal – for at være lovlig – være både saglig og velbegrunnet.

Det er for det første foreningens opfattelse, at Rigspolitiet ikke lovligt kan anse Fyns Politis "besigtigelse" og øvrige bedømmelse af Thors racemæssige ophav for at udgøre et rimeligt og fyldstøgende grundlag for en racemæssig formodning. Med afgørelsen anses det for at være ubestridt, at formodningen er foretaget af en politimæssig uden nogen form for faglig kvalifikation eller indsigt. Det forekommer ligeledes at være indrommet, at den pågældende tillige er "utrænet" i visuel bedømmelse af hunderacer.

Det er for det andet foreningens opfattelse, at Rigspolitiet ikke lovligt har kunnet tilside sætte den til brug for sagen og med politiets inddragelse gennemførte ekspertvurdering af Thor, der minder ud i en klar konklusion i forhold til Thors racemæssige ophav. Det gøres gældende, at Rigspolitiet under indtryk heraf ikke lovligt har haft grundlag for at tilside sætte ejerens bevisførelse for, at politikredsens formodning ikke har været berettiget.

Jeg har for det tredje – med overraskelse – noteret mig, at der i afgørelsen er indeholdt anydning af en afstranden til objektivitet af den af Foreningen Fair Dog rekvirerede ekspertvurdering af 13. december 2012 af Thor. Denne anydning i Rigspolitiets afgørelse har en helt særlig betydning for spørgsmålet om opsættende virkning, jf. nedenfor.

● Side 2

Jeg henviser til stoffinden korrespondance, der havde til formål at give Rigspolitiet enhver lejlighed til at medvirke til såvel udpegelse af ekspert som gennemførelse af undersøgelse og afrapportering.

Jeg fastholder, at Rigspolitiet rent faktisk også har medvirket til og samtykket i den valgte fremgangsmåde, herunder valget af ekspert til at forestå vurderingen, men hvis dette nu bestrides, så må det i hvert fald lægges til grund, at dette har været som følge af Rigspolitiets egen beslutning – det så på et senere tidspunkt må kunne forklares.

Rigspolitiets afgørelse og en eksekvering heraf er derfor ugyldig og ansvarspådragende for Rigspolitiet.

Som tidligere meddelt vil afgørelsen blive anfægtet ved henvendelse til Folketingets Ombudsmand og/eller gennem søgsmål ved de ordinære domstole.

Jeg har allerede i min henvendelse af 21. december 2012 rejst spørgsmålet om udsættende virkning, hvorom jeg vil tilføje følgende:

Det er foreningens opfattelse, at anfægtelse af administrative afgørelser bør tillægges opsættende virkning så længe dette kan ske på en dyretisk forsvarlig måde. Foreningen er helt opmærksom på, at varigheden af sagsbehandling kan gøre en tilfædsstilling af dyretiske standarder umulig.

Anmodningen om at udsætte eksekveringen af Rigspolitiets afgørelse om Thor fastholdes derfor med bemærkning om, at Foreningen Fair Dog fra den 28. december eler, hvornår accept måtte foreligge vil overtage udleg for betaling af Thors opholdsudgifter. Både af hensyn til økonomi og Thors velbefindende vil foreningen betinge sig, at Thor straks flyttes til Splidholm Hundepension, Odder.

Der vil af foreningen løbende blive foretaget en vurdering af, at fortsat institutionalisering af Thor er forsvarlig.

En opsættende virkning/udsættelse af eksekution er blevet yderligere aktualiseret af Rigspolitiets ovenfor omtalte afstandtagen fra ekspertvurderingens objektivitet.

I tilfælde af, at Rigspolitiets afgørelse eksekveres gør jeg opmærksom på, at politiet herved destruerer et bevismiddel og – objekt.

Hvis Rigspolitiet i et senere sagsforløb agter at bestride noget som helst indhold af Isabella Andersens ekspertvurdering for så vidt angår objektive data (mål, vægt, dimensioner, vinkler, farver, tekstur m.v.), så opfordres Rigspolitiet til nu at dokumentere berettigelsen af en sådan bestridelse gennem en empirisk undersøgelse, der foretages før aflivning af hunden Thor af en af politiet uafhængig person med utvivlsomt faglig kompetence.

Hvis Rigspolitiet ikke efterkommer denne opfordring, gør jeg opmærksom på, at det i et efterfølgende sagsforløb vil blive gjort gældende, at Rigspolitiets – i givet fald konsekvente - forsømmelse af at medvirke til bevissikring skal tillægges Rigspolitiet

● Side 3

som søgset ubetinget processuel skadevirkning, der også omfatter ekspertvurderingens konklusion om Thors racemæssige ophav.

Foreningen er indstillet på at medvirke til gennemførelse af en isoleret bevisoptagelse, jf. retsplejelovens § 343, hvis eksekution udsættes som anmodet.

Begæring herom vil af foreningen straks blive indleveret til Retten i Århus (hvorunder Odder hører), der vil udmelde en egnet skønsmand til besvarelse af et skønstatement.

Jeg anmoder som afalt venligst at høre nærmere snarest, enten på mail eller mobiltelefon.

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

HORTEN

HORTEN

Andreas Alexander Reitzel

Fra: Poul Hvilsted
Sendt: 2. januar 2013 16:41
Til: 'pol-caj@politi.dk'; 'vdy001@politi.dk'; 'JBE023@politi.dk'
Cc: 'xenia (raadgivning@fairdog.dk)'; Andreas Alexander Reitzel: 'lsj004@politi.dk'
Emne: (158175) - Hunden Thor

Kære Vibeke Dyssemark

Med henvisning til vore telefonsamtaler i dag bekræfter jeg for god ordens skyld, at Rigspolitiet efter vurdering har fundet, at mit med skrivelse af 27. december 2012 fremsatte forslag om udsættelse med eksklusion af Rigspolitiets afgørelse i afventning af en isoleret bevisoptagelse, jf. retsplejelovens § 343, ikke kan imødekommes. Jeg har ikke modtaget noget begrundelse herfor udover, at den principielle "værdi" af en sådan bevisoptagelse vil kunne afprøves under en anden af de (mange) verserende sager.

Formålet med en isoleret bevisoptagelse vil være at opnå en af retten udpeget og fagligt kompetent person til at vurdere Thor og derefter besvare spørgsmål om, (1) med hvilken grad af sikkerhed skønsmanden kan fastslå Thors racemæssige oprindelse og genetiske sammensætning og (2) med hvilken grad af sandsynlighed skønsmanden kan udelukke, at Thors racemæssige oprindelse henhører eller kan henhøre under én eller flere af de "forbudte" racer med et bidrag, der er (i) mindre end 50 %, (ii) mindre end 30 %, (iii) mindre end 10 % eller (iv) mindre end 3 %. Desuden vil skønsmanden skulle fremkomme med en karakteristisk og bedømmelse af politikredsens "formodning" og dennes faglige grundlag.

Jeg vil i denne anledning gentage, at jeg – med overraskelse – har noteret mig, at der i afgørelsen er indeholdt antydning af en afstandtagen til objektiviteten og autoriteten af den af Foreningen Fair Dog rekrutterede og af Isabella Andersen gennemførte og afrapporterede ekspertvurdering af 13. december 2012 af Thor. Jeg henviser til stedfunden korrespondance herom, der havde til formål at give Rigspolitiet enhver lejlighed til at medvirke til såvel udpegelse af ekspert som gennemførelse af undersøgelse og afrapportering. Jeg fastholder, at Rigspolitiet rent faktisk også har medvirket til og samtykket i den valgte fremgangsmåde, herunder valget af ekspert til at forestå vurderingen.

Hvis dette nu og under en efterfølgende sag bestrides, så må det i hvert fald lægges til grund, at dette har været som følge af Rigspolitiets egen beslutning – der så på et senere tidspunkt må kunne forklares.

Jeg finder det principielt usagligt, at Rigspolitiet under disse givne omstændigheder ikke vil medvirke til, at de almindelige domstole inddrages på en måde, der netop er tilsigtet med retsplejelovens bestemmelser om isoleret bevisoptagelse. Det kan alene skyldes et ønske om at anvende hundelovens eksklusionsbestemmelser til at umuliggøre tilvejebringelsen af et sagligt/faktuelt beslutningsgrundlag og en frygt for, hvad et sådant kan få af betydning.

Det kan ikke kritiseres, at jeg ikke på et tidligere tidspunkt har fremsat dette forslag. Jeg havde for det første tiltro til – som nævnt – at Rigspolitiet ville respektere sine egne udsagn overfor Foreningens og mine henvendelser forud for ekspertvurderingen af 13. december 2012. Jeg havde desuden tiltro til, at Rigspolitiet dernæst ville respektere efterfølgende udsagn således som jeg har bekræftet det i min mail- og telefonkorrespondance med Rigspolitiet den 18. december 2012 om ekspertvurderingens status i sagen. Jeg havde derfor ret til at anse disse initiativer som bedre og hurtigere instrumenter til tilvejebringelse af et (minimum af) objektive grundlag for sagens behandling.

Jeg gør udtrykkeligt opmærksom på, at mit forslag om en isoleret bevisoptagelse ikke på nogen måde skyldes en opfattelse af, at ekspertvurderingen af 13. december 2012 er utjenlig eller ufyldestgørende.

I tilfælde af, at Rigspolitiets afgørelse eksekveres gør jeg opmærksom på, at politiet herved destruerer et bevismiddel og –objekt.

Hvis Rigspolitiet i et senere sagsforløb agter at bestride noget som helst indhold af ekspertvurderingen⁵² af 13. december 2012 for så vidt angår objektive data (mål, vægt, dimensioner, vinkler, farver, tekstur m.v.), så opfordres Rigspolitiet til at dokumentere berettigelsen af en sådan bestridelse gennem en empirisk undersøgelse, der foretages før afslutning af hunden Thor af en af politiet uafhængig person med utvivlsom faglig kompetence.

Hvis Rigspolitiet ikke efterkommer denne opfordring, gør jeg opmærksom på, at det i et efterfølgende sagsforløb vil blive gjort gældende, at Rigspolitiets – i givet fald konsekvente - forsømmelse af at medvirke til bevis sikring skal tillægges Rigspolitiets som søgset ubetænket processuel skadevirkning, der også omfatter ekspertvurderingens konklusion om Thors racemæssige ophav og sammensætning.

Med venlig hilsen

Poul Hvilsted
 Partner

T +45 3334 4254 / M +45 5234 4254 / vCard / Læs profil

HORTEN

Horten Advokatpartnerselskab

Philip Heymans Allé 7 T +45 3334 4000 www.horten.dk
 DK-2900 Hellerup F +45 3334 4001 CVR 33775229

Please note that information contained in this e-mail and any attachments is intended for the use of the addressee only and is confidential and may contain legally privileged information. If received in error, please delete it from your system and notify us by phone. Any dissemination, distribution, copying or use of this communication without our prior permission is strictly prohibited.

Fra: Poul Hvilsted

Sendt: 27. december 2012 16:34

Til: pol-caj@politi.dk; vdy001@politi.dk; JBE023@politi.dk

Cc: xenia (raadgivning@fairdog.dk); Andreas Alexander Reitzel: 'lsj004@politi.dk'

Emne: (158175) - Hunden Thor HASTER - HASTER

Til Rigspolitiet

Hermed min skrivelse af d.d. til Rigspolitiet, hvor jeg særligt henleder opmærksomheden på de sidste afsnit om opsættende virkning/udsættelse af eksekution.

Jeg hører som aftalt gerne nærmere snarest.

Med venlig hilsen

Poul Hvilsted
 Partner

T +45 3334 4254 / M +45 5234 4254 / vCard / Læs profil

HORTEN

Horten Advokatpartnerselskab

Philip Heymans Allé 7 T +45 3334 4000 www.horten.dk
 DK-2900 Hellerup F +45 3334 4001 CVR 33775229

Please note that information contained in this e-mail and any attachments is intended for the use of the addressee only and is confidential and may contain legally privileged information. If received in error, please delete it from your system and notify us by phone. Any dissemination, distribution, copying or use of this communication without our prior permission is strictly prohibited.

Retten i Odense
Albanigade 28
5000 Odense

Efter Fyn Politis foranstaltning har Thor siden november måned 2012 opholdt sig på Lykkegårdens Hundepension, Abelonlundvej 50, 5500 Middelfart. Thor befinder sig derved indenfor retskredsen for Retten i Odense.

SAGSFREMSTILLING:

Den 20. november 2012 traf Fyns Politi afgørelse om aflivning af Thor. Ved afgørelsen lagde politiet afgørende vægt på, at ejeren af hunden ikke havde fremlagt fornøden dokumentation for, at Thor ikke var en blandingsrace, hvori der indgik en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Som følge af denne begrundelse har Foreningen Fair Dog – efter forudgående aftale med Rigspolitiet hvortil afgørelsen var blevet påklaget – sørgt for, at der blev foretaget en sagkyndig vurdering af Thors race, så denne kunne dokumenteres.

Den sagkyndige erklæring konkluderede, at Thor ikke var en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte hundracer efter hundelovens § 1 a.

Ved telefonsamtale den 18. december 2012 bekræftede Rigspolitiet, at Rigspolitiet for sin afgørelse ville lægge følgende faktiske omstændigheder til grund som faktisk korrekte:

- Racevurderingen af 13. december 2012 er udført af en af Dyrenes Værn – Forening Værn for Værgeløse Dyr udpeget ekspert (Isabella Andersen) på grundlag af Foreningens forslag herom til Rigspolitiet med mails af 7. og 10. december 2012,
- Foreningen har afholdt de med racevurderingen forbundne omkostninger, da Rigspolitiet oplyste ikke at have midler til en sådan uvildig undersøgelse,
- Rigspolitiet og Fyns Politi har været orienteret om tidspunktet for undersøgelsen – den 13. december 2012 kl. 16:00 – og Fyns Politi var opfordret til at være til stede.

Det er således ikke omtvistet, at Rigspolitiet har accepteret, at der blev indhentet en sagkyndig erklæring for at dokumentere Thors race. Det kan heller ikke anses for omtvistet, at Rigspolitiet og Fyns Politi har været inddraget i processen vedrørende indhentelse af den sagkyndige erklæring.

Den 23. december 2012 traf Rigspolitiet som nævnt afgørelse om, at Thor skal aflives, idet Rigspolitiet fandt, at det fremlagte bevis ikke udgjorde fornøden dokumentation for, at Thor ikke er en blandingsrace, hvori en af de forbudte hundracer indgår.

Den 27. december 2012 klagede jeg til Rigspolitiet over afgørelsen af 23. december 2012 og opfordrede Rigspolitiet til at medvirke til den fornødne bevissikring.

Ved telefonsamtale den 2. januar 2013 oplyste Rigspolitiet bl.a. over for mig, at Rigspolitiet ikke kunne imødekomme mit forslag om udsættelse af eksekveringen af afgørelsen om aflivning af Thor.

HORTEN

5. januar 2013

• BEGÆRING OM ISOLERET BEVISOPTAGELSE

I min egenskab af advokat for foreningen Fair Dog, der optræder som mandatar for ejeren af hunden Thor, anmoder jeg hermed Retten i Odense om, at der gennem retten optages bevis i henhold til retsplejelovens § 343.

Jeg anmoder retten om, at der gives tilladelse til, at der foretages et syn og skøn i form af en sagkyndig vurdering af hunden Thor af en af politiet uafhængig person med utvivlsom faglig kompetence.

BAGGRUND FOR BEGÆRINGEN:

Den 23. december 2012 traf Rigspolitiet afgørelse om at hunden Thor skulle aflives, i medfør af hundelovens § 1, b, stk. 1, jf. § 1 a, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 3 om ulovlige hundracer. Afgørelsen af 23. december 2012 vedlægges.

Jeg kan ikke anerkende afgørelsen som en lovlig og gyldig afgørelse i henhold til de relevante bestemmelser i hundeloven. Jeg henviser herved bl.a. til mit vedlagte brev af 27. december 2012 til Rigspolitiet, hvori jeg i øvrigt opfordrer Rigspolitiet til at medvirke til den nødvendige bevissikring.

Med henblik på at jeg får mulighed for at føre det fornødne yderligere bevis for Thors racemæssige ophav, er det essentielt, at Thor ikke aflives, inden der er foretaget en – fornyet – sagkyndig vurdering heraf.

I tilfælde af at Rigspolitiets afgørelse eksekveres, inden en sådan fornyet sagkyndig vurdering er foretaget, vil politiet destruere det eneste reelle bevismiddel og – objekt i sagen. Herved berøves ejeren af Thor sin mulighed for at tilvejebringe dokumentation for Thors racemæssige ophav.

Som det fremgår af min vedlagte e-mail af 2. januar 2013 til Rigspolitiet v/ Vibeke Dyssemark, har Rigspolitiets utvetydigt tilkendegivet, at eksekutionen af Rigspolitiets afgørelse ikke vil blive sat i bero. Det er derfor nødvendigt, at der af retten gives mulighed for en isoleret bevisoptagelse i form af en sagkyndig vurdering, og at dette sker inden Rigspolitiet eksekverer afgørelsen af 23. december 2012.

• Side 3

SKØNSTEMA:

Formålet med en isoleret bevisoptagelse vil være at opnå en af retten udpeget og fagligt kompetent sagkyndig person til at vurdere Thor og derefter besvare spørgsmål om:

1. Med hvilken grad af sikkerhed er det muligt for dig at fastslå Thors racemæssige oprindelse og sammensætning, og
2. Med hvilken grad af sandsynlighed kan du udelukke, at Thors racemæssige oprindelse (delvist) henfører eller kan henføre under én eller flere af de "forbudte" racer med et bidrag, der er hhv. (i) mindre end 51 %, (ii) mindre end 30 %, (iii) mindre end 10 % eller (iv) mindre end 3 %.

Desuden vil jeg anmode skønsmanden om at fremlægge med en karakteristik og bedømmelse af politikredsens "formodning", herunder politikredsens besigtigelsesrapport af 5. december 2012 (vedlagt), og denne formodnings faglige grundlag.

FORSLAG TIL SAGKYNDIG:

For at der ikke kan være tvivl om skønsmandens uvildighed og saglighed foreslår jeg, at der som skønsmænd udpeges:

1. Henriette Medom Marqvorsen
Dyrlege og sagkyndig

Nysted Dyreklinik
Hydeslyvej 11
4990 Saksbøing
Tlf. 54 70 03 76

eller

2. Gry Løberg
Medlem af Norge Hundevalg og hundesagkyndig

Manimal AS Landdyvveien 102
1394 Nesbru
gry@manimal.no
Tlf +47 91757373

Førstnevnte bruges efter det oplyste af Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi til netop at bedømme, om en given hund er omfattet af forbuddet i hundelovens § 1 a, og har foretaget mere end 60 vurderinger herom for politiet.

Henriette Medom Marqvorsen har ikke på noget tidspunkt været inddraget i sagen.

PROCESSUELLE MEDDELELSER OG FORKYNDELSER:

Processuelle meddelelser og forkyndelser kan i denne sag fremsendes til/ske over for undertegnede, advokat Poul Hvilsted.

Rigspolitiet har samtidig modtaget en kopi af denne begæring med anmodning om, at Rigspolitiet fralæder forkyndelse.

• Side 4

DOKUMENTER:

Denne begæring er vedlagt:

1. Rigspolitiets afgørelse af 23. december 2012
2. Mit brev af 27. december 2012 til Rigspolitiet
3. Min e-mail af 2. januar 2013 til Rigspolitiet v/ Vibeke Dyssemark
4. Fyns Politis besigtigelsesrapport af 5. december 2012

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

v/ Andreas Reitzel
Advokatfuldmægtig

HORTEN

Kammeradvokaten

Modtaget den

24 JAN. 2013

HORI ER

Advokatselskabet Horten
 Att.: Advokat Poul Hvilsted
 Postboks 191
 2900 Hellerup

23. JANUAR 2013

J.nr.: 7506/171 FLØHf

Flemming Orth
 flo@kammeradvokaten.dk
 Direkte +45 33 15 20 10
 Mobil +45 25 43 03 03

Begæring om isoleret bevisoptagelse for Foreningen Fair Dog som mandatar for Leslie Jørgensen

Hermed sender jeg til orientering kopi af mit brev af dags dato til Retten i Odense vedlagt processkrift A.

Med venlig hilsen
 Kammeradvokaten

 v/Flemming Orth
 — Advokat

Kammeradvokaten
 Vester Farimagsgade 23
 DK-1606 København V
 Telefon +45 33 15 20 10
 Fax +45 33 15 61 15
 www.kammeradvokaten.dk

6201173v1

Kammeradvokaten

23. JANUAR 2013

J.nr.: 7506/171 FLØHf

Flemming Orth
 flo@kammeradvokaten.dk
 Direkte +45 33 15 20 10
 Mobil +45 25 43 03 03

K O P I

Retten i Odense
 Domhuset
 Albaniagade 28
 5000 Odense C

BS 23-30/2013 - Anmodning om isoleret bevisoptagelse for Foreningen Fair Dog som mandatar for Leslie Jørgensen

Vedlagt sender jeg processkrift A i ovennævnte sag.

Advokat Poul Hvilsted modtager kopi af dette brev med bilag.

Med venlig hilsen
 Kammeradvokaten

v/Flemming Orth
 — Advokat

Kammeradvokaten
 Vester Farimagsgade 23
 DK-1606 København V
 Telefon +45 33 15 20 10
 Fax +45 33 15 61 15
 www.kammeradvokaten.dk

6201031v1

hunde, der holdes i strid med § 1 a, aflives ved politiets foranstaltning. Er der tvivl om en hunds race, kan politiet indrømme ejeren en frist til at dokumentere hundens race eller type.

Afgørelse efter hundelovens § 1 b træffes af vedkommende politikreds med klageadgang til Rigspolitiet, der træffer endelig administrativ afgørelse, i denne sag ved brev af 23. december 2012 (bilag 1).

Det hedder i forarbejderne til hundelovens §§ 1 a og 1 b (bemærkninger til lovforslag nr. 163/2010):

Besidderens forpligtelse til at dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer, vil således kunne blive aktualiseret, hvis politiet, f.eks. på baggrund af hundens udseende eller oplysninger fra besidderen eller andre, har rimelig grund til at formode, at der kan være tale om en hund, der er omfattet af forbuddet. I praksis vil bestemmelsen indebære, at besiddere af hunde, der kan forveksles med en af de forbudte hunderacer, skal kunne skaffe den nødvendige dokumentation for, at deres hund ikke er omfattet af forbuddet. Der stilles ikke i lovkosten nærmere krav til, hvordan besidderen dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund. Besidderen kan f.eks. fremlægge en stambog eller dna-testet vedrørende hunden og dens forældre, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning.

Hundelovens ordning er således, at en hundeejer, der gør gældende, at en hund ikke tilhører en forbudt race eller blanding heraf, i det hele har bevisbyrden for hundens raceforhold, og at politiet er tillagt frit skøn over, om denne bevisbyrde er løftet. Forarbejderne ikke udtømmende angivelse af mulige måder at løfte bevisbyrden lægger i den forbindelse betydelig vægt på helt konkrete oplysninger om hundens ophav, hvortilmod skønsmæssige ekspertvurderinger baseret på besigtigelse ikke omtales.

Ifølge retsplejelovens § 343, stk. 1, kan retten tillade, at der optages bevis, selv om det ikke sker til brug for en verserende retssag. I kommissionsbetænkning nr. 698/1973, der ligger til grund for bestemmelsen, hedder det, at "[d]er bør næppe i loven opstilles betingelser for bevisoptagelsen. Bevisoptagelse bør kunne finde sted, når retten finder det hensigtsmæssigt."

ANBRINGENDER

Rigspolitiet gør gældende, at isoleret bevisoptagelse i denne sag vil være uhensigtsmæssig. Det gøres endvidere gældende, at isoleret bevisoptagelse i en administrativ sag ikke bør tillades.

Processkrift A (isoleret bevisoptagelse)

Til Retten i Odense

I sagsnr. BS 23-30/2013:

Foreningen Fair Dog
s.m.f.

Leslie Jørgensen
(advokat Poul Hvilsted)

mod

Rigspolitiet

(Kammeradvokaten via advokat Flemming Orth)

I anledning af Foreningen Fair Dogs anmodning af 3. januar 2013 om isoleret bevisoptagelse (syn og skøn) i medfør af retsplejelovens § 343 bemærker Rigspolitiet følgende:

Om gennemførelse af isoleret bevisoptagelse

Rigspolitiet protesterer mod inæddømmelse af begæringen om isoleret bevisoptagelse.

RETSGRUNDLAGET

Det materielle spørgsmål i denne sag omhandler hvilken hunderace eller blanding af hunderacer, hunden Thor må antages at tilhøre.

Det følger af hundelovens § 1 a, at det er forbudt at besidde og avle hunde af visse nærmere angivne racer samt blandinger, hvori de pågældende racer indgår. Efter lovens § 1 b skal

Rigspolitiet må forstå begæringen om bevisoptagelse således, at den begærede skonsforretning ønskes gennemført med henblik på at opnå en ændret administrativ afgørelse. Tillades bevisoptagelsen, skabes der således en præcedens for involvering af domstolene i oplysning af forvaltningssager, hvilket vil føre til en uhensigtsmæssig sammenblanding af forvaltningens og domstolens opgaver. Rigspolitiet henviser i den forbindelse til afgørelserne U.2003.496Ø og U.2009.2977H, hvor syn og skon til brug under verserende forvaltningssager blev afslået.

Tillades isoleret bevisoptagelse vil det endvidere have uhensigtsmæssige konsekvenser for Rigspolitiets (og formentlig andre myndigheds) mulighed for inden for rimelig tid at fuldbyrde trufne forvaltningsafgørelser. Der henvises til det nedenfor under "processuelle bemærkninger" anførte om de økonomiske og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser af en sådan forsinkelser i sager om aflivning af hunde.

Det gøres tillige gældende, at den af Foreningen Fair Dog som mandatar for hunden Thors ejer ønskede bevisoptagelse ikke kan forventes at tilføre sagen afgørende nyt, da der ikke derved kan føres et sådant sikkert bevis for hundens racemæssige oprindelse, at ejerens bevisbyrde efter hundeloven kan anses for løftet.

Om eventuelt skønstema og skonsmand

Såfremt retten imødekommer begæringen om syn og skon, har Rigspolitiet følgende bemærkninger til det foreslåede skønstema:

Spørgsmål 1 kan godkendes men foreslås udbygget, således at skonsmanden tillige udtaler sig om, hvilken race eller blanding, Thor må antages at tilhøre.

Spørgsmål 2 synes capitiøst at forudsætte, at det kan udelukkes, at Thor tilhører en forbudt hunderace. Endvidere kan Rigspolitiet ikke se meningen med at opdele en eventuel sandsynlighedsgrad i 4 tilfældigt valgte procentsatser, særligt når skonsmanden allerede ved besvarelsen af spørgsmålene har oplyst, med hvilken grad af sandsynlighed hundens race kan fastslås. Spørgsmålet foreslås i stedet formuleret således:

Kan det med sikkerhed udelukkes, at Thor tilhører én af de i hundelovens § 1 a nævnte racer eller er en blanding, hvori én eller flere af disse racer indgår?

Rigspolitiet protesterer endvidere mod det afsluttende, ikke nummererede spørgsmål i udkastet til skønstema. Formålet med indhøvelse af en skønserklæring er angiveligt at få oplyst, hvorvidt Thor efter skonsmandens vurdering tilhører en forbudt race eller ej, men det kommer ikke en skonsmand med dyrlægebaggrund at udtale sig om politiets sagsbehandling. Såfremt spørgsmål herom opstår under en eventuelt kommende reitssag, må denne proces foretages af retten.

Rigspolitiet finder, at en eventuel skonsmand i overensstemmelse med almindelig praksis må udmeldes efter forslag indhentet fra Den Danske Dyrlægeforening.

Processuelle bemærkninger

Rigspolitiet har efter modtagelse af skønsebegæringen besluttet at udsætte aflivningen af hunden Thor, indtil retten har afgjort, om begæringen tages til følge.

Hunden er i medfør af hundelovens § 1 b, stk. 3, anbragt på en hundepension, medens sagen verserer. Såvel økonomiske som dyrevelfærdsmæssige hensyn tilsiger derfor, at spørgsmålet om syn og skon afgøres hurtigst muligt.

Rigspolitiet finder, at spørgsmålet kan afgøres på det foreliggende skriftlige grundlag.

København, den 23. januar 2013

Kammeradvokaten

v/Flemming Oth
— Advokat

Advokat Peter Høsten
 Philip Møllehave Allé 7
 2200 København
 Tlf. +45 3351 4000
 Fax +45 3324 4000

J.nr. 158/75
 1. februar 2013

• PROCESKRIFT 1

(ISOLERET BEVISOPTAGELSE)

SAG: Retten i Odense, BS 23-30/2013
 REKVIRENT: Forningen Fair Dog
 s.m.f. Leslie Jørgensen
 (advokat Poul Hvidsted)
 REKVISITUS: Rigspolitiet
 (Kammeradvokaten u/ Flemming Orth)

1 ovennævnte sag har Kammeradvokaten afgivet Processkrift A, der giver anledning til følgende bemærkninger.

Den med skrivelse af 3. januar fremsendt: anmodning om isoleret bevisoptagelse (syn og skøn) efter retsplejelovens § 343 fastholdes.

OM RETSGRUNDLAGET

Den materielle problemstilling i denne sag angår forvaltningen af hundelovens bestemmelser i §§ 1 a og 1 b i forhold til hunden Thor.

Hundelovens § 1 a bestemmer, at det er forbudt at besidde og avle hunde af 13 bestemte racer eller krydsninger, hvori disse racer indgår.

Hundelovens § 1 b stk. 1 bestemmer, at hunde, der er ulovlige efter § 1 a, skal aflives ved politiets foranstaltning.

Hundelovens § 1 b stk. 2 bestemmer herefter følgende:

"Er der tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, der er omfattet af § 1 a, kan politiet stille krav om, at besidderen dokumenterer hundens race eller type."

http://pohorten/casert/158/75/dokumenter/indlag_1.docx

Horten-Advokatfirmaet A/S
 CVR 2979979

Som det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, som er citeret i Rigspolitiets processkrift (side 2), skal den i bestemmelsen angivne "tvivl" forstås således, at politiet skal have "rimelig grund til at formode", at en hund er omfattet af forbuddet i § 1 a. Loven eller forarbejderne indeholder ingen definition af disse begreber.

Politiet får med hundelovens § 1 b stk. 3 ret til midlertidigt at tage hunden i forvaring, hvis ejeren "ikke straks kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation".

Herefter kan politiet så i medfør af hundelovens § 1 b stk. 4 fastsætte en frist for ejerens levering af tilstrækkelig dokumentation.

Som det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, som er citeret i Rigspolitiets processkrift (side 2), blev der ikke i loven fastsat bestemmelser om, "hvordan besidderen dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund".

Hvis dette ikke sker, bestemmer stk. 4 videre, at så "anses hunden for at være holdt i strid med § 1 a".

OM GENNEMFØRELSE AF ISOLERET BEVISOPTAGELSE

Rigspolitiet har rejst indsigelse mod rettens anordning af isoleret bevisoptagelse under anbringende af, at en sådan vil være "uhensigtsmæssig", jf. forarbejderne til og praksis om retsplejelovens § 343 stk. 1,

(1) fordi det sker som led i et forsøg på at ændre et forløb og resultat i en forvaltningssag og sammenblander domstolens og forvaltningens opgaver,

(2) fordi den ønskede bevisoptagelse ikke kan levere et sådant sikkert bevis for hundens racemæssige oprindelse, at ejerens bevisbyrde kan anes af loftet, og

(3) fordi en tilladelse uhensigtsmæssigt vil forsinke eksekutionen af en forvaltningssag og især indet for en rimelig tid, herunder af dyrevelfærdsmæssige hensyn.

De rejste indsigelser bestrides.

Om retsplejelovens § 343 stk. 1

Retsplejelovens § 343 udgør efter sin ordlyd en ubetinget hjemmel til anordning af en bevisoptagelse udenfor sammenhæng med en verserende retssag.

Efter forarbejderne og praksis er den ubetingede adgang det altovervejende udgangspunkt, men tilladelsesinstutttet har til formål at afvise "uhensigtsmæssige" anmodninger. Der findes ikke nogen regulering af eller definition på begrebet.

Det gøres overordnet grædende, at der ikke foreligger omstændigheder, der gør en isoleret bevisoptagelse (syn og skøn) som begæret uhensigtsmæssig.

Et syn og skøn tilsligter derimod at tilvejebringe data og oplysninger af faktisk karakter, der er relevante og nødvendige for et efterfølgende sagsforløb. De pågældende

HORTEN

oplysninger vil ikke alene medvirke til oplysning af den pågældende sag, men også indgå i beslutningen om at rejse sagen og i givet fald i udformningen af sagens tilrettelæggelse, herunder formulering af påstande.

Retten opmærksomhed henlede særligt på, at konsekvensen af Rigspolitiets afvisningspåstand er, at objektet for Rigspolitiets afgørelse bliver destrueret ved aflevering.

Rigspolitiet har ikke i sit proceskrift eller tidligere udtalt at ville anerkende de procesretlige konsekvenser heraf. Uden en sådan explicit anerkendelse kan det ikke tilledes rekvisitens modsatte sig syn og skøn.

Det bestrides derfor, at rekvisitens anmodning på nogen måde skulle kunne udlegges som "uhensigtsmæssig".

Tværtimod er en isoleret bevisoptagelse både procesøkonomisk og nødvendig, fordi der ikke senere vil være mulighed for tilvejebringelse af de pågældende oplysninger, da Rigspolitiet agter at destruere bevismidlet.

Ad 1).....Kendtelet med isoleret bevisoptagelse

Der foreligger ikke i sammenhæng med denne sag en tvist om, at bestemmelsen i hundelovens § 1 b stk. 4 pålægger ejeren en "omørdt bevisbyrde" i tilfælde af, at der – hos politiet – er tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en forbudt hundrace eller en krydsning, hvori en sådan race indgår.

Der foreligger heller ikke en tvist om, at Rigspolitiet har truffet en afgørelse af 23. december 2012, der er endelig i den forstand, at den ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, jf. retsplejelovens § 109 stk. 2.

Et syn og skøn har derfor ikke – som fejlagtigt antaget af Rigspolitiet – til formål "at opnå en ændret administrativ afgørelse".

Dette vil kunne ske efter en genovervejelse, som Rigspolitiet alene selv kan beslutte at gennemføre. Rekvisenten afskærer sig ikke hermed fra retten til at anmode om rekonstruktion, men det er ikke formålet med rekvisitens begæring.

Retten kan lægge til grund, at forvaltningen har truffet sin afgørelse og, at den er endelig. Retten tilladelse af isoleret bevisoptagelse vil derfor på ingen måde indlevere en sammenblanding af forvaltningens og domstolens opgaver.

Hvorvidt dette – hvis det var tilfældet – overhovedet nødvendigvis vil gøre en isoleret bevisoptagelse "uhensigtsmæssig" må i øvrigt betragtes. De domme, som Rigspolitiet henviser til angår i hvert fald ikke realsitfælde, der berettiger til en sammenligning med nærværende sag, hvor myndigheden agter at destruere bevismidlet.

Retten kan endvidere lægge til grund, at et efterfølgende sagsforløb – afhængig af skønsmændens vurdering – vil angå en domstolsprøvelse af denne forvaltningsafgørelses lovlighed. Retsplejelovens § 109 stk. 2 udelukker administrativ rekurs, men ikke domstolsprøvelse, jf. grundlovens § 63.

Det bestrides syn og skøn tilsligter at tilvejebringe oplysninger af faktisk karakter af afgørende betydning for et senere sagsforløb om de omtvistede spørgsmål.

De omtvistede spørgsmål angår, dels hvilke krav, der stilles for at politiet kan træffe afgørelse om, at der foreligger "rimelig grund til at formode", dels hvad der skal til for, at politiet skal anerkende en given dokumentation som "tilstrækkelig".

Domstolsprøvelsens genstand – repræsenteret af påstanden, der nedlægges – vil være lovligheden af Rigspolitiets afgørelse af 23. december 2012, eventuelt i kombination med en erstatningspåstand for tab, herunder udlæg til hundens institutionsophold.

Afhængig af skønsmændens besvarelse af de rejste spørgsmål vil det – uden præjudice – blive gjort gældende, at afgørelsen skal underkendes, fordi Rigspolitiet ikke har forvaltet sin kompetence på en lovlig måde og/eller hundelovens § 1 b stk. 4 og dermed Rigspolitiets afgørelse er ulovlig.

Ad 2).....Verdient af isoleret bevisoptagelse

Rigspolitiet gør i sit indlæg gældende, at "politiet er tillagt et frit skøn over", om ejeren har løftet sin bevisbyrde efter hundelovens § 1 b stk. 4 og, at hundelovens forarbejder ikke nævner "skønsmæssige ekspertvurderinger baseret på besigtigelse" som en metode til at løfte bevisbyrden.

Videre gøres det gældende, at Rigspolitiet ikke mener, at den ønskede bevisoptagelse kan levere "et sådant sikkert bevis for hundens racemæssige oprindelse, at ejerens bevisbyrde efter hundeloven kan anses for løst".

Det, der gøres gældende til støtte for et afslag på anmodningen om isoleret bevisoptagelse er således, at uanset hvad skønsmændene måtte udtale og vurdere, så har Rigspolitiet på grundlag af en fri skønsmæssig beslutning, at det ikke anses for at være en tilstrækkelig bevisførelse.

Synspunktet er bemærkelsesværdigt og tystende.

Det gøres desuden gældende, at oplysningen om Rigspolitiets bestemmelse er irrelevant i sammenhæng med den isolerede bevisførelse.

Under den sag, hvis tema og format er beskrevet ovenfor, vil det være af afgørende betydning at få klarlagt, hvilket oplysningsgrundlag og hvilke bevismidler, der efter Rigspolitiets diskretionære opfattelse er tilgængelige, selvom de er helt normale og igangs anvendelse indenfor den civile retspleje og i visse typer af forvaltningssager.

Retten skal igen holde sig for øje, at den isolerede bevisoptagelse ikke har til formål at forandre Rigspolitiets afgørelse om bunden Thor, men at belyse og muligvis dokumentere ulovligheden i den magtfuldkommenhed, som Rigspolitiets indlæg i det hele gør til en tilståelse.

Ad 3).....Tilståelsesret

Rekvisenten deler fuldkommen Rigspolitiets opmærksomhed på, at bunden Thors ophold i forvaring rummer et skadespotentiale.

Men det bestrides, at Rigspolitiet er berettiget til at nægte en hundeejer at gøre et – i hvert fald i normale forvaltningsgrene – fjenligt forsøg på at løfte sin bevisbyrde for at undgå aflevering af hunden med begrundelse i, at aflevering skal gennemføres af dy-

reeliske årsager, fordi processen tager tid. Rigspolitiets argumentation antager i denne sammenhang faktisk karakter.

Det forholder sig konkret således, at rekvirenten og Odense Politi har indgået aftale om, at hunden den 18. januar 2013 blev flyttet fra den hundekælle, hvor politiet havde bragt den.

Rekvirenten har accepteret at lægge ud for anbringelse på en velegnet institution. Det er vurderingen, at hundens tilstand er klart forbedret og i stadig bedring.

Synspunktet bestrides derfor både generelt og – for nærværende – konkret.

SKONSTEMA OG SKONSMAND

Rekvirenten har noteret sig Rigspolitiets synspunkter til anmodningen som sådan og specifikt til skonstemets formulering.

Rigspolitiet giver udtryk for ikke at kunne forstå meningen med at opdele en eventuel sandsynlighedsgrad i 4 tilfældigt valgte procentsatser. Dertil bemærkes, at denne gradueringmodel har til formål at afklare, hvornår en hundejers reelle mulighed for at søge at løfte en bevisbyrde er udelukket.

Rigspolitiet har givet udtryk for den efter rekvirentens opfattelse ulovlige opfattelse, at hvis det ikke kan udelukkes, at en hund er helt eller 99 % fri for genetisk materiale fra en forbudt race, så vil en tvivl hos politiet medføre afvisning.

Rigspolitiet har tidligere i sagsforløbet anerkendt, at den politiassement, der traf afgørelse efter hundelovens § 1 b stk. 2 om at formode, at hunden er ulovlig, ikke besidder nogen form for faglig eller kompetencegivende indsigt eller uddannelse. Det fastholdes, at der af hensyn til det senere sagsforløb er anbringning til at søge belyst, hvorvidt en sagkyndig ville have truffet den samme afgørelse. Formålet er ikke at få ændret politiassementens afgørelse, men at få vurderet de – for en sagkyndig - tilstedeværende forhold.

Med disse bemærkninger foreslås følgende reviderede formulering af skonstemet:

Skonsmanden bedes gennemføre en besigtigelse og klinisk undersøgelse af hunden Thor og herefter besvare følgende spørgsmål:

1. Skonsmanden bedes oplyse, om skonsmanden på denne baggrund med sikkerhed kan udelukke, at Thor tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af listen i hundelovens § 1 a, jf. § 1 b stk. 2 og stk. 4.
(Spørgsmålet er formuleret som det står i hundelovens § 1 b stk. 4, men skonsmanden skal lægge til grund, at det har været hensigten, at bestemmelsen skal omfatte krydsninger, hvortil også kan indgå hundereuer, der ikke er nævnt på listen i hundelovens § 1 a).
2. Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes skonsmanden oplyse, hvilken race, hunden tilhører, eller kombination af racer, der indgår i hunden, samt redegøre for det grundlag og data, hvorpå svaret på spørgsmålet 1 er baseret.
3. Hvis spørgsmål 1 besvares benægtende, bedes skonsmanden oplyse og redegøre for, med hvilken grad af sandsynlighed skonsmanden kan udelukke, at Thors racemæssige oprindelse (delvist) henhører eller kan henhøre under én

eller flere af de "forbudte" racer med et bidrag, der er henholdsvis (i) mindre end 51 %, (ii) mindre end 30 %, (iii) mindre end 10 % eller (iv) mindre end 3 %.

4. Skonsmanden bedes vurdere Fjns Politis besigtigelsesrapport af 5. december 2012 med tilhørende bilag og herefter redegøre for, om der på grundlag af en faglig vurdering af Thors udseende har været en rimelig grund til at formode, at der er tale om en hund, der tilhører én af de af listen i hundelovens § 1 a nævnte racer eller krydsninger, hvortil de nævnte racer indgår.

Det forbeholdes at stille skonsmanden supplerende eller uddybende spørgsmål.

Rekvirenten er ikke bekendt med nogen sædvanlig praksis for sager af den foreliggende type, allerede fordi der rekvirenten bekendt ikke foreligger nogen tilsvarende, tidligere sag.

Desuagtet kan rekvirenten tillægge, at Den Danske Dyrlegeforening af rekvirenten anmodes om at bringe en eller flere personer i forslag til at udføre hvervet som skonsmand.

PROFESSUELLE BEMÆRKNINGER

Rekvirenten tillægges – som ovenfor nævnt – at sagen framskyndes mest muligt af hensyn til hundens velfindende, der imidlertid er væsentligt forbedret efter flytning i januar til en egnet institution.

Rekvirenten vil være indforstået med, at sagen afgøres på skriftligt grundlag eller, at retten anordner en hurtig mundtlig forhandling.

Hellerup, den 1. februar 2013

Horten

Poul Hvilsted

Den 5. februar 2013 kl. 09:30 blev retten sat på Forberedelsesafdelingen af Retsassessor Mette Brock Hansen.

Der blev foretaget i ikke offentligt retsmøde sag nr. BS 23-30/2013:

Foreningen Fair Dog s.m.f. Leslie Jørgensen
Dronningholmsvej 10, kld. tv.
5700 Svendborg
mod
Rigspolitiet
Politiasessor Vibeke Dysemark
Polititorvet 14
1780 København V

Telefonmøde

Skønsrekvirenten var repræsenteret af advokat Poul J Ivilsted.

Skønsindstævnte var repræsenteret af advokat Flemming Orth ved advokatfuldmægtig Mads Stokholm.

Der fremlagdes begæring om isoleret bevisoptagelse, processkrift A og processkrift I.

Sagen drøftedes.

I spørgsmålet om, hvorvidt syn og skøn kan tillades, henholdt parterne sig til processkrifterne, som de havde lejlighed til at supplere mundtligt.

Retten fremkom med tilkendegivelse og afsagde efter begæring

K E N D E L S E

Hunden Thor, som der ønskes syn og skøn på, har politiet i medfør af hundelevens § 1 b, stk. 2 og 4 fjernet fra ejeren og truffet beslutning om aflivning af, idet ejeren ikke har dokumenteret, at hunden ikke tilhører en race, omfattet af hundelevens § 1 a.

Uanset, at det ikke i forarbejderne til loven er anført, at ejeren kan føre dette bevis ved syn og skøn, og uanset, at syn og skøn ikke binder skønsindstævnte i forhold til eventuelt at ændre afgørelsen, findes der ikke grundlag for, at nægte skønsrekvirenten at afholde syn og skøn. Retten lægger vægt på, at det ikke kan udelukkes, at der herved kan fremkomme oplysninger af betydning for skønsrekvirentens mulighed for at løfte sin bevisbyrde efter hundelevens § 1 b.

Herefter

bestemmes

Da kan iværksættes isoleret bevisoptagelse (syn og skøn) over hunden Thor. Skønsindstævnte forbeholdt sig at kære afgørelsen.

Parterne var enige om formuleringen af spørgsmål 1-3 som anført i processkrift I, og var enige om, at Dansk Dyrlægeforening kan bringe en egnet skønsmand i forslag.

Skønsrekvirenten frafaldt efter rettens tilkendegivelse for tiden at stille spørgsmål 4, som skønsindstævnte har protesteret mod, men forbeholdt sig at stille det senere. Retten bemærkede, at der i givet fald kan tages stilling til, om spørgsmålet kan tillades stillet på det tidspunkt.

Sagen udsat på kærrefristens udløb, såfremt afgørelsen ikke kæres, kan syn og skøn iværksættes.

Retten hævet.

Mette Brock Hansen
Retsassessor

/sigt

Horten
Philip Heymans Allé 7
2000 Høllertop
Tlf +45 3334 4000
Fax +45 3334 4001
www.horten.dk

Poul Hvilsted
Dir +45 3334 4254
Mob +45 5234 4954
phv@horten.dk
Sekretær Helle Rudolph Jensen
Dir +45 3334 4145
hj@horten.dk

J.nr. 158175
15. februar 2013

72
Horten
Philip Heymans Allé 7
2000 Høllertop
Tlf +45 3334 4000
Fax +45 3334 4001
www.horten.dk

Poul Hvilsted
Dir +45 3334 4254
Mob +45 5234 4954
phv@horten.dk
Sekretær Helle Rudolph Jensen
Dir +45 3334 4145
hj@horten.dk

J.nr. 158175
15. februar 2013

Den Danske Dyrlægeforening
Sekretariatet
Emdrupvej 28A
2100 København Ø

Fremsendt pr. e-mail: ddd@ddd.dk og pr. post

- ANMODNING OM FORSLAG TIL SKØNSMAND I SAGEN OM HUNDEN THOR - HASTER

I min egenskab af advokat for foreningen Fair Dog, der optræder som mandatar for ejeren af hunden Thor, anmoder jeg hermed Den Danske Dyrlægeforening om at bringe en eller flere, efter foreningens opfattelse egnede personer i forslag til at udvælge hvervet som skønsmand i sagen om Thor.

Henvendelsen til skønsmanden og det skønstema, som skønsmanden skal besvare, er vedlagt dette brev.

Sagen har påkaldt sig en ganske betydelig mediebevågenhed i Danmark, herunder i sammenhæng med den generelle offentlige debat om hundeloven. Den Danske Dyrlægeforening bør være opmærksom på dette i forbindelse med at kunne pege på kandidater, hvis uvidelighed ikke må kunne drages i tvivl.

Skønsmanden kan være en af Den Danske Dyrlægeforenings medlemmer. Hvis det måtte være relevant for Foreningen at overveje at bringe en udenlandsk person i forslag, vil der være en præference for en sagkyndig fra det skandinaviske sprogområde.

Kopi af dette brev er sendt til Retten i Odense og Kammeradvokaten v/advokat Flemming Orth, der repræsenterer Rigspolitiet (skønsekonsultation).

Foreningens forslag bedes stilet til Retten i Odense med kopi til sagens parter.

Eventuelt gebyr for Foreningens medvirken bedes opkrævet hos mig.

Jeg ser frem til at høre fra jer.

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

[Skønsmand]

- SKØNSTEMA VEDR. HUNDEN THOR

Den 20. november 2012 traf Fyns Politi afgørelse om aflivning af hunden Thor, da Fyns Politi fandt, at der var rimelig grund til at formode, at Thor er en blandingsrace, hvori der indgår en af de forbudte racer efter hundelovens § 1 a.

Ved afgørelsen lagde politiet afgørende vægt på, at ejeren af hunden ikke havde fremlagt fornøden dokumentation for, at en sådan formodning skulle være forkert. Afgørelsen blev påklaget til Rigspolitiet.

Den 13. december 2012 blev der på Fair Dogs foranstaltning – og med Rigspolitiets indforsættelse - foretaget en sagkyndig vurdering af Thors race, så denne kunne dokumenteres. Vurderingen af 13. december 2012 blev udført af en af Dyrenes Værn – Foreningen Værn for Værgeløse Dyr udpeget elopert (Isabella Andersen) på grundlag af Fair Dogs forslag herom til Rigspolitiet.

Den 23. december 2012 traf Rigspolitiet afgørelse om, at Thor skal aflives, idet Rigspolitiet fandt, at Fyns Politi "på baggrund af besigtigelse af Thor, og ved sammenligning af billeder af hunden med billeder af hunde af racen amerikansk staffordshire terrier har haft rimelig grund til at formode, at den kunne være af racen amerikansk staffordshire terrier eller en krydsning, hvori denne race indgår."

Rigspolitiet fandt endvidere, at Isabella Andersens vurdering af 13. december 2012 ikke udgjorde tilstrækkelig dokumentation for, at denne formodning skulle være ubegrundet eller forkert.

Rigspolitiets afgørelse kan ikke ankes til højere administrativ myndighed.

Den 3. januar 2013 anmodede jeg Retten i Odense om, at retten gav tilladelse til, at der foretoges et syn og skøn i form af en sagkyndig vurdering af hunden Thor af en af politiet uafhængig person med utvivlsom faglig kompetence.

Ved kendelse af 5. februar 2013 (vedlagt) bestemte Retten i Odense, at der kunne iværksættes syn og skøn. Rigspolitiet har ikke kærret kendelsen.

Efter forslag fra Den Danske Dyrlægeforening har Retten i Odense udmeldt Dem til at forestå syn og skøn i sagen.

Modtaget den
19 FEB. 2013

• Side 3

De skal gennemføre en besigtigelse og klinisk undersøgelse af Thor og herefter besvare følgende spørgsmål:

1. Skønsmanden bedes oplyse, om skønsmanden på denne baggrund med sikkerhed kan udelukke, at Thor tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af listen i hundelovens § 1 a, jf. § 1 b stk. 2 og stk. 4. (Spørgsmålet er formuleret som det står i hundelovens § 1 b stk. 4, men skønsmanden skal lægge til grund, at det her været hensigten, at bestemmelsen skal omfatte krydsninger, hvori også kan indgå hunderacer, der ikke er nævnt på listen i hundelovens § 1 a).
2. Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes skønsmanden oplyse, hvilken race, hunden tilhører, eller kombination af racer, der indgår i hunden, samt redegøre for det grundlag og data, hvorpå svaret på spørgsmål 1 er baseret.
3. Hvis spørgsmål 1 besvares benægtende, bedes skønsmanden oplyse og redegøre for, med hvilken grad af sandsynlighed skønsmanden kan udelukke, at Thors racemæssige oprindelse (delvist) henhører eller kan henhøre under én eller flere af de "forbudte" racer med et bidrag, der er henholdsvis (i) mindre end 51 %, (ii) mindre end 30 %, (iii) mindre end 10 % eller (iv) mindre end 3 %.

Jeg kan oplyse, at Thor på nuværende tidspunkt er anbragt på Splidholm Hundepension v. Birgitte Solhøj Nielsen, Splidholmvej 10, Gylling, 8300 Odder, hvortil hunden på min anmodning blev flyttet den 17. januar 2013. Indtil da havde han siden den 23. september 2012 været anbragt på Lykkegården Hunde- og kattepenion, 5500 Middelfart.

Sagens parter bedes indkaldt til skønsforretningen.

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

Adv. Horten
Philip Heymans Alle 7
2900 Hellerup

Att: Poul Hvilsted

18. februar 2013
ad/13-00635

Deres j.nr.: 158175

Forslag til syns- og skønsmand i sagen vedr. hunden "Thor"

Den Danske Dyrlægeforening har modtaget Deres anmodning om at bringe et medlem i forslag som syns- og skønsmand.

Dette arbejde vil blive udført efter følgende procedure:

Henvendelsen om forslag til en syns- og skønsmand sendes af DDD's sekretariat straks ved modtagelsen til formanden for den sektion i DDD, der især beskæftiger sig med den dyreat, sagen omhandler.

Formanden meddeler – på grundlag af sit kendskab til medlemmernes indsigt i det pågældende område – i løbet af en uge DDD's sekretariat sit forslag.

Den Danske Dyrlægeforening fremsender herefter sit forslag til rekvirenten. For at sikre kvaliteten af fremtidige udpegning er DDD interesseret i – når sagen er afsluttet – at modtage kopi af skønsmandserklæring og evt. dom.

I udenretslige sager forventer DDD, at rekvirenten samtidig med henvendelse til den foreslåede dyrlæge indestår for klientens betaling til syns- og skønsmanden.

Den Danske Dyrlægeforening fremsender samtidigt med sit forslag en faktura til rekvirenten på kr. 3.100,00 kr. ekskl. moms for administration af udpegningen.

Med venlig hilsen

Annette Overgaard

Horten
Philip Heymans Alle 7
2900 Hellerup
Tlf +45 3334 4000
Fax +45 3334 4001
www.hortendk

Poul Hvilsted
Tlf +45 3334 4264
Tlf +45 3334 4264
poul@hortendk
Schreier Niels Puddich Jensen
Dlr +45 3334 4165
bjp@hortendk

J.nr. 158175
28 februar 2013

Retten i Odense
Albanigade 28
5000 Odense C

KOPI

HORTEN

• ISOIERET BEVISOPTAGELSE – BS-23-30/2013

Den Danske Dyrlægeforening har med skrivelse af 21. februar 2013 meddelt, at man ikke kan medvirke ved udpegningen af en egnet skønsmænd til besvarelse af det godkendte skønstemå.

Jeg er ikke helt sikker på, hvorledes Den Danske Dyrlægeforenings besvarelse i det taler skal forstås, men jeg finder det ikke formålstjenligt at begynde en større udredning af foreningens begrundelse. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at formanden for den relevante sektion i Den Danske Dyrlægeforening senest i en anden hunden dag fra Sønderjylland offentligt har udtalt sig i overensstemmelse med den tilkendegivelse, der er indeholdt i skrivelse af 21. februar 2013 og på denne baggrund ønsker jeg holdningen for at være et udtryk for, at Den Danske Dyrlægeforening har besluttet sig for at deltage i de mere politiske dimensioner af den problemstilling, der indgår i sagen.

Jeg vil derfor tillade mig at foreslå, at der søges assistance til udpegning af en egnet skønsperson hos en forening, der ikke på nogen måde er en del af den politisering, der foregår omkring hundeloven.

Jeg er bekendt med, at den norske kennelklub har en afdeling for personer, der optræder som dommere i en professionel sammenhæng. Der findes dommere, der er særligt uddannede til at vurdere særlige typer af hunderacer, hvor hovedgruppen for terrierhunde er gruppe 3.

Jeg henviser til hjemmesiden for Den Norske Kennelklub (web2.nkk.no).

Den Norske Kennelklub har et sekretariat i Oslo, og jeg foreslår, at en bearbejdet udgave af den henvendelse, der tilgik Den Danske Dyrlægeforening, sendes til NKK.

Jeg hører gerne nærmere snarest.

Kopi af dette brev er samtidig sendt til Kammeradvokaten, Flemming Orth.

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

75
DDD

Medteget d. 25 FEB. 2013
L...

Horten
Philip Heymans Alle 7
2900 Hellerup

Att: Poul Hvilsted

21. februar 2013
ao/13-00635

Deres j.nr.: 158175

Kære Poul Hvilsted,

Forslag til syns- og skønsmænd i sagen vedr. hunden "Thor"

Bestyrelsen for sektion vedr. Hund, Kat og Smådyr takker for din henvendelse i forbindelse med udpegning af syns- og skønsmænd i forbindelse med sagen om hunden Thor.

Bestyrelsen henholder sig imidlertid til vejledningen om hundelovens forudsordning, udsendt i Ministerietidende 2. juli 2010, på baggrund af retsudvalget 2009-10 REU alin. del Bilag 62, hvori der står i kapitel 4 stk. 2:

Det er i dag ikke umiddelbart muligt ved hjælp af dna-test eller for en dyrslægt at bestemme en hunds race. Man bør derfor sikre sig f.eks. en stamtavle.....

Bestyrelsen for sektion vedr. Hund, Kat og Smådyr er derfor heller ikke i stand til at udpege en syns- og skønsmænd der "med sikkerhed kan udelukke, at Thor tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af listen i Hundelovens § 1 a, jf. § 1 b stk. 2 og stk. 4."

Med venlig hilsen

Karina Ryboog
Frmd. Sektion vedr. Hund, Kat og Smådyr

Kammeradvokaten

Medtaget den
16 APR. 2013**HORTEN**Advokataktieselskabet Horten
Advokat Poul Hvilsted
Philip Heymans Allé 7
2900 Hellerup

15. APRIL 2013

J.nr.: 7506171 FLO/af

Flemming Orth
fo@kammeradvokaten.dk
Direkte +45 72 30 72 98
Mobil +45 25 43 03 03

Kammeradvokaten

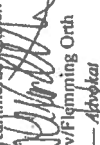
15. APRIL 2013

J.nr.: 7506171 FLO/af

Flemming Orth
fo@kammeradvokaten.dk
Direkte +45 72 30 72 98
Mobil +45 25 43 03 03Retten i Odense
Domhuset
Albanigade 28
5000 Odense C**BS 23-30/2013 - Isoleret bevisoptagelse, Foreningen Fair Dog som mandatar for Leslie Jørgensen mod Rigspolitiet.**

J.nr. 158175, Foreningen Fair Dog s.m.f. Leslie Jørgensen mod Rigspolitiet.

Hermed sender jeg til orientering kopi af mit brev af dags dato til Retten i Odense.

Med venlig hilsen
Kammeradvokaten

v/Flemming Orth
— Advokat

Skønsrekvirenten har ved mail af d.d. oplyst, at bevisbegæringen ikke kan opretholdes, da sagens genstand, hunden Thor, er forsvundet.

Jeg anmoder i den anledning om, at Rigspolitiet tillægges sagsomkostninger, jf. retsplejevens § 343, stk. 3.

Til støtte for kravet om sagsomkostninger bemærkes, at medens bevisbegæringens endelige bortfald skyldes udefrakommende omstændigheder (tyveri af hunden), følger det af brev af 21. februar d.å. fra Den Danske Dyrtægforening, at skønsrekvirentens formål med bevisbegæringen under ingen omstændigheder ville kunne opfyldes, da det ikke er videnskabeligt muligt at bevise en hunds raceillørsforhold. Bevisbegæringen har således - som allerede anført i skønsindsævntes Processkrift A - vist sig utjenlig til at løfte skønsrekvirentens besværlige efter hundeloven. Begæringen har dermed påført skønsindsævnte helt overflødige udgifter til advokatbistand, der bør dækkes af skønsrekvirenten.

Arbejdet med sagen har omfattet udfærdigelse af Processkrift A samt deltagelse i to telefoniske forberedende retsmøder. Der ses ikke at kunne opgøres en økonomisk sagsgenstand.

Advokat Poul Hvilsted modtager kopi af dette brev.

Med venlig hilsen
Kammeradvokatenv/Flemming Orth
— AdvokatKammeradvokaten
Vester Farinngade 23
DK-1606 København V
Telefon +45 33 15 20 10
Fax +45 33 15 61 15
www.kammeradvokaten.dk

7729131v1

Kammeradvokaten
Vester Farinngade 23
DK-1606 København V
Telefon +45 33 15 20 10
Fax +45 33 15 61 15
www.kammeradvokaten.dk

7729095v1

Horten
Philip Holmstrøm Allé 7
2900 Høje Tåp
Tlf: +45 3334 4100
Fax: +45 3334 4101
www.horten.dk

Poul Hvilsted
Dir: +45 3334 4154
Mob: +45 9204 4154
ph@horten.dk
Sabrier Hilløe: hille@horten.dk
Dir: +45 3334 4165
hj@horten.dk

J.nr.: 458175

18. april 2013

nelig tilsvarende lovbestemmelse i den norske lovgivning om hunde. Som det ses af dommen blev der iværksat et syn og skøn over en konkret hund ved navn Pablo, og på grundlag af blandt andet syn- og skønsmændens konstateringer og vurderinger blev den afsøgte forvaltningsafgørelse fra politiet fundet ulovlig og tilsidesat.

For det femte bemærkes, at rekvirenten på denne baggrund på ingen måde har påført Rigspolitiet "helt overflødige udgifter til advokatbistand, der bør dækkes af skønsrekvirenten."

Skønsrekvirenten har alene bejtellet sig af et helt almindeligt og tilgængeligt instrument til bevisafklaring. Rigspolitiet har påført sig selv omkostninger ved at fremføre indsigelser i processkrift A mod den indgivne bevisbegæring. Argumentationen i processkrift A var ujenlig og argumentationen var overflødig, da Retten i Odense traf afgørelse om at afvise indsigelserne. Kendelsen fra Retten i Odense blev ikke indbragt for landsretten.

For det sjette bemærkes, at skønsmændenes processkrift A, ligesom forvaltningsafgørelsen og ligesom skrivelsen af 15. april 2013 om omkostninger, indeholdt en argumentation og en opfattelse, der dokumenterer Rigspolitiets arbitrære og ulovlige forvaltning af hundeloven, hvilket ville være genstanden for den retlige prøvelse af forvaltningsafgørelsen, der ville følge det syn og skøn, der uheldigvis af udefrakommende omstændigheder ikke lader sig gennemføre.

Afslutningsvis kan det oplyses, at rekvirenten er en forening, der alene finansieres af frivillige donationer og medlemsindtægter. Denne forening er blevet påført urimelige advokatomkostninger i størrelsesordenen kr. 25.000 ekskl. moms som følge af Rigspolitets ujenlige indsigelser. Det anerkendes, at retsplejelovens § 343 ikke indeholder hjemmel til at pålægge skønsmændene at udrede omkostninger til skønsrekvirenten. Det vil blive overvejet, om kravet vil skulle rejses som et almindeligt erstatningskrav.

Under henvisning til ovenstående anmodes retten således om at afvise Rigspolitets i enhver forstand urimelige krav om at blive tillagt sagsomkostninger i en sag, som Rigspolitiet selv har gjort langt mere omfattende, tidskrævende og kompliceret end nødvendigt. Rigspolitets forslag om at anmode Den Danske Dyrlægeforening om at fremkomme med et forslag til skønsmænd må antages at have tjent samme formål.

Idet yderligere forbeholdes, tilgår der Kammeradvokaten kopi af denne skrivelse.

Med venlig hilsen
Horten

Poul Hvilsted

HORTEN

● BS 23-30/2013 -FORENINGEN FAIR DOG MOD RIGSPOLITIET

I ovennævnte sag har jeg modtaget kopi af Rigspolitiets skrivelse af 15. april 2013 til Retten i Odense, hvori der fremsættes krav om, at Rigspolitiet tillægges sagsomkostninger, jf. retsplejelovens § 343, stk. 3.

Det rejste omkostningskrav bestrides.

For det første bemærkes, at rekvirenten er enig i, at bevisbegæringens endelige bortfald på grund af udefrakommende omstændigheder ikke kan begrunde, at der pålægges rekvirenten omkostninger.

For det andet bemærkes, at udlægningen af indholdet af skrivelse af 21. februar 2013 fra Den Danske Dyrlægeforening ikke kan tiltrædes. Der henvises i denne forbindelse til, at Rigspolitiet under det telefoniske retsmøde, der afholdtes i anledning af denne skrivelse foreslog, at Den Danske Dyrlægeforening blev anmodet om at besvare det rejste spørgsmål 3, der ikke var kommenteret i Dyrlægeforeningens skrivelse. Allerede derfor bestrides det, at bevisbegæringen under ingen omstændigheder ville kunne fremmes i noget omfang.

Rettens opmærksomhed henledes desuden på, at Den Danske Dyrlægeforening blev anmodet om at fremkomme med et forslag til skønsmænd, ikke at udtale sig om emnets videnskabelige eller politiske præmisser eller betingelser. Udsagnet er derfor i sammenhæng med sagen både utidigt og irrelevant.

For det tredje bemærkes, at selv om dette måtte være Den Danske Dyrlægeforenings opfattelse - og den måtte have en betydning - (og det er meget muligt, at Rigspolitiet ved mere om det end rekvirenten), så er det uberettiget og ubegrundet, samt usagligt, når Rigspolitiet i denne sammenhæng forsøger at stadfæste karakteren af den bevisbyrde, som en adressat for forvaltningsafgørelsen skal løfte efter hundelovens § 1a.

Standpunktet er ligeså forvaltningsretligt ulovligt som den indsigelse, der blev rejst med processkrift A, og som retten i sin kendelse også tilsidesatte.

For det fjerde bemærkes, at retten skal være opmærksom på, at der findes metoder, hvorved der kan fremføres bevisligheder om en hunds racetilhørsforhold. Der henvises i den sammenhæng til en norsk retsafgørelse fra 4. juni 2012, der angik en r-

Udskrift af retsbogen

Den 7. maj 2013 kl. 13:00 blev retten sat på Forberedelsesafdelingen af Retsassessor Mette Brock Hansen.

Der blev foretaget i ikke offentlig retsmøde sag nr. BS 23-30/2013:

Foreningen Fair Dog s.m.f. Leslie Jørgensen
Dronningholmsvej 10, kld. tv.
5700 Svendborg
mod
Rigspolitiet
Retsassessor Vibeke Dyssemark
Polititovet 14
1780 København V

Skønsekriveren, Foreningen Fair Dog som mandatar for Leslie Jørgensen, har den 7. januar 2013 anmodet om isoleret bevisoptagelse vedtørende fastlæggelsen af en hunds racemæssige oprindelse. Hunden, der tilhører Leslie Jørgensen, var af politiet fundet omfattet af hundelovens bestemmelser om ulovlige racer.

Skønsidestævne, Rigspolitiet, protesterede herinod under henvisning til, at syn og skøn i en administrativ sag er uhensigtsmæssig og ikke bør tillades samt til, at bevisoptagelse ikke kan forvrenes at tilføre sagen afgørende nyt, idet der ikke herved kan føres et sådant sikkert bevis for hundens racemæssige oprindelse, at ejerens bevisbyrde efter hundeloven må anses for løftet.

Retten bestemte den 5. februar 2013, at syn og skøn kunne iværksættes.

Dansk Dyrlæge Forening, der var anmodet om at bringe en egnet skønsmænd i forslag meddelte den 21. februar 2013, at man ikke var i stand til at pege på en egnet skønsmænd, idet det i vejledningen om hundelovens forudsordning fra 2010 er anført, at "Det er i dag ikke umiddelbart ved hjælp af DNA-test eller for en dyrlæge, at bestemme en hunds race. Man bør derfor sikre sig en stamavl." Dyrlægeforeningen så sig derfor ikke stand til at udpege en syns- og skønsmænd, "der med sikkerhed kan udelukke, at hunden tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, der er omfattet af listen i hundelovens § 1a, jf. § 1b, stk. 2 og stk. 4."

Hunden forsvandt i marts måned fra den hundepension, hvor den var anbragt, og Foreningen Fair Dog tilbagekaldte den 15. april 2013 begæringen.

Rigspolitiet har påstået sig tillagt sagsomkostninger, jf. retsplejelovens §

343, stk. 3, og har til støtte herfor anført, at det af brevet af 21. februar 2013 fra Den Danske Dyrlægeforening følger, at formålet med bevisbegæringen under ingen omstændigheder ville kunne opfyldes, da det ikke er videnskabeligt muligt at bevise en hunds racetilhørsforhold. Bevisbegæringen har således, som allerede anført i Rigspolitiets processkrift, vist sig utjenligt til at løse ejerens bevisbyrde efter hundeloven. Begæringen har dermed påført Rigspolitiet helt overflødige udgifter til advokatbistand, der bør dækkes af Foreningen Fair Dog.

Foreningen Fair Dog har heroverfor anført, at hunden er bortkommet på grund af udefrakommende omstændigheder. Det kan ikke tiltrædes, at det ikke er muligt videnskabeligt at bevise en hunds racetilhørsforhold, og dette følger heller ikke at Den Danske Dyrlægeforenings skrivelse. Det er således uberettiget og ubegrundet og usagligt når Rigspolitiet i denne sammenhæng forsøger at stadfæste karakteren af den bevisbyrde, som en adresse for forvaltningsafgørelsen skal løfte efter hundelovens § 1a. Standpunktet er lige så forvaltningsretligt ulovligt som den indsigelse, der blev rejst med processkrift A, og som retten i sin kendelse også tilsidesatte. Hertil kommer, at der findes metoder, hvorved der kan fremføres bevisligheder om en hunds racetilhørsforhold, hvilket fremgår af en norsk retsafgørelse fra 4. juni 2012. Foreningen Fair Dog har alene betjent sig af helt almindeligt og tilgængeligt instrument til bevisafklaring, og Rigspolitiet har påført sig selv omkostninger med at fremføre indsigelser i processkrift mod den indgivne bevisbegæring.

Retten bestemt, at Foreningen Fair Dog som mandatar for Leslie Jørgensen skal betale omkostninger til Rigspolitiet med 10.000 kr. incl. moms. Retten har lagt vægt på, at bevisbegæringen ikke har ført til det resultat, der var baggrunden for begæringen, nemlig en begrundet anfægtelse af politiets afgørelse af hundens race. Foreningen Fair Dog må bære risikoen herfor. Ved fastsættelse af beløbet har retten lagt vægt på, at der har været både telefonmøder og skriftveksling.

Sagen sluttet.

Retten læst.

Mette Brock Hansen
Retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Odense, den 10. maj 2013.

Lene Graack Jensen, overassistent

ØVRE ROMERIKE TINGRETT

DOM

Saken gjelder overprøving av vedtak om avlaving av hunden Pablo, jf hundeloven § 19.

Sakens bakgrunn

Saksøker Ingun Rusthaug mottok høsten 2003 to hvalper på ca 5 måneder gjennom frivillig omplassering fra personer som var ukjent for Rusthaug. Hun antok at de to hvalpene, Gorm og Pablo, var fra helsøken. Hun fikk ved overtagelsen i Sverige ingen opplysninger om hundenes herkomst. Hundene bodde som familiehunder sammen med Rusthaugs familie på Klefta noe Pablo fortsatt gjør.

Den 16. mars 2010 mottok Romerike politidistrikt en mail fra en av Rusthaugs naboer. Fra mailen hitsettes:

"Hei.

Har et forhold som jeg ber om hjelp til å rydde opp i.

Min nabo Ingun Rusthaug, Solbergveien 4, 2040 Klefta har to ulovlige hunder. De er av typen kamphund og hun oppbevarer og har ansvar for de, da sønnen ikke tar seg av de.

De kan oppleves som svært ukontrollerte/impulsive, og jeg frykter for hva som kan skje med lekende barn osv.

...."

Denne mailen medførte at en politipatrulje ble sendt hjem til Rusthaug. Etter en stund fikk de hilse på hundene. Den ene polititjenestemannen møtte som vitne under hovedforhandlingen. Han beskrev hundene som "ikke unaturlig for personer ukjent med hunder ville bli engstelig". Polititjenestemennene ba Rusthaug fremvise papirer på hundene hvilket hun ikke hadde. De fikk med seg et bilde av hundene.

En av tjenestemennene som var på besøk hos Rusthaug sendte en rapport til Forvaltningsavdelingen ved Romerike politidistrikt datert 9. april 2010. Fra rapporten hitsettes:

"....

Etter en tid ble vi shippet inn på adressen, og møtt av hundene. De fremstod som voldsomme i sin adferd, og hoppet mot oss og bjeffet. Fra vårt synspunkt er det fallt forståelig at disse hundene kan oppfattes som ukontrollerbare og farlige i sin adferd.

Rusthaug hadde ikke papirer på hundene, og kunne ikke si noe eksakt om alder eller type. Hun mente at hundene var ca 8 år gammel. Vi mener hundene har preg av amstaffrase. Vi fikk med oss et bilde av hundene, som er vedlagt denne rapporten."

DOM

Avsagt: 04.06.2012 i Øvre Romerike tingrett,

Saksnr.: 11-014413TVI-OVRO

Dommer: Sorenskriver Randi Haukebø

Saken gjelder: Overprøving av vedtak om avlaving av hund

Ingun Torill Rusthaug

Advokat Jo Gjestvang

mot

Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet

Regjeringsadvokaten

v/advokat Fanny Elisabeth Platou Amble

v/advokatfullmektig Tonje Skjeie

Ingen begrensninger i adgangen til offentlig gjengivelse

Ved brev av 14. juni 2010 fra Romerike politidistrikt ble klagen oversendt Politidirektoratet. Politiet fastholdt sitt vedtak, men ga utsatt iverksettelse. Fra oversendelsesbrevet hitsettes:

.....
Etter politiets vurdering, er det tvil om Rusthaugs to hunder er farlige hunder, idet disse eksteriormessig bærer preg av å være pitbull rase/amstaff rase, eller kryssning av denne/disse, jf hundeloven § 19, jf. forskrift om hunder § 1. Politiet finner at dokumentasjon på rase/type hund skal fremlegges. Klager har ikke fremlagt slik dokumentasjon.

Politiet har tatt klagers begjæring om utsatt iverksettelse av vedtaket til følge, se dok 8.

.....

I forbindelse med klagesaken ble det sendt ytterligere brev fra Rusthaugs daværende advokat. Det ble sendt inn flere bilder av hundene. Det ble også foretatt en adferdstest av Gorm som på det tidspunktet var i politiets varetekt.

Politidirektoratet avgjorde saken ved vedtak datert 8. november 2010. Fra vedtaket hitsettes:

.....

Direktoratet konstaterte på bakgrunn av det foreliggende billedmateriale at hundene ligner hverandre imbyrdes og at de utseendemessig har klare likhetstrekk med pitbullterrier og/eller amstaff. Dette gjelder særlig hode/ansikt med forholdsvis bred snalle samt øyeparatier/pannen. Også politijensstemmenes som observerte hundene den 7. april og lederen av kennelen der "Gorm" er plassert har ved observasjon av hundene ene konkludert på samme måte.

Det er alminnelig antatt at det er stor likhet mellom amstaff og pitbullterrier. Dette fremheves bl a i § 4 siste ledd i kamphundforskriften som ble avløst av hundeforskriften av 20. august 2004 nr 1204. Amstaff nevnes der eksplisitt som en hund som kan forveksles med farlige hunder. I høringsnotatet til hundeforskriften av 20. august 2004 heter det s 7: "De to hundetyperne lar seg i Norge rent praktisk ikke skille fra hverandre, og det er opprinnelig samme type hund." Det er således ikke mulig å si om de to hundene ligner på pitbullterrier, som var forbudt også etter kamphundforskriften eller amstaff, som ble forbudt først da hundeforskriften ble vedtatt og trådte i kraft.

Når hundene som i dette tilfellet, har likhetstrekk med pitbullterrier, omfattes de ikke av overgangsreglene i hundeforskriften § 3, som primært er aktuelle for amstaff og isjekkostovakisk ulvehund, som begge ble definert som "farlig hund" ved hundeforskriftens ikrafttredelse.

.....

Klageren har ikke fremsatt slik dokumentasjon. Direktoratet bemerker at det for blandingshunder i praksis vil være vanskelig, og som oftest umulig, å dokumentere hundens lovlighet."

Ved brev av 10. mai 2010 fra Romerike politidistrikt mottok Rusthaug Forhåndsvarsel om avlvingning av farlige hunder. Fra brevet hitsettes:

"I medhold av lov om hundehold (hundeloven) § 19, jf forskrift om hunder av 20. august 2004, § 1 annet ledd b), ble det fra 20. august 2004 forbudt å holde både amerikansk stafordshire terrier (Amstaff) og pitbull, eller blandinger av disse, idet disse hundetyperne anses som farlige hunder.

I medhold av ovennevnte forskrift § 3 annet ledd b) kan Amstaff født/kjøpt før 20.08.2004, likevel beholdes dersom den innen 20. desember 2004 ble identitetsmerket (chip/eller øretalovering) og identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis som opplyser om eiers navn, adresse og som viser at hunden er avlet, innført eller anskaffet før 20. august 2004. Pitbull er under ingen omsendigheter en lovlig hund, og skal derfor avlives.

Det er hundeeier som har bevisbyrden for at hunden er lovlig, jf forskriften § 2 første ledd. Dersom ovennevnte dokumentasjon ikke kan fremlegges, er hunden å anse som farlig hund, og hunden avlives, jf hundeloven § 24, jf § 19 femte ledd.

.....

Begrunnelsen for et eventuelt vedtak om avlvingning vil være følgende: Politiet var på Deres adresse den 7. april d.å., for å vurdere Deres to hunder. Hundene fremsto som voldsomme i sin adferd. På bakgrunn av hundenes eksterior og størrelse, har politiet grunn til å tro at hundene er av type Amstaff eller pitbull, eller en blanding av en eller begge disse rasene.

.....

Rusthaug svarte på forhåndsvarselet ved brev av 18. mai 2010. Der opplyste hun blant annet at hun ikke har papirer på hundene.

Ved brev av 28. mai 2010 fattet Romerike politidistrikt Vedtak om avlvingning av hund. Fra vedtaket hitsettes:

.....

For politiet fremstår Deres to hunder, av utseende, som kamphunder/bærer preg av Amstaff-rase.

På bakgrunn av det ovennevnte finner politiet at De ikke tilfredsstiller lovens vilkår for å kunne beholde Deres to hunder. Politiet fatter derfor vedtak om avlvingning av hundene, jf hundeloven § 24 første ledd bokstav d), jf § 19 femte ledd.

.....

Ved brev av 2. juni 2010 påklaget Rusthaug avlvningsvedtaket. Hun ba også om utsatt iverksettelse. Hun gjentok der at hun ikke hadde papirer på hundene, og at de muligens var en blanding mellom engelsk stafordshire/bokser/labrador/bullterrier. Rusthaugs daværende advokat skrev også en klage datert 4. juni 2010.

Direktoratet endret imidlertid sitt vedtak slik at som alternativ til avlivning fikk Rushihaug anledning til på visse vilkår å føre Gorm ut av landet under henvisning til adferdstesten. På denne bakgrunn ble Gorm senere utført til Sverige.

Rushaug ba om utsatt iverksettelse av vedtaket. Ved brev av 19. januar 2011 ga Politidirektoratet utsatt iverksettelse på det vilkår at stevning til retten ble inngitt innen 28. januar 2011.

Stevning datert 20. januar 2011 innkom Ncdre Romerike tingrett 24. januar 2011 og oversendt Øvre Romerike tingrett som rett domstol. Stevningen ble mottatt av Øvre Romerike tingrett den 25. januar 2011. Rushaug la her ned påstand om at Politidirektoratets vedtak av 8. november 2010 skulle kjøennes ugyldig samt tilkjennelse av saksomkostninger. Staten v/Justis- og politidepartementet innga rettidig tilsvaret datert 15. mars 2011 og nedla der påstand om at Staten v/Justis- og politidepartementet (senere Justis- og beredskapsdepartementet) frifinnes samt tilkjennelse av saksomkostninger.

På bakgrunn av adferdstest av Pablo omgjorde Politidirektoratet ved vedtak av 11. mars 2011 sitt tidligere vedtak til slik at utførselsalternativet også gjaldt for ham.

Det har under saksforberedelsen fremkommet opplysninger om at Gorm trolig er død. På denne bakgrunn er partene enige om at denne saken nå kun gjelder Pablo.

Det ble under saksforberedelsen besluttet å oppnevne sakkynndig i saken. Partene ble i fellesskap enige om at hundedommer Marit Sunde skulle oppnevnes og hvilket mandat hun skulle ha. Etter å ha vurdert Pablo avga Sunde en sakkynndig uttalelse innkommet retten den 12. desember 2011. På mandatets spørsmål om det ut i fra ekstrieret kunne utelukkes at Pablo stammer fra individ eller individer av rasene pitbull eller amstaff, svarer Sunde:

"Ut fra alle de Pitbull jeg har sett, utelukker jeg denne rase bak Pablo, derimot anser jeg muligheten for at det ligger en AmStaff bak i et eller annet ledd, men tror neppe det er en fordobbling."

Hovedforhandlingen ble holdt den 10. mai 2012. Begge parter møtte med sine prosessfullmektiger og avga forklaring. Det ble avhørt seks vitner samt foretatt slik dokumentasjon som rettsboken viser. Den sakkynndige Marit Sunde var til stede under hele hovedforhandlingen og avga forklaring. For Politidirektoratet møtte seniorrådgiver Erna Gjesvold. Under hovedforhandlingen ble Pablo fremvist. Det samme ble en rennass amstaff.

Saksøkerens, Ingun Rushaug, påstandsgrunnlag:

Uten forsådlige årsaker ble politiet på Romerike varslet av Rushaug's nærmeste nabo med påstand om at hun hadde to ulovlige kamphunder. Ved Romerike politidistriktets vedtak av 28. mai 2010 ble hundene vedtatt avlivet. Vedtaket ble påklaget, og endelig avslag på klagen ble fattet den 8. november 2010. Etter en adferdsundersøkelse av Gorm ble han

tiltatt utført til Sverige. Pablo gjennomførte senere en adferdsundersøkelse og ble boende hos Rushaug. Flere har vurdert Pablos utseende opp mot rasebeskrivelsen for amstaffrasen. For den kyndige har Pablo ikke likhetsstrekk med amstaffrase. Derfor finnes det ikke grunnlag for å kreve ham avlivet.

Med bakgrunn i dokumentasjonsplikten som ble innført for å verne "ikke-farlige" hunder fra å bli rammet av raseforbudsreglene, anføres det at retstilstanden har utviklet seg gjennom nye bestemmelser slik at de bryter med det som var formålet med dokumentasjonsplikten som ble introdusert i 1995. Formålet med loven er å verne mot utslisikket skadecomfang. Hundens faktiske adferd må legges til grunn i vurderingen.

De rettsregler som kommer til anvendelse er hundeloven §§ 1 og 19, hundeforskriften §§ 1 og 2, forvaltningsloven § 37 og dyrevelferdsloven §§ 1 og 3.

Det fremgår av hundeloven § 1 at lovens formål er å bidra til å fremme et hundehold som ivaretar hensynene til sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden. Den gir regler for hvordan hundeholdet skal utøves av den enkelte for å ivareta disse hensynene. Loven gir også regler for hvordan enkeltpersoner og det offentlige kan forholde seg til hundehold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, trygghet og alminnelig ro og orden. Det fremgår videre av hundeloven § 19 hva som regnes som farlige hunder noe som er nærmere presisert i hundeforskriften. Det fremgår også av hundeforskriften hvilken dokumentasjon eieren må fremskaffe dersom det er tvil om hunden faller inn under begrepet "farlig hund". Når det foreligger særskilte omstendigheter, kan politiet i enkelttilfeller bestemme at annen tilfredsstillende dokumentasjon kan tre i stedet for kravet etter hundeforskriften § 2 annet ledd. Et viktig formål med regelverket var å bekjempe kamphundmiljøet samt å ivareta hensynet til dyrevelferd.

Det vises til Borgarting lagmannsretts avgjørelse i den såkalte "Prinsessaken".

Dersom det er tvil om hunden er en farlig hund, gjelder dokumentasjonskravet. Dette fremgår både av forarbeider og Stivlobudsmannens årsmelding.

Dersom det ikke er tvil om at hunden ikke er farlig, gjelder ikke dokumentasjonskravet. I denne saken er det ikke tvilsomt at Pablo ikke er farlig hund. Det gjelder store avvik i utseende i forhold til de raser som er påberopt at han ligner. Det vises til hode, hodemuskelatur, ører, bryst, muskulatur, høyde og generell kroppsstruktur.

Det må her også vektlegges at man er på legalitetsprinsippets område. Prinsippet innebærer at offentlig myndighetsutøvelse i form av forbud og påbud som griper inn i borgerens eiendomsrett eller alminnelige handlcfrilhet, må skjle på grunnlag av rettsregler gitt i lov eller i medhold av lov.

Før saken kom opp var Rushaug ikke klar over at det var noen regler for kamphunder eller at det forelå noen hundelov. For henne var det derfor vanskelig å innrette seg etter loven og dens overgangsbestemmelser. For henne var Pablo og Gorm familiehunder.

Når politiet synes å mene at Pablo omfattes av dokumentasjonskravet, synes det å bygge på en lite nyansert vurdering. Det synes ikke å ha vært foretatt noen kvalitetssikring av vurderingen. Rushaug har i praksis heller ingen muligheter til å oppfylle dokumentasjonskravet. Det er heller ikke mulig å geneste Pablo for å klargjøre hvilke raser han er blanding av.

Når det gjelder eksteriørvurderingen, vises til forklaringen fra den sakkynndige Marii Sunde som opplyste at det var umulig å si hva Pablo genetisk er. Hun utelukket at det er pitbull i Pablo. Som mulig tegn på Amstaff visie hun til rosenører og hvitt bliss, men dette er det ifølge Sunde også mange andre raser som har. Hun fremhevet Pablos gemytt som minnet om gemyttet til en labrador.

Hensett til lovens formål er sannsynligheten for at Pablo har amstaff i seg så liten at man i praksis kan se bort fra den.

Retten må også se hen til dyrevelferdsloven § 3; at dyr har en egenverdi.

Reelle hensyn bør også kunne vektlegges i denne saken; at det foretas en vurdering av resultatets godhet. Hele hunden må vurderes som individ. Man må se på hva loven er ment å ramme og ikke anvende lovverket formalistisk.

Rusthaug la ned slik

P å s t a n d :

1. Politidirektoratets vedtak av 08.11.2010 kjennes ugyldig.
2. Ingun T. Rusthaug tilkjennes sakskomkostninger i saken.

Saksøktet, Staten v/Justis- og beredskapsdepartementets, påstandsrinnlag:

Det anføres at saksøkers hund omfattes av dokumentasjonskravet som følger av hundeloven § 19, jf hundeforskriften § 1, jf § 2. Staten oppfatter det som ubestridt at kravene til minstedokumentasjon som følger av forskriften § 2 annet ledd ikke er innfridd.

Overgangsreglen i § 3 kommer ikke til anvendelse idet denne kun gjelder hunder som var lovlige før forskriften ble vedtatt og at dokumentasjonskravet i § 3 andre ledd bokstav b ikke er innfridd. Pitbullterrier har vært sammenhengende forbudt siden 1990-tallet, og det er i praksis ikke mulig å skille denne fra amstaff på bakgrunn av eksteriør. I en slik situasjon kommer overgangsregelen ikke til anvendelse, og man faller tilbake på hovedregelen i § 2. Det vises til Borgarting lagmannsretts dom av 26. januar 2007 (Prinsesssaken) hvor de rettslige utgangspunktene er presist oppsummert.

Da Politidirektoratet har tillatt utførsel fremfor avlivning, jf omgjøringsvedtaket av 11. mars 2011, er det ikke nødvendig å gå inn på forholdet mellom disse to alternativene.

Det rettslige utgangspunktet for bevisførselen er hundeloven § 19 som gir forskriftshjemmel både for fastsettelse av forbud mot visse hundetyper og for dokumentasjonskrav som også gjelder hunder som lett kan forveksles med fariige hunder. Etter forskriften er det ulovlig å ha Pitbullterrier (pitbull) eller Amerikansk stiaffordshire terrier (amstaff) eller en blanding der en eller flere av disse er med og det uansett blandingsforhold.

For at overgangsreglene skal komme til anvendelse må hunden ha vært lovlig holdt før forskriftens vedtagelse. Pitbullterrier har vært sammenhengende forbudt siden 1991, og ved tvil om hundens rase gjaldt dokumentasjonskravet også under tidligere regelverk. Dokumentasjonskravet har vært siden 1995. Overgangsreglene har først og fremst betydning for de tilfellene hvor det er rennaset amstaff.

På bakgrunn av adferdstesten av Pablo, har Politidirektoratet truffet vedtak som tillater utførsel som et alternativ til avlivning.

Dokumentasjonskravet inntreter dersom det er tvil om hunden er av forbudt rase eller et blandingsforhold hvor en eller flere forbudt raser er med. Ved avgjørelsen foretas det en eksteriørmessig objektiv vurdering av hunden. Hundens eksteriør gir rimelig tvil om han er en blandingshund hvor ulovlig hunderase er med. For å rammes av forbudet trenger ikke hunden å ha alle trekkene fra de aktuelle forbudte raser; spørsmålet er om det er eksteriørmessige trekk som minner om pitbull/amstaff. Til vurderingen bruker politiet bilder/fotografer og på denne bakgrunn fikk de sicrkc holdepunkter for at det var pitbull/amstaff i Pablo. Selv om Pablo nå er microchipet, er det ikke den "rikige" typen da den ikke er koblet opp til et stamtavleregisteret. Dokumentasjonskravet er følgelig ikke innfridd. Overgangsreglene har ikke selvstendig betydning her all den tid pitbull har vært forbudt siden 1991 og dokumentasjonskravet eksisterer siden 1995. Det vises til at vitnene som har gitt uttrykk for at Pablo har trekk av både pitbull og amstaff. Man kan ikke utelukke at det er pitbull i ham. Ved denne vurderingen har hundens gemytt ingen betydning.

Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet la ned slik

P å s t a n d :

1. Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet frifinnes.
2. Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet tilkjennes sakens omkostninger.

Rettenns merknader

Saken gjelder gyldigheten av Politidirektoratets vedtak av 8. november 2010 supplert med vedtak av 11. mars 2011. Gorm ble i sin tid utført til Sverige og er trolig død der. Tvisten gjelder nå bare hunden Pablo.

Det er enighet om at retten kan prøve alle sider av vedtaket, jf hundeloven § 25 første ledd. Det legges etter bevisførselen til grunn at det ikke har oppstått uønskede hendelser med Pablo.

Slik retten ser saken, reiser den fire problemstillinger:

1. Omfattes Pablo av hundeloven § 19, dvs foreligger tvil om hvorvidt det i hans blanding inngår "fariig hund"?
2. Dersom Pablo omfattes av § 19, omfattes han da av dokumentasjonskravet?
3. Hvis han omfattes av dokumentasjonskravet, er det da oppfylt?
4. Om overgangsregelen i hundeforskriften § 3 er oppfylt?

Pablo antas født i 2003, dvs før någjeldende hundelov trådte i kraft og før någjeldende hundeforskrift (av 20. august 2004) ble vedtatt. Det legges til grunn at etter den tidligere

hundeforskrift (av 15. januar 2001) var det tillatt å ha hund av rasen amstaff i Norge. Det legges videre til grunn at Pablo ble registrert (chippet) først 29. april 2010. Det legges videre til grunn at han ikke kan gjensteses for å gi holddepunkter for rasestilknyning.

Bevisførselen under hovedforhandlingen var hovedsakelig om hvilke hunderaser som ligger i Pablo. Alle vitnene med unntak av saksøktets sakkynndige vitne, var fast bestemt på at Pablo er en blandingshund som kan ha mange forskjellige raser i seg. Politiets sakkynndige vitne som forøvrig er hundekontakt ved en større politistasjon i Oslo, mente bestemt at Pablo er en renraset amstaff. Etter bevisførselen legger retten imidlertid til grunn som sikket at Pablo er en blandingshund. Avgjørende blir det da hvorvidt det er pitbull eller amstaff i ham. Retten legger til grunn at denne vurderingen først og fremst skjer ut i fra en eksteriormessig bedømmelse.

Staten har i sin prosedyre henvist til Borgarting lagmannsretts avgjørelse i den såkalte "Prinsessasaken". Når det gjelder faktum, skiller den saken seg fra den som her behandles på to vesentlige punkter. Det ene er at i Prinsessasaken, la man til grunn at hun var en blandingshund hvor pitbull inngår. Det andre forholdet lagmannsretten vektla, var fagkunnskapen hos den politijensstemannen som anmeldte forholdet. Om hvorvidt dokumentasjonskravet var inntrådt, uttalte lagmannsretten:

"Ved denne avgjørelse legger lagmannsretten vesentlig vekt på vurderingen til politijensstemannen som anmeldte forholdet. Han hadde gjennom sitt arbeid omfattende erfaring med vurdering av slike saker, og bedømte Prinsessa til å ligge klart innenfor den gruppe av individer hvor kravet til dokumentasjonsplikt oppstår. Hans vurdering skjedd på bakgrunn av en totalbedømmelse av hundens utseende..."

Retten legger til grunn at den politijensstemannen som rapporterte til Romerike politidistrikt om Rустаugs hunder, ikke hadde nevneverdige forkunnskaper om de raser hovedforhandlingen kom ikke vitnet inn på eksteriormessige vurderinger, men vitnet hadde i sin melding til Forvaltningsavdelingen opplyst at hundene bar preg av amstaffrase. For retten synes det som om vitnet først og fremst merket seg ved hundenes oppførsel; at de var voldsomme, hoppet og bjefftet. På denne bakgrunn uttalte vitnet at personer ukjent med hunder kunne bli engstelige. Dette vitneprovet har etter retten lite bevisverdi i forhold til en eksteriormessig vurdering. Vedkommende som traff det forvaltningsmessige vedtaket ved Romerike politidistrikt gjorde dette ut i fra en eksteriormessig vurdering på bakgrunn av bilder av hundene sammenlignet med opplysninger/bilder i oppslagsverk. På bakgrunn av dette mente hun at hundene på ut i fra hodefasong, øreplassering, øyne og bryrskasse kunne passe på rasebeskrivelsen for amstaff.

Partsrepresentanten for Staten, seniorrådgiver Erna Gjestvold som var saksbehandler for Politidirektoratets vedtak, forklarte under hovedforhandlingen at det fra Politidirektoratets side ikke var drevet aktiv opplæring vedrørende de forbudte hunderasene eller foretatt noen kvalitetsikkering av politiets kompetanse på dette området. Som regel baserte direktoratet sine avgjørelser på billedmateriale; så også i denne saken. Hun har arbeidet med denne saksstypen i tre år, og i denne perioden har hun behandlet fire til fem saker med denne problematikken. Hun viste til at forskriftene ikke la opp til noe sakkynndig skjønn. Hun opplyste at dersom man var sikker på at det kun var amstaff i Pablo og ikke pitbull; kunne saken ha stilt seg annerledes. Det er imidlertid vanskelig å skille amstaff- og pitbulltrekk.

To kvalifiserte hundedommere avgå forklaring i saken. De har begge også under saksforberedelsen avgitt skriftlige erklæringer på bakgrunn av egne undersøkelser av Pablo. Autorisert eksteriordommer for Gruppe 3 (terrers) Jul Hamliot mente Pablo er blandet med mye, og at det er umulig å si hva han er blanding av. Han tvilte imidlertid på at mor eller far var renraset amstaff. Hamliot dømmer amstaff på utstillinger i Norge og fant Pablo totalt atypisk i forhold til denne rasen. Han har blant annet ikke kraftig nok kjøveparti, andre øyne og ikke så stor stopp ved nesen. Pablo er mer støvetype (hørehund); fra beagle og oppover. Pitbull er lettere i kroppen enn amstaff, og Hamliot ser ikke noe pitbull i Pablo. Hvis han skal fremheve noen raser som Pablo kan minne om; er det rottweiler, boxer, dobbermann, mastiff.

Den rettsoppnevnte sakkynndige, hundedommer Marit Sundt, uelukkert at det var pitbull i Pablo. Amstaff og pitbull kan være snarløke, men det er klare forskjeller som gjør det mulig å skille dem. Hun mente at Pablo for en ukynndig person umiddelbart kan ha trekk som noen forbinder med amstaff som bredt hvitt bluss og rosenører. Sundt mener at Pablo ikke har noen rene raser i seg før tre til fire generasjoner bakover. Trolig er det da en labrador eller rottweiler. Hun mente videre at Pablo kan ha en god andel av (dårlig)boxer i seg, med hode til en bullmastiff og med væremåte til en labrador. Det hvite blisset og ørefasongen som kan minne om amstaff, er det mange andre raser som også har. Pablo har heller ikke hodefasongen til en amstaff; han har for lang og grunne kinnbaker og for lav skalle. Det er også forskjeller i proporsjonene mellom hode og kropp.

Når man blander forskjellige hunderaser i flere generasjoner, vet man ikke hva man får. Det er mulig at det i Pablo kan være spor av amstaff, men da snakker man om femte/sjette/syvende generasjon og da nepper en fordbloing.

Retten legger etter bevisførselen til grunn at Pablo er en blandingshund, trolig i flere ledd bakover. Ut i fra en eksteriørvurdering har han ingen trekk av pitbull, men et innslag av amstaff i et enkelt ledd flere generasjoner bakover er mulig.

Retten legger følgende til grunn at det ikke er pitbull i Pablo, og han var følgelig lovlig holdt frem til hundeloven/hundeforskriften av 2004 inntrådte. Det er på det rene at Rустаug ikke kan oppfylle dokumentasjonskravet dersom et slikt krav kan stilles. I så måte er hun i samme situasjon som det alt overveide antall eiere av blandingshund i Norge. Hun har heller ikke registrert Pablo på en slik måte at overgangsregelen i forskriften § 3 er overholdt; dvs registrert slik at det vises at hunden var holdt før forskriften ble vedtatt (20. august 2004). Dette er et forhold som ikke lar seg reparere i ettertid.

Førålet med hundeloven/hundeforskriften er å forhindre hundehold som synes unødvendig og uønsket for samfunnet. I forarbeidene er det vist til at det er raser som regnes som kamphunder man ønsket forbudt. Av Ot prp nr 45 (1990-91) fremgår følgende om bakgrunnen for den tidligere kamphundloven:

"Alle typer hunder har vært tillatt i Norge. I den senere tid har det blitt en økende interesse for hold av hunder som er aggressive, kampvillige og uholdende og som av den grunn ansees som farlige for mennesker og dyr. Hunder skal ikke være "kampberedskap" eller oppfattes som det av omgivelsene. Det er i sanfunnets interesse å sette en stopper for uønsket hundehold når det virker truende og oppfattes svært negativt av mange mennesker.

saken. Det årlige saksantallet – få saker – tilsier også at en grundig saksutredning ikke vil bli nevneverdig belastning for forvaltningen.

Slik lovgivningen på området er bygget opp, blir det avgjørende forhold for hunder som ikke er registrert innen fire måneder etter forskriftens ikrafttredelse (20. august 2004) eller ikke kan forevise stamtavle – i realiteten de fleste blandingshunder – er hvorvidt noen er i tvil om det er forbudt hund i dem slik at dokumentasjonskravet kan settes.

Dokumentasjonskravet vil de fleste i praksis ikke være i stand til å oppfylle. For å ivareta rettssikkerheten nødvendigvis dette etter retts meningen at det må kunne stilles krav til faglig hundekompetanse hos de(n) som skal avgjøre om det foreligger slik tvil at dokumentasjonskravet inntreffer. Det har ikke fremkommet noe i saken som tyder på at de som har deltatt i saksbehandling har spesielle kunnskaper om de forbudte hunderaser og ekspertbedømming av hund. Det er heller ikke fra forvaltningsorganet inntreffer sakkyndige uttalelser til bruk i vurderingen, f.eks fra hundedommer. Både saksbehandler ved Romerike politidistrikt og ved Politidirektoratet har opplyst at de brukte bilder av Pablo og sammenlignet med bilder i hundecopplagsverk. Hensett til at dette skjemaet i realiteten er det som et avlivningsvedtak vil avhenge av, må det stilles krav til et hundefaglig skjønn hos den som konstaterer tvil om det er forbudt hunderase i den hunden saken gjelder. Først da; kan man stille krav om dokumentasjon. Retten tolker også den tidligere nevnte dom i "Prinsessa-saken" til støtte for dette synet. Av vesentlig betydning for lagmannsrettens avgjørelse i den saken var nettopp hundekompetansen til den politijemestemannen som anmeldte saken.

Pablos herkomst har blitt grundig belyst under hovedforhandlingen. Retten har i så måte hatt et mye bedre grunnlag for å vurdere saken enn forvaltningsorganet da de traff sine vedtak.

Eter bevisførselen finner retten å konkludere med at Pablo ikke har pitbull i seg. Han har muligens amstaff, men neppe nærmere enn femte til syvende generasjon og neppe i flere ledd. Spørsmålet blir da om denne muligheten – som retten ikke anser som mest sannsynlig her – er nok til å være i slik tvil at dokumentasjonskravet kan stilles. Det må her også hensyntas at en blandingshund som trolig er blanding i generasjoner neppe har noen særlige rasetrekke igjen etter en stund; selvfølgelig alt avhengig av hvilke hunder man er blanding av. Når det gjelder Pablo, vises det til den sakkyndiges og vitnet Hamlois vurdering om hvilke raser Pablo trolig kan være av. Det ble i den forbindelse nevnt harchund/støver, bokser, doberman, mastiff, rottweiler og labrador. Ingen av de sakkyndige assosiererte Pablo med forbudte hunderaser. For retten fremstår det da som høyst tvilsomt om Politidirektoratet i sin saksbehandling kan sies å ha utøvd et faglig forsvarlig skjønn slik at direktoratet kan konkludere med at det er grunnlag for tvil om det er forbudte hunderaser i ham.

Bakgrunnen for hundeloven og hundeforskriften var å ivareta samfunnshensynet for trygghet og dyrevelferd ved å forby hundekamper og hold av denne typer hunder som representerer en fare for samfunnet gjennom sitt gemytt og blant annet er aggressive og uberegnelige både i forhold til mennesker og andre dyr. I så måte synes Pablo gemyttmessig langt fra det loven ønsker å ramme.

Etter dette finner retten at Politidirektoratet vedtak er ugyldig idet det fremstår som vilkårlig idet avgjørelsen ikke bygger på et forsvarlig skjønn.

Et forbud vil bidra til å gjenopprette tryggheten i bomiljøer som er plaget av kamphunder og deres eiere, gi klare signaler til disse miljøene, forebygge angrep på både folk og andre hunder, og også forebygge lidelser for kamphundene selv som de blir påført ved hundekamper. . . ."

Et klar forutsetning for å utløse dokumentasjonsplikten i forskriften § 2 er at "det er tvil" om et dyr er faglig hund etter § 1; dvs om den blant annet har en blanding av amstaff i seg. Staten har hevdet at det ikke er krav om noe fagkyndig skjønn for å konstatere denne tvilen.

Det fremgår av Ot prp nr 13 (1995-96) side 2 annet spalte blant annet:

" . . . Bestemmelsen vil bare få virkning i tilfeller hvor man har indikasjoner på at man står overfor en hund som kan gå innfor forbudet. . . . I tilfeller med blandingsraser vil ikke registrering være mulig, og man må i slike tilfeller gå tilbake til opphavets stamtafver. I tilfeller hvor stamtafver ikke er tilgjengelige, vil eier eller annen som har ansvaret for hunden måtte sannsynliggjøre hundens opphav på annen måte. Det må her avgjøres etter alminnelig bevisvurdering om den fremlagte dokumentasjonen er tilstrekkelig. . . ."

Ifølge Ot prp nr 48 (2002-2003) til någjeldende hundelov side 184 annen spalte fremgår blant annet:

" Dokumentasjonsplikten bør inntre der det er tvil om et dyr er faglig hund. Dette vil først og fremst forekomme der hunden har ytre kjennetegn som gjør den sammenlignbar med et forbudt dyr. . . ."

Politidirektoratets vedtak er et forvaltningsvedtak og er faglig undergitt forvaltningslovens regler. Saken gjelder et pålegg som krever hjemmel i lov, jf legalitetsprinsippet. Selve hjemmelen finnes i hundeloven. De avgjørelser/vurderinger som skal gjøres forut for et eventuelt avlivningsvedtak, gir langt på vei ikke rom for skjønnsvurderelse, f.eks hvordan dokumentasjonsplikten kan oppfylles hvis det først foreligger en plikt til å dokumentere. Imidlertid vil den innledende vurderingen "Dersom det er tvil" bero på et skjønn, nemlig om det er grunn til å tvile. Spørsmålet blir om det kan stilles noen faglige krav til denne vurdering, eller om det er overlatt til enhver innen vedtakskompetent myndighet å avgjøre hvorvidt det er tvil uansett kjennskap til hunderaser. Staten er av den oppfatning at man her ikke kan stille krav om noe fagkyndig skjønn.

Det følger av forvaltningsloven supplert med de uskrrevne regler om forvaltningskjønn hvilke krav som kan stilles til avgjørelsesgrunnlaget for forvaltningsavgjørelser.

Det følger av forvaltningsloven § 17 første ledd første punktum at "forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig for vedtaket treffes". Hvor langt utredningsplikten går, vil være avhengig av sakstype. Normalt må man si at utredningsplikten går lenger i saker hvor vedtaket er inngripende for den vedtaket angår. Når det gjelder sakstype som den foreliggende, er det åpenbart at den vedtaket gjelder ikke kan oppfylle de krav til avklaring som loven setter (dokumentasjon på stamtafve). Dette forholdet tilsier at forvaltningen må være ekstra grundig i sine undersøkelser for å opplyse

Dommen er ikke avssagt innen den tid tvisteloven setter. Fristoversiftelsen skyldes andre domgende oppgaver hos dommeren.

Saksomkostninger

Rusthaug har vunnet saken fullt ut. Det følger da av tvisteloven § 20-2. første ledd at Rusthaug har krav på å få sine saksomkostninger erstattet av motparten.

Advokat Gjestvang har fremlagt saksomkostningsoppgave på til sammen kr 193.797,- hvorav kr 181.812,- utgjør salær inkl mva.

Motparten har protestert på oppgaven ved prosesskriv av 16. mai 2012. Her protesteres det mot kravet idet staten mener at salærkravet går langt utover det som er nødvendige kostnader med å føre en sak av den aktuelle karakter. Det vises her til tvisteloven § 20-5 (1) og vises videre til Tore Schei m.fl. kommentarutgave til Tvisteloven s 923flg.

Det anføres videre at en part som velger å la seg bistå av særlig kostbar bistand selv må bære merkostnadene ved dette. Det aksepteres imidlertid at saksforberedelsen i denne sak har vært mer omfattende enn hva som vanligvis er tilfelle i denne type saker noe som innebærer at det kan være rimelig med noe høyere utgifter enn hva som er normalt. Et salærkrav på nesten kr 200.000,- i en sak av denne karakter, ligger imidlertid langt utenfor hva som er rimelig. Staten har vanskeligheter med å se at bruk av 22 arbeidstimer frem til inngivelse av stevning og 66 timer fra stevning til hovedforhandling (12 arbeidsdager til sammen) er en rimelig tidsbruk.

Advokat Gjestvang har ved prosesskriv av 16. mai 2012 begrunnet sitt salærkrav nærmere. Her anføres blant annet at oppgitt timeantall er reelt. Det vises til at saksøker har vært den offensive part som har brukt mange timer på å sikre bevis og etterspørre dokumentasjon på flere spørsmål uten at dette er mottatt. I denne saken har det vært veldig vanskelig eller umulig å oppdrive dokumentasjon på grunn av at de dokumentasjonskrav som stilles ikke har tatt høyde for det tilfelle at det er uenighet om rasebakgrunnen for blandingshunder. Det er også gjort et betydelig arbeid for å undersøke hvorvidt Gorm var avlivet.

Retten er enig i at denne saken har krevet vesentlig mer saksforberedelse enn en en-dags sak normalt gjør. Det fremgår av saksdokumentene at Rusthaug har hatt skiftende advokatbistand. Etter det retten kan se er det tre advokater som har bistått henne på forskjellige stadier av saken. Advokatskifter medfører normalt økte omkostninger idet det er flere personer som må sette seg inn i saken; dens forhistorie osv. Retten finner det ikke rimelig at saksøkte skal dekke disse merkostnadene. Nåværende prosessfullmektig kom først inn i saken ved prosesskriv av 13. mai 2011, dvs etter at stevning har vært uttatt.

Omkostningsoppgaven splitter kun mellom før og etter hovedforhandling. Retten finner å foreta en skjønnsmessig reduksjon i oppgaven for antatte merutgifter i forbindelse med advokatskifter. Slik retten ser det har nåværende prosessfullmektig kun i begrenset grad hatt besparelser ved det arbeid tidligere prosessfullmektiger har gjort. Etter rettens mening bør Rusthaugs interesser være vel ivarett innen en salærramme på kr 130.000,- inkl mva. I tillegg kommer rettens gebyr kr 4.300,- samt utgifter til saksøkers vitneførsel. Retten anser saksøkers vitneførsel som nødvendig og utgiftene til denne kr 7.685,- som rimelig og nødvendig. Det samlede beløp kr 141.985,- utgjør Statens omkostningsansvar.

I tillegg kommer utgiftene til den sakkyndige med til sammen kr 16.306,- hvorav kr 12.480,- utgjør salær. Dette må også dekkes av Staten.

SLUTNING

1. Politidirektoratets vedtak av 8. november 2010 delvis endret ved vedtak av 11. mars 2011 kjennes ugyldig.
2. Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet tilpliktes å betale saksomkostninger til Ingun Rusthaug med kr 141.985,--
ett hundre og førti tusen ni hundre og åtti fem kroner - innen 2 - to - uker etter dommens forkynnelse.
3. Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet tilpliktes å dekke utgiftene til den sakkyndige med 16.306,- - seks tusen tre hundre og seks kroner.

Retten hevet.

Randi I laukebø

Rettleiding om ankeadgangen i sivile saker

Reglene i tvisteloven kapittel 29 og 30 om anke til lagmannsretten og Høyesteret regulerer den adgangen partene har til å få avgjørelser overprøvd av høyere domstol. Tvisteloven har noe ulike regler for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger.

Ankefristen er én måned fra den dagen avgjørelsen ble forkynt eller meddelt, hvis ikke noe annet er uttrykkelig bestemt av retten.

Den som anker må betale behandlingsgebyr. Den domstolen som har avsagt avgjørelsen kan gi nærmere opplysning om størrelsen på gebyret og hvordan det skal betales.

Anke til lagmannsretten over dom i tingretten

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. En dom fra tingretten kan ankes på grunn av feil i bedømmelsen av faktiske forhold, rettsanvendelsen, eller den saksbehandlingen som ligger til grunn for avgjørelsen.

Tvisteloven oppstiller visse begrensninger i ankeadgangen. Anke over dom i sak om formuesverti tas ikke under behandling uten samtykke fra lagmannsretten hvis verdien av ankegjensstanden er under 125 000 kroner. Ved vurderingen av om samtykke skal gis skal det blant annet tas hensyn til sakens karakter, partenes behov for overprøving, og om det synes å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket eller ved behandlingen av saken.

I tillegg kan anke – uavhengig av verdien av ankegjensstanden – nektes fremmet når lagmannsretten finner det klart at anken ikke vil føre fram. Slik nektning kan begrenses til enkelte krav eller enkelte ankegrunner.

Anke framsettes ved skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Selvsproserende parter kan inngi anke muntlig ved personlig oppmøte i tingretten. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater inngir muntlig anke.

I ankeerklæringen skal det særlig påpekes hva som bestrides i den avgjørelsen som ankes, og hva som i tillegg er ny faktisk eller rettslig begrunnelse eller nye bevis.

Ankeerklæringen skal angi:

- ankedomstolen
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hvilken avgjørelse som ankes
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det krav ankesaken gjelder, og en påstand som angir det resultatet den ankende parten krever
- de feilene som gjøres gjeldende ved den avgjørelsen som ankes
- den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
- de bevisene som vil bli ført
- grunnlaget for at retten kan behandle anken dersom det har vært tvil om det
- den ankende parts syn på den videre behandlingen av anken

Anke over dom avgjøres normalt ved dom etter muntlig forhandling i lagmannsretten. Ankebehandlingen skal konsentreres om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet og tvilsomme når saken står for lagmannsretten.

Anke til lagmannsretten over kjennelser og beslutninger i tingretten
Som hovedregel kan en *kjennelse* ankes på grunn av feil i bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen eller saksbehandlingen. Men dersom kjennelsen gjelder en saksbehandlingsavgjørelse som etter loven skal treffes etter et skjønn over hensiktsmessig og forsvarlig behandling, kan avgjørelsen for den skjønnsmessige avveiningen bare angripes på det grunnlaget at avgjørelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan bare ankes på det grunnlaget at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelsen, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig.

Kravene til innholdet i ankeerklæringen er som hovedregel som for anke over dommer.

Etter at tingretten har avgjort saken ved dom, kan tingrettens avgjørelser over saksbehandlingen ikke ankes særskilt. I et slikt tilfelle kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Anke over kjennelser og beslutninger settes fram for den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anke over kjennelser og beslutninger avgjøres normalt ved kjennelse etter ren skriftlig behandling i lagmannsretten.

Anke til Høyesterett
Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Slikt samtykke skal bare gis når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. – Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

I Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta til behandling anker over *kjennelser og beslutninger* dersom de ikke reiser spørsmål av betydning utenfor den foreliggende saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller den i det vesentlige reiser omfattende bevissspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelse og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.

Hundeloven

Erfaringer omkring hundeloven 2010-2013

Indhold

Indledning og sammenfatning	3-6
Hensigten med hundeloven	7-8
Forvaltningsretlige problematikker	8-9
Eksempler på sager	10-14
Ingen forskel i antallet af bid på hunde	15
Hvad siger dyrlægerne om	16-19
Ingen forskel i antallet af bid på mennesker	20
Når myterne og frygten slår rødder	21-26
Myterne medierne, hos befolkningen og politikerne	26-30
Andre landes forbud og erfaringer	31-36
Generelt om hundeloven	36
Løsningsmodeller og bedre håndtering	37
• Calgary modellen	37-38
• Andre forslag	39-42
• EU Passet	43
EU Dom – Hundepasset	44-58

Indledning

Foreningen Fair Dog har igennem de sidste 3 år indsamlet oplysninger og erfaringer omkring den danske hundelov. Fair Dog har fremlagt 2 undersøgelser omkring hundeloven og konsekvenserne heraf i 2011 og 2012.

2011 - Undersøgelse version 2.0
<http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/undersogelse-juli-2011.pdf>

2012 – Hundeloven 2 år efter
http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/2012_undersogelse.pdf

Som den eneste forening i Danmark har foreningen Fair Dog stillet vores faglige viden og juridiske ekspertise til rådighed, og påtaget os opgaven med at hjælpe de danske hundeejere i forbindelse med hundelovssager. Til dato har vi hjulpet knap 300 hundeejere i Danmark i perioden 1 juli 2010 frem til d.d. 2013.

Fair Dog har derfor en bred viden om hvordan hundeloven fungerer i praksis, og hvilke problemer der er med hundeloven, da Fair Dog dagligt arbejder med hundelovssager, samt mange andre problematikker, som loven har medført.

Sammenfatning

Regeringen ændrede allerede i 2003 hundeloven, med bl.a. det formål at udvide politiets muligheder for at gribe ind overfor hunde, der - uanset race og herkomst – har vist sig at være farlige for deres omgivelser, eller som har vist tegn på at kunne være farlige eller skræmmende, men som endnu ikke har forvoldt skade. Den lov var god nok, men blev dog ikke håndhævet eller brugt til sit fulde.

I 2009 kom "kamphunde" på det politiske program. Mange politikere var ude i pressen, og lovede at disse hunde skulle forbydes og fjernes fra de danske gader. Den tidligere Justitsminister Brian Mikkelsen nedsatte et hundevalg i februar 2009. Hundevalget fik til opgave at finde en løsning på problemet, men der var på daværende tidspunkt ikke tale om at fjerne flere hunderacer til forbudslisten.

Nogle politikere mente at vide, at visse racer var skyld i problemet, men som justitsminister Brian Mikkelsen udtalte til pressen, fandtes der ingen statistik i Danmark, der kunne fremvise hvilke hunderacer, som bider mest. Hvilket man også kan læse i hundevalgets betænkning, samt i de svar afgivet af justitsministeriet til retsudvalget.

Flertallet i hundevalget kunne ikke stemme for et forbud mod visse hunderacer, og fagfolkene var uforstående overfor den måde som et forbud blev trukket ned over hovedet på dem (udtalelse fra udvalgsmedlemmer)

Denne kritik går igen i høringsvaret, afgivet af Dansk Dyrslægeförening d.10 februar 2010, hvor de bl.a. skriver;

"DDD bifalder indstilling fra et flertal af udvalgets medlemmer: Et forbud mod hold af visse hunderacer vil ikke nytte og vil have massive negative konsekvenser. DDD kan kun andre sig over at en sådan central konklusion drøget af et flertal i udvalget ikke fremdrages i delbetænkningens indledning, men står opført som et tilfældigt afsnit langt nede i kapitel 2 i delbetænkningen."

På trods af den manglende viden omkring hvilke hunderacer, der var "synderne", og den massive kritik fra fagfolk, valgte man alligevel at lave en liste over 13 navngivne racer. Flertallet i hundevalget stemte imod et raceforbud, men den 4. juni 2010 stemte et flertal i Folketinget for at disse 13 specifikke hunderacer og blandinger heraf blev forbudt.

- Pitbull Terrier
- Tosa Inu
- Amerikansk Staffordshire Terrier
- Fila Brasileiro
- Dogo Argentino
- Amerikansk Bulldog
- Boerboel
- Kangal
- Centralasiatisk Ovtcharka
- Kaukaskisk Ovtcharka
- Sydrussisk Ovtcharka
- Tornjak
- Sarplanina

Den 1. juli 2010 trådte lov nr. 717 af 25/06/2010 i kraft.

I 2011 bliver hunderacerne på observationslisten offentliggjort, og yderligere 12 hunderacer, står som mulige kandidater til at blive forbudt.

- Anatolsk hyrdehund
- Bullmastiff
- Cane corso italiano
- Cao fila de sao Miguel
- Dogo canario

- Iberisk dogge
- Maremma
- Mastin espanol
- Mastino napoletano
- Polski owczarek podhalanski
- Rottweiler
- Staffordshire bull terrier

Observationslisten blev ligeledes modtaget af fagfolkene med kritik, og Dansk Dyrlæge foreningen skrev i deres høringsvar,

”I Betænkning nr. 1415 om farlige hunde bemærkede udvalg nedsat af Justitsministeriet, at man ikke har noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for at beslutte, hvilke racer der burde omfattes af et forbud. Denne bemærkning har baggrund i faglige artikler, skadestuerapporter og oplysninger fra de hundesagkyndige, der står for vurderingen af de farlige hunde for Politiet (kap. 5.2.1.5, 5.4 og kap 6.2.4.)

Et flertal i udvalget var blandt andet derfor imod et forbud.

Et mindretal af udvalgets medlemmer fandt, at der var stærke grunde for en forbudsordning, pga. at ”der i den brede befolkning skabes frygt for at blive angrebet af hunde”, uanset om denne frygt var statistisk begrundet. Listen over de racer, der blev forbudt, indeholder hunde, som i almindelighed anses som tilhørende kamp- eller muskelhunde, samt hunde der tilhører gruppen af hyrde og vagthunde fra Syd-, og Østeuropa samt Asien

Der er så vidt dyrlægeforeningen har kendskab til ingen dokumentation for, at disse racer er farligere end andre racer. Det kan derfor undre, at Justitsministeriet i herværende henvendelse skriver om hunderacerne på udkastet til observationslisten, at de endnu ”ikke har udvist en sådan farlighed, at de efter Justitsministeriets opfattelse burde have været omfattet af en forbudsordning”.

En sådan formulering giver indtryk af, at der findes objektive faglige informationer, der kan danne grundlag for en graduering af de enkelte racers farlighed. Er dette tilfældet, er DDD meget interesseret i at få indsigt i det pågældende materiale.

Er det ikke tilfældet, kan DDD desværre stadig ikke på nuværende tidspunkt se noget seriøst fagligt kriterium for at udvælge eller fravælge racer til en eventuel observationsliste.

For hver ny race, der eventuelt kommer på ”forbudslisten”, vil et stort antal ejere og hunde blive berørt, dels fordi forbuddet også inkluderer blandinger af de nævnte racer, og dels fordi den omvendte bevisbyrde gælder.

DDD finder observationslisten tendentios og usaglig og finder det derfor yderst problematisk at listen bibeholdes end sige, at der er racer, der i fremtiden rykker fra observationslisten til forbudslisten.

For begge lister gælder, at der mangler klare beviselige faglige argumenter for, at en hunds race spiller en afgørende rolle i forhold til forudsigelse af hundens farlighed.

Den nyeste evaluering af den engelske lov om farlige hunde, bekræfter kun Den Danske Dyrlægeforening i rigtigheden i at fokusere på hundens adfærd i stedet for at fokusere på dens race.

Så længe faglighed ikke spiller nogen rolle i forhold til indhold i forbudsordningen, ser DDD ingen grund til at deltage i en hypotetisk diskussion om hvilke konkrete racer, der skal bør stå på ”observationslisten”.

Foreningen Fair Dog deler Dansk dyrlæge forenings synspunkter og ligesom vi var dengang, er foreningens stadig stærkt bekymret over tilblivelsen af, og grundlaget for raceforbuddet og hunderacerne som er skrevet på Observationslisten. Fair Dog mener, at det er vilkårlighed, som har styret hvilke racer der er blevet forbudt, og hvilke som ikke er, ligeledes med hunderacerne på Observationslisten.

Der er ikke blevet fremlagt nogen statistikker, ekspertudtalelser eller vurderinger af, hvorfor en race er blevet vurderet som værende ”farlig”. Det er dermed uklart på hvilket grundlag, man har defineret disse racer som værende mere farlige end andre.

Alle undersøgelser og fagfolk kommer med samme konklusion - Det er ikke hunden, men ejeren. Der må derfor være lige meget fokus på hundeejeren som på hunden. At en hund bider, er et hundeejerproblem. Som udgangspunkt kan alle hunde af alle racer bide, så ansvarlighed er essentielt. Ved at uddanne ejerne og ved at ejerne forstår vigtigheden i, at deres hundes behov bliver dækket, mindsker man risikoen for adfærdsproblemer og problemer med hunde i samfundet generelt.

Ændringerne i hundeloven medførte ydermere en stramning i forhold til ”skambid”, men i denne stramning tog man ikke højde for en faglig defineret af, hvad et skambid er, men lod det være op til en fortolkning og vurdering, udelukkende foretaget af politiets jurister, som ingen faglig baggrund har. Hundes naturlige adfærd blev der heller ikke taget højde for, og vi ser derfor i dag, at sunde og raske hunde med helt naturlig adfærd og reaktioner bliver aflivet på yderst tynde eller manglende grundlag. Hunde bliver tillagt menneskelige egenskaber og adfærd, som de på ingen måde kan eller skal leve op til.

Kilde.: Fair Dog undersøgelse 2011 http://www.fairdog.dk/elemente/documents/research/undersogelse_juli_2011.pdf
Hundeudvalgets betænkning http://www.fairdog.dk/elemente/documents/doglaw/betankning_af_hundeudvalet_2010.pdf
Høringsvar afgivet af DDD Sag nr. 2009-5430-0159
Høringsvar afgivet af DDD Side 34
https://www.ddd.dk/konsumatorisk/sekstionsmaadr/Document/ounalen_0111%2009.pdf

Hensigten med hundeloven fra 2010.

I perioden 2009/2010 var der megen mediefokus på skambidsepisoder, samt et generelt ønske om at reducere antallet af farlige hunde i Danmark. Hundevalget fra 2010. Lovgiver valgte at udpege 13 racer og blandinger heraf, som værende farlige. Lovgiver havde en formodning om, at såfremt at de 13 racer samt blandinger af de 13 racer blev udfaset af Danmark, ville Danmark herigennem opnå at reducere antallet af farlige hunde, og derigennem en reduktion af antallet af skambid i Danmark.

Stik imod normal dansk retstradition valgte lovgiver, med baggrund i hundevalgets betænkning om farlige hunde nr. 1514, at bevisbyrden skulle overgå til borgeren/hundeejeren.

Baggrund:

Fra 1991 og frem til 2010 havde politiet bevisbyrden i forhold til at dokumentere, om en hund var en af de ulovlige hunderacer Pit Bull Terrier eller Tosa Inu eller en blanding heraf. Allerede tilbage i 1997 havde politiet en konkret sag i Padborg, hvor politiet fik testet 3 hunde, af en af de 16 konsulenter, der var udpeget af Justitsministeriet til at udføre testen. Hundenes tyske ejer havde oplyst, at hundene tilhørte racen Amerikansk Staffordshire Terrier med udenlandske stambøger, men politiets "farlige hunde test" viste, at de 3 hunde efter konsulentens vurdering, var af racen Pit Bull. Efterfølgende opsagde DCH 1997 som direkte følge af retssagen vedrørende de 3 tyske hunde, aftale om udførelse af "farlig hunde testen" med øjeblikkelig virkning, idet det ikke var muligt via adfærd at bedømme hvilken race en hund tilhørte.

I forbindelse med hundevalgets betænkning nr. 1514, blev der drøftet, hvilken mulighed der findes for at kunne dokumentere, hvilken race en given hund tilhører, og udvalget overvejer 4 muligheder til at identificere en hunds race.

1. oplysninger om race i Dansk Hunderegister eller- for stambogførte hunde- i stambogen
2. DNA test
3. Liste med fysiske egenskaber som i den "spanske model"
4. billedmateriale

I forhold til; pkt. 1. Afviste udvalget, at registreringer i Dansk Hunderegister/stambog kunne bruges som dokumentation.

- a. idet det er ejer selv/opdrætter, der indberetter hvilken racen en given hund er. Samt at gyldigheden af disse oplysninger ikke kan efterprøves.

Pkt. 2. Oplyste professor i husdyrgenetik ved KU Life, Merete Fredholm, blandt andet at der ikke findes race-profiler på fx Pitbulls samt det heller ikke er muligt at DNA-teste hvilken

familie f.eks. "molosse-familien" en given hund tilhører.

Pkt. 3. Spanske model, en model hvor myndigheder via generelle fysiske egenskaber vurderer, om hunden tilhører en af de ulovlige hunderacer. Udvalgets betænkning bestod i, "hvis en sådan liste skal danne grundlag for, om en borger lovligt kan erhverve en bestemt hund. Det vil således være meget skønsmæssigt - og umuligt ud fra udseende af en halv - at forudsige præcist hvordan dens fysiske karakteristika vil udvikle sig".

Pkt. 4. Identifikation via billedmateriale af de enkelte hunderacer, ville efter udvalgets formodning give anledning til samme betænkneligheder, som under pkt. 3.

Det vil sige, at lovgiver allerede inden lovens vedtagelse, var klar over problematikkerne ved racebestemmelse, samt at det er umuligt at dokumentere hvilken race en given hund helt eller delvist indeholder. På trods af denne viden, valgte lovgiver at overføre denne tunge bevisbyrde til borgeren.

Positivlisten opremser en liste hunde, som til forveksling ligner en af listehunderacerne. Som ejer af en hund på positivlisten, skal borgeren udvise særlig **agtpågivenhed** og sikre sig dokumentation for hundens race.

Det er Foreningens Fair Dogs erfaring, at alle hundeejere skal udvise denne særlige **agtpågivenhed**, i forhold til dokumentationskravet. Idet Foreningen Fair Dog har erfaring, at selv hunde, som ikke indeholder racer fra hverken forbudslisten eller positivlisten, bliver mødt med kravet om at dokumentere hundens ophav.

Andre forvaltningsretlige problematikker:

Simple garantiforskrifter, som aktindsigt og partsrepræsentation, er ofte tilsidesat. Hvilket får den konkrete betydning, at vi er nødsaget til at kontakte Rigs politiet for at få aktindsigt, samt at repræsentationsforholdet bliver respekteret.

Helt aktuelt og konkret anmodede Foreningen Fair Dog Midt- og Vestsjællands Politi om aktindsigt efter forvaltningsloven den. 25.9.13 via mail direkte hos den sagsbehandlende bejnt; fuldmægten for vores partsrepræsentationsforhold var vedlagt. Og igen direkte hos den ansvarlige jurist den 26.09.13.

Den 27.09.13 ringede Foreningen Fair Dog direkte til den sagsbehandlende jurist. Juristen oplyste Foreningen Fair Dog, at juristen nægtede Foreningen Fair Dog aktindsigt, på trods af at hunden både er pensionsanbragt, samt der er opstartet en aflivnings sag.

Foreningen Fair Dog kontaktede Rigs politiet den 27.09.13, men med baggrund i det var en Fredag og klokken var 14.38, så var Rigs politiet gået hjem på weekend.

For den konkrete hundeejer får det den betydning, at hundeejeren ikke får mulighed for at modtage, gennemgå og komme med et skriftligt partsindlæg. Idet fristen for partsføring slutter mandag den 30.9.13. (Foreningen Fair Dog er på nuværende tidspunkt ikke i besiddelse af et Jr.nr.)

Der er naturligvis mulighed for fristforlængelse, men eventuelle meromkostninger i forbindelse med fristforlængelsen (ca. 200 kr. om dagen for pensionsophold) bliver efter en (eventuel) afgørelse om aflivning, tillagt hundeejeren. Det vil sige, at den enkle hundeejer kommer til at betale for politiets langsomme sagsbehandling samt manglende viden om helt simple forvaltningsretlige grundprincipper.

Tilsvarende problematikker ses i sagen om hundene Niki og Luna Midt- og Vestjyllands Politi Jr.nr.: 4100-89150-00012-13. Det skal for god ordens skyld fremhæves at Juristen fra politikredsen hurtigt og smidigt fremsende aktindsigten til Foreningen Fair Dog.

Konklusion:

Som hundeloven forvaltes på nuværende tidspunkt, er det Foreningens Fair Dogs vurdering, at der bliver stillet usædvanligt store – og urealistiske - krav til hundeejerens modbevis på politiets vage formodning.

En formodning, som politiet bygger på ikke-verificeret materiale som tilfældige hjemmesider og populistiske kommercielle billedbøger, som på ingen måde er udviklet/fremkommet til brug for racebedømmelse.

Bestemmelsen i hundelovens § 1a og 1b giver som udgangspunkt anledning til en vis juridisk betænkelighed på grund af politimyndighedens anvendelsen af "omvendt bevisbyrde".

Denne betænkelighed skærpes yderligere, idet det er foreningen Fair Dogs erfaring, at det i praksis er umuligt for hundeejeren at tilsidesætte politimyndighedens formodning.

En anden måde at beskrive samme udsgn er:
"hvis hunden ikke ligner en puddelhund, så skal dokumentationskravet opfyldes" Citat fra anklagemyndigheden på Vestegnen.

Denne yderst uheldige tilgang til formodningen anser Foreningen Fair Dog som værende klart i strid med forudsætningerne for hundelovens forbudsordning. Det fremgår således af forarbejdet til hundeloven, at det er forudsat, at det er muligt for hundeejeren at løfte bevisbyrden. Samtidigt er det understreget udtrykkeligt i forarbejdet, at politiet bør håndhæve på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en forfølgelse af hundeejerne.

Med baggrund i ovenstående eksempler, hvor flere sager om racespørgsmålet udspringer fra anonyme opkald, er det tydeligt at politimyndigheden er magtfuldkommen samt at borgernes retssikkerhed er udvisket og ikke tilstede.

Eksempler på sager

I sagen om Pako Junior Rigspolitiets Jr.nr.: 2012-082-241.

Blev der truffet afgørelse om aflivning på trods af at begge Pako Juniors forældre var registreret hos dyrlægen som værende henholdsvis Engelsk Staff. Bullterrier og Engelsk Staffordshire (begge lovligt racer).

Pako Juniors forældre var født i henholdsvis 2008 og 2009, det vil sige at begge hundene var født længe inde den nuværende lov, og herigennem har der ikke været indtæmt fra avlers side til at føre forældrehundene under en anden race, end den race hundene tilhører. Som dokumentations for Pako Juniors ophav havde ejer salgsannoncen, oplysninger fra avler og dennes søster, samt indskrivningsedler på forældredyrene fra Dyrehospitalet i Ålborg.

Politiet fastholdte deres formodning med baggrund i sammenligning af billeder af Pako Junior med billeder af hunde i Politikens hundeleksikon – som alene indeholder billeder af de DKK/FCI anerkendte racer; det vil sige indeholder ca. 1/3 del af samtlige anerkendte racer på verdensplan. Yderligere er Politikens hundeleksikon en kommerciel og populistisk billedebog, som på ingen måde er verificeret eller godkendt i forhold til racebedømmelse.

Tanja sagen, Rigspolitiets Jr.nr.: 2013-082-257

Tanja var ude og gå med sin besidder og dennes barn i en klapvogn.

Da familien og Tanja møder en lille hund, vælger besidder at tage Tanja helt tæt ind til sig, og sætter Tanja på plads ved siden af klapvognen.

De to tæver snuser kort til hinanden, og da den anden hund er ved at gå, tager Tanja "fat i nakken på anmelders hund" (forurettedes ord i anmeldelsesrapporten.)

Besidder forklarer, at hun i panik vælger at "rykke i snoren".

Der opstod en flænge på 5 cm. i nakken på forurettedes hund, på grund af at besidder trækker Tanja tilbage.

Dvs. at det er ikke selve "bidet" der laver en flænge i nakken på forurettedes hund, der er det forhold, at besidder panikker og trækker hårdt Tanja's snor.
Begge hunde er under hele episoden i snor.

Konsekvens: Tanja aflives efter skambidsparagraffen § 6 stk. 5

Kommentar: Sagen om hunden Tanja fremgår ikke af opgørelsen fra Rigspolitiet. Tanja har aldrig tidligere været involveret i nogen former for bidepisoder på hverken mennesker eller dyr.

Det skal hertil bemærkes, at der er i denne episode er tale om to tæver som mødes, hvoraf Tanja følges med et lille barn i en barnevogn og, at det herigennem er en helt naturlig hunderaktion fra Tanjas side, at sætte sig i nakken på en anden hund, hvis Tanja følger bare den mindste form for fare for barnet. Det er kendt hundeadfærd at hunde er mere beskyttende, når de går sammen med børn, ældre, syge og svagelige mennesker.

Varighed: 4,5 mdr. fra bidepisoden til aflivning.

Niggi sagen, Rigspolitiet Jr.nr.: 2013-082-273

Niggi er ude og gå med sin ejer, en mørk og kold vinter aften.

Niggi og ejer møder en lille løvs hund på deres vej. Ejer tager fat i Niggis halsbånd og tager Niggi "på plads". Da den lille hunds ejer kommer og henter sin løse hund, slipper Niggis ejer taget i Niggis halsbånd. Niggi er nu i en meter snor, og i hans kåthed efter leg, hopper han frem og rammer uheldigt den lille hund i nakken. Af sagens akter fremgår det, at forurettede i sin oprindelige forklaring til Nordsjællands Politi oplyste, at Niggi var i snor under hele forløbet.

Af dyr lægerklæringen fremgår det, at der alene er tale om "to små huller" i nakken på forurettedes hund, samt at dyr lægens konklusion er, at hunden havde brækket nakken som følge af "et bid fra en større hund" og at, årsagen formentligt "var trykket fra biddet" og ikke de to huller fra tænderne.

Konsekvens: Niggi aflives efter skambidsparagraffen § 6 stk. 5

Kommentar: I en tidligere lignede sag fra 2010 med en labrador, underkendte Rigspolitiet Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politis afgørelse om aflivning, idet man ikke mente, at der var tale om skambid, men om et enkelt uheldsvangert bid.

Mads Jørgensen, som havde Niggi under pensionsansbringelsen på Hillerød Dyreinternat, udtaler; "Under opholdet på internatet, har Niggi ikke opført sig anderledes end man kan forvente af en hund, race, alder, køn taget i betragtning. Tværtimod må Niggi siges, at være en af de roligere schæffere vi har haft på pensionen. På de daglige luftture, gør Niggi ikke udfald mod andre hunde. Vi luftter selvfølgelig altid i snor, men kan sagtens passere tæt forbi andre hunde med Niggi."

Varighed: 08.03.2013 sker bidepisoden, den 23.04.2013 pensionsansbringes Niggi. Rigspolitiet træffer endelig afgørelse d. 15.07.2013, Niggi aflives d. 19.07.13.

Dvs. Niggi er pensionsanbragt i 88 dage og ejer får en regning på 19.539,38 kr. for pensionsansbringelsen og aflivning.

Anton sagen Rigspolitiet J.nr.: 2012-082-184

Anton og hans ejer er ude og cykle en aften tur, som så mange gange før. På deres vej cykler de forbi en ejendom hvor en Fransk Bulldog løber ud af have og efter Anton, gøende og gryntende. Anton er ikke i snor men ved sin ejers side. Anton vender rundt og de to hunde kommer op at slås. Antons ejer kommer hurtigt af cyklen og får skilt de to hunde ad, i kampens hede bliver Antons ejer bidt af den Franske Bulldog, men han får styr på Anton og sagt til ejeren af den Franske Bulldog, som han kender da de bor ikke langt fra hinanden at de må udveksle oplysninger senere, da han må på skadestuen med sin stærkt blødende finger.

Ejeren til den Franske Bulldog forlanger penge (kontanter) med det samme til dyr lægerregningen, men Antons ejer nægter og siger at det er det man har et forsikringselskab til og at Anton jo har en lovpligtig ansvarsforsikring. Ugen efter kommer Antons ejer gående med Anton i snor på samme rute og ud springer den Franske Bulldog igen af haven og går efter Anton. Da Anton er i snor, får ejeren løftet Anton op i halsbåndet og holdt den Franske Bulldog væk fra Anton. Ejeren til den Franske Bulldog kommer ud, og Antons ejer er nu sur, da det kunne være gået igen og skælder derfor ejeren til den Franske bulldog ud.

Der bliver en tvist i nabolaget på grund af episoden og det ender med at ejerne til den Franske Bulldog anmelder sagen og med ret megen kulør og krydderi på anmeldelsen.

Konsekvens: Anton blive aflivet efter hundelovens § 6 stk. 5 og Antons ejere modtager en bøde for ikke at have truffet foranstaltninger for at Anton ikke forvoldte skade på andre.

Kommentar.: Anton's ejere nægter at betale bøden og sagen kom for retten. I byretten afgav ejeren til den Franske Bulldog, en noget anderledes forklaring end den der stod i politirapporten. Ydermere forlangte ejeren til den Franske Bulldog betaling for skaden, på trods af at forsikringerne allerede havde udbetalt pengene. Byretten fandt det dog troværdigt og stadfæstede bøden og dømte Anton's ejere til at betale.

Sagen blev anket til Landsretten, hvor sagen tog en helt anden drejning og forklaringerne, som der var blevet afgivet og som ikke stemte overens, blev pillet fra hinanden. Landsrettens dommere, fandt ikke ejeren til den Franske Bulldog troværdig og der blev påpeget at man ikke kunne forlange dobbelt betaling for samme skade. Ejerne til Anton blev frikendt på alle punkter.

Varighed.: 25.02.2012 sker bidepisoden, den 07.03.2012 pensionsansbringes Anton. Rigspolitiet træffer endelig afgørelse d. 30.03.2012 Anton aflives d. 03.04.2012

Cato sagen, Rigspolitiets Jr.nr.: 2013-082-292

Den 25.03.2013 var Cato en tur på stranden, som han plejer, da han møder to hunde. Den ene hund kommer gøende løbende op til Cato, mens denne ligger i klitterne. Den anden hund er ekstremt hvæsende overfor Cato. Forurettede forklarer bl.a., at *"ingen af hans hunde, der som sådan angreb..."* Hvad der så sker, står hen i det uvisse, men den hvæsende hund har, som der står i dyrlægeerklæringen, en syv centimeter lang fænge på brystet og to huller på *"tandsårrelse"*. Dyrlægen siger *"ingen af skaderne var gået længere ned i underliggende væv. Der var hul i huden, det var det. Fængen formodede hun var kommet, idet den ene hund ville i en retning og den anden hund i en anden retning"*

Ud fra anmeldelsesrapporten kan man læse, at vidnet til episoden er en 28 årig mand. Dog under det Catos ejer, idet det faktiske vidne til episoden er en mand på 50+, med skægstubbe, halvgråt hår og lidt højere end forurettede. Yderligere har Catos ejer sammenlignet vidnet fra anmeldelsesrapporten med billeder fra internettet, og kan ikke genkende det oplyste vidne fra anmeldelsesrapporten, med faktiske vidne fra episoden.

Foreningen Fair Dog stillede på vegne af Catos ejer spørgsmål ved, om vidnet, var det faktiske vidne.

Hverken den lokale politikreds eller Rigspolitiet fandt det nødvendigt at undersøge, om vidnet var det faktiske vidne, og fandt således sagen tilstrækkeligt oplyst.

Konsekvens: Cato aflives efter skambidsparagraffen § 6 stk. 5

Kommentar: Sagen er sendt til Folketinges Ombudsmand, idet det er Fair Dogs vurdering at politimyndigheden ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt.

Cato skulle have været aflivet den 13.09.2013, men dyrlægen nægtede på dagen at aflive.

Varighed: bid episoden skete den 25.03.2013. Cato blev anbragt den 15.07.2013. Cato blev aflivet 19.09.2013

Sif sagen, Rigspolitiets jr.nr.: 2013-082-307

Politiet møder op på Sif's ejers adresse, da politiet har modtaget et anonymt opkald om, at der skulle være 7 salgsklare hvalpe på adressen.

Sif er formentlig en blanding af Amerikansk Staffordshire Terrier, på 6 år.

Ejer indvilliger i at politiet må tage hvalpene, og afleverer selv Sif, således at Sif kan være sammen med sine hvalpe, som er bare 7 uger gamle.

I aktindsigten fremgår det, at det af en mail til internettet fra politiet fremgår, at Sif må ikke aflives og at Sif skal tilbage til ejer.

5 dage efter vælger politiet at pensionsanbringe Sif, dette gør politiet med baggrund i, at politiet formoder at ejer har overtaget Sif, efter loven er trådt i kraft.

Det fremgår af politianmeldelsen at politiet har skrevet, at ejer efter eget udsagn havde overtaget Sif den 11.05.2011.

Ejer forklarer til politiet, at der må være tale om et fejlskrift, og at den overtagedesdag der fremkommer i akterne er forkert. Det er ejers formodning, at politiet har taget fejl af hans første "clean" dag og hans overtagedesdag af Sif.

Ejer har efter eget udsagn, og tidligere ejers udsagn, overtaget Sif i 2009/2010 dvs. Før den nye hundelov.

Konsekvens: Rigspolitiet har truffet endelig afgørelse om pensionsanbringelse af Sif. *"Rigspolitiet har endvidere lagt vægt på, at pensionsanbringelsen må betragtes som en foreløbig afgørelse, forud for sagens endelige afgørelse om eventuelt afgivning af hunden"*.

Kommentar: Foreningen Fair Dog anser det som oftest umuligt at løfte bevisbyrde på, at ejer har været i besiddelse af hunden siden før 17.03.2010, idet selv vidneforklaringer ikke tillægges afgørende vægt.

Foreningen Fair Dog har tillige ansøgt fødevarerministeren om tilladelse til at udføre Sif's 7 hvalpe.

Varighed: 31.07.2013 blev hvalpene pensionsanbragt af politiet, sagen kører stadig. Dog er både Sif og hendes 7 hvalpe, efterfølgende blevet stjålet fra Rødovre Dyreværn.

Ingen forskel i antallet af bid, eller alvorligheden af bid

De såkaldte "listerhunde" har fået skyld for meget de seneste år. De skulle efter sigende stå for mange bid og også alvorlige bid på andre hunde, men holder det nu også vand? I hundeudvalgets betænkning fra 2010 står skrevet:

5.2.2. Skader på andre dyr

Et af udvalgets medlemmer, dyrlæge Pernille Hansen, har tidligere i år foretaget en spørgeskemaundersøgelse via de smådyrspraktiserende dyrlægers e-mail-forum.

Undersøgelsen havde til formål at få et skøn over omfanget af hunde, der bliver bidt alvorligt af andre hunde.

Resultatet af undersøgelsen viste blandt andet, at fem ud af de 45 klinikker, der deltog, fandt, at der var sket en stigning i antallet af hunde bidt af andre hunde.

Det er efterfølgende blevet anført, at dette tal muligvis ville være større, hvis spørgsmålene også blev rettet til de store smådyrshospitaler, idet mange bidskader sker, når ejerne har fri og lufter deres hunde, og fordi nogle ejere måske vælger at køre direkte til et større hospital, hvis de opfatter situationen som alvorlig.

På den baggrund har Pernille Hansen foretaget en tilsvarende spørgeskemaundersøgelse blandt 11 udvalgte smådyrshospitaler mv. med stor vagtbyrde. Dyrehospitalerne blev i den forbindelse bl.a. anmodet om at oplyse

- hvor mange hunde, der er døde som følge af en anden hunds bid det seneste år,
- hvor mange hunde, der har fået alvorlige sår som følge af en anden hunds bid det seneste halve år,
- hvordan antallet af hundebid har udviklet sig i løbet af de seneste fem år, og
- hvordan sværhedsgraden af hundebid har udviklet sig i løbet af de seneste fem år.

Det bemærkes i den forbindelse, at besvarelsen af disse spørgsmål beror på dyrlægernes hukommelse, og at svarene derfor kun kan tages for værende et skøn.

Otte dyrehospitaler besvarede spørgeskemaet. Det drejer sig om Bygholm Dyrehospital, Dyrehospitalet i København, Faxe Dyrehospital, Gråsten Dyrehospital, Herning Dyrehospital, Odense Dyrehospital, Aalborg Dyrehospital og Århus Dyrehospital.

Tre ud af disse otte hospitaler oplyste, at de havde oplevet en lille stigning i antallet af alvorlige bidsår inden for de seneste fem år. Det ene af de tre hospitaler havde tillige oplevet, at bidskaderne var blevet lidt mere alvorlige. Fire af de otte hospitaler fandt, at antallet af hundebid var uændret over de seneste fem år, mens et hospital havde oplevet færre – men lidt mere alvorlige – bid. Ingen af de dyrehospitaler, der indgik i undersøgelsen, havde oplevet en stor stigning i antallet af bidsår eller betydeligt mere alvorlige bidsår.

I ovenstående undersøgelse, blev der ikke spurgt om hvilke hunderacer eller typer der havde forårsaget skade, men udelukkende om der var sket et fald eller stigning.

Hvad siger dyrlægerne efter at loven trådte i kraft?

INGEN ÆNDRING og de nu forbudte hunderacer har aldrig stået for et stort antal bidskader.

Vi spurgte dyrlægerne:

"Foreningen Fair Dog er ved at lave en undersøgelse omkring bidskader forårsaget af hunde i Danmark og omkring hvordan man reducerer bidskader... Herunder bid før og efter den nye hundelov, som trådte i kraft den 1. juli 2010.

Har I evt. nogle tal, der viser fald/stigning efter loven trådte i kraft.

Hvis der ikke har været ført statistisk på området, kan i så evt. give en melding om i har mærket en ændring i bidskader?"

Dyrehospitalet Sydvestsjælland

Vi mener ikke at den nye hundelov har ændret på noget. Vi ser stadig bidskader - og andelen af dem der er forårsaget af "liste"-hunde er uændret lav.

Venlig hilsen Hanne Munck

Bonderup Dyrlægepraksis

Jeg har ikke registreret flere eller færre bidskader på hunde i min praksis efter hundeloven trådte i kraft. Jeg vil sige umiddelbart det er det samme som tidligere.

Dyrlæge Mette Skov Rasmussen

Give Dyreklinik

Vi har ikke ført statistik.

Vi ser mig bekendt hverken flere eller færre bidskader. De hunde vi afliver pga. de bidder, er ikke de ulovlige hunde, tværtimod.

Med venlig hilsen

Karina Hartmann

Dyrlæge

Dragør og Kastrup Dyreklinik

Vi fører ikke statistik over de forskellige lidelser vi behandler. Men efter min opfattelse overordnet set er der ingen ændring, hvad angår bidskader og deres frekvens i forhold, hvordan tingene var før den 1.7.2010. Dette gælder på både Dragør- og Kastrup Dyreklinik.

Med venlig hilsen

Dyrlæge Lars Gress

Dragør Dyreklinik

Ndr. Engvej 3

2791 Dragør samt Kastrup Dyreklinik Saltværksvej 144

Hundeloven er værdiløs. Det siger dyr læge Christian Haldbo på 1 årsdagen for indførelsen af den nye hundelov.
Loven forbyder 13 hunderacer i håb om at begrænse antallet af bidskader, men det har absolut ingen effekt, siger Christian Haldbo.
Jeg har ingen forskel mærket, for loven er værdiløs. Det handler om ejerne, ikke om hundene, siger han.

Marienhoff dyreklíník

Min klíník er startet i marts sidste år, så jeg har derfor ikke noget sammenligningsgrundlag i forhold til før hundeloven trådte i kraft. Men ser i øvrigt meget få bidskader.

Med venlig hilsen
Hanne Gjerløff

Dyrlæge
Marienhoff dyreklíník

Saltum Dyreklíník

Vi har ikke oplevet nogle ændringer efter at den nye hundelov er trådt i kraft. Vi finder os heldigvis på det samme relativt lave niveau.

Med venlig hilsen
Saltum dyreklíník

Ringø Dyrehospital

Vi fører ikke statistik, men har ikke registreret en ændring
Med venlig hilsen
Niels Hofman

Dyrelægegården Mariendal

Vi har ingen statistik, men vores oplevelse af bidskader har ikke ændret sig efter den nye hundelov

Mvh
Merete Brodersen
Dyrlægegården Mariendal

Rynkeby Dyreklíník

Generelt ser vi meget få bidskader - og der er ikke noget som helst som tyder på, at der er sket ændringer i dette.
Venlig hilsen dyrlæge
Poul B Nielsen
Rynkeby Dyreklíník

Familiedyrlægerne Hobro

Vi har ingen statistik på bidskader, men har umiddelbart ikke mærket nogen fald i skader sfa. Den nye bekendtgørelse.

Med venlig hilsen
Torben Lindbjerg
Dyrlæge (DVM) og adm. direktør
www.familiedyrlaegerne.dk
Smedevej 40 Hobro

Blågård Dyreklíník

Vi har ikke rigtig ført statistik over bidskader, hverken før eller efter den nye hundelov. Men jeg har lige talt med mine 2 dyrlæger og de mener ikke der er nogen nævneværdig ændring af bidskader fra før til efter...
Med venlig hilsen,

Rikke Sjøholm, Veterinærsygeplejerske

Blågård Dyreklíník
Blågårdsgade 25,
2200 København N

Min klare overbevisning er at niveauet af bidskader mellem hunde er uændret.

Bidskader i forhold til mennesker har jeg intet kendskab til. Vedrørende forebyggelse af bidskader på mennesker kan jeg opfordre Jer til at læse mere om "Hej Hund - kampagnen" som er lanceret af Den Danske Dyrlægeforening. Vi støtter op om denne kampagne ved at tage ud på skoler mm. og fortælle om hundeadfærd - og hvad mennesker/børn kan gøre for at undgå bidskader. Læs mere på www.ddd.dk
Håber at dette er til hjælp :-)

Med venlig hilsen
Dyrlæge Finn Østergaard
Østergaards Dyrehospital ApS Tranbjerg Hovedgade 44
8310 Tranbjerg

Bygholm Dyrehospital

Umiddelbart synes vi ikke vi har mærket nogen forskel i forekomsten.
Mvh
Helle Johansen
Dyrlæge

Ingen statistik, men der synes ikke at være nogen ændring.

Venlig hilsen

Sonny Liston

Fagdyrlæge vedr. hund og kat

Kalundborg Dyreklinik

Elmegade 29

4400 Kalundborg

Aarhus Dyrehospital

Vi fører ingen statistik men har ikke bemærket nogen forskel.

MVH

Nanna Enemark

Hjørring Dyrehospital

Vi har desværre ikke nogen statistik. Bidskader udgør heldigvis kun en lille del af vores arbejde. Vi kan ikke mærke nogen ændring i antallet af bidskader før/efter ikrafttræden af den nye hundelov.

mvh Flemming Myrup

Dyrlægerne i Danmark mærker ingen forandring efter ændringerne i hundeloven

Dyrlægerne sagde for hundeloven at den ikke ville virke og de meldte hurtigt ud at de var imod forbud af specifikke hundeejere, da de ikke mener det er et raceproblem. Allerede i december 2010, da loven var trådt i kraft, foralte dyrlægerne at loven var problematisk.

Nu 2 år efter er meldingen den samme – Hundeloven virker ikke og der mærkes ingen nedgang i antallet af bid, heller ikke i de alvorlige bid.

Meningløse lister og fokus på ejerne

Dyrlægerforeningen mener, at man skal rette fokus mod ejerne i stedet for hundene, fordi det er ejeren, der over den store indflydelse på, hvordan en hund opfører sig.

• Problemet sidder i den anden ende af snæven. Tæmningen af hundene er langt mere væsentlig end hvilken race de er af. Siger Arno Stjoldager

Læs hele artiklen på

<http://www.dl.dk/nyheder/tillykkelens/2010/12/09/14130.htm>

Ingen forskel i antallet af bid på mennesker

I en evaluering af hundeloven foretaget af Københavns Universitet 2013 skriver de

”Til indsamling af oplysninger om antallet af hundebid, der behandles på en skadestue, valgte vi at bruge data fra Ulykkes Analyse Gruppen ved Odense Universitets Hospital (OUH). Data kvaliteten fra Ulykkes Analyse Gruppen er meget høj, sammenlignet med data indrapporteret af ikke-forskningsrelaterede skadestuer, og denne høje kvalitet muliggjorde blandt andet, at vi kunne få korte beskrivelser af omstændigheden for bidskaderne. Af hensyn til Data Lovgivningen kunne disse beskrivelser dog ikke kobles til de andre oplysninger i data fra Ulykkes Analyse Gruppen, og beskrivelsen af omstændighederne for bidskader blev derfor blive behandlet separat. Data fra OUH er nationalt repræsentative i forhold til alder på skadestuens patienter.

Antallet af henvendelser til Skadestuen OUH på grund af hundebid var meget ens for perioden inden (2008+2009) og perioden efter (2011+2012) hundeforbuddets indførelse, nemlig 370 patienter inden og 372 patienter efter. Andelen af børn i aldersgruppen 0-10 år var 12 % inden og 11 % efter hundeforbuddets indførelse. Drengene/mænd udgjorde 52 % af patienterne i perioden inden og 55 % af patienterne i perioden efter hundeforbuddets indførelse.”

Ydermere skrives der

” Meget tyder på, at bidskader forårsaget af de forbudte racer, i Danmark udgør en lille del af bidskader på især mennesker. Hvorvidt de forbudte racer af kamphundtypen forårsager flere bidskader på hunde end andre racer, er mere uklart, men forbuddet af disse racer har ikke ført til et markant fald i antallet af bidskader på hund.”

Kilde Københavns Universitet

http://fvm.dk/fileadmin/user_upload/FVM_dk/Dokumenter/Kaeldet/Evaluering_af_hundelovens_forbudsordning.pdf

Når myterne og frygten slår rødder

Myter og Ammestuehistorier - Her er nogle af dem der florerer og trives.

1.: Nogle hunderacer kan lase kæberne, når de angriber og bider – **Falsk.**

Det er anatomisk umuligt, og kun hunde, der har stivkrampe, kan få krampe i kæberne og det kan behandles med medicin.

2.: De 13 forbudte hunderacer er alle kamphunde – **Falsk.**

Racerne på forbudslisten er ikke kamphunde, men derimod en blanding, af hyrde-, jagt-, kvæg- og familiehunde. Nogle hunderacer er igennem tiden brugt til menneskers syge ”fornøjelser” for profitens skyld.

Denne form for ”sport” blev forbudt for over 100 år siden, men rundt omkring i verden atholdes der stadig hundekampe, bjørnekampe, hanekampe m.m. Mange hunderacer har igennem tiden været brugt til denne syge form for sport, og skulle man forbyde alle hunderacer der enten bliver brugt, igennem tiden er blevet brugt eller har forfædre, der er blevet brugt, skulle vi forbyde over 138 renracede hunde.

I Danmark er det forbudt jf. hundelovens § 6d at eje/besidde en hund, der bruges som kamphund. Den paragraf blev indført i 2003. At bruge en hund til hundekampe, anses også som grov dyremishandling og er derfor en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 2. I Danmark er der igennem de sidste 20 år, rejst 7 sager om hundekampe. 3 af disse sager førte til dom.

3.: Nogle hunderacer har et ”kamp/aggressions gen” - **Falsk.**

Et sådan gen findes ikke - ” To state that a breed of dog is aggressive is scientifically impossible. Statistics do not support such a finding. Dogs have been domesticated for thousands of years and within all breeds there can be dangerous dogs because of owner issues such as training the dog to attack, lack of training and socialization. There is no such thing as the ”Mean Gene” in dogs as well as in people. However mutant genes have been discovered. Alteration of a single DNA base in the gene encoding an enzyme called monoamine oxidase A (MAOA) has been found to render the enzyme nonfunctional. This enzyme normally catalyzes reactions that metabolize the neurotransmitters dopamine, serotonin, and noradrenaline. What this does is cause slight mental impairment which interferes with the ability to cope with certain situations resulting in aggression. Dr M Malini DVM

Dr. Dorit Feddersen – Petersen – ”Ud fra et etologisk synspunkt findes der ikke ”kamphunderacer” eller ”farlige racer”.

Det er naturvidenskabeligt uholdbart at tilskrive en hunderace i sig selv farlighed, altså uden at tage hensyn til samspillet mellem det genetisk betingede handlingsberedskab og den obligatoriske forudgående læring, som er individuel og højst forskelligt.

Ud fra et biologisk synspunkt er virkningerne af miljø og læring altid lagt ovenpå den genetiske indflydelse”. Så selv om kamphunde/ muskelhunde skulle være genetisk forprogrammeret for ”patologisk aggression”, så er der en masse samspilende miljøfaktorer - tidlig isolation og dressur til at angribe, stimulus førtige produktionssteder og forarmet hundehold (Dorit Feddersen- Petersen,2001) - der har indflydelse på udviklingen af patologisk aggression.

Hvis ikke dette var tilfældet, så ville man heller ikke behøve at mishandle hunde brugt til hundekampe med f.eks. at begrave dem levende (og grave dem op igen), putte peber i næsen på dem, fodre dem med kød blandet med krudt eller lukke dem inde i et skab (Melinda Roth,2002)

4.: Hundevalget udpegede de racer der skulle forbydes fordi de var farlige – **Falsk.**
Et flertal i hundevalget stemte imod et forbud af specifikke hunderacer.

Dyrlæge og hundesagkyndig Pernille Hansen - De hunderacer, som vurderes for farlige til at betræde dansk jord, er udvalgt på baggrund af sager i pressen, rygter og fornemmelser. Sådan lyder det nu fra en af eksperterne i regeringens hundevalg. Hun føler sig spændt for en politisk vogn. Vi blev pålagt at udvælge hunderacer, der kunne være omfattet af et forbud. Det synes jeg rigtig skidt om, fordi der ikke var objektiv faglig eller statistiske argumenter til grund for udvælgelsen. Det synes jeg slet ikke var behageligt, siger dyrlæge Pernille Hansen fra Den Danske Dyrlægeforening.
De hunderacer på listen, der betegnes som muskelhunde, er udelukkende med, fordi de menes at skabe frygt i befolkningen, påpeger hun.
Denne frygt er blandt andet skabt af den meget fokuserede, kedelige omtale af netop disse racer i pressen sidste forår og sommer. Der er ikke lave statistiske undersøgelser, der underbygger, at de er farlige, fastslår Pernille Hansen.
<http://www.iv.dk/artikel/874133:indland--Muskelhunde-udvalgt-paa-fornemmelser?forum=1#forum>

5.: Der er over 20.000 kamphunde i Danmark – Falsk.

Tallet stammer fra Dansk Kennel Klub, som ud fra en lille politirapport, foretaget i Ishøj, har ganget antallet op.

Forsker Cecilie Thorslund fortæller:

Kennelklubben har skelet til den eneste kendte optælling fra Ishøj, hvor det lokale politi over to dage lavede et forsøg med at stoppe mennesker på gaden med en hund, som »så farlig ud« - især hunde af de 13 racer, som nu er forbudt – for at undersøge, om hunden var registreret. I alt blev 54 hunde undersøgt. Kun hver fjerde hund var registreret hos Dansk Hunderegister.

Vildt regnestykke sætter tal på muskelhunde

Erfaringerne fra den lille tilfældige undersøgelse i Ishøj bruger Dansk Kennel Klub, da klubben over for DR skal anslå antallet af muskelhunde i hele landet.

Tanken er ifølge Cecilie Thorslund, at når kun ¼ af hundene i Ishøj er registreret, så kan man bare tage antallet af registrerede hunde hos Dansk Hunderegister og gange det med fire, så får man antallet af hunde i hele landet.

Fakta

Allerede i 1991 blev 2 af de 13 hunderacer – Tosa og Pitbull Terrier – forbudt i Danmark efter en lignende debat i offentligheden. Forbuddet har tilsyneladende ikke haft nogen effekt på antallet af bid eller frygten for muskelhunde.

Så tænkt, så gjort: I 2009 havde Dansk Hunderegister omkring 6.000 muskelhunde i protokollerne. Det tal blev ganget op til 24.000. For dog at sætte tallet lidt konservativt, runder kennelklubben ned til 20.000.

Tallet er siden blevet refereret hyppigt i medierne – men langt værre: Det er blevet brugt som argument i en betænkning, der er grundlaget for loven mod muskel- og kamphunde.

»Den lille politirapport bliver pludselig til et stort og bærende argument for loven, fordi så mange hunde kan skabe mange problemer. Men ingen sætter på noget tidspunkt spørgsmålstegn ved tallet, og der er ingen reference til yderligere undersøgelser i betænkningen,« forklarer Cecilie Thorslund, som bl.a. har analyseret udskrifter af alle de politiske diskussioner og af kommunikationen med organisationer, som var med i beslutningsprocessen.

Politirapport er »absurd« dårlig kilde

Ishøj er på grund af mange indvandrere og socialt dårligt stillede mennesker næppe en repræsentativ kommune for hele landet.

Men selv hvis tallene fra den tilfældigt udførte politirapport virkelig kunne sige noget om resten af landet, ville den ifølge Cecilie Thorslund stadig være usikker at læne sig opad. »Jeg vil mene, at politirapporten er en næsten absurd kilde på grund af sine racistiske formuleringer og tilfældige oplysninger som f.eks., at hunden er 'potensforlængere' og ejt af personer med anden etnisk baggrund end dansk eller andre personer med ringe selvverd'. Den er med andre ord ikke helt objektiv.«

»Jeg blev faktisk forskrækket over, at der kunne være så dårlig dokumentation for noget så vigtigt som en lov, der berører tusindvis af mennesker og hunde, og det er bare ét eksempel på det manglende vidensgrundlag i hele denne her proces,« siger Cecilie Thorslund

”Jeg opdagede historien bag de 20.000 muskelhunde, fordi jeg ved et tilfælde spurgte Dansk Kennel Klub, hvor de havde deres tal fra og siden søgte aktindsigt i politirapporten.”

- Cecilie Thorslund

Politiet i Ishøj bemærkede i øvrigt ved samtlige møder i Ishøjs gader, at ejeren tilsyneladende havde kontrol over sin hund.

6.: De hunde der er på forbuds listen er mere farlige end andre hunderacer – Falsk.
De hunde der er på forbuds listen er ikke mere farlige eller aggressive end alle andre hunderacer. <http://www.nationalcanineresearchcouncil.com/blog/new-study-finds-banned-breeds-no-more-aggressive-than-any-others/>

7.: De hunderacer der står på forbudslisten, har angrebet og bidt mere end andre – Falsk.
De hunderacer der er på forbudslisten har ikke forårsaget flere ulykker end andre hunde, snare tværtimod. I hundeuvalgets betænkning, står de 13 hunderacer for 39 bid tilsammen, 39 bid ud af over 6000 bid i Danmark.

<http://www.fairdog.dk/elements/documents/doglaw/betaenkning-af-hundeuvalget-2010.pdf> I 2013 udsendte rigspolitiet en sammentælling af afrivningssager, den er dog så fejlbefæftet og mangler at listen ikke giver et sandfærdigt billede af hundebid og hvilke hunde der står bag.

8.: Mange af de hunde der bliver stjålet i Danmark, bliver brugt som bait hunde – Falsk.
Der er intet belæg for at påstå at hunde, som bliver stjålet i Danmark, bruges som bait hunde til at træne hunde til hundekampe. Mange af de hunde, som forsvinder hjemmefra, bliver fundet igen. <https://www.facebook.com/notes/charlotte-fabis-a/forsvundene-hunde-fundet-igsn/10151392234740466>

9.: Hundeloven rammer kun listehunderacerne/blandinger og deres ejere – Falsk.
Hundeloven rammer mange uskyldige og mange hunde, som hverken ligner eller er en blanding af en af de nu forbudte hunderacer. Alt hvad det kræver er en formodning fra politiets side, og øjnene der ser.

10.: Hundelovens skambidsparagraf rammer kun de hunde der virkelig har skambidt, og hvor ejeren har været uansvarlig – Falsk.

Der er utallige sager om hunde der er blevet aflivet på grund af hundelovens § 6 stk.2. Pkt. 5 – og som bestemt ikke har skambidt efter faglig vurderinger og hvor ejerne har været yderst ansvarlige. Bogart sagen, Anton sagen, Emik sagen, Alba sagen, Thor sagen, Oscar sagen, ZamZam sagen, Balder sagen, Tyson sagen, Fie sagen og mange, mange flere. Bare fordi man ikke lige kender til sagerne betyder ikke, at der ikke er nogle sager.

11.: Nogle hunde angriber ud af den blå luft – Falsk.

Ingen hunde angriber ud af den blå luft, der er altid en advarsel. Spørgsmålet er, om dem der står omkring hunden, når det sker, er i stand til at aflæse hundens signaler, eller om der er sket noget forudgående, som har ledt op til at det sker. I nogle tilfælde drejer det sig også om smertepåvirket hunde, eller hunde, der er syge.

12.: Man kan få en hundelovssag for domstolene – Sandt og Falsk

Man kan få sin bødesag for domstolene, men man kan ikke få selve hundesagen f.eks. aflivningen for en domstol.

13.: Børn er blevet bidt ihjel af hunde i Danmark – Sandt.

En 8 årig pige blev i 2005 bidt ihjel, af en Briard i Danmark. <http://www.b.dk/danmark/otte-aarige-pige-draebt-af-hund>

14.: Hunderaceforbud nedbringer antallet af bid – Falsk

Alle erfaringer og undersøgelser viser det samme – Raceforbud nedbringer ikke antallet af bid.

Spansk undersøgelse - <http://stopbisl.files.wordpress.com/2008/08/spainbislstudy.pdf>

Den engelske regering - Undersøgelse af virkningen af raceforbud - Ingen effekt eller nedbringelse af alvorlige bid episoder.

We accept that the current ban on certain dog types in the Dangerous Dogs Act 1991 has not prevented attacks by dogs either of a banned type or those of types not banned. It is not helpful for policy to focus on the breed type since any dog may become aggressive in the hands of an irresponsible owner. Rather, the policy focus should be on preventing attacks through improving the behaviour of breeders and owners.

<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm/cm201314/cmselect/cmenvfru/95/9507.htm#a12>

Hunderaceforbud fejler alle steder -

http://www.nationalcanineresearchcouncil.com/uploaded_files/tinymce/AMorld-wide%20Failure%20of%20BSL.pdf

Hvorfor hunderaceforbud ikke virker og ikke nedbringer antallet af bid episoder

http://www.nationalcanineresearchcouncil.com/uploaded_files/tinymce/NNB%20now%20available%20in%20AVMA%20dated.pdf

15.: Der er flest bidsager med blandingshunde – Falsk.

Der er intet belæg for at sige, at blandingshunde bider mere end racehunde. Hunde har ikke den fjerneste ide, om de er med eller uden tælle og en stamtavle fortæller intet om adfærd, eller om en hund en dag bliver trængt op i en krog, eller møder en anden hund som den ikke bryder sig synderligt om. Folk der påstår, at der skulle være flere blandingshunde der bider, udtaler sig på egen regning og har intet bevis for denne påstand.

16.: Hvis man kun tillader tavlehunde, så kommer vi alle problemerne til livs – Falsk.

Det er endnu en påstand uden belæg, og tanken alene er ren fantasi og for nogen ønsketænkning. Rent juridisk ville det aldrig kunne lade sig gøre, og rent etisk er det helt forrykt.

17.: Nogle hunde angriber og bider mere alvorligt og voldsomt, end andre – Sandt og Falsk.

Hunde af en vis størrelse kan naturligvis forårsage større skader end f.eks. en lille hund. Men hunde af samme vægt og samme statur, vil kunne forårsage samme skader uanset hvilken race hunden er.

18.: En hund der bider et andet dyr, vil også bide mennesker - Falsk.

Der er intet belæg for en sådan konklusion; aggression rettet mod dyr og aggression rettet mod mennesker er to meget forskellige ting og må på ingen måde sammenlignes.

Myterne i medierne, hos befolkningen og politikkerne

Kamphunden kommer Kamphunden kommer - kan du se problemet ?

Igennem en del år har der været bragt artikler med bloddryppende overskrifter "Kamphund dræber jagthund", "Kamphunde ødelægger for millioner", "Kamphund i kachotten", "Kamphund bed egtepar" mfl. Medierne følger historierne op med billeder af gabende eller aggressive muskelhunde uanset hvilke hunderacer der er tale om. Læserne bider på den slags overskrifter og danner sig egne billeder på nethinden.

Ganske ofte er de historier behæftet med den ene faktuelle fejl efter den anden, og selvom det viser sig, at historierne ikke holder vand, hører det til sjældenhederne at medierne retter deres fejl, og gør de det, er det ofte flere dage efter i et lille bitte hjørne af avisen, og læserne ser ikke demintiet.

Skaden er sket, og mange har fået den tro, at der er tale om superfarlige hunde, der raserer hele Danmark og overfalder alt og alle. Mange går rundt med den tro at disse hunde skulle være farligere end andre hunde, selvom det er langt fra sandheden, men medierne har magten og kan få alle til at tro på julemanden, alfer og talende havenisser hvis de ville. Nu er vi så endt med et Danmark med cynofobi og mange går rundt med en skræk og frygt. Men hvor reel er truslen ?

Siden 1970 har vi i Danmark haft 3 drab på mennesker begået af hunde – INGEN af hundene var af racer eller blandinger af dem, som er på forbudslisten. Hvis vi taler om risikoen for at blive slået ihjel af dyr, så er der større risiko for at blive slået ihjel af en hest eller af en ko, end af en hund; så hunde er relativt sikre at omgås. Siden 1998 frem til 2009 havde antallet af bid ligget stille, men fra 2010 og til dato er antallet af bid steget. Hvordan vil man forklare det, når nu man har indført en lov, hvor 13, efter sigende "farlige", hunderacer skal gå med snor og mundkurv?

Og man ikke længere må anskaffe sig en af de nu forbudte racer, d.v.s at der er ikke blevet flere af dem. Andre lande, som indføre forbud mod specifikke hunderacer, og udråbe dem til at være den store stygge ulv, oplevede det samme.

Mange går rundt med den tro, at loven ikke gælder dem, for de ejer jo ikke sådan en lisierace, og de overskrifter, der har været i aviserne, er jo ikke sådan nogle pusse nusse hunde som dem, de har hjemme i sofaen. Loven, som den er udformet, TALER simpelthen ikke til alle hundeejere. Lovgiverne og medierne peger fingre af helt specifikke hundeejere og deres hunde, og de er nu stigmatiseret og brændemærket som kriminelle og uansvarlige hundeejere – DET ER DEM LOVEN GÆLDER; IKKE ALLE OS ANDRE.

Fejl på Fejl på Fejl - Medierne og politikkerne tager gruelig fejl.

Kamphund amok på kvinde - Kvinde i koma efter angreb fra Kamphund.

Sådan lød overskrifterne i medierne i juni 2011
[http://www.iv.dk/artikel/1136089:Esbjerg--Hund-gik-amok-paa-sin-ejer-i-Esbjerg--](http://www.iv.dk/artikel/1136089:Esbjerg--Hund-gik-amok-paa-sin-ejer-i-Esbjerg--Kvindeopereret-)

[Kvindeopereret-](http://www.iv.dk/artikel/1136089:Esbjerg--Hund-gik-amok-paa-sin-ejer-i-Esbjerg--Kvindeopereret-)

[for-bid-i-ansigtet](http://www.iv.dk/artikel/1136089:Esbjerg--Hund-gik-amok-paa-sin-ejer-i-Esbjerg--Kvindeopereret-)

IMEN heller ikke her var der tale om "kamphunde" eller det, som folk forbinder med "kamphunde" Her var der tale om en Schæfer

<http://www.iv.dk/artikel/1136784:Esbjerg--Schaefer-gik-amok--Kvinde-fra-Esbjerg-er-vaekket-afkunstigt-koma>

Overskriften i BT lød dramatisk og blodig "**KAMPHUND I KACHOTTEN**"

<http://www.bt.dk/nyheder/kamphund-i-kachotten>

Man ser overskriften og tænker: nu igen, men prøv at læs hele artiklen... Ups det var vist ikke det billede du havde fået vel? Nej det var en Schæfer.

Overskrifter Jagthund bidt af Kamphund - Jagthunden døde

[http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090717/ART/307179960/1024/jagthund-bidt-af-](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090717/ART/307179960/1024/jagthund-bidt-af-kamphund#_USebbv5estxU)

[kamphund#_USebbv5estxU](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090717/ART/307179960/1024/jagthund-bidt-af-kamphund#_USebbv5estxU)

[http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090717/ART/307179957/1024/obduktion-frifinder-](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090717/ART/307179957/1024/obduktion-frifinder-kamphunde#_USebilestxU)

[kamphunde#_USebilestxU](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090717/ART/307179957/1024/obduktion-frifinder-kamphunde#_USebilestxU)

UPS det var så ikke en kamphund, jagthunden var kørt ned, måske af en kamptank?

Journalisten var lidt hurtig ude.

Overskrift – Ægtepar angrebet af løse kamphunde

[http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090707/ART/307079977/1022/to-angrebet-af-lose-](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090707/ART/307079977/1022/to-angrebet-af-lose-kamphunde#_USea11estxU)

[kamphunde#_USea11estxU](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090707/ART/307079977/1022/to-angrebet-af-lose-kamphunde#_USea11estxU)

UPS det var ikke kamphunde men en Grand Danois.

[http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090708/ART/307089961/1022/det-var-en-grand-](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090708/ART/307089961/1022/det-var-en-grand-danois--der-bed-to#_USea01estxU)

[danois--der-bed-to#_USea01estxU](http://www.nordvestnyt.dk/artikel/20090708/ART/307089961/1022/det-var-en-grand-danois--der-bed-to#_USea01estxU)

Her skrives "kamphund", ikke andet men i politirapporten og artiklen fra TV2 står der hundens race - DOBERMANN

<http://www.tv2fyn.dk/Regioner/Fyn/Nyheder/Svendborg/2011/02/06/121445.htm?rss=true>

<http://www.tv2fyn.dk/article/287978:AEldre-mand-overfaldet-af-dobberman?rss>

Her skrives så den rette race nemlig Doberman, men den er så iflg. DR også en "kamphund"

Muskelhund bider lille hund ihjel

Her skrives først, at en hund er blevet angrebet af en Muskelhund; man blæser historien op med billede af en muskelhunds gaben, som iflg. dem, vist skal vise, at den er aggressiv. Det viser sig så at den hund, som angreb, var en Berner Sennen, som så nu er blevet en muskelhund. (Journalisten fik dog rettet muskelhund til Berner Sennen)
<http://radiohorsens.dk/?artikel=26198>

Kamphunde amok i hønsegård

Endnu engang må man konstatere at medierne og politiet kommer med historier, som ikke har hold i virkeligheden - Kamphunde amok i hønsegård, var overskriften hos fyens.dk
<http://www.fyens.dk/artikel/207350:svendborg--Kamphunde-amok-i-hoensgaard-?>
Kamphunde ?? Det var en labrador og en blanding der var på spil. "Der er tale om en sort labrador og et gadekryds, og de to hunde har formentlig fået adgang til hønsene ved at få heget i stykker."

<http://www.tv2fyn.dk/artikel/353197:Hunde-beg-41-hoens-ihjel?rss&forside>

Muskelhund ødelægger for millioner

Boligforening er magtesløs og frustreret over, at politiet ikke fjerner muskelhund fra lejligheder i Aalborg Øst. Hundene har for nyligt ødelagt en lejlighed for en kvart million kroner <http://ekstrabladet.dk/112/article1384426.ece>

Sagen kom på daværende Justitsminister Lars Barfoed's bord efter spørgsmål fra Marlene Harpsøe fra DF

"Vil ministeren kommentere artiklen "Afdelingsbestyrelse:

Lov om kamphunde virker ikke" fra BOLIGEN nr. 11 – 2010

og de i artiklen viste billeder, samt herunder besvare:

- om ministeren har forståelse for, at afdelingsbestyrelsen

føler sig skuffede over politiets håndtering af de i artiklen

omtalte sager, og

- om ministeren mener, der skal lægges dyremishandling til

grund for at fjerne ulovlige hunde, og

- om ministeren finder politiets arbejde godt nok, når beskeden

til afdelingsbestyrelsen for ikke at gribe ind er, at

der ikke er nok ressourcer, og

- om hvordan ministeren vil sikre, at politiet handler jf. loven, når de møder ulovlige hunde i deres arbejde, og
  - om ministeren vil redegøre for de retningslinjer, som er omtalt af vicepolitidspektør i Alborg, Poul Severinsen, i artiklen, samt
  - om hvilke politikredse der har fået udarbejdet og implementeret retningslinjer?"
- <http://www.ft.dk/samling/20101/almindel/rew/spm/262/svar/769815/940947.pdf>

MEN igen var der ikke tale om kamphunde men om labrador blandinger. (se billederne nedenfor)

Kamphunde angreb 2 piger i Taastrup

Politiet blev tilkaldt, og da det var et kamphundelignende stort dyr, blev den taget i forvaring <http://www.sn.dk/Aggressiv-hund-overfaldt-piger/Hoeje-Taastrup/artikel/114394>

Også denne sag kom justitsministerens bord

Spørgsmålets ordlyd:

Finder ministeren, at der er anledning til at intensivere politiets op søgende indsats i relation til at få taget flere kamphunde ud af omlob, før end de angriber mennesker, som tilfældet senest var tirsdag den 22. februar 2011?

Skriftlig begrundelse:

Spørgeren henviser til en sag fra boligområdet Sulen i Høje Taastrup Kommune, hvor to piger i 12-13 års alderen blev angrebet af en kamphundelignende hund. Politiet tog efterfølgende den pågældende hund i deres varetægt

MEN heller ikke i denne sag var der tale om "kamphunde" - rigspolitiets svar:

"Vedrørende den sag, der henvises til i spørgsmålet, kan det oplyses, at hunden blev anbragt i hundepension, indtil sagen kunne afgøres bl.a. på grundlag af en adfærdstest af hunden. Politikredsen har efterfølgende truffet afgørelse om at give besidderen pålæg om at føre hunden i bånd og forsyne den med forsvarlig lukket mundkurv, når den ikke holdes indelukket. Politikredsen har i øvrigt oplyst, at det ikke kunne lægges til grund, at hunden tilhørte en forbudt race, jf. hundelovens § 1a.« <http://olmby.hedehusene/hundeangreb-paa-sylen-justitsministerens-svar?minby=hedehusene#minby:hedehusene>

Også lokal politikere er ramt af "kamphunde" feber.

Lokal formand for de konservative, Arne Holm, advarede om "kamphunde" i Auning, som efter hans udsagn havde angrebet ham <http://norddjurs.lokalavisen.dk/angrebet-af-kamphunde-20101227/artikler/101229472/> Arne skriver at der er tale om 2 store sorte Amerikanske Staffordshire terrier som han beskriver som var det taget ud af bogen om Baskerville hunden. Vores tidl. bestyrelses medlem Tanja Andersen har en kort mail korrespondance med Arne, som fastholder at der er tale om aggressive AST'ere og sender derefter et billede som dokumentation for sin påstand - problem - det billede viste en Cane Corso.

Problemet i alle disse sager er at fiktion, myter og frygt lader til at styre medierne, politikkerne og en del borgere i det danske land.

Andre ländes forbud og erfaringer

I arbejdet med ændringerne af hundeloven i 2009/2010, så man på andre ländes lovgivninger. Man glemte imidlertid at se på, hvilke erfaringer disse lände, som har indført et forbud, igennem årene har gjort sig

I hundevalgets betænkning kan man læse, at man skelede til hundeloven i Norge, men man undersøgte ikke baggrunden for Norges hundelov, eller hvilke erfaringer som Norge har gjort sig.

Norge forbød i 2003 flere hunderacer efter nogle tragiske fatale angreb på børn. Men det var ikke de nu forbudte hunderacer i Norge, som stod bag angrebene.
Drabet på Tord skete i December 1994. Tord legede ude i gården, hvor en Grønlandsk slædehund stod bundet. Hverken Tord eller hunden var under opsyn. Samme hund havde tidligere skambidt en 4 årig. <http://www.hundebitt.no/tord.htm>

Drabet på Johannes skete i 2002; på vejen hjem fra skole blev han angrebet af 4 hunde, alle af blandinger mellem Schæfer og Sibirian Husky. Hundene var stukket af fra deres hjem ikke langt derfra. Hundene blev ejet af en hundesamler som havde 25 hunde.
<http://www.hundebitt.no/johannes.htm>

De tragiske Angreb, der kostede Johannes og Tord livet, udløste en mediestorm og lagde pres på politikkerne

Politikerne indførte et forbud mod bestemte hunderacer, men ingen af de racer, der havde slået bag angrebene, er på listen.

Ulovlige hunde i Norge

- Pit bull terrier
- Amerikansk staffordshire terrier (amstaff)
- Fila brasileiro
- Toso inu
- Dogo argentino
- Tsjekkoslovakisk ulvehund
- Som farlige hunder anses også andre hunder og hundetyper som er en blanding af hund og ulv

Har forbud mod bestemte hunderacer så ændret på antallet af bid i Norge? Det er der ingen der ved, for man har ikke lavet statistik siden man indførte forbuddet. Men da de racer ikke var dem, der var problemet og dem som udløste stormen, er det logisk at tænke at der næppe er sket en forandring

Politikerne erkender nu også, at det forbud, som de indførte, ikke var hensigtsmæssig og rammer de helt forkerte hundeejere.

Norsk Kennel Klub udtaler - "Vi er glade for at politikerne vil se nærmere på loven og foreslår en lovændring således at der er sammenhæng mellem lovovertrædelse og straf - Hundeloven er forholdsvis ny, og der er ikke tradition for at ændre lovene så hurtigt, men her ser vi der er vilje til en ændring da de Norske politikere oplever den samme uretfærdighed som vi gør."
http://www.nkk.no/nkk/public/openindex?ARTICLE_ID=11782

Den Norske hundelov blev til på samme grundlag som den Danske, nemlig uden statistisk materiale som kunne underbygge deres stramning, og alle eksperter var imod.
Det Norske raceforbud har ligesom i så mange andre lände været uden effekt, og med store omkostninger for hundeejere og i sagsbehandling af hundesager.

Det Norske Justitsministerium udtalte til det Danske Justitsministerium i forbindelse med uformningen af det danske hunderaceforbud:

"Om erfaringerne med forbuddet mod bestemte hunderacer har Det Kongelige Justits- og Politidepartement i Norge oplyst følgende:

"Vi må først understreke at vi i Norge ikke har et godt erfaringsgrundlag for å besvare spørgsmålet. Det har ikke været gjort noen offentlige undersøkelser, eller holdt offentlig statistikk knyttet til etterlevelse og håndhevelse av forbudet. Vår besvarelse må derfor delvis baseres på antakelser.

Som nevnt besitter vi ingen statistikk over antall saker som politiet behandler, men vi har merket oss at det ikke er mange. Dette trenger nødvendigvis ikke bety at forbudet etterleves i høy grad, da det må antas at det er et visst mørketal av farlige hunder i Norge. I de tilfellene hvor politiet bliver gjort oppmerksomme på farlige hunder, er dette ofte i forbindelse med andre lovbrudd eller fordi en hund har oppført seg aggressivt. Det er således ikke slik at politiet i stor grad gjør undersøkelser knyttet til farlige hunder uten noen spesiell foranledning.

Vi vil fremheve at forbudet mot farlige hunder var omstridt allerede da det ble innført. I den grad reaksjonene rettet seg mot en spesiell hunde rase, gjaldt det spesielt forbudet mot amerikanske staffordshire terrier (amstaff). I tillegg mottar Justitsdepartementet også i dag regelmessig spørsmål knyttet til forbudet mot amstaff. Det er imidlertid vanskelig å ha noen formening om hvor representativt for befolkningen disse henvendelser er.

Det skal fremheves at en særlig positiv side ved regelverket, er at det er konsekvent og lett å håndtere for politiet, særlig grunnet det strenge dokumentasjonskravet. Afslutningsvis vil vi vise til en pågående sak for domstolen i Norge som har vakt et stort engasjement i befolkningen, og som har fått god medieoppmerksomhet. Problemstillingen har sammenheng med at hundelovens § 19 om farlige hunder oppstiller krav om enten avlivning eller utførsel, uten at det presiseres i lov eller forarbejder når de forskjellige alternativene skal brukes. I den aktuelle saken var det en svensk familie som flyttet til Norge, sammen med familiens amstaff. Spørsmålet for domstolen har vært hvorvidt hunden skal avlives eller føres ut av landet."

Hvis man gennemlaser de bidepisoder, som var fremme i den Norske presse før og efter deres hundelov indført, må man også undre sig over, hvorfor og hvordan de kom frem til de hunderacer som de forbød. Hvorfor skal hunderacer overhovedet forbydes? Hvori er logikken i at forbyde visse hunderacer, i stedet for at indføre konsekvenser og straf til de uansvarlige hundeejere, uanset hvilken type hund de besidder?

Hundebid i Norge - Bidepisoder kan ses på denne side <http://www.hundebid.no/>
Under udarbejdelsen af den Norske hundelov blev der gjort indsigelser imod raceforbud og omvendt bevisbyrde.

NOAH-for dyrs rettigheder uttaler blant annet:
"Vilger departementet på slik måte å pålegge eieren en urimelig bevisbyrde, mener NOAH videre at departementet forskjellsbehandler eiere av rasehunder og eiere av blandingshunder. Det er en kjent sak at det som hovedregel er umulig å oppdrive den dokumentasjon departementet krever, for blandingshunder."

Norges hundekjøperforbund uttaler blant annet:

"NHF ser også problemer med forskriften i forhold til ikke-registrerte hunder/blandingshunder, da det hele tiden snakkes om raser. Som vi har pekt på over, så er ikke alle ikke-registrerte hunder en kryssning av opprinnelige raser som kan defineres. Særlig er NHF noe bekymret for dokumentasjonskravet i utkast til forskrift i forhold til når det er tvil om det er en lovlig hund. Vi frykter at forskriften skal få utilsiktede konsekvenser for ikke-registrerte hunder, og ber departementet være særlig oppmerksom på denne muligheten."

Den norske veterinærforening uttaler:

"Uten disse synspunktene vil Den norske veterinærforening under alle omstendigheter presisere at et påbud om merking og registrering av alle hunder i Norge bør være en forutsetning for effektivt å kunne håndheve lovgivningen på området. Dette prinsipp er allerede gjennomført i våre naboland Sverige og Danmark, og vil også i vårt land være et nødvendig virkemiddel til å overvåke utviklingen av hundeholdet. Ikke minst vil dette gjelde for blandingshunder. Dette vil være en vesentlig forutsetning for at hunder vermes mot vilkårlig behandling, og i verste fall frarøvelse av liv, i situasjoner hvor dette kunne ha vært unngått forutsatt at relevante opplysninger fantes i et sentralt register."

Politidirektoratet viser i sin uttalelse til at dagens krav til dokumentasjon ved stamtavle eller registreringsbevis og identitetsmerke, har vist seg ikke å være tilstrekkelig. Direktoratet mener at dette avhjelpes noe ved at det i forslaget til forskrift settes krav til minstedokumentasjon ved at hunden skal være identitetsmerket og at identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis med en tilknyttet stamtavle. Politidirektoratet mener at heller ikke dette er tilstrekkelig i forhold til de som går inn for å misbruke dokumentasjon for konkrete tilfeller.

Politidirektoratet foreslår at det som minstedokumentasjon "etter at en hund er blitt fire måneder gammel, kreves at hunden er identitetsmerket med microchip og at dette identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis påført dna-koding med en tilknyttet stamtavle."

Norsk terrier klub uttaler blant annet:

"Vi merker oss spesielt at man kan kreve omfattende dokumentasjon dersom en hund har en fysikk, fremtoning og egenskaper som kan indikere kamphundopphav eller ulveopphav, selv om hunden ikke ligner på noen av delene. Vi må her på det sterkeste advare mot den svært uheldige situasjonen departementet setter alle blandingshunder og deres eiere i. Det er heller ikke en liten gruppe hunder vi her snakker om, da det dreier seg om ca. 200.000 uregistrerte hunder. Dette vil altså med andre ord kunne ramme 50 % av hundepopulasjonen, som ikke har noen som helst mulighet til å oppfylle forskriftens krav om å kunne trekke linjer tilbake til hunder registrert i godkjent register, eller hvor opphavet er kjent. Når det gjelder dokumentasjonskravet for disse hundene og hunder født før denne lov trer i kraft, må det utarbeides retningslinjer."

Oslo hundeskole har i sin uttalelse uttrykt tilsvarende betenkeligheter som Norsk terrier klub og **Norsk Kennel Klub** mener at det er absolutt nødvendig å gi regler om begrensinger for utøvelse av politiets frie skjønn, eventuelt at det åpnes for unntaksbestemmelser. **Foreningen for hundecomplassing** mener at dokumentasjonskravet er strengt og ikke tilpasset virkeligheten for blandingshundene. Det vises til at mange eiere av ganske alminnelige familieblandingshunder allerede har erfart dette. Foreningen har fått henvendelser fra forvitte hundeeiere om at politiet har beslaglagt og avlivet boxer-, labrador-, rottweiler- og pointerblandinger, og som ikke har gjort noe annet galt enn at de har hatt et utseende som kan forveksles med såkalte farlige raser/blandinger.

Justisdepartementet slutter seg til forslaget fra Politidirektoratet og foreslår at dokumentasjonskravet endres i tråd med dette. Dette innebærer at det som minstedokumentasjon etter at en hund er blitt 4 måneder gammel, kreves at hunden er identitetsmerket med microchip og at dette identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis påført dna-koding med en tilknyttet stamtavle. En slik endring vil imidlertid gjøre at enkelte hundeeiere den første tiden etter forskriftens iverksettelse kan få problemer med dokumentasjonskravet. For disse spesifikke kravene gis en egen overgangsregel i forskriften § 6 nytt tredje punktum.

Justisdepartementet har også merket seg at flere av høringsinstansene er opptatt av hvordan dokumentasjonskravet vil virke overfor blandingshunder hvor det ikke vil være mulig å knytte et identitetsmerke til et registreringsbevis med en tilknyttet stamtavle. Departementet viser til bestemmelsen i hundeloven § 1 om at det sivile samfunn har ansvaret for, innenfor lovgivningens ramme, å utøve og legge til rette for et positivt og samfunns-gagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder. Lovens formål er å bidra til å fremme et hundehold som ivaretar hensynet til sikkerhet, trygghet og alminnelig ro og orden.

Sett i lys av dette er det viktig for departementet å understreke at politiet skal håndheve bestemmelsene om hundehold på en smidig måte. Hensikten med dokumentasjonskravet i utkastet § 2 er ikke at politiet skal drive en nådeløs forfølgelse av hundeeiere, enten det er snakk om rene raser eller blandingshunder.

Det fremgår derfor av bestemmelsen at dersom politiet er i tvil om et dyr er en færlig hund kan det kreves nærmere dokumentasjon for hundens rase eller type. Departementet ser likevel at det kan være behov for en unntaksbestemmelse som åpner for at politiet, i det enkelte tilfelle, kan godta annen dokumentasjon i stedet for minstedokumentasjonen i andre ledd. En slik unntaksbestemmelse er tatt inn i forskriften § 2 tredje ledd.

Departementet presiserer at unntaksbestemmelsen er ment å være en sikkerhetsventil, og åpner ikke for et generelt unntak fra minstedokumentasjonskravet i § 2 andre ledd for blandingshunder. Det er også grunn til å nevne at blandingshundproblematikken ikke er ny, idet også den gamle kamphundforskriften gjelder for blandingshunder.

Dokumentasjonskravet stilles bare der politiet etter et konkret skjønn har mistanke om at en hund er en blanding med en forbudt hundetype.”

I 2013 fremlegger Norsk Kennel Klub en erfaringsrapport som konkluderer:

Konklusjon

Generelt kan vi si at NKK er enig i at man skal kunne gripe inn mot færlige hunder, men vi er ikke fornøyd med at dagens lov baserer seg på raseforbud (utseende) som kriterium for vurdering av hundenes færlighet (§19). I likhet med enkelte partiets vurdering da loven ble behandlet i Stortinget er vi enige i at grunnlaget for å forby de nevnte rasene i beste fall er mangelfullt

Raseforbudet

Raseforbudet fører ikke til at man blir kvitt de faktisk færlige hundene. De som ønsker seg en “færlig” hund kan enten trene en lovlig rase til å oppføre seg færlig, eller importere/avle hunder/raser som ikke står på forbudslisten, eller som ikke engang er godkjente raser og derfor vanskeligere å regulere. Så lenge hundens utseende ikke passer forbudte raser, kan man dermed lett omgå problemet med forbud, mens seriøse oppdrettere/etere av forbudte raser blir kriminalisert eller utdrevet til Norges naboland.

Blandingshunder

Loven er utformet slik at eiere av blandingshunder innehar hele bevisbyrden med å dokumentere at hunden deres ikke er avstamning av en “færlig” rase. Dette er en umulig oppgave, og fører til at rettsikkerheten til blandingshunder er fraværende i dag. Prinsessaksaken beskriver et konkret tilfelle av hund som ble avlivet pga utseende og som NKK har ført som prinsippsak (og tapte slik loven er utformet i dag).

Slik loven er i dag har hunder som av atferdseksperterne er blitt vurdert som helt ufarlige måttet bote med livet uten at de noen gang har vært mistenkt for å ha gjort noe færlig, men utelukkende fordi de utseendemessig liknet på en forbudt rase.

Andre lande har gjort præsvis de samme erfaringer, og alle undersøkelser omkring lovgivninger med hunderaseforbud kommer frem til samme konklusjon. Mange lande har høft og ophævet deres lovgivninger som havde hunderaceforbud, da ingen evalueringer er kommet frem til noen praktiske positive konsekvenser af et sådan forbud.

Foreningen Fair Dog mener, at faglighed til hver en tid skal vægtes højest i vurderinger af om en hund er færlig eller ej. Udseende eller hunderacer er fuldstændig irrelevant i forhold til om en hund er færlig eller ej og hunderacer fortæller ingenting om “færlig” adfærd, eller problemadfærd.

Kilde: Norsk Kennel Klub's erfaringsrapport https://www.nkk.no/wp-content/uploads/2013/02/Hundeloven-Erfaringsrapport_Ura-Hosk-Sennet-Klubb.pdf

Generelt om Hundeloven

Foreningen Fair Dog har igennem de sidste 3 oplevet mange udfordringer og problematikker omkring håndhævelsen af hundeloven. Hundeejernes retssikkerhed er ikke eksisterende både når det gælder skambidningsager og i særdeleshed racesagerne. Kravet om dokumentation er gjort umuligt for hundeejere af blandingsracer og ingen dokumentation fremlagt fra ejerne anerkendes, til trods for at der i justitsministeriets vejledning står skrevet: **4.2. Hvilken dokumentation skal jeg fremskaffe?**

Der er ikke i hundeloven fastlagt krav til, hvilken dokumentation besidderen skal kunne fremlægge for at bevise hundens rase.

Besidderen af en hund kan f.eks. fremlægge en stambog vedrørende hunden, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning.

Det er i dag ikke umiddelbart muligt ved hjælp af dna-test eller for en dyrtege at bestemme en hunds rase. Man bør derfor sikre sig f.eks. en stambog, hvis man anskaffer sig en hund, der ligner en af de racer, der er omfattet af forbuddet. I den forbindelse er det naturligvis en forudsætning, at oplysningerne er korrekte.

Bevisbyrden er således blevet umuliggjort for blandingshundeejerne og de har i dag ingen mulighed for at løfte bevisbyrden, samme erfaring har Norge gjort sig.

Løsningsmodeller og bedre håndtering af lovgivningerne omkring hunde.

Calgary Modellen

Calgary, Alberta, Canada, har udviklet en vellykket metode til reduktion af hundebid og har endda gjort deres Animal Control afdeling økonomisk selvforsynende. Og de gjorde det uden at forbyde hunderacer. Calgary kan prale af det laveste antal hundebid nogensinde, efter at have reduceret hundebid med 70 % ved at bruge teknikker, som næsten alle eksperter er enige om, er nøglen til at reducere uprovokeret hundebid.

1. Uddannelsesprogrammer som underviser hundeejere i ansvarligt hundeejerskab
Opfordring til socialisering og træning. Belønning af ansvarlige hundeejere
  2. Øget adgang til parker og skove, hvor hunde kan være uden snor fordi korrekt socialisering af hunde er af afgørende betydning. Repræsentanter fra Calgary føler, at en stor del af deres succes med at reducere hundebid kan tilskrives den rigelige adgang til parkerne for hundeejere, hvor de kan have deres hunde løse og som har socialisering som formål. Byen Calgary har det største antal dedikerede fritløbs områder i Canada Der er over 200.
  3. Gennemføre en hundelov, der anerkender at enhver hund, uanset race, kan være potentielt farlig eller anses for farlig, hvis hunden har udvist aggressiv adfærd
Pointen er, at beskytte offentligheden ved at tilskynde ejere til at kontrollere og styre deres hunde - gennem neutralisering / kastrering, uddannelse og ejer ansvars kurser - inden deres hundes adfærd får dem klassificeret på et højere niveau i aggressions systemet
  4. Gennemføre streng håndhævelse af snorepligten og løsgående hunde. Der kan kræves sterilisering / kastrering efter den anden overtrædelse. 82 % af hundebid er begået af løse hunde. (JAVMA, September 15, 2000) Efter at have gennemført et line påbud, rapporterede byen Portsmouth, New Hampshire, et 35 % fald i hundebid.
  5. Vedtag love, der begrænser tøjring af hunde, kæder eller anbringelse i bur. Hunde, der er lænket er 2,8 gange mere tilbøjelige til at være aggressive.
The American Veterinary Medical Association har udtalt:
Sæt din hund i en indhegnet gård eller løbegård, når den ikke er i huset. Lærk aldrig din hund, da dette kan bidrage til aggressiv adfærd. (Maj 15, 2003)
Lawrence County, Kansas. Fra 2005 til 2006 faldt antallet af opkald om grusomhed og hundekampe fra 800 til 260. Tjenestemænd tilskriver en stor del af faldet til anti-tøjtrings loven.
  6. At tilskynde hundeejere til neutralisering af deres hunde. 90 % af dødelige hunde angreb er hunde, der ikke er steriliseret eller kastreret
- En undersøgelse fra American Veterinary Medical Association viste at neutraliseret hunde er 2,6 gange mere tilbøjelige til at bide

- En anden undersøgelse fra Delise, National Canine Research Council viser at 80 % af hundene tilset af veterinære adfærdsspecialister for domians aggression ikke var steriliseret/kastreret.
  - Resultatet fra JAVMA, bd. 218, nr. 11, den 1.juni 2001 viser, at mere end 81 % af de hunde, der var involveret i bid eller angreb i undersøgelsen ikke var steriliseret/kastreret.
  - Texas 2002 Serious Animal Attack og Bite Surveillance Resumé viser at nøglen er tilgængeligheden til at få sterilisere/kastrere, lave omkostninger af neutraliserings programmer, uddannelse af hundeejerne samt obligatorisk neutralisering af potentielt farlige hunde, eller hunde, som ender på internater.
  - 7. At tilskynde til ansvarligt hundeejerskab, herunder socialisering i en tidlig alder og uddannelse af ejerne. Hunde bør være en del af familien. 81 % af dødelige hunde angreb var fra hunde, der var isoleret eller ikke var inddraget i familiens aktiviteter.
  - 8. Lav dyreværnslove mere konkrete og lettere at håndhæve, med skrappe sanktioner. Opdrættere/avlere skal være registreret eller godkendt og underlagt tilsyn og salg af deres hunde skal kunne spores.
- Salg af hunde langs veje, på loppemarkeder og andre offentlige steder bør forbydes. 61 % af dødelige hundeangreb er af hunde, som ikke er fra kontrolleret avl, eller var blevet misbrugt eller forsømt.
- Forsøg på at definere love i forhold til racer har svigtet i at beskytte befolkningen. Dette synspunkt understøttes af flere ledende organisationer, der beskæftiger sig med velfærd af hunde, herunder Den engelske og canadiske Kennel Klub, fortalere for dyr, Dog Trust og det skotske Selskab for Forebyggelse af Grusomhed mod dyr.
- Sammenfattende svagheder, med de eksisterende raceforbuds lovgivninger, er at: Forbud mod bestemte racer giver ikke tilstrækkelig beskyttelse, eller anerkendelse af, at alle hunde kan være potentielt farlige.

Andre forslag

I dag findes EU pas til hunde, katte & heste. Foreningen Fair Dog vil foreslå at man udvider passet således at flere ting kan skrives ind i hundenes pas.

Forslag:

Indførelse af en hundelicens/købebevis i lighed med andre licenser som f.eks. import og transport af dyr etc.
Licensen kan variere efter hundens voksenalter. F.eks en licens til "mindre hunde" under 15 kg og en licens til "større hunde" over 15 kg.
Licensen udstedes af Dansk Hunderegister, mod brugerbetaling.
Licensen udstedes på baggrund af fremlagt dokumentation for gennemført kursus i:

- Hundehold
- Racekendskab
- Hundeadfærd
- Træning/Socialisering
- Ret & pligt

Eller licensen udstedes på baggrund af tidligere registreret ejerskab af hund i Dansk hunderegister.

Sælger pålægges krav om at kunne dokumentere at køber har fremvist købebevis / licens. Manglende dokumentation medfører bødestraf til sælger på f.eks. kr. 5.000,-. Hundeejere skal desuden forpligte sig til at træne sin hund, træningsforløbet skal også kunne skrives ind i passet.

Kun godkendte fagpersoner indenfor foreninger og klubber må give kurser i ovenstående og de skal være tilrettelagt efter fælles retningslinjer.

Formål:

Sikre at enhver uerfaren hundeejer forud for sit køb, evt. førstegangs køb, grundigt har overvejet de konsekvenser et hundeejerskab medfører.
Sikre at den, der erhverver hund har opnået et basis kendskab til alle grundlæggende forhold vedr. det at holde en hund og være ansvarlig hundeejer.
Tiltaget er målrettet mod yngre personer og førstegangs ejere.
At formalisere indholdet af kurser der henvender sig til førstegangs købere samt sikre, at så mange hunde- og dyre organisationer, som muligt kan tilbyde disse kurser til hundeejere.

Samtidigt sikre at kurserne kan tilbydes til den lavest mulige omkostning for hundeejeren. Udbydere skal kunne registrere deltagelse og gennemført kursus i Dansk Hunderegister, mod betaling af de faktiske omkostninger.
Registreringen sker med henblik på at hundeejeren kan rekvirere sit købebevis / Licens.

Begrundelse:

Problemer med hunde skyldes så godt som altid uvidenhed hos hundeejeren - manglende træning og socialisering af hunden, samt manglende indsats fra ejeren.
I mange tilfælde købes en hund uden den forudgående nødvendige forberedelse og forudgående nødvendige viden om hunde.

Erfarne hundeejere der er fyldt 30 år og som kan dokumentere deres erfaring med hunde, gennem en tidligere registrering som hundeejer i Dansk Hunderegister, forventes som udgangspunkt at besidde den viden der er nødvendig.
Når den erfarne hundeejer ønsker at generhverve hund kan han/hun rekvirere sit købebevis / licens ved henvendelse til Dansk Hunderegister.
Kravet vil reducere de 15-17.000 hunde der årligt afhives i Danmark. Afhivninger der blandt andet skyldes aggressivitet og forkert opdragelse / forståelse for hunden og dens egenskaber.

Myndighederne

- Politiet skal have mulighed for at give advarsler til ejeren i passet, samt påtegning hvis hunden har udvist fare eller andet, hvis hunden er dømt til mundkurv skal dette også skrives ind i passet.
- Politiet skal kunne kræve endnu en adfærdstest hvis de skønner det nødvendigt.
- Politiet skal kun forholde sig til købebeviset/hundepasset og ikke bruge ressourcer på racer m.m.
- Politiet skal kunne "dømme" en ejer til at gennemføre kurser og træning.
- Politiet skal have muligheden på baggrund af en faglig vurdering, at få hunde tvangsneutraliseret.

Hunde der bliver påfaldende i samfundet (lette bid, overfald, trusler eller angreb på hunde eller personer) skal adfærdstestes. Bedømmes hunden til at være aggressiv eller svært håndterbar bør hunden kunne pålægges mundkurv og snor pligt uanset race og størrelse.
Testen udføres for ejers regning.

Passet

Et hundepas er et dokument og er gældende som dokumentation (se bilag – dom fra EU). Det er nemt at have med rundt, det er nemt for myndighederne at forholde sig til, de skal ikke race vurdere, de skal kun tjekke om passet er i orden, hvis ejer og hund tiltrækker politiets opmærksomhed. Det gør det også nemmere for hundeejere at rejse med deres hunde og passet er gældende/gyldig i alle EU lande.

Har ejeren ikke passet i orden, får denne en bøde, og skal indenfor en tidsperiode bestå kurserne/prøverne. Gør denne ikke det, bliver hunden konfiskeret og placeret på internat til omplacering på ejerens regning.

Forbud mod salg uden fast folkeregister adresse

Forslag:

Det forbydes (bødestraf), at sælge hundehvalpe og hunde på markeder, fra varevogne etc. Salg af hunde kan kun forgå fra sælgers faste adresse.

Formål:

At bekæmpe hundehandel, der ikke er organiseret i henhold til hundelovens bestemmelser, samt at sikre at sælger og køber gennemfører handlen under ordnede og velovervejede forhold.

Baggrund:

Salg af hundehvalpe på markeder og udstillinger skaber baggrund for uovervejede impulskøb. Uetableret handel med hundehvalpe, herunder importerede hundehvalpe udgør et stort problem. Der sælges uspecificerede blandingshunde, for tidligt fravænnede hundehvalpe, usunde og syge hvalpe.

Avls restriktioner for den uetablerede hundeverden

Forslag:

Privatpersoner som ønsker at lavet et kuld hvalpe eller 2 skal lade sig registrere f.eks. hos Dansk hunderegister eller et evt. dyrekorps og give oplysninger om forældredyrene, race m.m. Et etisk regelsæt for privat avl bør udarbejdes. Laves mere end 2 kuld skal samme regler bruges som er gældende i Bekendtgørelsen om erhvervsmaessig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundeniernmater Registrering i Dansk Hunderegister bør kunne foretages af dyrlæger eller faglge organisationer (for at undgå omchipping af importerede hunde).

Import af hunde skal ske i samarbejde med fødevarer styrelsen og en dyrlæge der sundheds tjekker, identitets tjekker og registrerer hundene i Dansk Hunderegister ved ankomst til Danmark (for at undgå masse import, syge individer og import af hunde af tvivlsom herkomst fra hvalpe fabrikker).

Visse lande anvender microchip der ikke kan læses af en Europæisk scanner, dyrlægen skal derfor tjekke chippen og evt. omchippe hunden med en EU chip der er læsbar

Formål:

Målet er at reducere antallet af syge, aggressive og asociale individer ved at sikre sig, at alle der ønsker at opdrætte et kuld hvalpe, bør tilegne sig et minimum af viden for at undgå åbenlyse og kendte avlsmæssige problemer og udfordringer.

Der bør på lige fod med den etablerede hundeverden indføres et etisk regelsæt for opdræt, der som udgangspunkt bør ophæves til lov. Dette regelsæt har til formål at adressere problemet, der er velkendte i forbindelse med opdræt, og har til formål at reducere antallet af hvalpe født med specifikke defekter eller sygdomme.

Begrundelse:

Opdrætterne tvinges til at vise rettidig omhu og ansvarlighed i forbindelse med avl, for derved at minimere antallet af opdrættede hvalpe der fødes med invaliderende fysiske eller psykiske skader, der senere medfører at hunden udvikler sig til et offer for permanent afhængighed af medicinsk eller adfærdsmæssig behandling.

Et sådant regelsæt vil samtidig give højere sikkerhed for købere af en hvalp eller hund, da køber har mulighed for at afklare om opdrætter er bevidst om og følger retningslinier for opdræt, og kan derved selektere i sælgere før vedkommende køber hund. Man bør som forbruger have mulighed for at stille krav til opdrætter for derved at ansøre til at der opdrættes med omltanke og kvalitet for øje.

Baggrund:

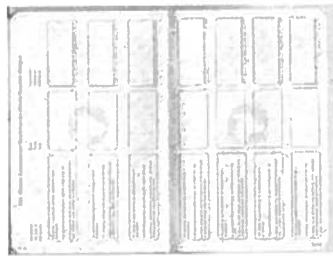
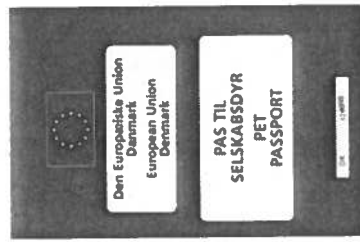
Opdræt og avl af hunde har i de seneste år tiltrukket sig stor opmærksomhed i medier og hos dyrlæger, netop på baggrund af sygdom og race specifikke problemer. De organiserede kennel klubber og organisationer har igennem de sidste ti år arbejdet ihærdigt på regler og anbefalinger der har til formål at reducere arvelige problemer og udfordringer.

Dette har medført at opdræt i organiserede klubber er meget fokuseret på sundhed og mentalitet til lige stor gavn for købere og hunde. Disse restriktioner har medført sunder hunde og gladere hundeejere. Disse sundhedsmæssige tillæg bevirker dog også at specifikke racer der opnår stor popularitet i befolkningen ikke altid kan følge efterspørgselen, som resultat af dette opdrættes populære racerne af hvalpe fabrikker eller behovet opfyldes af importører der uden hensyntagen til sundhed eller mentalitet sælger importter fra typisk østblok landene, udelukkende med profit for øje.

Dette medfører at vi i Danmark importerer syge og adfærdsmæssige problematiske hunde, der siden hen kan indgå i opdræt uden hensyntagen til den pågældende races udvikling i sygdoms øjemed, eller de problemer fremtidige ejere konfronteres med siden hen såsom lave tærskels værdier for aggression eller angst.

EU Passet

EU dom og hundepasset/identifikations dokumentation

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

14. april 2011 (1)

»Den veterinære og zootekniske sektor – forordning (EF) nr. 998/2003 – dyresundhedsmæssige betingelser for ikke kommerciel transport af selskabsdyr – beslutning 2003/803/EF – standardpas til transport inden for Fællesskabet af hunde, katte og frittter«
I de forenede sager C-42/10, C-45/10 og C-57/10, angående anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Raad van State (Belgien) ved afgørelser af 14. januar 2010, indgået til Domstolen henholdsvis den 25. og 28. januar 2010, i sagerne:

Vlaamse Dierenartsvereniging VZW (sageme C-42/10, C-45/10 og C-57/10)
Marc Janssens (sagerne C-42/10 og C-45/10)

mod
Belgische Staat,
processdeltager:

Luuk Vangheluwe (sag C-42/10),
har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)
sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne D. Šváby (refererende dommer), G. Arestis, J. Malenovský og T. von Danwitz, generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: ekspositionssekretær M. Ferreira, på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. februar 2011, efter at der er afgivet indlæg af:

– Vlaamse Dierenartsvereniging VZW ved advocaat R. Gielen
– den belgiske regering ved J.-C. Halleux, som befuldmægtiget, bistået af advocat J.-F. De Bock

– Europa-Kommissionen ved A. Marcoulli og B. Burggraaf, som befuldmægtigede, og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse, afsagt følgende

Dom

1. Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 998/2003 af 26. maj 2003 om dyresundhedsmæssige betingelser for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr og om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF (EUT L 146, s. 1), af Kommissionens beslutning 2003/803/EF af 26. november 2003 om et standardpas til transport inden for Fællesskabet af hunde, katte og frittter (EUT L 312, s. 1), og af artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationsssamfundets tjenester (EFT L 204, s. 37), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998 (EFT L 217, s. 18, herefter »direktiv 98/34«).

2. Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med tre sager mellem på den ene side dels Vlaamse Dierenartsvereniging VZW (herefter »Vlaamse Dierenartsvereniging«) og M. Janssens (sagerne C-42/10 og C-45/10), dels Vlaamse Dierenartsvereniging (sag C-42/10), og på den anden side Belgische Staat, om annullation af henholdsvis den kongelige anordning af 21. september 2004 om ændring af den kongelige anordning af 10. februar 1967 om veterinærpolitiemæssige bestemmelser vedrørende hundegalskab (Moniteur belge af 24.9.2004, s. 69208, herefter »anordningen af 21. september 2004«) (sag C-42/10), den kongelige anordning af 28. maj 2004 om identifikation og registrering af hunde (Moniteur belge af 7.6.2004, s. 43185, herefter »anordningen af 28. maj 2004«) (sag C-45/10), såvel som kongelige anordning af 5. maj 2004 om modellen og de nærmere regler for udsiedelse af pas til katte og fritter, der transporteres inden for Fællesskabet (Moniteur belge af 24.5.2004, s. 40130, herefter »anordningen af 5. maj 2004«) (sag C-57/10).

3. Ved kendelse af 2. marts 2010 har Domstolens præsident besluttet at forene sagerne C-42/10, C-45/10 og C-57/10 med henblik på den skriftlige forhandling, den mundtlige forhandling og dommen på grund af deres konneksitet i henhold til artikel 43 i Domstolens procesreglement.

Retskrifter

EU-retlige forskrifter

Forordning nr. 998/2003 4. Artikel 3 i forordning nr. 998/2003 bestemmer:

»I denne forordning forstås ved: [...]

b) »pas«: ethvert dokument, der gør det muligt tydeligt at identificere selskabsdyret og at kontrollere dets status i forhold til denne forordning, og som skal udarbejdes i overensstemmelse med artikel 17, andet afsnit [...]

5. Forordningens artikel 4, stk. 2, har denne ordlyd:

»Uanset hvilken dyreidentifikationsanordning der anvendes, skal den også omfatte angivelse af oplysninger, som gør det muligt at finde frem til navn og adresse på dyrets ejer.«

6. Forordningens artikel 5 har følgende ordlyd:

»1. De arter af selskabsdyr, der er opført i bilag I, del A og B, skal, medmindre andet er fastsat i artikel 6, i forbindelse med transporten være:

a) identificeret i overensstemmelse med artikel 4, og

b) ledsaget af et pas udfærdiget af en dyrlæge bemyndiget af den kompetente myndighed, hvori det attesteres, at der er foretaget vaccination, i givet fald en revaccination, mod rabies, som er gyldig, i overensstemmelse med anbefalingerne fra det laboratorium, der har fremstillet vaccinen, af det pågældende dyr med en inaktiveret vaccine med mindst en antigen enhed pr. dosis (WHO-standard).

2. Medlemsstaterne kan tillade transport af et dyr, der er opført i bilag I, del A og B, og som er under tre måneder gammelt og uvaccineret, for så vidt dyret ledsages af et pas og siden sin fødsel har befundet sig på det sted, hvor det er født, uden kontakt med vilde dyr, der kan have været udsat for smitte, eller ledsages af sin moder, som det stadig er afhængig af.«

7. Artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 fastsætter:

»Modellerne til de pas, der skal følge med dyr af de arter, der er opført i bilag I, del A og B, og som transporteres, fastsættes efter proceduren i artikel 24, stk. 2.«

8. Bilag I, del A og B, til forordningen omhandler hunde, katte og fritter.
Beslutning 2003/803

9. Beslutning 2003/803 fastsætter i artikel 1 en model til de pas, der skal ledsage selskabsdyr af arterne hund, kat og frutte ved transport mellem medlemsstaterne.

10. Under henvisning til beslutningens artikel 2 bestemmes det i beslutningens bilag I, at standardpassets omslag og første til tredje side skal fremstå i følgende format:
(ikke sat ind)

11. Artikel 3 i beslutning 2003/803 bestemmer, at standardpasset skal være i overensstemmelse med de supplerende krav i bilag II.

12. Bilag II, punkt A, nr.1), bestemmer i den henseende:
»Standardpassets format skal være ensartet.«

13. Bilag II, punkt B, nr. 2), litra c), har følgende ordlyd:

»Standardpassets nummer (ISO-koden for den udstedende medlemsstat efterfulgt af et entydigt nummer) skal være trykt på standardpassets omslag.«

14. Bilag II, punkt C, nr. 4), bestemmer, at størrelsen og formen af »kasserne« i standardpasset, jf. bilag I, kun er vejledende.

Direktiv 98/34

15. Artikel 1 i direktiv 98/34 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

1) »produkt«: alle produkter, der fremstilles industrielt, og alle landbrugsprodukter, herunder også fiskeriprodukter

2) »tjeneste«: enhver tjeneste i informationsområdet, dvs. enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager. [...]

3) »teknisk specifikation«: en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder forskrifter for varen vedrørende handelsmæssig betegnelse, terminologi, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning eller etikettering samt procedurer for overensstemmelsesvurdering. [...]

4) »andet krav«: et krav, der ikke er en teknisk specifikation, og som pålægges et produkt af bl.a. forbruger eller miljøbeskyttelsestilsyn, og som vedrører produktets livscyklus efter

indregistrerede før denne anordnings ikrafttræden, føres ved det pas, som er fastsat i modelform i bilag II til denne anordning, forsynet med den i artikel 19 omhandlede endelige identifikations- og registreringsattest. Modellen for den endelige identifikations- og registreringsattest er fastsat i bilag III til denne anordning.«

19. Formatet for standardpasset på 32 sider for selskabsdyr fastsættes ved en henvisning i artikel 2 til anordningens bilag II. Standardpassets side 2 og 3 har følgende format:

20. Artikel 20 i anordningen af 28. maj 2004 har følgende ordlyd:
 »Den endelige identifikations- og registreringsattest består af to selvkliøbende mærkater, som påklæbes side 2 og 3 i passet.«

21. Anordningens artikel 21 bestemmer:
 »Efter modtagelse af den gule kopt af den midlertidige identifikationsattest, skal centralregisteret indregistrere hundens og dens ejers data og tilsende ejeren en endelig identifikations- og registreringsattest, samt en formular med titlen »Ejerskifte/Ændring af data/Død« som fastsat i modelform i denne anordnings bilag IV. Straks efter modtagelsen skal ejeren klæbe den endelige identifikations- og registreringsattest ind i passet.«

22. Anordningens artikel 22 bestemmer:
 »I tilfælde af overdragelse af en hund, skal den oprindelige ejer udfylde formularen »Ejerskifte/Ændring af data/Død« og sende den til centralregisteret inden for otte dage. Passet overgives straks til den nye ejer.
 Centralregisteret sender bevis for ændringen til den nye ejer, samt en formular »Ejerskifte/Ændring af data/Død«. Straks efter modtagelsen skal den nye ejer klæbe den nye endelige identifikations- og registreringsattest ind i passet.«

23. Anordningens artikel 23 bestemmer:
 »I de i artikel 6 og 7 omhandlede tilfælde sender den person, der søger dyret identificeret, så snart som muligt og i alle tilfælde inden for otte dage, formularen »Ejerskifte/Ændring af data/Død« samt en meddelelse om det nye identifikationskendetegn til centralregisteret. Centralregisteret tilsender ejeren en ny endelig identifikations- og registreringsattest som bevis for indregistrering under dette nye identifikationskendetegn, samt en formular »Ejerskifte/Ændring af data/Død«.

24. Artikel 1 i anordningen af 21. september 2004 ændrer artikel 14 i kongelig anordning af 10. februar 1967 om veterinærpolitimæssige bestemmelser vedrørende hundegalskab (Moniteur belge af 25.2.1967, s.1966, herefter »anordningen af 10. februar 1967«), som herefter har følgende ordlyd: »§ 1. En autoriseret dyrlæge, som har foretaget en vaccination, skal udfærdige en attest i overensstemmelse med den model, som er vedlagt denne anordning som bilag.

52. For hunde, katte og fritter, der har en læselig tatoering, eller bærer en microchip, eller som identificeres på tidspunktet for vaccinationen, skal en autoriseret dyrlæge udfærdige et pas, som, alt efter omstændighederne, er udleveret af en juridisk person, der er autoriseret i henhold til [anordningen af 5. maj 2004], eller af det centrale register til

markedsføring, såsom betingelser for anvendelse, genanvendelse, genbrug eller bortskaffelse, når disse betingelser kan influere betydeligt på sammensætningen af produktet, dets natur eller afsætningen af det. [...]

11.»teknisk forskrift»: en teknisk specifikation eller et andet krav eller en forskrift vedrørende tjenester, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som retligt eller faktisk skal overholdes ved markedsføring, levering eller anvendelse af en tjeneste, eller etablering af en operatør af tjenester i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, samt medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende forbud mod fremstilling, import, markedsføring eller anvendelse af et produkt eller forbud mod levering eller anvendelse af en tjeneste eller mod, at en tjenesteyder etablerer sig, jf. dog artikel 10. [...].«

16. Artikel 8 i direktiv 99/34 bestemmer:
 »1. Med forbehold af artikel 10 sender medlemsstaterne straks Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift, medmindre der er tale om en almindelig gengivelse af en international eller europæisk standard, i hvilket tilfælde det vil være tilstrækkeligt at oplyse herom. De meddeler ligeledes Kommissionen grundene til, at det er nødvendigt at indføre en sådan teknisk forskrift, medmindre disse grunde allerede fremgår af udkastet.
 Medlemsstaterne skal i givet fald samtidig fremsende teksten til de love og administrative bestemmelser, der hovedsagelig og direkte ligger til grund, hvis det er nødvendigt at kende den pågældende tekst for at kunne vurdere rækkevidden af udkastet til teknisk forskrift, undtagen hvis den er blevet tilsendt i forbindelse med en tidligere meddelelse.

Medlemsstaterne fremsender en ny meddelelse efter ovennævnte regler, hvis de i udkastet til teknisk forskrift foretager væsentlige ændringer, der fører til en ændring af anvendelsesområdet, en afkortning af den oprindeligt fastsatte anvendelsesfrist, en tilføjelse af specifikationer eller krav eller en stramning af disse. [...]

Kommissionen gør straks de andre medlemsstater bekendt med udkastet til teknisk forskrift og alle de dokumenter, den har fået tilsendt. Den kan også forelægge udkastet for det i artikel 5 omhandlede udvalg til udtalelse og eventuelt for det udvalg, der er kompetent på området. [...]

3. Medlemsstaterne sender straks Kommissionen den endelige tekst til en teknisk forskrift. [...].«

Nationale bestemmelser

17. Artikel 3, stk. 2, i anordningen af 5. maj 2004 bestemmer:
 »Ethvert pas skal have et entydigt nummer. Dette nummer indeholder 13 cifre, nemlig ISO koden for Belgien, BE, efterfulgt af udstederens registreringsnummer på to cifre samt et følgenummer på 9 cifre.«

18. Artikel 2, stk. 2, andet afsnit, i anordningen af 28. maj 2004 bestemmer:
 »Beviset for identifikation og indregistrering af hunde, der er identificerede og

identifikation af hunde, der er oprettet til gennemførelse af artikel 27 i [anordningen af 28. maj 2004]. Når identifikation og vaccination er gennemført, indfører den autoriserede dyrlæge vaccinationen i det førnævnte pas.

Er der for hunden, katten eller fritten imidlertid allerede udstedt et pas som omhandlet i stk. 1, indfører den autoriserede dyrlæge vaccinationen i passet med de herfor nødvendige oplysninger efter at have kontrolleret dyrets identitet.

53. Ejerne og indehaverne af dyr, som skal vaccineres, har pligt til at fremvise vaccinationsattesten eller det ovennævnte pas på enhver anmodning fra de i artikel 27 nævnte myndigheder.»

Tvisterne i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål
Sag C-42/10 25. Ved søgsmålet i hovedsagen i sag C-42/10, der er indgivet den 5. november 2004 af Vlaamse Dierenartsvereniging og Marc Janssens, søges anordningen af 21. september 2004 annulleret, i det omfang den i artikel 14 i anordningen af 10. februar 1967, som den ændrer, kræver, at vaccinationer mod hundegalskab skal anføres i et pas for selskabsdyr, der opfylder de krav, som er fastsat ved anordningen af 5. maj 2004 eller ved anordningen af 28. maj 2004.

26. Sagsøgerne i hovedsagen gør i denne henseende gældende, at anordningen af 21. september 2004 tilsidesætter principperne om fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser og personer, samt princippet om fri konkurrence, idet den giver Belgische Vereniging voor Identificatie en Registratie van Honden (herefter »BVRH«) et monopol og ligeledes tilsidesætter forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803.

27. Vedrørende dette sidste anbringende har disse sagsøgere anført, at anordningen af 21. september 2004 hindrer optegnelse af vaccinationer på et udenlandsk pas for selskabsdyr eller på det pas for selskabsdyr, som Vlaamse Dierenartsvereniging udsteder. De gør ligeledes gældende, at der ikke burde være henvisning til anordningerne af 5. og 28. maj 2004, idet disse indeholder yderligere krav i forhold til dem, som er foreskrevet ved passet for selskabsdyr som fastsat ved forordning nr. 998/2003.

Disse anordninger forbinder bl.a. passet med et krav om indregistrering og sporing. Det i forordningen omhandlede pas har imidlertid en rent sundhedsmæssig funktion. Derudover har en sådan tilføjelse aldrig været en del af EU-lovgivers hensigter, da identifikation af dyret kun er nødvendigt til det formål at forbinde det med sundhedsattesten. I øvrigt er det ikke tilladt, som foreskrevet ved anordningen af 28. maj 2004, for tredje mand at påklære mærkater på et sundhedsmæssigt dokument.

Hvad angår anordningen af 5. maj 2004 indfører denne et krav, der ikke er foreskrevet på EU-plan, idet den foreskriver, at de i Belgien udstedte pas skal indeholde et entydigt nummer med 13 cifre.

28. Sagsøgte i hovedsagen har heroverfor gjort gældende, at det i forordning nr. 998/2003 omhandlede pas først og fremmest er et identifikationsdokument, og at det er fuldstændig rationelt, at sagsøgte har truffet foranstaltninger til at sikre en sammenhængende og ensartet politik, der gør et enkelt dokument, der i Belgien tjener som identifikations- og

registreringsdokument, og som ved transport inden for Fællesskabet

tjener som sundheds- og identifikationsdokument, obligatorisk. Hvad angår den påståede monopolstatus for BVRH gør sagsøgte gældende, at denne forening ikke er den eneste forening, der anerkendes af staten.

29. Det er under disse omstændigheder, at Raad van State har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning for pas til katte og fritter [...] henviser til den model og de supplerende krav, der omhandles i [...] beslutning [2003/803], men [...] også kræver, at hvert pas skal være forsynet med et entydigt nummer bestående af 13 cifre, nemlig »BE«, ISO-koden for Belgien, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre?

2. Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning også anvender modellen for det europæiske pas til selskabsdyr som bevis for identifikation og registrering af hunde, og herved tillader, at tredje mand kan påføre ændringer i identifikationen af dyret og dets ejer ved hjælp af identifikationsmærker, der påsættes i afsnittene I-III i et af en autoriseret dyrlæge attesteret europæisk pas for selskabsdyr, hvorved tidligere identifikationsdata overklæbes?» Sag C-45/10

30. Ved søgsmålet i hovedsagen i sag C-45/10, der er indgivet den 30. juli 2004 af Vlaamse Dierenartsvereniging og Marc Janssens, søges anordningen af 28. maj 2004 annulleret.

31. Sagsøgerne i hovedsagen anfører i den henseende for det første, at denne anordning skaber en monopolstilling til fordel for BVRH for så vidt angår udstedelsen af hundepas, hvilket forhindrer dyrlægerne i at få trykt deres pas for selskabsdyr i en anden medlemsstat end Belgien. Anordningen vil ligeledes kunne være en kilde til svig, og den skaber en forsøksbehandling ved at sammenkoble identifikationen af hunde i det i hovedsagen omhandlede pas med en registrerings- og sporingspligt, selv om denne pligt ikke findes for katte og fritter, og det selv om EU-retten behandler disse dyrearter ens. Derudover pålægger EU-retten ved sin direkte virkning Vlaamse Dierenartsvereniging at tage alle nødvendige forholdsregler for at dens medlemmer kan overholde denne lovgivning, og dette har ligeledes til følge, at anordningen af 28. maj 2004 ikke kan finde anvendelse. Sagsøgerne gør endvidere gældende, at anvendelsen af selvklebende mærkater er i strid med formålet med beslutning 2003/803, som er at gøre det muligt for de kompetente myndigheder at gennemføre en forenklet kontrol.

Endelig anføres det, at den pågældende medlemsstat ikke kan påberåbe sig subsidiaritetsprincippet.

32. Sagsøgerne i hovedsagen gør i øvrigt gældende, at bestemmelserne i anordningen af 28. maj 2004, der anvender det i beslutning 2003/803 foreskrevne standardpas for selskabsdyr som bevis for identifikation og registrering af hunde, som foreskriver påklistering

af selvkilæbende mærkater på passet for identifikation af ejeren og dyret, og som afviger fra dette standardpas for så vidt angår den foreskrevne plads til antørrel af en ny ejers data, udgør tekniske forskrifter som omhandlet i direktiv 98/34, som i henhold til direktivets artikel 8 skulle have været meddelt Kommissionen før deres vedtagelse. I denne henseende anfører sagsøgerne, at hundene med tilhørende pas skal anses for varer.

33. Ved dom af 9. januar 2006 (nr.153 336), som afslog en anmodning om udsættelse af anvendelsen af den anfægtede anordning, fandt den forelæggende ret, at den blotte omstændighed, at et bestemt spørgsmål var reguleret af EU-retlige regler med direkte bindende virkning, ikke er til hinder for, at den nationale kompetente myndighed for det omhandlede område fastsætter sine egne, supplerende bestemmelser med henblik på at sikre almenvellet på nationalt niveau, for så vidt angår aspekter, der ikke er omfattet af den Euretlige regulering, eller hvor denne regulering ikke er til hinder for en supplerende national regulering.

Sagsøgte i hovedsagen kunne således ifølge denne ret fastsætte en intern-retlig regulering i det omfang, den ikke hindrer den EU-retlige regulering i at afføde dens fulde virkning. Da hverken forordning nr. 998/2003 eller beslutning 2003/803 indeholder bestemmelser om produktion og fordeling af hundepas til dyrklæger, overskrider anordningen af 28. maj 2004 ikke de rammer, som beslutningen har udstukket. Denne ret fandt ligeledes for så vidt angår påklæringen af selvkilæbende mærkater, at hverken forordning nr. 998/2003 eller beslutning 2003/803 forbyder påklæring af individuelle data ved selvkilæbende mærkater, da denne praksis ikke medførte afvigelser fra det ved beslutning 2003/803 foreskrevne standardpas.

34. Idet sagsøgerne i hovedsagen har fastholdt deres anbringender om uforeneligheden af anordningen af 28. maj 2004 med EU-retten, har Raad van State besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning også anvender modellen for det europæiske pas til selskabsdyr som bevis for identifikation og registrering af hunde, og herved tillader, at tredje mand kan påføre ændringer i identifikationen af dyret og dets ejer ved hjælp af identifikationsklæbemærker, der påsættes i afsnitene I-III i et af en autoriseret dyrklæge attesteret europæisk pas for selskabsdyr, hvorved tidligere identifikationsdata overklæbes?

2) Udgør nationale bestemmelser, der også anvender modellen for det europæiske pas for selskabsdyr som omhandlet i [...] beslutning [2003/803] som bevis for identifikation og registrering af hunde, og herved bestemmer, at tredje mand kan indføre ændringer i identifikationen af ejeren og dyret ved påsætning af identifikationsklæbemærker i afsnitene I-III i sådanne pas, tekniske forskrifter som omhandlet i artikel 1 i [...] direktiv [98/34], som ifølge direktivets artikel 8 skal anmeldes til Kommissionen, inden de vedtages?« Sag C-57/10

35. Ved søgsmålet i hovedsagen i sag C-57/10, der er indgivet den 7. juni 2004 af Vlaamse Dierenartsvereniging, påstås anordningen af 5. maj 2004 annulleret.

36. Sagsøgeren i hovedsagen har i denne henseende anført, at anordningen tilsidesætter artikel 3, litra g), EF, artikel 30 EF, artikel 81 EF og 82 EF, principperne om fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, personer og kapital, forordning nr. 998/2003, beslutning 2003/803 og direktiv 98/34.

37. Anordningen af 5. maj 2004 tilsidesætter dels den direkte virkning, som Unionens forordninger og afgørelser tillægges ved artikel 249 EF, idet den fastlægger metoden til bestemmelse af det entydige nummer for passet for selskabsdyr på en måde, der er mere detaljeret end foreskrevet ved EU-retten, og udgør dels en teknisk forskrift, som i strid med direktiv 98/34 ikke er blevet meddelt Kommissionen.

38. Sagsøgte i hovedsagen har gjort gældende, at de nationale myndigheder ved bestemmelsen af dette entydige nummer råder over en skønsmargen, som bemyndiger dem til at vedtage supplerende beslutninger med det formål at udarbejde en korrekt identifikationsprocedure. Sagsøgte er ligeledes af den opfattelse, at anordningen af 5. maj 2004 ikke henhører under anvendelsesområdet for direktiv 98/34.

39. Ved dom af 9. januar 2006 (nr. 136 163), som afslog en anmodning om udsættelse af anvendelsen af den nævnte anordning, fandt den forelæggende ret, at den blotte omstændighed, at et bestemt spørgsmål var reguleret af EU-retlige regler med direkte bindende virkning, ikke er til hinder for, at den nationale kompetente myndighed for det omhandlede område fastsætter sine egne, supplerende bestemmelser med henblik på at sikre almenvellet på nationalt niveau, for så vidt angår aspekter, der ikke er omfattet af den Euretlige regulering, eller hvor denne regulering ikke er til hinder for en supplerende national regulering.

Sagsøgte i hovedsagen kunne således ifølge denne ret fastsætte en intern-retlig regulering i det omfang, den ikke hindrer den EU-retlige regulering i at afføde dens fulde virkning. Da hverken forordning nr. 998/2003 eller beslutning 2003/803 indeholder bestemmelser om produktion og fordeling til dyrklæger af pas til hunde, katte og fritter, overskrider den anfægtede anordning ikke de rammer, som beslutningen har udstukket.

40. Idet sagsøgeren i hovedsagen har fastholdt sine anbringender om uforeneligheden af anordningen af 5. maj 2004 med EU-retten, har Raad van State besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning for pas til katte og fritter på den ene side henviser til den model og de supplerende krav, der omhandles i [...] beslutning [2003/803], men [...] også kræver, at hvert pas skal være forsynet med et entydigt nummer bestående af 13 cifre, nemlig »BE«, ISO-koden for Belgien, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre?

46. Med de første spørgsmål i sag C-42/10 og sag C-57/10 ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national ordning som den i hovedsagen omhandlede, der fastsætter en nummerering for pas for selskabsdyr, som består af et entydigt nummer bestående af de to bogstaver i ISO-koden for Belgien («BE»), efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre.

47. Det bemærkes i denne henseende, at en forordnings karakter og funktion i det EU-retlige retskildesystem betyder, at dens bestemmelser i almindelighed har umiddelbar virkning i de nationale retsordener, uden at det er nødvendigt for de nationale myndigheder at træffe gennemførelses foranstaltninger eller for EU-lovgiver at vedtage yderligere bestemmelser (dom af 28.10.2010, sag C-367/09, SGS Belgium m.fl., endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

48. Visse forordnings bestemmelser kan dog, selv når der er vedtaget en supplerende gennemførelses beslutning, kræve vedtagelse af nationale gennemførelses foranstaltninger (jf. analogt dom af 11.1.2001, sag C-403/98, Monte Arcosu, Sml. I, s. 103, præmis 26).

49. Dette er klart tilfældet for så vidt angår artikel 5, stk. 1, litra b), i forordning nr. 998/2003, sammenholdt med bilag II, punkt B, nr. 2), litra c), i beslutning 2003/803.

50. Bortset fra forpligtelsen til at anføre den udstedende medlemsstats ISO-nummer i begyndelsen af den række af cifre, der udgør det entydige nummer, som passet for selskabsdyr skal påføres, indeholder disse bestemmelser i forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 ingen som helst konkrete metoder til fastlæggelsen af dette nummer. De pålægger derfor medlemsstaterne at fastlægge måden, hvorpå dette nummer bestemmes.

51. Det bemærkes, at den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning opfylder de krav om nummereringen af pas, som foreskrives i artikel 5, stk. 1, litra b), i forordning nr. 998/2003, sammenholdt med bilag II, punkt B, nr. 2), litra c), i beslutning 2003/803. Den nationale lovgivning foreskriver således, dels at ethvert pas skal forsynes med et entydigt nummer, dels at de to første cifre af dette nummer skal henvises til ISO-koden for Kongeriget Belgien («BE»). Den omhandlede nationale lovgivning sikrer ved gennemførelsen af de nævnte EU-retlige bestemmelser og ved i øvrigt at præcisere måden, hvorpå de andre cifre i pasnummeret fastsættes, bestemmes fulde virkning.

52. Det følger af det ovenfor anførte, at det første spørgsmål i sagerne C-42/10 og C-57/10 skal besvares med, at artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national ordning, som fastsætter en nummerering for pas for selskabsdyr, som består af et entydigt nummer bestående af de to bogstaver i ISO-koden for den omhandlede medlemsstat, efterfulgt af udstederens registreringsnummer

2) Udgør nationale bestemmelser for pas til katte og fritter, der på den ene side henviser til den model og de supplerende krav, der omhandles i (...) beslutning [2003/803], men på den anden side også kræver, at hvert pas skal være forsynet med et entydigt nummer bestående af 13 cifre, nemlig »BE«, ISO-koden for Belgien, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre tal, tekniske forskrifter som forudsat i artikel 1 i (...) direktiv [98/34], som ifølge direktivets artikel 8 skal anmeldes til Kommissionen, inden de vedtages?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

41. Vlaamse Dierenartsvereniging, som er sagsøger i de tre hovedsager, har i sine bemærkninger formuleret to supplerende spørgsmål, som den ønsker, at Domstolen ligeledes skal udtale sig om grundet deres betydning.

42. Det bemærkes i denne henseende, at det inden for rammerne af samarbejdet mellem Domstolen og de nationale retter i henhold til artikel 267 TEUF udelukkende tilkommer den nationale ret, for hvilken en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på grundlag af de konkrete omstændigheder i den sag, der er indbragt for den, at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen (jf. i denne retning dom af 15.10.2009, sag C-138/08, Hochtief og Linde-Kca-Dresden, Sml. I, s. 9889, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis).

43. Retten til at bestemme, hvilke spørgsmål der skal forelægges Domstolen, tilkommer således alene den nationale ret, og parterne kan ikke ændre deres indhold (Hochtief og Linde-Kca-Dresden-dommen, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).

44. En ændring af de præjudicielle spørgsmåls indhold eller et svar på de supplerende spørgsmål, der er nævnt af sagsøgeren i hovedsagen i dennes indlæg, ville desuden være i strid med Domstolens opgaver i henhold til artikel 267 TEUF såvel som med Domstolens forpligtelser til at give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, når henses til, at det i henhold til denne bestemmelse kun er forelæggelses afgørelserne, der meddeles de pågældende parter (jf. i denne retning Hochtief og Linde-Kca-Dresden-dommen, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

45. Det følger heraf, at Domstolen ikke kan foretage en analyse af de supplerende spørgsmål, som Vlaamse Dierenartsvereniging har rejst. Om de første spørgsmål i sag C-42/10 og sag C-57/10

bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre, idet denne sikrer

identifikationsnummerets entydige karakter.

Om det andet spørgsmål i sag C-42/10 og det første spørgsmål i sag C-45/10

53. Med det andet spørgsmål i sag C-42/10 og det første spørgsmål i sag C-45/10 ønskes den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, ifølge hvilken passet for selskabsdyr for det første ikke kun anvendes som rejsedokument i henhold til EU-retten, men ligeledes som bevis for indregistrering af hunde på nationalt plan, og hvor for det andet den måde, hvorpå de oplysninger vedrørende identifikation af ejeren og dyret, der er anført på passet, fremtræder, afviger fra den ved beslutning 2003/803 foreskrevne, og ændring af sidstnævnte foretages ved påklæbning af en selvkæbende mærkat med de nye oplysninger oven på de gamle.

54. Hvad for det første angår anvendelsen af passet for selskabsdyr som bevis for identificering og indregistrering af hunde på nationalt plan må det fremhæves, at tvisten omhandler anvendelsen af dette pas til formål, som er sideløbende og forskellige fra dem, der leder EU-retten, nemlig harmoniseringen af de dyresundhedsmæssige betingelser for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr inden for Fællesskabet.

55. Det skal i denne henseende bemærkes, at hverken ordlyden af eller ånden i forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 tillader den konklusion, at passet for selskabsdyr udelukkende skal have den ene funktion at opfylde de i EU-retten foreskrevne formål, og at anvendelsen af dette pas på nationalt plan til andre formål derfor er forbudt. Det fremgår derimod af tredje og fjerde betragtning til beslutning 2003/803 og af standardpasset i denne beslutnings bilag, at det omfatter sider, som muliggør indføring af oplysninger, som ikke har tilknytning til de EU-retlige regler. Det foreskriver således anførelse af attester for vaccinationer, som ikke er foreskrevet i henhold til forordning nr. 998/2003, såvel som afsnit vedrørende »klinisk undersøgelse« og »legalisering«, så passene for selskabsdyr også kan anvendes til transport af dyr uden for Unionen.

56. Anvendelsen af dette pas til andre formål end de ved EU-retten foreskrevne er derfor ikke principielt forbudt.

57. Det er imidlertid vigtigt, at denne anvendelse ikke drager hverken den effektive anvendelse af eller de ved forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 forfulgte mål i tvivl. Det er imidlertid hverken blevet påvist eller blot hævdet af parterne i hovedsagen eller af de personer, der er omhandlet i artikel 23 i statuten for Domstolen, som har afgivet indlæg, at anvendelsen af dette pas til identifikation og registrering af hunde på nationalt plan skulle have en sådan virkning.

58. Hvad for det andet angår anførelse af oplysninger vedrørende identifikation af ejeren og dyret, hvis ændring foretages ved påklæbning af en selvkæbende mærkat med nye oplysninger oven på de gamle, må det fastslås, at en lovgivning som den i hovedsagen omtvistede har til virkning at oprette et pas for selskabsdyr, som fremtræder anderledes

end det standardpas, som er foreskrevet ved beslutning 2003/803.

59. Således foreskriver bilag I til beslutning 2003/803, at den første side i standardpasset skal indeholde tre felter, hvor identitet og adresse for tre på hinanden følgende ejere kan anføres, mens den i hovedsagen omtvistede lovgivning foreskriver, at den første side i passet for selskabsdyr kun indeholder et felt, hvorpå de selvkæbende mærkater successivt skal påklæbnes, når dyrets ejers adresse eller identitet ændres.

60. Det må i den henseende bemærkes, at Kommissionens afgørelser i henhold til artikel 288, stk. 4, TEUF er bindende i alle enkeltheder for enhver medlemsstat, som de rettes til.

61. Det fremgår ydermere af selve formålet med beslutning 2003/803, af standardpasset, som fremgår af beslutningens bilag I, og af beslutningens bilag II, punkt A, nr. 1), som anfører, at »[s]tandardpassets format skal være ensartet«, at beslutningens formål er at fastsætte et dokument, der er ensartet, uanset hvilken medlemsstat der udsteder dette, hvis format og indhold pålægges medlemsstaterne, med forbehold for mindre tilpasninger som foreskrevet udtømmende i beslutningens bilag II, punkt C, nr. 4).

62. En lovgivning som den i hovedsagen omtvistede, der fastsætter et format for den første side i passet for selskabsdyr, hvor der kun forekommer et felt til anførelse af dyrets første ejers identitet og adresse, og hvor senere ændringer foretages ved påklæbning af selvkæbende mærkater, tilsidesætter kravet om et ensartet format som fastsat ved standardpasset, der bl.a. kræver, at den første side af passet for selskabsdyr indeholder felter, hvori identitet og adresse for tre på hinanden følgende ejere af dyret kan anføres.

63. I øvrigt forhindrer påklæbningen af selvkæbende mærkater oven på hinanden, således som Kommissionen har anført under retsmødet, en identifikation af dyrets successive ejere, selv om en sådan identifikation er afgørende inden for det sundhedsmæssige område, og forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 netop fastsætter bestemmelser inden for dette område.

64. Anvendelse af selvkæbende mærkater som de i den i hovedsagen omtvistede lovgivning foreskrevne, som medfører en ændring af det format, som standardpasset har fastsat, har ligeledes til virkning at hindre overdragelse af selskabsdyr uden for oprindelsesmedlemsstaten, idet der under disse omstændigheder kræves udstedelse af et nyt pas i bestemmelsesmedlemsstaten.

65. På baggrund af det foregående skal det andet spørgsmål i sag C-42/10 og det første spørgsmål i sag 45/10 besvares med, at artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de:

- ikke er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, ifølge hvilken passet for selskabsdyr ikke kun anvendes som rejsedokument i henhold til EU-retten, men ligeledes som bevis for identifikation og indregistrering af hunde på nationalt plan, og
- er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som bestemmer, at der kun er ét felt i passet for selskabsdyr til anførelse af dyrets ejers identitet og adresse, og hvor senere ændringer foretages ved påklæbning af selvkæbende mærkater.

Om det andet spørgsmål i sag C-45/10 og sag C-57/10

66. Med det andet spørgsmål i sag C-45/10 og sag C-57/10 ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om nationale bestemmelser som de i den belgiske lovgivning fastsatte om pas for selskabsdyr og dels anvendelsen af disse som bevis for identifikation og indregistrering af hunde, såvel som anvendelsen af selvkæbende mærkater til ændring af identifikationen af ejeren og dyret, dels reglerne om fastsættelse af et entydigt nummer for katte og fritter, skal anses for tekniske forskrifter som omhandlet i direktiv 98/34.

67. Det bemærkes i denne henseende, som det fremgår af retsgrundlaget for direktiv 98/34, nemlig Eftraktens artikel 100 A (efter ændring nu artikel 95 EF), såvel som af anden og fjerde betragtning til direktivet, at EU-retten, som foreskriver en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter og regler vedrørende informationssamfundets tjenester, bidrager til et effektivt indre marked ved bl.a. at sikre varenes frie bevægelighed.

68. I øvrigt har Domstolen haft lejlighed til at præcisere, at kun produkter, hvis værdi kan måles i penge, og som i sig selv kan være genstand for omsætning, henhører under anvendelsesområdet for den frie bevægelighed for varer (jf. i denne retning bl.a. dom af 10.12.1968, sag 7/68, Kommissionen mod Italien, Sml. 1965-1968, s. 541; org.ref.: Rec. s. 617, på s. 626, og af 26.10.2006, sag C-65/05, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 10341, præmis 23-25).

69. Det er ubestridt, at passene for selskabsdyr, idet de er forsynet med et entydigt nummer og identificerer et bestemt dyr, ikke som sådan vil kunne gøres til genstand for forretningsmæssige transaktioner.

70. Det er således udelukket, at disse pas kan kvalificeres som »varer« som omhandlet i Domstolens praksis, og at direktiv 98/34 finder anvendelse på dem. Som følge deraf kan specifikationer som de ved den i hovedsagen omtvistede belgiske lovgivning foreskrevne ikke anses for tekniske specifikationer, der i henhold til direktivets artikel 8 forudgående skal meddeles til Kommissionen, og som de nationale retter i mangel deraf skal undlade at anvende (jf. i denne retning dom af 8.11.2007, sag C-20/05, Schwibbert, Sml. I, s. 9447, præmis 33 og 44 og den deri nævnte retspraksis).

71. Det følger af ovenstående betragtninger, at det andet forelagte spørgsmål i sag C-45/10 og sag C-57/10 skal besvares med, at nationale bestemmelser som dem, der er fastsat i den i hovedsagen omhandlede lovgivning om pas for selskabsdyr og dels anvendelsen af disse som bevis for identifikation og indregistrering af hunde, såvel som anvendelsen af selvkæbende mærkater til ændring af identifikationen af ejeren og dyret, dels reglerne om fastsættelse af et entydigt nummer for katte og fritter, ikke skal anses for tekniske forskrifter som omhandlet i artikel 1 i direktiv 98/34, der i henhold til direktivets artikel 8 forud skal meddeles Kommissionen.

Sagsomkostningerne

72. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 998/2003 af 26. maj 2003 om dyresundhedsmæssige betingelser for ikke kommerciel transport af selskabsdyr og om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF og artiklerne i og bilagene til Kommissionens beslutning 2003/803/EF af 26. november 2003 om et standardpas til transport inden for Fællesskabet af hunde, katte og fritter skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national ordning, som fastsætter en nummerering for pas for selskabsdyr, som består af et entydigt nummer bestående af de to bogstaver i ISO-koden for den omhandlede medlemsstat, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre, idet denne sikrer den entydige karakter af identifikationsnummeret.
- 2) Artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de:
  - ikke er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, ifølge hvilken passet for selskabsdyr ikke kun anvendes som rejsedokument i henhold til EU-retten, men ligeledes som bevis for identifikation og indregistrering af hunde på nationalt plan, og
  - er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som bestemmer, at der kun er ét felt i passet for selskabsdyr til anførsel af dyrets ejers identitet og adresse, og hvor senere ændringer foretages ved påklistering af selvkæbende mærkater.
- 3) Nationale bestemmelser som dem, der er fastsat i den i hovedsagen omhandlede lovgivning om pas for selskabsdyr og dels anvendelsen af disse som bevis for identifikation og indregistrering af hunde, såvel som anvendelsen af selvkæbende mærkater til ændring af identifikationen af ejeren og dyret, dels reglerne om fastsættelse af et entydigt nummer for katte og fritter, skal ikke anses for tekniske forskrifter som omhandlet i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998, der i henhold til direktivets artikel 8 forud skal meddeles Europa-Kommissionen.